

GAZETA

wyborcza

NIE MA WOLNOŚCI BEZ SOLIDARNOŚCI

wyborcza.pl

Wtorek, 12 maja 2026 | Cena gazety 7,99 zł (w tym 8% VAT) | nr 109.11208, 1

Nakład 34 tys. + 322 tys. prenumerat cyfrowych

REKLAMA

SPORT.PL+

WIĘCEJ
NIŻ WYNIK

Łukasz Piszczek

Łukasz Cegliński

Redaktor naczelny Sport.pl

Jak zatrzymać – przynajmniej na chwilę – rozpędzoną, dobrze naoliwioną maszynę? Jak włączyć „stop” w wyścigu po więcej, szybciej, głośniej? Jak dać sobie chwilę na spojrzenie z boku, na oddech? Zwłaszcza gdy w medialnym pędzie czasem brak nam tchu.

Przed takimi dylematami i pytaniami stanęliśmy – jako redakcja Sport.pl – przed kilkoma miesiącami. Uznaliśmy, że musimy i chcemy to zrobić, by być jeszcze lepszym. By dobrze sprecyzować kierunek. Wyznaczyć cel. Choć akurat on zawsze jest ten sam – dostarczać Wam, Czytelnikom i Czytelniczkom, jak najlepszych, najbardziej wciągających i rzetelnych treści.

Zatrzymując się na chwilę, postanowiliśmy przyjrzeć się sobie i temu, jakie dziennikarstwo sportowe chcemy tworzyć. Daliśmy sobie czas na refleksję i zadaliśmy fundamentalne pytanie: jaki serwis sportowy chcielibyśmy sami czytać jako kibice?

Tak zrodził się projekt „Sport.pl+”, którego ambasadorem został Łukasz Piszczek. Łukasz to wielka postać polskiego sportu, a nasz „plus” to graficznie drobny, ale niezwykle istotny element.

Wciąż chcemy być numerem jeden w sportowym Internecie. Ale chcemy być jeszcze lepsi. Sport.pl+ to nowa jakość – więcej autorskich i pogłębionych treści, więcej ekskluzywnych i unikalnych materiałów, których nie ma konkurencja.

Bo wynik dziś można sprawdzić wszędzie. W kilka sekund, jednym kliknięciem, często szybciej niż zdążymy go dobrze zrozumieć. My chcemy dawać coś więcej: kontekst, emocje, kulisy i odpowiedzi na pytania, które pojawiają się dopiero po końcowym gwizdku. Chcemy opowiadać o sporcie szerzej i głębiej. Pokazywać nie tylko to, co się wydarzyło, ale też dlaczego do tego doszło i co z tego wynika.

Bywa, że dodawanie zaczyna się od odejmowania. Dlatego chcemy rezygnować z tego, co Wam, naszym Czytelnikom i Czytelniczkom, przeszkadza w sportowym Internecie – „tajemniczych” i mglistych tytułów, kalek językowych, ciągnących się tekstów, które donikąd nie prowadzą.

Już dziś jesteśmy gotowi, by zaprezentować Wam nową część Sport.pl, czyli Sport.pl+ – pełną autorskich treści, opinii, wywiadów, komentarzy, analiz i reportaży. Treści, których nie znajdziecie nigdzie indziej. Obok newsów chcemy serwować Wam teksty, po których będziecie bogatsi w wiedzę, emocje i ciekawość świata. Po których przekonacie się, że Sport.pl+ to więcej niż wynik. I poczujecie się, tak jak my, ekspertami z pasją.

Sport.pl+ jest dla osób, które szukają kontekstu i autorskich analiz. Dla tych, którzy rozumieją, że sport ma związki z innymi dziedzinami życia – nauką, technologią, polityką i pieniędzmi.

O tym piszą nasi autorzy: Michał Treła analizuje świat piłki w swoim cyklu „Futbol w dobrym stylu”. Łukasz Jachimiak dogłębnie i z empatią przepytuje gwiazdy sportu w „Rozmowach z mistrzem”. Dawid Szymczak opisuje ciekawe historie polskiej piłki w reportażach. Radosław Leniarski i Michał Kiedrowski z pasją i znawstwem sięgają po tematy ze styku polityki, biznesu i sportu – pierwszy w cotygodniowych newsletterach, a drugi w tekstach pod szyldem „Sport pod prąd”. Dla czytelników-klubowiczów Sport.pl+ pisze też znany komentator Jacek Laskowski w felietonach „Sport w 4K”, a autorskie newslettery przygotowuje również Łukasz Piszczek.

Stąd decyzja, aby niektóre treści (właśnie w ramach Sport.pl+) były dostępne za subskrypcją. Symboliczną, bo taka jest cena w Promocji na Start. To będzie jednak zobowiązanie – głównie wobec nas. Aby treści, które zaoferujemy naszym partnerom, czyli Wam, były wedle najwyższego standardu. By miały wartość dodaną i były zawsze treściami z plusem.

Bo Sport.pl+ to nie tylko nowy produkt. To nasza obietnica wobec Was – że w świecie nadmiaru informacji będziemy szukać jakości, sensu i emocji, które w sporcie są najważniejsze. I że zawsze będziemy chcieli widzieć więcej niż tylko wynik.

Sprawdź nas:

Wydaje Wyborcza Sp. z o.o.
nr indeksu 348198

ISSN 0860-908X

20>

9 770860 908129

1 ZŁ ZA MIESIĄC PRZEZ PÓŁ ROKU

Subskrypcja Sport.pl+: Płatność 6 zł z góry za 6 miesięcy, potem 9,90 zł co 4 tygodnie

Łukasz Piszczek: Wróćę, kiedy poczuję, że jestem gotowy

– Nie chodzi o to, by się teraz biczować i mówić, jaki jestem beznadziejny, bo nie wygrałem ośmiu spotkań. Nie chcę powtarzać sloganu o wyciąganiu wniosków, ale na pewno zrobiłem sobie rachunek sumienia - mówi Łukasz Piszczek, ambasador Sport.pl+. To jego pierwszy wywiad, od kiedy przestał być trenerem GKS Tychy.

Z Łukaszem Piszczkiem - ambasadorem Sport.pl+ - spotykamy się równo dwa miesiące od jego ostatniego meczu w roli trenera GKS Tychy. Miał czas, by wszystko przemyśleć i wyciągnąć z tej pracy wnioski. Bo choć długo się do niej przygotowywał, skończył ją bardzo szybko - zaledwie po ośmiu meczach, w których jego zespół nie odniósł żadnego zwycięstwa i uzbierał tylko dwa punkty. Co poszło nie tak? Czego nie doszacował? Czego żałuje, a czego na pewno by nie zmienił? Jakie ma dalsze plany? Były reprezentant Polski opowiada też o swoim spojrzeniu na bycie trenerem: o nieprzewidywalności w tym zawodzie, o detalach, które decydują, jak odbierany jest dany trener oraz w czym Raków Częstochowa przypomina Borussia Dortmund sprzed kilku lat.

Dawid Szymczak: Dlaczego nie wyszło?

Łukasz Piszczek*, wybitny reprezentant Polski, były trener GKS Tychy: - To złożony temat. Sytuacja drużyny była bardzo trudna. Zarówno w tabeli, jak i w związku z faktem, że zespół tak długo nie wygrywał meczów. To miało duże znaczenie. Jako zawodnik nauczyłem się działać w każdych warunkach. Po prostu wychodzić na boisko i robić to, co do mnie należało. Tak było na przykład w ostatnim moim sezonie gry w Borussii, gdy siedziałem przez trzy miesiące na ławce. W końcu dostałem szansę gry i wie pan, co usłyszałem od kolegów z boiska?

Pamiętam: że w ogóle nie widać przerwy, że wygląda pan, jakby grał regularnie.

– A wie pan, co wiele osób mówi na temat sytuacji, w jakiej się wtedy znalazłem? Że powinienem stracić poczucie boiska, przestrzeni, pewność, rytm. Ja wiem, że tak może być, ale nie musi. Ważne, jak sam ułożysz to sobie w głowie. Ja układałem tak, że wiem, ile jestem wart, więc wejść i zrobić swoje. I to samo chciałem przekazać drużynie, jak przychodziłem do Tychów. Z jednej strony, że wiem, jaka jest nasza sytuacja w tabeli, a z drugiej, że wiem, co trzeba robić na boisku. I że to jest do zrobienia. A pewność tego, co się wydarzy, nie bierze się tylko z osiągniętych do tej pory wyników. Ale doświadczyłem też, jak dla wielu zawodników wynik jednak jest ważny. I tego, ile dobrego potrafi zrobić wygrana.

Wygrana, której w Tychach nie mieliście.

– Dlatego żałuję, że w meczu z Wisłą Kraków nie udało nam się wyciągnąć remisu i że nie przechyliliśmy na swoją stronę zremisowanego spotkania z Odrą Opole. Po analizie mogę powiedzieć, że to były takie dwa momenty, w których drużyna mogła pójść w inną stronę i nie dać się wciągnąć w wir na dole tabeli. Może jeszcze jednym meczem, który mógł przerwać tę spiralę, był ten z Polonią Warszawa, ostatni przed przerwą zimową. Mieliśmy w nim dobre sytuacje, zagraliśmy naprawdę nieźle, ale skończyliśmy z tylko remisem. To są pozornie małe rzeczy. Jako piłkarz też przeżywałem porażki, ale radziłem sobie z tym, żeby być gotowym na następny mecz. Ale tutaj wiem, że dla całej

otoczki wokół drużyny ewentualne wygrane w tamtych meczach byłyby pomocne.

Zimą dołączyło do was dziewięciu nowych piłkarzy, którzy mieli wnieść nie tylko więcej doświadczenia, ale też nową energię.

– I ci zawodnicy przyszli z nową energią, ale w końcu też budzili się w poniedziałek po meczu i zerkali na tabelę. Widzieli się na samym końcu, nic się nie zmieniło. Czułem, że to ich wciąga. Starasz się wtedy jako trener reagować. Tłumaczyć, że pewność siebie to nie jest coś, co podnosi się tylko z boiska. Że niezależnie, czy wygrasz, czy przegrasz, musisz wiedzieć, że cały czas jesteś tym samym zawodnikiem. Twoje umiejętności nie wyparowały. Ale czułem, że energia spadła. Później przyszedł mecz w Łęcznej, który był już bardzo słaby w naszym wykonaniu. Ale to tylko takie ogólne spojrzenie na naszą sytuację, bo jest wiele rzeczy, które wpływają na to, czy w danym miejscu wynik się dla trenera „złoży”, czy nie. Dla mnie się nie złożył. I skoro cały czas mówiłem w szatni o odpowiedzialności, sam też musiałem się nią wykazać. Dlatego po meczu w Mielcu, gdy uznałem, że jako trener już tej grupie nie pomogę, zdecydowałem się odejść.

Próbuje pan wytłumaczyć, ile w takiej sytuacji potrafi zmienić jedno zwycięstwo?

– Ja akurat staram się patrzeć osobno na każdy kolejny mecz i oceniać naszą postawę tylko tego konkretnego dnia. Tak jak mówiłem wcześniej – pracuję nad tym, żeby zawodnik nie uzależniał swoich odczuć od tego, jaki był ostatni wynik. Ale wiem, że nie każdy tak robi. Nie jestem naiwny, by wierzyć, że uda mi się przerzucić swój sposób myślenia na 30 osób w tak krótkim czasie, bo wiele z nich może mieć swoje wątpliwości. Tym bardziej przy tak długiej serii bez zwycięstwa. Zwłaszcza dla nich zdobycie kilku punktów więcej w meczach, które wymienię, bardzo by pomogło, bo jeśli dużo czerpiesz z wyniku, masz trochę większą swobodę na boisku i energia się poprawia. Ale nie ma co przeczyć temu, że brak zwycięstwa w 10 meczach z rzędu ma wpływ na drużynę.

Usłyszałem w Tychach, że w tym sezonie drużyna wpadła już w taką spiralę, że nie odkręciłby tego nawet Jose Mourinho.

– Najłatwiej byłoby tak powiedzieć.

Wróćmy do samego początku. Dlaczego pan w ogóle podjął się tej pracy? Wiedział pan, że GKS jest w strefie spadkowej, po 10 meczach bez zwycięstwa, z tylko jedną wygraną w 14 ostatnich spotkaniach. Nie miał pan noża na gardle, wcześniej nigdzie się pan nie spieszył i nie przyjął pierwszej lepszej propozycji. Miałem wrażenie, że chce pan bardzo rozsądnie wybrać miejsce pierwszej pracy. I nagle – wylądował pan w Tychach. Dlaczego akurat tam?

– Ważny był dla mnie projekt, w którym będę pracował. Trenerowi w Tychach nie brakuje niczego - dobra infrastruktura, nowy stadion, zimą sztuczne boisko tuż obok. Pod tym względem to naprawdę komfortowe miejsce do pracy. I to był jeden z powodów, dlaczego się zdecydowałem. Drugim była moja chęć, by już działać na wyż-

szym poziomie. Pracowałem w Goczałkowicach w III lidze, wcześniej byłem w Dortmundzie asystentem, a teraz wiedziałem, że chcę już zacząć pracę jako pierwszy trener na centralnym poziomie. Miałem różne propozycje, ale ważne było też dla mnie, by zostać na Śląsku.

Trudno jakkolwiek z tym dysktować. Myślę po prostu, że człowiek z pana pozycją mógł poczekać na lepszą propozycję. Na łatwiejsze miejsce pracy na sam początek.

ŁUKASZ PISZCZEK

Ma 41 lat. W reprezentacji Polski rozegrał 66 meczów. Większość piłkarskiej kariery spędził w Borussii Dortmund, z którą dwukrotnie zdobył mistrzostwo Niemiec. Był prawym obrońcą. Na koniec kariery wrócił do Polski, był grającym trenerem trzecioligowego LKS Goczałkowice-Zdrój. W 2023 odrzucił oferty dołączenia do sztabu szkoleniowego reprezentacji Polski u Fernando Santosa i Michała Probierza. W czerwcu 2024 przyjął propozycję zostania asystentem Nuriego Sahina w Borussii. Rok później wrócił do Goczałkowic i został pierwszym trenerem. Następnie – w listopadzie 2025 roku - podjął pierwszą trenerską pracę na centralnym poziomie, w pierwszoligowym GKS Tychy. Poprowadził zespół w zaledwie ośmiu meczach – sześć z nich przegrał, a dwa zremisował. 9 marca zrezygnował z pracy w Tychach.

Ze względu na rodzinę?

– Tak. Jak ostatnim razem wyjechałem do Dortmundu, nie brałem ze sobą rodziny. I przez ten czas, jak wracałem do domu, wiedziałem, jakie to jest ważne, żeby być przy dzieciach. Mam w domu czwórkę w wieku 15, 10, 8 i 4 lata. I mam obowiązek bycia tatą. Słyszałem, że Mati Borek trochę ma mi za złe, że chciałem pracować blisko domu. Ale dla mnie takie właśnie rozumienie roli męża i ojca jest ważne. Każdy może to oceniać po swojemu, ale na koniec to moje życie i mój wybór. A fakt, że jestem blisko domu, nie znaczy, że się nie poświęcam w pracy. Codziennie przez osiem godzin byłem w klubie, a po wyjściu nie potrafiłem się odciąć od pracy. To, że spędzałem czas z rodziną i kopałem z synem piłkę, nie znaczy, że nie myślałem w tym czasie, kogo ustawić na środku pomocy w kolejnym meczu. Wracałem do domu i część moich myśli wciąż zaprzętała drużyną. Wieczorem też zwykle jeszcze siedłem do swojego gabinetu i coś przygotowywałem na następne dni. To naprawdę nie jest tak, że jeśli ktoś zostaje bliżej domu, nie jest gotowy poświęcić się na 100 procent. To w ogóle nie jest wyznacznikiem. Będąc w Tychach, pracowałem na 100 procent, ale jednocześnie mogłem być z rodziną.

Wielu trenerów po czasie orientuje się, że ma już dorosłe dzieci.

– Ja na pewno nie chcę tego przegapić. Gdy miałem swoją karierę piłkarską, rodzina się dla mnie poświęcała. Mieszkaliśmy w Niemczech przez 14 lat. Byliśmy tam szczęśliwi, ale też sami dla siebie. Rodzina nas odwiedzała, ale to nie to samo. Wszystko i tak kręciło się wokół piłki. Teraz wciąż się kręci, ale na Śląsku mamy bliskich, przyjaciół i znajomych. Mamy uporządkowane życie.

– Nie będę ukrywał, że się wahałem. Długo prowadziliśmy rozmowy. Ale na koniec to był już impuls. Zdecydowałem się wziąć tę pracę, wierząc, że uda mi się to położyć. Niestety, nie udało się, co na pewno jest wielką szkodą dla klubu i dla mnie. Na koniec najbardziej szkoda kibiców i ludzi w klubie. Obserwuję, co wydarzy się po sezonie z Wieczystą Kraków i trzymam kciuki, żeby GKS Tychy znalazł się na bezpiecznym miejscu, ale wiem, że będzie o to bardzo trudno.

Dobrze oszacował pan wtedy skalę problemów?

– Może nie zdawałem sobie sprawy, że w zawodnikach aż tak bardzo może siedzieć seria meczów bez zwycięstwa. Przed podjęciem decyzji wszystko bardzo dokładnie analizowałem, ale w końcu doszedłem do wniosku, że muszę zrobić jakiś krok. Nie mogłem czekać, aż wszystko będzie mi się w 100 procentach zgadzać, bo czekałbym w nieskończoność. Chciałem wejść odważnie w coś nowego i się z tym zmierzyć.

Cały wywiad
z Łukaszem
Piszczkiem
- na Sport.pl

„Wyborcza” ujawnia

Jak Ziobro uciekł z Europy?

„Wyborcza” ujawnia: nie ma potwierdzenia, że Zbigniew Ziobro formalnie opuścił strefę Schengen, czyli wyleciał z Europy. Spekuluje się, że były minister mógł uciec przez Serbię.

Wojciech Czuchnowski

To, że systemy graniczne obszaru Schengen nie odnotowały, by Ziobro wyjechał z tej strefy, napisał jeszcze w niedzielę rzecznik Prokuratury Krajowej, Przemysław Nowak. W poniedziałek Nowak potwierdził nam tę informację, dodając, że opuszczenie obszaru Schengen rejestrowane jest na granicy UE, bez względu na to, czy ktoś przez nią przechodzi, przejeżdża samochodem, czy odlatuje z lotniska. W Europie jest 17 krajów nieobjętych układem o otwartych granicach. Dwa z nich – Cypr i Irlandia – należą nawet do UE.

Mógł skorzystać z transportu dyplomatycznego

Nowak nie chce wchodzić w spekulacje, ale źródła nieoficjalne podają dwie możliwości. Pierwsza to ucieczka przez Serbię i lotnisko w Belgradzie. Teoretycznie na granicy serbsko-węgierskiej wyjazd Ziobry powinien zostać odnotowany. Ale reżim Orbána,

który w sobotę musiał przekazać władzę Peterowi Magyarowi, miał z Serbią przyjazne stosunki, więc polski uciekinier mógł skorzystać z transportu dyplomatycznego lub innej nieformalnej drogi opuszczenia UE.

Ustalenia między polskim MSZ a nową władzą na Węgrzech

Możliwość druga (mniej prawdopodobna): Ziobro skorzystał ze specjalnego samolotu podstawionego przez administrację Donald Trumpa. Jak pisaliśmy, to na szczęblu prezydenta USA zapadła decyzja, by przyznać b. ministrowi amerykańską wizę.

To jednak nie koniec zagadek. Jak ustaliliśmy, ucieczka Ziobry, która nastąpiła w sobotę, czyli w dniu przekazania władzy na Węgrzech, była zaskoczeniem dla strony polskiej. Polski rząd był przekonany, że nowa węgierska ekipa zaraz po przejęciu władzy unieważni decyzję o przyznaniu Ziobrze azylu politycznego. Wtedy też automatycznie ważność straciłby

• **Przemysław Nowak, rzecznik Prokuratury Krajowej, wczoraj rozwił spekulacje o tym, jak szybko strona polska złoży do USA wniosek o ekstradycję Zbigniewa Ziobry** FOT. MICHAŁ BOROWCZYK / AGENCJA WYBORCZA.PL

tzw. paszport genewski, którym jako azylant posługuje się Ziobro. Polityk – z nieważnym paszportem – nawet z aktualną wizą, miałby tym samym mieć zablokowaną możliwość wylotu do USA.

Według naszych źródeł ustalenia w sprawie zatrzymania Ziobry na Węgrzech miały zapaść na szczęblu dyplomatycznym, pomiędzy polskim MSZ a nową władzą. Ale Ziobrze udało się wymknąć.

W poniedziałek prok. Nowak rozwił spekulacje o tym, jak szybko strona polska złoży do USA wniosek o ekstradycję Ziobry. – Wniosek wysłamy dopiero po spełnieniu wszystkich formalnych przesłanek, w tym po prawomocnym postanowieniu sądu o tymczasowym aresztowaniu podejrzanego – powiedział. Okazuje się bowiem, że w świetle prawa Zbigniew Ziobro nie jest osobą poszukiwaną za granicą. Wprawdzie 5 lutego 2026 r. sąd po-

stanowił go aresztować, a prokuratura wydała za nim list gończy, ale obowiązuje on tylko w Polsce, bo nie poszedł za tym Europejski Nakaz Aresztowania (ważny na terenie UE) ani Czerwona Nota Interpolu (obowiązująca w USA). Tymczasem termin rozpatrzenia wniosku o wydanie ENA sąd wyznaczył na początek września. Podobnie jak termin rozpoznania zażalenia na tymczasowy areszt. Nowak przedstawił kalendarium, z którego wynika, że PK aż trzy razy – bezskutecznie – zwracała się o przyspieszenie tych terminów, ostatni raz było to na początku maja.

Prokuratura pyta ambasadę USA

W rozmowie z „Wyborczą” Nowak przyznaje, że wniosek o ekstradycję można by wysłać już teraz (na podstawie listu gończego), ale może on zostać odrzucony jako nieprawomocny.

Prokuratura zwróciła się do ambasady USA z pytaniem, czy i w jakim trybie Zbigniew Ziobro i drugi poseł – azylant Marcin Romanowski – dostali amerykańskie wizy i jakiego rodzaju są te wizy. PK ogłosiła też, że bada, czy ktoś nie pomógł Ziobrze w ucieczce.

Według informacji podanych w poniedziałek przez portal wPolityce.pl Romanowski opuścił Węgry i dołączył do Ziobry w USA. ●

Temat dnia

Konflikty w Konfederacji

Napięcie między Bosakiem i Mentzenem narastało już od dłuższego czasu. Bosak uważa się za bardziej ideowego niż Mentzen. Ten drugi to bardziej tiktoker niż polityk – mówi prof. Anna Siewierska ► 4-5

Opinie

Jak uchronić żubry

Posłanka Maria Kurowska zobaczyła leśny bałagan w Puszczy Białowieskiej i przeraziła się, że żubry połamią sobie nogi. Proponuje więc, żeby zrobić tam porządek – pisze Adam Wajrak ► 14

Egzamin ósmoklasisty 2026

„BAJKI” ZAMIAST LEKTURY

393 tys. 14- i 15-latków rozpoczęło wczoraj egzamin ósmoklasisty. Na języku polskim było zaskoczenie. Dłuższy fragment na teście nie dotyczył lektury obowiązkowej, tylko fragmentu „Bajek robotów” Stanisława Lema. W części dotyczącej wypracowania nie było rozprawki. - A tak się wszyscy na to szykowali. Dali przemówienie, tak jak w zeszłym roku – relacjonowała Ania, ósmoklasistka z Warszawy.

Więcej na ► Wyborcza.pl

• Na zdjęciu egzamin w SP nr 21 w Gorzowie Wielkopolskim

Agnieszka
Kublik

Kaczyński straszy

Pod Pomnikiem Ofiar Tragedii Smoleńskiej w Warszawie Jarosław Kaczyński mówił w niedzielę: – Znaczna część polskiego społeczeństwa nie chce przyjmować do wiadomości prawdy o zamachu. To, w co wierzymy i co się na pewno stanie, to że niezależnie, uczciwe sądy ten problem rozwiążą raz na zawsze. Znaczna część naszego społeczeństwa nie chce przyjmować do wiadomości tej nieprzyjemnej, bolesnej, groźnej prawdy o zamachu, o zbrodni, której dopuścił się Putin i jego współpracownicy, także ci, którzy są w Polsce. Bo to była akcja nie tylko rosyjska, to była także akcja pewnych środowisk w Polsce. To, że nie ma dowodów [na zamach – red.] jest kłamstwem, kłamstwem i jeszcze raz kłamstwem – przekonywał prezes PiS.

Prawda i kłamstwo to wytrychy Kaczyńskiego do manipulowania tą tragedią. Trwa to już 16 lat, w tym przez 8 lat rządów Kaczyńskiego. A i tak prezes PiS twierdzi, że brak dowodów jest dowodem. Tych, którzy mu to wytykają, nazywa „agenturą rosyjską, agenturą Putina” i grozi im, że będą siedzieć.

Jesienią zeszłego roku, gdy Sejm uchylił immunitet Zbigniewowi Ziobrze, Kaczyński się odgrażał, że „wszyscy, którzy w tym uczestniczyli, odpowiedzą za to przed sądem”, bo „to jest coś w rodzaju usiłowania

zabójstwa”. – Nie mówię, że to jest usiłowanie, tylko coś podobnego do usiłowania – doprecyzował.

Niedawno Kaczyński groził nawet członkom swojej partii, bo związali się z Mateuszem Morawieckim. Posypały się okropne zarzuty. Ich styl przypomina to, co Kaczyński mówi o Tusku, a przecież obecny premier to jego odwieczny wróg. Kaczyński publicznie zarzucił stowarzysze-

niu Morawieckiego, „pasożytnictwo” oraz działanie na szkodę partii i odstraszenie wyborców prawicy.

I Kaczyński zbiera żniwo swoich gróźb.

Opinia24 na nasze zlecenie przepytala Polaków, czy głos jest dzisiaj najważniejszy w PiS: Kaczyńskiego, Czarnka czy Morawieckiego?

Otóż głosujący na Prawo i Sprawiedliwość rzadziej niż wyborcy innych partii wskazywali Kaczyńskiego jako lidera – 43 proc. Na Czarnka zagłosowało 21 proc., a Morawieckiego wskazało – 12 proc. Aż 24 proc. głosujących na PiS nie potrafi wskazać, kto jest dziś w PiS najważniejszy.

A na prawicy jest jeszcze np. Sławomir Mentzen, którego Kaczyński nazwał „politycznym nieporozumieniem”, i „szkodnik” Grzegorz Braun. Natomiast Krzysztof Bosak – według prezesa PiS – to „młody, dobrze zapowiadający się polityk”.

W rankingu zaufania CBOS wśród prawicowych wyborców bryluje Karol Nawrocki, ale to efekt sprawowania najważniejszego urzędu w państwie, co nie znaczy, że prezydent nie jest dla Kaczyńskiego groźny. Większe zaufanie niż Kaczyński (54 proc.) mają w tym elektoracie: Krzysztof Bosak (63 proc.) oraz Mentzen i Morawiecki (po 56 proc.). Czarnek ma 46 proc. wskazań.

Kaczyński straszy. Czy tego, kogo trzeba? ●

Andrzej rysuje

Australia

„Noszona sztuka” Maticevskiego

FOT. BRENDON THORNE / GETTY IMAGES

Toni Maticevski, znany australijski projektant macedońskiego pochodzenia, powrócił na Australian Fashion Week po kilkuletniej przerwie. Jego kolekcja Winter 26, nazywana „noszoną sztuką”, to rzeźbiarskie suknie, metaliczne akcenty oraz gotycka estetyka. Museum of Contemporary Art w Sydney, 11 maja 2026 roku

Miliony
do wzięcia

659

MLN ZŁ

Tyle nieodebranych pieniędzy, które należą się Polakom, czeka w ZUS.

Powód? Nie wiemy, że musimy napisać wniosek

► 12

Cytat dnia

Nic tu się nie wydarzy nagle. Zbigniew Ziobro będzie trwał do wyborów w Polsce. Wynik będzie rzeczywście z jego punktu widzenia zasadniczy, ale on jest „na dwoje babka wróżyła”

ALEKSANDER KWAŚNIEWSKI,
były prezydent, tak w TVN24
komentował wyjazd Zbigniewa Ziobry
do USA

COOLCITY Index 2026

Małe uzdrowisko
wyprzedziło całą Europę

Piwniczna-Zdrój została uznana za najlepiej przygotowane klimatycznie miasto w całej Unii Europejskiej według COOLCITY Index 2026. W zestawieniu przeanalizowano ponad 11 tysięcy miast.

Fale upałów, gwałtowne ulewy, podtopienia i betonowe centra miast nagrzewające się do ekstremalnych temperatur – to problemy, które coraz mocniej dotyczą Europę. W odpowiedzi na te wyzwania powstał COOLCITY Index 2026 – pierwsza tak duża i ogólnodostępna platforma pokazująca, jak miasta radzą sobie ze zmianami klimatu.

Projekt objął aż 11 041 miast Unii Europejskiej. Analizy oparto na danych środowiskowych, zdjęciach satelitarnych i nowoczesnych metodach wykorzystujących sztuczną inteligencję. Każde miasto otrzymało ocenę od 0 do 10, uwzględniając m.in. ilość zieleni, przepuszczalność terenu, warunki wodne, bioróżnorodność oraz temperaturę przestrzeni miejskiej.

Na samym szczycie rankingu znalazła się właśnie Piwniczna-Zdrój, wyprzedzając grecką Echinos i fińskie Li. W Polsce Piwniczna z dużą przewagą wyprzedziła m.in. Głuszycę i Wisłę.

Spokojne uzdrowisko w Beskidzie Sądeckim osiągnęło świetny wynik w kategorii przepuszczalności terenu. W praktyce oznacza to niewielką skalę „betonozy”. Z danych wynika, że jedynie około 8 procent powierzchni jest zabudowane lub utwardzone.

Jeszcze większe wrażenie robi stan zieleni. Piwniczna-Zdrój uzyskała niemal maksymalny wynik – 9,6 na 10. To właśnie tutaj odnotowano najwyższy udział roślinności spośród wszystkich analizowanych miast. Na jednego mieszkańca przypada ponad 2 tysiące metrów kwadratowych zieleni.

Ekspert podkreśla, że takie warunki mają ogromne znaczenie dla jakości życia mieszkańców oraz odpor-

FOT. MATERIAŁ UMPIWICZNA - ZDRÓJ

ności miasta na skutki zmian klimatycznych. – Wynik Piwnicznej-Zdroju pokazuje coś bardzo ważnego, że w XXI wieku przewagą nie zawsze są największe inwestycje czy najbardziej zurbanizowana przestrzeń. Coraz większą wartością stają się jakość środowiska, dostęp do zieleni, przestrzeń i warunki do życia – podkreśla burmistrz Piwnicznej Tomasz Michałowski.

Jak dodaje, skala wyróżnienia była ogromnym zaskoczeniem. – Gdy usłyszałem, że Piwniczna-Zdrój znalazła się na pierwszym miejscu spośród ponad 11 tysięcy miast Unii Europejskiej, byłem naprawdę zaskoczony. Dla wielu osób jesteśmy niewielkim miastem w Beskidzie Sądeckim, a tymczasem okazało się, że właśnie takie miejsca mogą dziś stanowić odpowiedź na wiele współczesnych problemów dużych aglomeracji – mówi Tomasz Michałowski.

Ekspert zaznacza, że ranking ma być aktualizowany każdego roku. ●

Marek Podmokły

• Swoją miejscowość można sprawdzić na stronie [Coolcity.eu/pl/index/2026/](https://coolcity.eu/pl/index/2026/)

Sprzedaj swoje złoto w Twojej okolicy

Odpowiednia cena za Twoje złoto!

Jak działa Gold Adam?

Umów się na prywatną wycenę w Twojej okolicy

Zarezerwuj wizytę, abyśmy mogli zagwarantować Ci najlepszą cenę za złoto. Możesz również przyjść do nas bez wcześniejszego umawiania się na wizytę, jeśli tak wolisz.

Bezpieczna obsługa na osobności

Aby zagwarantować Ci bezpieczeństwo i prywatność, w zaciszu pojazdu eksperci od złota przyjmują klientów pojedynczo.

Uczciwa cena za Twoje złoto

Jeden z naszych ekspertów przedstawi Ci bezpłatną wycenę bez żadnego zobowiązania do sprzedaży. Jeśli zdecydujesz się na sprzedaż, masz gwarancję uczciwej ceny a pieniądze zostaną przesłane szybko, bezpiecznie i bezpośrednio na konto w banku.

Zarezerwuj spotkanie lub przyjdź bez rezerwacji!

goldadam.pl

Sprawdź harmonogram naszych przystanków.

Kod p.	Data	Godz.	Miejsce
01-771	Śr 13.5.	10.10-11.10	Auchan Żoliborz
01-922	Śr 13.5.	09.00-10.00	Lidl Chomiczówka
03-199	Śr 13.5.	11.20-12.20	Lidl Żerań
03-287	Śr 13.5.	14.50-15.50	G City Targówek
03-289	Śr 13.5.	16.00-17.00	PEPCO Grodzisk
03-429	Śr 13.5.	11.25-12.25	Kaufland Warszawa-Praga Północ
03-576	Śr 13.5.	12.35-13.35	OBI Warszawa Radzyńska
03-683	Śr 13.5.	13.40-14.40	Biedronka Zacisze
04-125	Śr 13.5.	10.10-11.10	Centrum Handlowe GOCŁAW
04-242	Śr 13.5.	09.00-10.00	Leroy Merlin Marysin Wawerski
05-092	Śr 13.5.	12.40-13.40	Auchan Łomianki
05-092	Śr 13.5.	13.50-14.50	Łomianki ogrodowa
05-100	Śr 13.5.	15.15-16.15	Biedronka Hotel Mazovia
05-180	Śr 13.5.	16.30-17.30	Dino, Stanisławowo
26-400	Śr 13.5.	16.50-17.50	Biedronka, Radomska, Przysucha
26-500	Śr 13.5.	15.10-16.10	Biedronka, Staszica, Szydłowiec
26-505	Śr 13.5.	13.40-14.40	Dino, Orońsko
26-600	Śr 13.5.	10.10-11.10	Biedronka Wacyn
26-600	Śr 13.5.	11.20-12.20	S1 Center Radom
26-606	Śr 13.5.	12.30-13.30	Biedronka Młodzianów
26-610	Śr 13.5.	09.00-10.00	Omni Centrum
32-031	Śr 13.5.	16.20-17.20	Stacja BP Mogilany
32-050	Śr 13.5.	09.00-10.00	Centrum Zakupowe Jan, Skawina
32-052	Śr 13.5.	10.10-11.10	Lewiatan Radziszów
32-410	Śr 13.5.	16.10-17.10	Delikatesy Centrum Marwin, Dobczyce
32-420	Śr 13.5.	14.50-15.50	Benefit Centrum Gdów
32-444	Śr 13.5.	15.10-16.10	Biedronka Głogoczków
32-731	Śr 13.5.	12.25-13.15	Groszek Żegocina - Grupa Novum
32-740	Śr 13.5.	13.45-14.35	Biedronka Kobylec
34-130	Śr 13.5.	12.45-13.45	Biedronka, Jagiellońska, Kalwaria Zebrzydowska
34-142	Śr 13.5.	11.30-12.30	Dino Leńcze
34-144	Śr 13.5.	14.00-15.00	Stokrotka Izdebnik
34-600	Śr 13.5.	09.00-09.50	S-MALL -PARK Limanowa
34-600	Śr 13.5.	09.55-10.45	Biedronka Piłsudskiego, Limanowa
34-650	Śr 13.5.	11.00-11.50	Biedronka Armii Krajowej, Tymbark
43-316	Śr 13.5.	09.00-10.00	Kaufland Bielsko-Biała-Os. Karpack
43-430	Śr 13.5.	10.15-11.15	Lidl, Górny Bór, Skoczów

44-206	Śr 13.5.	15.45-16.45	ALDI 1 Maja
44-210	Śr 13.5.	17.00-18.00	Auchan Jana Kotucha Rybnik
44-270	Śr 13.5.	14.35-15.35	Biedronka Józefa Rymera
44-300	Śr 13.5.	13.15-14.15	Carousel Mall
44-335	Śr 13.5.	11.50-12.50	Lidl Podhalańska
50-302	Śr 13.5.	16.50-17.50	Auchan Wrocław
50-424	Śr 13.5.	15.30-16.30	Galeria Sylwia
51-180	Śr 13.5.	10.15-11.15	Biedronka Sułowska, Wrocław
53-439	Śr 13.5.	14.10-15.10	Aldi Grabiszewska
53-633	Śr 13.5.	11.40-12.40	Kaufland Wrocław-Szczepin
53-680	Śr 13.5.	12.55-13.55	Domar Wrocław
55-114	Śr 13.5.	09.00-10.00	Dino Ligota Piękna
63-040	Śr 13.5.	16.55-17.55	Biedronka Nowe Miasto nad Wartą
63-200	Śr 13.5.	15.35-16.35	Kaufland Jarocin
63-220	Śr 13.5.	14.15-15.15	Biedronka Kotlin
63-300	Śr 13.5.	12.55-13.55	Biedronka, Aleje Wojska Polskiego, Pleszew
63-400	Śr 13.5.	09.00-10.00	Biedronka Budowlanych, Ostrów Wielkopolski
63-400	Śr 13.5.	11.25-12.25	Galeria Ostrowia
63-410	Śr 13.5.	10.15-11.15	Biedronka, Ostrów Wielkopolski
64-700	Śr 13.5.	09.00-10.00	Biedronka, Czarnków
64-850	Śr 13.5.	15.30-16.30	Biedronka Ujście
64-850	Śr 13.5.	16.50-17.50	Dino Kruszewo
64-920	Śr 13.5.	11.55-12.55	Lidl Koszalińska, Piła
64-920	Śr 13.5.	13.05-14.05	Galeria IBI
64-920	Śr 13.5.	14.15-15.15	Biedronka Staszycze, Piła
64-980	Śr 13.5.	10.25-11.25	Lidl Grunwaldzka, Trzcianka
82-200	Śr 13.5.	09.00-10.00	Kaufland, Malbork

Wielu naszych klientów jest zachwyconych wartością swojej nieużywanej złotej biżuterii. Ten zestaw pierścionków, uszkodzony naszyjnik i niepasujące kolczyki były warte 10 962 zł.

82-400	Śr 13.5.	10.20-11.20	Lidl, Sztum
82-500	Śr 13.5.	11.55-12.55	Carrefour, Kwidzyn
82-500	Śr 13.5.	13.05-14.05	Dino, Kwidzyn
83-130	Śr 13.5.	14.40-15.40	Lidl, Pelplin
83-200	Śr 13.5.	17.10-18.10	Centrum Handlowe Kociewie
83-250	Śr 13.5.	16.00-17.00	Biedronka, Pelplińska, Starogard Gdański
91-495	Śr 13.5.	16.05-17.05	Lidl, Zgierska, Radogoszcz
91-497	Śr 13.5.	15.00-16.00	Castorama, Radogoszcz - Wschód
95-015	Śr 13.5.	13.20-14.20	Galeria Głowno
95-100	Śr 13.5.	17.15-18.15	Centrum Zakupów
96-100	Śr 13.5.	09.00-10.00	Dekada Skierniewice
96-100	Śr 13.5.	10.10-11.10	Castorama, Skierniewice
99-400	Śr 13.5.	11.45-12.45	Premium Park, Łowicz

Zatrzymujemy się bezpośrednio przed lokalizacjami wymienionymi w rozkładzie jazdy lub na pobliskim parkingu. Możesz rozpoznać Gold Adama po złotym samochodzie, pogodnym wyrazie twarzy i zielonej muszce. Wszystkie rozkłady jazdy znajdziesz na: goldadam.pl

Cena złota jest aktualnie wysoka!

Gold Adam

Uczciwa cena za Twoje złoto

Zarezerwuj wizytę bezpośrednio online: goldadam.pl

Konflikty w Konfederacji

Bosak się uczy. Mentzen wciąż „śmieszkuje”

– Krzysztof Bosak nie mógł się inaczej zachować. Wykorzystał okazję, żeby bardzo wyraźnie zaznaczyć swoją odrębność, ale też pokazać się jako polityk dużo poważniejszy niż Mentzen. Nie tiktoker, nie showman na hulajnodze.

ROZMOWA Z
PROF. ANNA SIEWIERSKA
politolożką z Uniwersytetu
Rzeszowskiego

TOMASZ NYCZKA: Dotąd Konfederacja chwaliła się, że jest tą formacją, która – inaczej niż PiS i Polska 2050 – nie wywleka swoich problemów na zewnątrz. To już nieaktualne?

PROF. ANNA SIEWIERSKA: To napięcie pomiędzy Bosakiem i Mentzenem narastało już od dłuższego czasu. Bosak uważa się za dużo bardziej ideowego niż Mentzen. Ten drugi to bardziej tiktoker niż polityk, lepiej mu wychodzi robienie biznesów, a polityka jest dla niego właśnie sposobem na ich promowanie.

Atak Mentzena na generała Kukulę był absurdalny i trudny do wytłumaczenia w kontekście samych słów generała. One dotyczyły bezpieczeństwa Polaków, trudno naprawdę uzasadnić taką krytyczną opinię, jaką wyraził Mentzen.

Gdy Mentzen nazwał szefa sztabu WP gen. Wiesława Kukulę „nienormalnym człowiekiem”, Bosak odciął się od tych słów i zaatakował go. Napisał, że opinia Mentzena na temat Kukuli jest „nie tylko niesprawiedliwa, ale też nieprawdziwa”.
– Bosak nie mógł się inaczej zachować.

Dlaczego?

– Bo pozycjonuje się przede wszystkim jako polityk propanistwowy. Wielokrotnie to podkreślał. To bliskie takiej klasycznej myśli nacjonalistycznej. Dla niego dobre relacje z wojskiem są bardzo istotne. Atak Mentzena na Kukulę uraził nie tylko samego generała, ale przede wszystkim – wszystkich wojskowych. Bosak nie mógł tego puścić płazem.

Wykorzystał też okazję, żeby bardzo wyraźnie zaznaczyć swoją odrębność, ale też pokazać się jako polityk dużo poważniejszy niż Mentzen. Nie youtuber, nie tiktoker, nie showman jeżdżący na hulajnodze.

Ten wpis Bosaka jest bardzo zręczny.

Od awantury, która wybuchła po słowach Mentzena o Kukule, do jego opublikowania minęło pół dnia.

– Tak, widać, że to było przemyślane. Są tam słowa, które mają wskazywać, że zapewne Mentzen nie miał nic złego na myśli. Ale to jest napisane w protekcyjny sposób, co ustawia pewną hierarchię w Konfederacji. Bosak z wielu różnych względów rozegrał to bardzo dobrze. Każde słowo w tym oświadczeniu ma znaczenie.

Mówiła pani o żołnierzach. Jak taka wypowiedź Mentzena może wpłynąć na wyniki Konfederacji w tym elektoracie, który – jak podkreślają konfederaci – „tłumnie” głosuje na ich formację?

– Ten elektorat bardziej przyciąga frakcja Bosaka, czyli Ruch Narodowy. Wojskowi nigdy nie kierowali swojej sympatii do frakcji Mentzena. Jeśli popierają Konfederację, to pomimo Mentzena, a nie ze względu na niego. On się zresztą nie pierwszy raz wyrażał krytycznie o wydatkach na wojsko, zbrojenia. Ta wypowiedź niespecjalnie wpłynie na poparcie Konfederacji, bo to nie Mentzen był jej siłą napędową w wojsku.

Natomiast z całą pewnością w samej Konfederacji wzmocni to pozycję Bosaka.

Tylko w ostatnich dniach Mentzen obdarzył Janusza Kowalskiego szczególnym komplementem; powiedział, że Kowalski „tylko udaje kretyń”, a o gen. Wiesławie Kukule powiedział, że jest „nienormalny”. Bosak nigdy by się tak nie zachował.
– Mentzen przegapił moment, kiedy powinien był dojrzeć. Politycznie, ale też retorycznie. Nie uchwycił tego momentu, gdy jego wyborcy zmienili też trochę nastawienie. Badania CBOS sprzed kilku miesięcy pokazały, że ci wyborcy nadal są wierni Konfederacji, ale dojrzejewają, ich poglądy stają się mniej radykalne.

Mentzen mógł kiedyś zaimponować młodym chłopakom, którzy dostali prawa wyborcze tuż przed wyborami, ale teraz nie wyczuł klimatu politycznego, nie ma słuchu politycznego, nie rozumie, że wojna zmieniła nastawienie ludzi do wojska.

Znów odwołam się do sondażu, dosłownie sprzed kilku dni, dotyczącego zaufania do poszczególnych grup zawodowych. Obrażanie w tym momencie wojska, które jest w czołówce, jeśli chodzi o poparcie społeczne, to jest strzał w kolano.

Działacz Nowej Nadziei Mentzen powiedziałby pani: my mamy poparcie na stałym poziomie, a takie wypowiedzi naszym wyborcom się podobają.

– To jest właśnie ten moment, gdy możemy zacytować słynne powiedzenie: Pycha kroczy przed upadkiem.

Konfederacja bardzo długo płynęła na takiej polaryzującej, ośmieszającej przeciwników politycznych retoryce, i była to fala wznosząca. Ale powinni też brać pod uwagę, że muszą nie tylko zdobywać nowych wyborców, ale też utrzymać tych, którzy nie mają już 18 lat. Zderzenie ludzi z życiem, będzie przesuwając ich poglądy w kierunku takich „bardziej poważnych”.

To „śmieszkowanie” Mentzena, ten jego język, zaczyna świadczyć o jego niedojrzałości. W którymś momencie to mógł być atut, ale w najbliższych miesiącach to może stać się czymś, co będzie obciążać Konfederację. To, co było przewagą, staje się powoli obciążeniem. Memiczność Mentzena na hulajnodze jest nieskończona, to się może jeszcze zemścić.

A może Mentzen inaczej nie umie? Bosak siedzi w studiach TVN i Polsatu, a Mentzen tradycyjnych mediów raczej unika, stawia bardziej na zasięgi i internet, gdzie może sobie pozwolić na więcej. Inna sprawa, że na robieniu polityki w internecie nieźle też zarabia.

– Kariera polityczna Mentzena jest błyskawiczna; cała jego droga zawodowa, sposób, w jaki robił doktorat, ze wsparciem swojego ojca, pokazuje, że jemu zawsze było bardzo łatwo. To jest zupełnie inna osobowość niż Bosak.

Na tej fali można bardzo długo płynąć, ale trzeba też pamiętać, że lojalność internetowej widowni to jest coś bardzo kruche, ona właściwie nie istnieje. W internecie bardzo szybko można się do polityka zniechęcić. Mentzen powinien swoją strategię przemyśleć.

Bosak i Mentzen różnili się już wcześniej, na przykład gdy narodowcy dystansowali się od polityka Nowej Nadziei Przemysława Wiplera, którego fundacja dostała pieniądze od spółki powiązanej z szefem Zondacrypto Przemysławem Kramem. Ale Bosak bardziej uważał wtedy na słowa. Tym razem tak nie było. Ten spór o Kukulę to pierwsza z takich sytuacji czy wypadek przy pracy, obaj politycy porozmawiają prywatnie i wszystko się uspokoi?

– Mentzen bardzo wierzy w swoją widownię; widziałam, jakie robi wrażenie na wiecach na swoich wyborcach, jest przez nich uwielbiany. Jemu to może dawać poczucie bezkarności, ale to bardzo zwodnicze.

W wyborach prezydenckich Nowa Nadzieja Mentzena sporo urosła, jest silniejszym partnerem w Konfederacji. Mentzen czuje się gwiazdą Konfederacji, a Bosaka traktuje trochę jak junior partnera. Narodowców to frustruje i uwiera. Z drugiej strony, Mentzen youtuber mo-

Gdyby pojawiła się szansa na stworzenie prawicowego rządu, wtedy Jarosław Kaczyński wyciągnąłby rękę do frakcji Bosaka, niekoniecznie do ludzi Mentzena. Z sondaży wynika, że mogłoby się to udać

PROF. ANNA SIEWIERSKA

że mieć kompleks Bosaka, który jest ważnym uczestnikiem mainstreamowej debaty, otwiera konferencje, chodzi na debaty, reprezentuje Sejm?

– Obaj panowie mają powody, żeby przyglądać się sobie z nieufnością, a jeszcze większe mają ich środowiska. To, co się tli między Bosakiem i Mentzenem, i tak jest bardziej kontrolowane niż to, co dzieje się między posłami, działaczami obu frakcji, tam widać czasami wyraźną niechęć.

Sądzę, że Bosak jest tym politykiem, który szybciej się uczy, a to jest jedna z najważniejszych cech dobrego polityka.

Awanturę w Konfederacji od razu wykorzystał PiS. Mariusz Błaszczak bronił Kukulę, skorzystał też z okazji, żeby uderzyć w Konfederację. Napisał, że na czele jednej z frakcji Konfederacji „stoi chłopek w krótkich spodenkach”.
– Błaszczak uderzył bardzo celnie.

PiS od miesięcy wbija klin pomiędzy Bosaka i Mentzena. Prezes Jarosław Kaczyński powtarza, że z Bosakiem da się dogadać, z kolei Mentzen jest niedojrzały, jego obecność w polityce to nieporozumienie, a proponowany przez niego program to darwinizm społeczny. Sami konfederaci mówili, że PiS chce ich podzielić, ale zarzekali się, że będą się twardo trzymać i opierać. Będą?

– Dopóki Konfederacja ma wciąż tak dobre notowania w sondażach, to będzie ich scalało.

Ten element rozpadu pojawia się jednak zawsze w momencie, gdy jakaś partia traci, a nie zyskuje. Do momentu, gdy będą mieć dobre notowania, Bosak i Mentzen będą się rytualnie szturczać, ale jednak trwać razem.

Widziała pani profesor, jak zareagował na słowa Mentzena prezydent Karol Nawrocki, zwierzchnik sił zbrojnych. Opublikował zdjęcie z gen. Kukulą i skomentował: „pierwszy żołnierz RP”. Za wszelką cenę nie chciał podpaść Mentzenowi.

– To, że pan prezydent flirtuje z Konfederacją, od samego początku jest bardzo wyraźnie widoczne. Zależy mu też na wizerunku w sieci, mocno celuje w tych młodych wyborców, którzy są aktywni w sieci.

Z drugiej strony, jako zwierzchnik sił zbrojnych, musiał zareagować. Brak jakiegokolwiek głosu prezydenta byłyby bardzo źle postrzegane. Prezydent musiał bardzo ważyć swoją reakcję.

Natomiast spodziewałabym się po panu prezydencie, który zawsze wywija nie tyle nawet szabelką, co pięściami, bardziej zdecydowanej postawy. Wypadło to słabo.

Konfederacją można w ogóle skutecznie sterować, gdy na jej czele stoją dwaj politycy, którzy publicznie podważają swoje zdanie, na co dzień nie mają kontaktu i po prostu się nie lubią? Konfederaci bagatelizują ten konflikt, ale nawet oni przyznają, że Mentzen i Bosak nie są żadnymi kolegami. Wiel-

Konflikty w Konfederacji

Napięcie pomiędzy Bosakiem i Mentzenem narastało już od dłuższego czasu. Bosak uważa się za dużo bardziej ideowego niż Mentzen. Ten drugi to bardziej tiktoker niż polityk, lepiej mu wychodzi robienie biznesów, a polityka jest dla niego właśnie sposobem na ich promowanie

kim sprawdzianem dla Konferencji będzie na pewno układanie list na wybory w 2027 roku.

– Tu się na pewno pojawią konflikty, bo Mentzen będzie walczył o swoich, a Bosak już teraz bardzo konsekwentnie buduje poparcie w terenie. Partia to nie tylko wyborcy, ale też struktury. Bosak to już rozumie, a wydaje się, że Mentzen niekoniecznie. Piwo z Mentzenem nie zastąpi spotkań z aktywnym partyjnym.

Konfederacja dotrwa w tej formie do wyborów czy się rozpadnie?

– Dotrwa, oni mają świadomość, że to jest być może ich najlepszy do tej pory moment. Natomiast konflikty będą narastać. Przed nami na pewno jeszcze niejedna medialna bitewka.

Możliwy jest taki scenariusz, w którym PiS lub KO zawiązują koalicję tylko z jedną częścią Konfederacji – Ruchem Narodowym lub Nową Nadzieją – i Konfederacja się rozpada?

– Jest taka możliwość, zwłaszcza gdyby pojawiła się szansa na stworzenie prawicowego rządu. Wtedy Jarosław Kaczyński wyciągnąłby rękę do frakcji Bosaka, niekoniecznie do ludzi Mentzena. Z sondaży wynika, że mogłoby się to udać.

Chociaż Mentzen zawsze powtarza, że do władzy mu się nie spieszy, bo jest, w porównaniu z Tuskiem i Kaczyńskim, młody. Ale działacze Konfederacji przebierają już nogami.

– No właśnie, proszę zwrócić uwagę, że to mówi przede wszystkim Mentzen, który politykę traktuje jak sposób na promowanie swoich własnych biznesów i zarabianie dużych pieniędzy. Natomiast bardzo wielu innych polityków, działaczy Konfederacji chciałoby już zacząć odcinać kupony. Takie słowa Mentzena mogą ich coraz bardziej drażnić.

Z tą młodością też bym nie przesadzała. Mentzen musi sobie uświadomić, że za chwilę mogą się w jego miejsce pojawić młode wilki.

Przemysław Wipler mówi, że Konfederacja wejdzie w koalicję tylko wówczas, jeśli będzie miała premiera. Kaczyński oddałby jej to stanowisko?

– Absolutnie nie. Wykluczam taką możliwość.

To jaki scenariusz dotyczący koalicji po wyborach w 2027 roku jest dziś najbardziej prawdopodobny?

– Uruchomione zostaną środki z programu SAFE, teraz wiele będzie się działo również w obszarze inwestycji.

Ten zastrzyk pieniędzy i od strony gospodarczej, i symbolicznej, a to jest nawet ważniejsze, daje pewną przewagę obecnej koalicji. Nie spodziewam się nagłej zmiany, która dałaby władzę prawicy.

Ale to jest oczywiście w tym momencie wróżenie z kart, bo jeden błąd może zdecydować o zmianie.

A co z prawicowym paktem senackim? Narodowcy mówią, że bez Korony Brauna on nie ma sensu. Ale to nie byłoby dla wyborców za dużo?

– To byłoby za dużo przede wszystkim dla Jarosława Kaczyńskiego, który wyraźnie odcina się od bardzo wielu poglądów Grzegorza Brauna. Kaczyński jest oczywiście bardzo doświadczonym politykiem, więc potrafi przelknąć zniewagę czy antypatię, którą do kogoś żywi, i doprowadzić do współpracy. Wydaje mi się jednak, że z wielu powodów byłby to duży błąd. ●

• Krzysztof Bosak i Sławomir Mentzen podczas startu kampanii wyborczej Konfederacji. Białystok, 25 sierpnia 2023 roku

FOT. AGNIESZKA SADOWSKA / AGENCJA WYBORCZA.PL

Trudne zadanie śledczych

– Strona amerykańska, podejmując decyzję o wpuszczeniu Zbigniewa Ziobry, brała pod uwagę perturbacje w relacjach z polskim rządem. Ale musiała sobie to skalkulować i uznać, że korzyści przeważają nad szkodami.

ROZMOWA Z

MARIUSZEM PAPLACZYKIEM

adwokatem zajmującym się kwestiami ekstradycji oraz Europejskiego Nakazu Aresztowania

EWA IVANOVA: Prokurator generalny Waldemar Żurek zapowiedział, że Prokuratura Krajowa wystąpi o ekstradycję Zbigniewa Ziobry z USA. Czym ekstradycja różni się od Europejskiego Nakazu Aresztowania, którą stosuje się w UE i krajach stowarzyszonych?

MARIUSZ PAPLACZYK: – Ideą ENA jest przekazanie kompetencji co do uproszczonej ekstradycji sądom państw członkowskich, bez możliwości ingerencji politycznej w tę decyzję. ENA opiera się na zasadzie wzajemnego zaufania. Założenie jest takie: państwa członkowskie ufają swoim systemom sądownictwa, zakładając, że spełniają one wymagania co do praworządności, a politycy nie mieszaają się w kwestie związane z ENA.

Natomiast ekstradycja jest formą przymusowego wydania ściganego państwu wzywającemu, ale ma ona cechy polityczne.

Czyli przy ekstradycji nad elementami prawnymi dominują elementy dyplomatyczne i polityczne?

– Tak. Mimo, że w procedurze ekstradycyjnej bierze udział czynnik sądowy, a więc obiektywny, ostateczne zdanie co do wydania danej osoby należy do organu politycznego. W Polsce, mimo że o ekstradycji orzeka sąd, decyzja o wydaniu zapada na szczeblu ministra sprawiedliwości. W przypadku Stanów Zjednoczonych wypowiada się sąd federalny, ale ostateczna decyzja należy do Departamentu Stanu. W przeciwieństwie do ENA postępowania ekstradycyjne są więc z reguły długotrwałe, żmudne.

Zdaniem polskich śledczych dowody wskazują na popełnienie przez Zbigniewa Ziobrę 26 przestępstw, w tym założenia i kierowania zorganizowaną grupą przestępczą, ustanowienia i ręcznego sterowania konkursami na dotacje z Funduszu Sprawiedliwości i przywłaszczania pieniędzy uzyskiwanych w ten sposób. Ale dotąd sądy w Polsce nie wydały ENA w sprawie Ziobry, sprawa aresztowania także się nie zakończyła. W lutym sąd zgodził się na tymczasowe aresztowanie, ale dopiero we wrześniu ma rozstrzygać druga instancja. Czy mimo braku prawomocnego postanowienia sądu o areszcie tymczasowym Polska może już wnioskować o ekstradycję Ziobry?

– Można wystąpić o wydanie osoby, która jest ścigana w postępowaniu karnym lub została uznana winną popełnienia przestępstw. Ale strona amerykańska z reguły domaga się tego, aby sprawa dotycząca wydania podejrzanego była na dość zaawansowanym etapie. Niekoniecznie na końcowym, czy aby był skierowany do sądu akt oskarżenia, ale sprawa musi być dojrzała.

Czy prawidłowe przygotowanie wniosku o ekstradycję jest trudne?

– Samo przygotowanie wniosku nie jest mocno skomplikowane, natomiast strona amerykańska oczekuje zwykle także dokumentów

• Niedzielnny wywiad ze Zbigniewem Ziobro w TV Republika FOT. DAWID ŻUCHOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

dotyczących sprawy w języku angielskim. To jest wyzwanie. Tłumaczenia są czasochłonne. Trzeba pamiętać, że niejednokrotnie przed sądem amerykańskim przeprowadzane jest quasi postępowanie dowodowe.

Jakie znaczenie odgrywa amerykańska prokuratura w postępowaniu ekstradycyjnym? Czy jest podobnie jak w przypadku ekstradycji z Polski, kiedy wniosek ekstradycyjny obcego państwa jest najpierw kierowany do prokuratury, a potem polskie organy śledcze wyrażają przed sądem swoje stanowisko w sprawie wydania?

– Wygląda to podobnie. Przy czym jako pełnomocnik Walida bin Attasha, więzionego przez CIA w Starych Kiejkutach, przekonałem się, że tak naprawdę decyzje amerykańskich organów zależą od Departamentu Stanu. To on decyduje o zakresie pomocy udzielonej polskiemu organom, np. prokuraturze. I moje doświadczenia ze współpracy z organami amerykańskimi są negatywne. Z reguły strona amerykańska jest bardzo zachowawcza, daje z siebie bardzo mało. Zawsze w kontekście współpracy z organami innego państwa pojawia się na pierwszym miejscu interes polityczny Stanów Zjednoczonych. I to jest pierwsze sito, przez które przechodzą wnioski innych państw czy ich organów.

Pamiętajmy także o istotnej różnicy w podejściu do ścigania przestępstw. W Europie jesteśmy przyzwyczajeni do tego, że prokurator jest zobowiązany skierować akt oskarżenia w stosunku do każdego czynu stanowiącego przestępstwo. Natomiast w Stanach Zjednoczonych jest większa uznaniowość i znaczenie ma to, czy ściganie leży w interesie publicznym.

Nie zdziwny się także, że amerykańskie organy, czy nam się to podoba czy nie, będą zwracać uwagę na to, że sprawa Zbigniewa Ziobry nie dotyczy typowych przestępstw kryminalnych, a kwestii sprawowania funkcji politycznych ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego. To bardzo ważny kontekst, który będzie odgrywał kluczowe znaczenie w postępowaniu ekstradycyjnym. I biorąc go pod uwagę ten aspekt, polskim organom trudno będzie osiągnąć sukces.

Czy chce pan powiedzieć, że już na etapie umożliwienia Ziobrze wjazdu na terytorium Stanów Zjednoczonych zapadła polityczna decyzja o zapewnieniu mu politycznej ochrony w USA?

– Tego nie wiemy. Ale jeśli prawdą jest to, że ścigany wjechał na paszporcie genewskim jako uchodźca, to decyzje w tej kwestii musiały zapadać na najwyższym szczeblu.

Nieoficjalne informacje dziennikarki „Wyborczej” Dominiki Wielowieyskiej wskazują, że Ziobro otrzymał wizę amerykańską,

Nie mam wątpliwości, że zostaną wykorzystane wszystkie możliwe argumenty dowodzące niedopuszczalności ekstradycji

MARIUSZ PAPLACZYK

bo tak zdecydował osobiście prezydent Donald Trump, a sekretarz stanu Marco Rubio oraz ambasador USA w Polsce Tom Rose byli temu przeciwni.

– Jeśli prawdą jest to, że decyzje o pozwoleniu na wjazd zapadały na najwyższym szczeblu, to przypuszczam, że władze amerykańskie będą konsekwentne. Ich decyzja musiała być skalkulowana i ci, którzy ją podejmowali mają świadomość, że sam wjazd nie kończy sprawy, a dopiero ją rozpoczyna.

Amerykanie liczą się z polskim wnioskiem o ekstradycję. Co, gdy wpłynie on do amerykańskiego sądu? W jakich sytuacjach sąd może nie zgodzić się na ekstradycję?

– Jeśli na przykład dojdzie do przekonania, że prawa i wolności ściganego zostaną pogwałcone jego wydaniem. A więc chodzi w wszelkie naruszenia praw człowieka, naruszenia gwarancji prawa do rzetelnego procesu, nieobiektywne czy nacechowane uprzedzeniami działania władz wobec ściganego. Sędziowie w Stanach Zjednoczonych patrzą na postępowania bardzo szeroko, w inny sposób niż sądy europejskie. Bardzo mocno wsłuchują się w argumenty stron i potem je ważą. Także biorąc pod uwagę charakter zarzutów formułowanych przez polską prokuraturę będzie zapewne badane to, czy postępowanie dotyczące byłego ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego nie zawiera w sobie cech odwetu politycznego.

Czy w tym kontekście obrona Zbigniewa Ziobry może wskazywać na naruszenie praworządności w Polsce? Na przykład posługując się różnymi raportami, monitoringami czy wnioskami z konferencji organizowanych przez prawicowe organizacje. Czy może wskazywać na śledztwo dotyczące zamachu stanu, a także orzeczenie o uchyleniu ENA za byłym wiceministrem Marcinem Romanowskim, który także ukrywał się na Węgrzech. Sędzia Łubowski uznał go za uchodźcę politycznego, któremu grozi w Polsce represje, a rząd Tuska ocenił jako kryptodyktaturę.

– Nie mam wątpliwości, że zostaną wykorzystane wszystkie możliwe argumenty dowodzące niedopuszczalności ekstradycji. Także, gdy mnie pani zapytała, czy ścigany ma karty, któ-

rymi może grać przed amerykańskim sądem i organami, odpowiedziałby, że ma wiele kart.

A którymi kartami można najmocniej grać?

– Abstrahując od tego, czy te karty są zasadne, czy mają rzeczywiste podstawy, to znaczenie mogą mieć wszelkie kwestie dotyczące obsady sądu w sprawach dotyczących Zbigniewa Ziobry. Ale wykorzystana może być także sprawa Marcina Romanowskiego. Nie bez znaczenia jest to, że do dziś nie ma wystawionego za Zbigniewem Ziobro ENA i nie ma prawomocnego postanowienia o tymczasowym aresztowaniu. Istotne jest także, że ścigany otrzymał status uchodźcy w innym kraju unijnym.

Ale z drugiej strony obrona może mieć kłopot np. z wytłumaczeniem kontekstu dotyczącego polskiego wymiaru sprawiedliwości amerykańskiemu sędziemu, który wyrastał w innej kulturze prawnej. I nie jest też tak, że Stany Zjednoczone w ogóle nie wydają ściganych. Ale polskich śledczych czeka bardzo trudne zadanie.

Czyli pana zdaniem azyl udzielany przez państwo węgierskie może mieć znaczenie w procedurze ekstradycyjnej przed organami amerykańskimi?

– Sędzia amerykański, który dostanie tę sprawę, zapewne nie będzie wniknął w niuanse prawa europejskiego, ale pojęcie azylu politycznego będzie mu dobrze znane. Sąd będzie musiał przepracować tę kwestię. Będzie ustalał, jakie były przyczyny nadania Zbigniewowi Ziobrze statusu chronionego. I w tym zakresie nie da się ukryć, że ta okoliczność będzie atutem w postępowaniu ekstradycyjnym.

Czy możliwe jest zastosowanie aresztu ekstradycyjnego wobec Zbigniewa Ziobry? Są na to szanse?

– Uczciwie powiem, że są znikome. Państwo polskie nie jest w stanie samo wystawić ENA, nie wydano prawomocnej decyzji o tymczasowym areszcie, więc oczekiwanie, że inne państwo zastosuje areszt wobec ściganego, który ma status uchodźcy i zarzuca się mu przestępstwo mocno związane z jej funkcją polityczną, byłoby bardzo optymistyczne.

Czy Stany Zjednoczone to obecnie idealny kraj do ucieczki przed europejskim wymiarem sprawiedliwości?

– Jako prawnik, który zajmuję się tego rodzaju sprawami, nie mogę wskazywać na systemy, które zapewniają skuteczną ucieczkę przed wymiarem sprawiedliwości. Natomiast mogę powiedzieć, że w państwach, które są mocno przywiązane do ochrony wolności i demokracji, postępowania sądowe dają stronie duże możliwości obrony. Stany Zjednoczone od lat były miejscem schronienia przywódców politycznych różnych państw. Państwo, które ma status mocarstwa nie obawia się przyjmować pod swój dach polityków innych krajów, jeśli ma w tym interes. Oczywiście sprawa Zbigniewa Ziobry będzie dla USA jedną z wielu, ale ci, którzy liczą na szybkie rozstrzygnięcia mogą się przeliczyć.

A czy Zbigniew Ziobro ma szanse na azyl w Stanach Zjednoczonych?

– Jeśli weźmiemy pod uwagę hasło „Make America Great Again”, to jestem sobie w stanie wyobrazić także taki scenariusz. Stany Zjednoczone będą na pierwszym miejscu stawiały swój interes polityczny i gospodarczy. Jeśli tak zdefiniowane ich interesy państwowe będą przemawiały za tym, że trzeba wesprzeć ściganego, to się tak stanie. Zakładam przecież, że strona amerykańska, podejmując decyzję o wpuszczeniu Zbigniewa Ziobry, brała pod uwagę perturbacje w relacjach z polskim rządem. Ale musiała sobie to skalkulować i uznać, że korzyści przeważają nad szkodami. Jeśli uznano, że to korzystne dla państwa, USA nie będą bały się także takiej decyzji. ●

Rozmawiała Ewa Ivanova

Naukowcy zbierają się na protest

Do naukowców dołączają studenci i związkowcy. Pod petycją przeciwko głodzeniu sektora nauki podpisało się już ponad 4,3 tys. osób.

Alicja Gardulska

W minioną środę naukowcy ogłosili, że miarka się przebrała. Zapowiedzieli, że wyjdą na ulicę – 27 maja będą protestować przed Sejmem. Zaczęli też zbierać podpisy pod petycją z postulatami. Domagają się od rządu zdecydowanych działań, które w ciągu czterech lat zwiększą nakłady na naukę do 3 proc. PKB. Dziś wydajemy na ten cel – nie tylko z budżetu państwa, ale także z prywatnych źródeł – 1,41 proc. PKB.

Chcą także, by zarobki w nauce powiązać ze średnią pensją w gospodarce (aktualnie 9652,19 zł brutto), a stypendia doktoranckie podciągnąć chociaż do poziomu pensji minimalnej (4806 zł brutto). Postulują podniesienie progu dochodowego, który uprawnia studentów do stypendium socjalnego (1908,90 zł netto na osobę w rodzinie). Domagają się stabilnego finansowania badań i infrastruktury badawczej. A także zwiększenia budżetu Narodowego Centrum Nauki, które przyznaje granty na badania podstawowe.

Pod tymi postulatami podpisało się już ponad 4,3 tys. osób.

„Dawno nie było protestu naukowców. Nie umiemy w protesty, wstydziły się, jesteście zajęci indywidualistami, marudami („nie uda się”), dzielimy włos na czworo. Ale 27.05. będzie protest pod Sejmem! I pójdę tam, bo jestem wściekły na to jak od lat nasze państwo zaniedbuje naukę” – napisał w serwisie X socjolog polityki, prof. Adam Gendzwill z UW.

„Naukowcy naprawdę potrzebują lepszych warunków pracy, aby budo-

• Inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Warszawskim, 1 października 2025 r. FOT. ROBERT KOWALEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

wać suwerenną technologicznie Polskę!” – przekonuje prof. Piotr Sankowski, szef Instytutu IDEAS.

Chcą pokazać determinację

Protest to oddolna inicjatywa grupy badaczy z różnych ośrodków w kraju. Są wśród nich zdobywcy prestiżowych międzynarodowych grantów, nagród i stypendiów, kierownicy laboratoriów, badacze i wykładowcy. Skrzyknęli się po raz pierwszy trzy lata temu, by walczyć o większy budżet na granty w NCN. Potem wielokrotnie apelowali do polityków o niegłodzenie nauki; pisali petycje, brali udział w posiedzeniach sejmowych komisji i przekonywali posłów.

– Czujemy, że wyczerpaliśmy absolutnie wszystkie formy zabiegania o to, by traktowano nas poważnie – tłumaczyła „Wyborczej” prof. Agata Starosta, biolog molekularna z Instytutu Biochemii i Biofizyki PAN.

– Tym protestem chcemy pokazać politykom naszą determinację. Wyśłać im znak ostrzegawczy przed zbliżającym się rokiem wyborczym – dodał prof. Michał Tomza, fizyk z Uniwersytetu Warszawskiego.

Zwiększenie wydatków na naukę to w Polsce od dawna obietnica bez pokrycia

W akcję włączają się kolejne środowiska.

„Od lat mówimy jasno: bez stabilnego i godnego finansowania szkolnictwa wyższego i nauki nie będzie możliwy dalszy rozwój polskich uczelni, badań naukowych i całego państwa” – czytamy w stanowisku Rady Szkolnictwa Wyższego i Nauki ZNP. Związek zachęca do podpisania petycji i wzięcia udziału w proteście.

„Nauki nie będzie bez studiujących. Dlatego włączyliśmy się do akcji z naszymi studenckimi postulatami” – napisała w serwisie X Studencka Inicjatywa Mieszkańcowa.

„Jako rektorzy nie protestujemy, nie taka jest nasza rola, ale w pełni zgadzam się z tymi postulatami” – powiedziała branżowemu „Forum Aka-

demickiemu” prof. Bogumiła Kaniewska, szefowa Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich i rektorka UAM w Poznaniu. Dodała, że rozumie frustrację środowiska. „Batalię o większe finansowanie nauki tocymy od lat i nie przynosi to na razie znaczących efektów. Dlatego trudno być zdziwionym, że cierpliwość naukowców w końcu się wyczerpała” – stwierdziła. „Idąc pod Sejm, środowisko daje jasny sygnał politykom, że jest zdeterminowane, że domaga się rozmów, wysłuchania i przede wszystkim równego traktowania. Nie traktowałabym tego jako wotum nieufności, to bardziej żółta kartka dla rządzących” – dodała.

Na portalach społecznościowych akcji publikowane są kolejne sylwetki wideo naukowców, studentów, doktorantów, którzy opowiadają o swoich badaniach i tym, jakie korzyści może przynieść lepsze ich finansowanie. „W Toruniu od ponad dziesięciu lat tworzymy technologie kwantowe, konkurencyjne wobec najlepszych laboratoriów na świecie. Ale bez konkurencyjnych inwestycji, przełomu nie będzie” – mówi prof. Piotr Wcisło, fizyk z UMK w Toruniu.

Tomasz Zajkowski, biolog molekularny z AGH w Krakowie, który bada początki życia w kosmosie, tłumaczy: „Przebywanie w kosmosie na poziomie komórkowym przypomina przyspieszone starzenie. Można więc powiedzieć, że badając życie w kosmosie, poszukujemy leku na nieśmiertelność”.

„Z powodu infekcji grzybiczych na całym świecie co roku umierają miliony osób. A mamy tylko cztery klasy leków, którymi możemy je leczyć” – opowiada Iga Sudół, doktorantka na Wydziale Chemii Uniwersytetu Warszawskiego, badaczka nowych leków przeciwegrybiczych.

Coraz mniej pieniędzy

Pytani o protest politycy są na razie bardzo zachowawczy.

– Potwierdzam: dodatkowe środki na naukę są potrzebne, w wielu obszarach wynagrodzenia są niskie. I chcielibyśmy, aby sukcesywnie rosły – powiedział w piątek minister finansów Andrzej Domański w programie „Graffiti” w Polsat News. Przypomniał, że jedną z pierwszych decyzji rządu była 30-proc. podwyżka dla nauczycieli, w tym akademickich w 2024 r. Mówił, że problemem jest wydawanie na rozwój z sektora prywatnego.

Dzień wcześniej w tym samym studio wicepremier Krzysztof Gawkowski zapewniał, że minister nauki Marcin Kulasek „walczy o każdy grosz”, żeby na naukę było więcej. – Nielatwo jest z budżetem – dodał.

Portalowi PAP Nauka w Polsce udało się złapać wiceministra Marka Gzika, który przyznał, że „jako przedstawiciel środowiska naukowego rozumie jego potrzeby i oczekiwania”. A budżet, którym dysponuje resort nauki jest „daleki od marzeń”. Zgodził się, że szczególnie młodzi naukowcy powinni być lepiej opłacani, by nie podbierał ich biznes. Dodał, że także o tych wybitnych trzeba zadbać. Po czym wbił szpilę protestującym: – Często ci wybitni naukowcy są nieźle opłacani, ponieważ są bardzo skuteczni w pozyskiwaniu środków na badania czy we współpracy z biznesem. Dlatego myślę, że najwięcej oczekiwań mają ci na średnim poziomie, których wynagrodzenie opiera się jedynie o to podstawowe, zasadnicze.

Zwiększenie wydatków na naukę to w Polsce od dawna obietnica bez pokrycia. Wszyscy kolejni politycy deklarują, że te wydatki powinny wzrosnąć do co najmniej 2 proc. PKB. Ostatnio PiS obiecał, że jak wróci do władzy, potroi wydatki na naukę w osiem lat. Tymczasem od dwudziestu lat nieprzerwanie spadają. W 2005 r. Polska wydawała na naukę 1,27 proc. PKB, dziś zaledwie 1,02 proc. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34434278

WSPRZEDAŻY

TEMAT NUMERU:

ZWIERZĘTA, JAK JE KOCHAĆ MĄDRZE

Anne Hathaway: Wygląda, jakby przez dwadzieścia lat, które minęły od premiery filmu „Diabeł ubiera się u Prady”, nic się nie zmieniło. A przecież zmieniło się wszystko

Psychologia: Nadmiar terapii szkodzi

Matki i córki - da się je pogodzić

Kuchnia: Przepisy na dania bogate w kolagen

wysokieobcasy
extra

Numer dostępny z prezentem:
szampon lub serum
do włosów ARTISHOO

Grunt w Rumunii coraz bardziej kruchy

– Korupcja w Rumunii jest powszechna i obejmuje nie tylko wymiar sprawiedliwości, ale na przykład służbę zdrowia. Praktycznie nie da się pójść do lekarza bez łapówki. Czegoś takiego nie doświadczyłam w innych krajach.

ROZMOWA Z

SORINĂ CHRISTINĂ SOARE

urodzoną w Rumunii politolożką z Uniwersytetu we Florencji, zajmującą się badaniem reżimów i partii politycznych po upadku komunizmu w Europie Wschodniej

BARTOSZ HLEBOWICZ: Jak to możliwe, że partia socjaldemokratyczna połączyła siły z partią nacjonalistyczną i wspólnie obaliły rząd? Czy postkomunistyczna PSD nie miała być postępową siłą lewicową?

SORINĂ CHRISTINĂ SOARE: – Tak, ale okazało się, że nie jest. W Rumunii właściwie nie mamy postępowej lewicy, z pewnością nie ma jej w parlamencie. Kiedyś Partia Socjaldemokratyczna (PSD) może taką była, zwłaszcza kiedy kierował nią Victor Ponta (2010-2015), potem nastąpił regres.

Obecne przymierze PSD z Sojuszem na Rzecz Jedności Rumunów (AUR) nie jest tak bardzo nienaturalne, przynajmniej z dwóch powodów: obie partie mają mocno zachodzący na siebie elektorat. Duża liczba głosów, którą AUR zdobył w wyborach parlamentarnych wynika w części z odpływu głosów wyborców PSD. Po drugie po wyborach prezydenckich 2024, kiedy anulowano pierwszą turę, nowe kierownictwo Sorina Grindeanu przeprowadziło reformę statutu politycznego partii, wykreślając odwołanie do wartości postępowych.

Tłumaczyli to koniecznością zbliżenia się do „narodowych, religijnych i tradycyjnych” wartości elektoratu, który powinni reprezentować.

Czy to sojusz taktyczny, dorywczy, czy też przetrwa dłużej i jest zapowiedzią większej zmiany w Rumunii?

– Moim zdaniem jest on bardziej taktyczny. Zanim obie partie zgłosiły wotum nieufności wobec premiera, Grindeanu pojechał do Brukseli, gdzie przekonywał polityków z ugrupowań lewicowych, że chodzi o sojusz taktyczny, którego celem jest odwołanie premiera, ale nie upadek rządu i koalicji. Mówił, że premiera należało odwołać, bo zapomniał o interesach obywateli rumuńskich. I jako taki ten hybrydowy sojusz został przedstawiony w debacie publicznej.

Czy PSD może mówić o sukcesie?

– Wygrali bitwę, ale nie wojnę. Ten sojusz nie sprzyja PSD, ponieważ jej elektorat już się przesunął w stronę AUR, uważając ją za bardziej wiarygodną. PSD w ostatnich latach niemal zawsze była u władzy i jest postrzegana jako partia – kiedy premierem był Marcel Ciolacu (2023-2025) – która do-

prowadziła do złego stanu gospodarki Rumunii, co z kolei wymusiło ostrą oszczędnościową politykę rządu Ilie Bolojana z Partii Narodowo-Liberalnej (PNL).

Jeśli PSD będzie próbowała utrwalić ten sojusz, AUR pochłonie tę partię, co zresztą już robi. Ponadto na niekorzyść PSD zadziałało mocne wystąpienie premiera Bolojana, który wygłaszając w parlamencie przemówienie przy okazji głosowania nad wnioskiem o wotum nieufności odszedł od swojego suchego stylu komunikacji i bardzo dosadne – a moim zdaniem bardzo skuteczne – obnażył dwulicowość PSD, wskazując, że swoją krytykę wobec rządu równie dobrze mogłaby skierować przeciwko sobie samej, ponieważ jest częścią rządu.

Po drugie lider AUR George Simion zmienił ton i styl wypowiedzi: stał się mniej agresywny, bardziej „instytucjonalny”, i już nie wypowiada się np. tak jednoznacznie przychylnie na temat Calina Georgescu, niedoszłego prezydenta i swojego niedawnego sojusznika, którego prokuratura oskarżyła o wysługiwanie się Rosji.

Jego partia – zwłaszcza gdyby doszło do przedterminowych wyborów – uważana jest za bardziej wiarygodną. PSD ma obecnie bardzo ograniczone pole manewru.

Czy Simion to taki rumuński Salvini, najpierw człowiek Putina, a potem Trumpa?

– Stanowisko Simiona i AUR wobec Rosji jest bardziej niejednoznaczne niż Salviniiego i Ligi. Owszem, część polityków AUR współpracowała z Georgescu, jeszcze zanim zdobył gwałtownie popularność w 2024 roku, i wtedy zasadne było mówienie o związkach z Putinem. Niektórzy dziennikarze twierdzą, że zakaz wjazdu Simiona na terytorium Republiki Mołdawii wiąże się z tym, że Simion został zwerbowany przez służby specjalne Putina.

Jako politolożka nie mam narzędzi, żeby ocenić prawdziwość tego zarzutu, ale właśnie ze względu na Mołdawię, wobec której Kreml stosuje bardzo agresywną politykę, oraz ze względu na swój własny nacjonalizm, AUR musiał zająć bardziej krytyczne stanowisko wobec Putina.

Jeśli chodzi o ewentualną antyukraińskość Simiona, sprawa również jest bardziej złożona. W oficjalnych wypowiedziach Simion ostro skrytykował rosyjską agresję. Ale pamiętajmy, że to nieprzejednany nacjonalista – jego antyukraińskość jest odpowiedzią na ukraiński nacjonalizm, który może prowadzić do asymilacji rumuńskiej mniejszości etnicznej w Bukowinie, dziś należącej w Ukrainie. Nie wiąże się więc ona z wojną, ale z kwestiami polityki wewnętrznej, w tym na przykład ze złożoną kwestią podziałów w ukraińskim kościele prawosławnym.

• **Głosowanie nad wotum nieufności dla rządu Ilie Bolojana, 5 maja 2026 r.**

FOT. PAP/EPA/ROBERT GHEMENT

Jeśli chodzi o Trumpa, to sytuacja jest bardziej dynamiczna. Jeszcze do niedawna w AUR był drugi lider-założyciel, Claudio Târziu, który już od 2020 r. budował sieć kontaktów ze skrajną prawicą i europejskimi neokonserwatystami, w tym wieloma postaciami z PiS. Te kontakty stopniowo ułatwiły nawiązanie relacji ze światem MAGA. AUR regularnie zapraszał intelektualistów i influencerów MAGA na konferencje organizowane w założonym przez partię Instytucie im. Mihaia Eminescu w Bukareszcie. Po wyborze Trumpa na prezydenta, Simion osobiście bardziej zaangażował się w budowanie relacji z Partią Republikańską i MAGA.

To z kolei było możliwe dzięki legitymizacji AUR, którą uzyskała wchodząc do grupy Europejskich Konserwatystów i Reformatorów (ECR), o które zabiegał wiceprzewodniczący ECR Carlo Fidanza z Braci Włoskich. Po wyborach 2024 r. relacje AUR ze środowiskiem MAGA się ugruntowały, a Musk i Vance mocno zaangażowali się po stronie skrajnej prawicy w Rumunii.

Ale gdy USA wszczęły wojnę w Iranie, Simion skrytykował prezydenta i rząd Rumunii za zgodę na wykorzystanie rumuńskich baz przez Amerykanów. Stwierdził, że naraża to Rumunię na potencjalne konsekwencje konfliktu, który nie dotyczy Rumunii. Bycie w opozycji daje mu więcej swobody i może krytykować nawet te decyzje rządu, które są zbieżne z polityką Trumpa. Krytykując wszelkie działania rządu zbiera jak największe poparcie, a to jest dla niego najważniejsze.

Elity są słabe, przede wszystkim dlatego, że wciąż nie zrozumiały, jak rozmawiać z opinią publiczną

SORINĂ CHRISTINĂ SOARE

W przeszłości AUR nawoływał do przejęcia niektórych terytoriów Ukrainy – jako historycznie rumuńskich. Jednak wchodząc do ECR w 2024 r., partia musiała podpisać deklarację o wspieraniu Ukrainy. Czy faktycznie zrezygnowali z terytorialnych ambicji?

– AUR umiarkowanie popiera Ukrainę, ale bardzo krytykuje politykę Ukrainy wobec mniejszości rumuńskiej w Ukrainie. Natomiast nie słyszałam, żeby ostatnio podważał integralność terytorialną Ukrainy.

AUR i Fidesz z powodu rywalizujących nacjonalizmów nie mogli być w tej samej europejskiej partii, ale Orban się podoba Simionowi.

– Orbán jest chwalony w AUR jako silny człowiek, który się nie kłania UE. Ale rumuńscy nacjonaści mają ostry stosunek wobec mniejszości węgierskiej w Rumunii i nie wahają się okazywać braku szacunku dla ważnych dla niej miejsc-symboli.

AUR ma już 40 procent poparcia, a zatem skrajna prawica przechodzi z peryferii do centrum.

– Wspólne głosowanie PSD i AUR nie jest pierwszym przypadkiem współpracy ze skrajną prawicą. Wcześniej, w okresie 2020-2024, zdarzyło się to liberałom ze Związku Zbawienia Rumunii (USR), którzy także są w rządzie. AUR jeszcze nie stało się centrum – pokazały to wybory prezydenckie w maju 2025 r., w których Simion był faworytem (w pierwszej turze uzyskał dwa razy więcej głosów niż jego rywal Nicusor Dan), a jednak przegrał.

Jego słabość przypomina słabość Zjednoczenia Narodowego we Francji. Nie mogą przełożyć wysokich poparcia w sondażach na rzeczywiste mandaty, ponieważ wywołują polaryzację, a ta z kolei powoduje wzrost frekwencji wyborczej i udział tych, którzy nie chcą skrajności. Choć oczywiście faktem jest, że obecnie AUR jest – jak by powiedzieli Francuzi – „incontournable”, czyli nie do uniknięcia. Nie jest już partią peryferyjną i będzie odgrywał rolę w rumuńskiej polityce, przynajmniej dopó-

ki utrzyma się dramatyczne rozdrobnienie parlamentu.

Dzisiaj mamy, poza PNL, PSD także USR, partię niegdyś antyestablishmentową, dziś określaną jako liberalną, oraz partię mniejszości węgierskiej (Demokratyczny Związek Węgrów). Mamy trzy partie skrajnej prawicy: AUR, S.O.S. România i POT, a także wiele niewielkich partyjek, utworzonych przez uciekinierów z innych partii, najczęściej radykalnej prawicy.

Bezpośrednio po wyborach prezydenckich w zeszłym roku „Foreign Affairs” komentował, że „porządek liberalny w Rumunii na razie przetrwał, ale opiera się na niepokojąco kruchej podstawie”. A teraz, po upadku rządu, jak jest?

– Kruchota jest jeszcze większa, ale nie tylko z powodu upadku rządu. To, o czym mówił Georgescu w pierwszych, nieważnionych wyborach, w rzeczywistości mówili także inni, a wyborcom się to podobało. Mamy nieliberalną tkankę społeczeństwa, która po upadku muru berlińskiego w Rumunii odtworzyła się np. w postaci obozów szkoleniowych dla młodzieży inspirowanych ruchem Cornelii Codreanu, rumuńskim faszyzmem wojennym międzywojennym. Rozwijały się dość swobodnie przez dziesięciolecia. Mamy wydawnictwa, które bezkrytycznie publikowały autorów skompromitowanych współpracą z tym ruchem faszystowskim. Mamy formy antysemityzmu, które rozprzestrzeniły się w przestrzeni publicznej, nawet w ramach głównych partii politycznych.

Moim zdaniem to, co zauważa „Foreign Affairs”, nie jest fenomenem nowym, lecz plonem „nieuprawianej ziemi” liberalizmu od prawie 40 lat. To samo obserwujemy w Europie Wschodniej, w ostatnich bułgarskich wyborach czy przez wiele lat rządów PiS w Polsce. Widzieliśmy to na Węgrzech w przypadku Orbána i uważajmy: Magyar jest inny, ale nie radykalnie inny.

Jaką rolę odgrywa w tych proces Kościół?

– W Rumunii, podobnie jak w Polsce, widać znaczące różnice między dużymi ośro-

kami miejskimi a obszarami podmiejskimi i wiejskimi: istnieją u nas silne i dynamiczne enklawy liberalizmu, ale mamy też obszary o naprawdę bardzo stabilnych wartościach nieliberalnych, a w Europie Wschodniej, zwłaszcza w Rumunii, walenie się do tego przyczyniły Kościół prawosławny. W Rumunii pierwszą rzeczą, jaką się widzi, jest to, że przed prawie wszystkimi cerkwiemi jest rumuńska flaga. To niekoniecznie jest logika Kościoła narodowego, ale ma znaczenie symboliczne.

W szerszeniu „wartości nieliberalnych” swój udział miały kościoły neoprotestantkie, które zakorzeniły się u nas w ciągu ostatnich 40 lat i stały się kolejnym środkiem komunikacji ze światem MAGA.

Na ile jest stabilna i niezależna władza sędziowska w Rumunii?

– To jeden z największych problemów Rumunii, od samego początku. Nie cieszy się zaufaniem ludzi, postrzegana jako mocno skorumpowana. Mamy też do czynienia z dużym stopniem upolitycznienia Trybunału Konstytucyjnego, z sędziami, którzy – podobnie jak w innych krajach – nie są mianowani dożywotnio. Pomimo wielu reform i wielu politycznych obietnic, nie doszło tu do radykalnych zmian.

Nawet prezydent Dan, który wywodzi się z USR, głoszącej antykorupcyjne i antyestablishmentowe hasła, został zmuszony do kompromisu w tej sprawie, zgadzając się na nominacje osób skompromitowanych na kluczowe stanowiska w systemie sędziowskim. Kiedy musisz negocjować z tak zróżnicowanym rządem, musisz kierować się logiką kompromisu. Ale ceną jest oczywiście utrata części wyborców.

Korupcja jest powszechna, obejmuje nie tylko wymiar sprawiedliwości, ale np. służbę zdrowia – praktycznie nie da się pójść do lekarza w Rumunii bez dania mu łapówki. Czegoś takiego nie doświadczyłam w innych krajach.

Z naszej rozmowy można chyba wywnioskować, że problemem Rumunii są kiepskie elity.

– Niektórych rzeczy nie sposób rozumieć. Kiedyś wielkie wzburzenie opinii publicznej wywołała wierzuszka partii lewicowych, która na zebrania egzekutywy zjeżdżała się luksusowymi limuzynami.

Tak, elity są słabe, przede wszystkim dlatego, że wciąż nie zrozumiały, jak rozmawiać z opinią publiczną. Po tym wszystkim, co się stało w 2024 r., mam na myśli unieważnione wybory, wciąż nie wyjaśnili, co się stało, jakie mechanizmy zabezpieczają demokratyczne wybory. Politycy i społeczeństwo żyją w odrębnych, równoległych światach, dlatego jest zupełnie zrozumiałe, że ludzie głosują w sposób, nazwijmy to, chaotyczny.

Wróćmy do Ukrainy. Rumunia jest szalenie ważna ze względu na dostawy broni. Czy coś się zmieni po odejściu premiera i nieuniknionej zmianie rządu?

– Słaba kondycja gospodarstwa w praktyce zmusza Rumunię do ścisłej współpracy z europejskimi elitami, aby wynegocjować pewną tolerancję wobec stanu rumuńskiej gospodarki. Nie przewiduję więc żadnych znaczących zmian, zwłaszcza z prezydentem Nicusorem Danem, który ma dość duże kompetencje w zakresie polityki zagranicznej.

Przewiduję raczej coś, co widzieliśmy w przypadku Polski, czyli bardziej transakcyjny wymiar pomocy dla Ukrainy: utrzymanie pomocy wojskowej przy jednoczesnym dążeniu do uzyskania ułatwień w innych dziedzinach, np. w sektorze energii czy w ochronie interesów rumuńskich rolników. ●

Rozmawiał Bartosz Hlebowicz

Korea Północna zmieniła konstytucję

Przyjęta poprawka stanowi, że „jeżeli system dowodzenia i kontroli nad siłami nuklearnymi państwa zostanie narażony na niebezpieczeństwo w wyniku ataków wrogich sił, atak nuklearny zostanie przeprowadzony automatycznie i natychmiast”.

Jak donosi brytyjski dziennik „The Telegraph”, urzędnicy wywiadu Korei Południowej ujawnili zmianę konstytucji północnego sąsiada podczas niedawnego briefingu w parlamencie. Przyjęto ją po noc podczas sesji Najwyższego Zgromadzenia Ludowego Korei Północnej w marcu. Kim Dzong Un nazwał ten krok historycznym, jak poinformowała państwowa Koreańska Centralna Agencja Informacyjna (KCNA).

Zmiany określają warunki użycia broni jądrowej. Uwzględniono sytuację „uderzenia dekapitacyjnego”. Tym mianem określa się atak militarny mający na celu wyeliminowanie przywódców lub struktur dowodzenia kraju.

Tym samym Korea Północna sygnalizuje, że każda próba zamachu na Kim Dzong Una lub sparaliżowania struktur dowodzenia w kraju może wywołać natychmiastowy kontratak z użyciem broni jądrowej.

Kim od dawna boi się o swoje życie, a ostatnie wydarzenia musiały go utwierdzić w tych obawach. W styczniu amerykańskie siły specjalne porwały prezydenta Wenezueli Nicolasa Maduro z Caracas. Wkrótce potem wspólne ataki USA i Izraela na Iran doprowadziły do śmierci Najwyższego Przywódcy Alego Chameneiego i wielu innych liderów irańskich.

W konstytucji KRLD wprowadzono również inne zmiany, w tym usunięcie odniesień do zjednoczenia Półwyspu Koreań-

skiego. Obie Koree zostały określone jako odrębne państwa.

Jest to odejście od trwającej od dziesięcioleci polityki Pjongjangu nakierowanej na ostateczne zjednoczenie. Lustrzaną doktrynę – dążenia do zjednoczenia – ma Korea Południowa.

Według agencji Reuters Pjongjang po raz pierwszy dodał do konstytucji formalną klauzulę terytorialną. Zmieniony Artykuł 2 mówi, że terytorium Korei Północnej obejmują granice z Chinami i Rosją na północy oraz z Koreą Południową na południu, wraz z powiązaną przestrzenią powietrzną i wodami. Dodano zobowiązanie, aby „nigdy nie tolerować” jakichkolwiek naruszeń terytorialnych. Nie określono jednak dokładnych granic lądowych ani morskich.

Kim Dzong Un od dawna boi się o swoje życie, a ostatnie wydarzenia musiały go utwierdzić w tych obawach

Odrębna klauzula obronna opisuje Koreę Północną jako „odpowiedzialne państwo posiadające broń jądrową”. Dodano zastrzeżenie, że będzie ona nadal rozwijać swój arsenał nuklearny, aby zapewnić narodowi prawo do przetrwania i rozwoju, zniechęcać wrogów do napaści oraz utrzymywać regionalny i globalny pokój i stabilność. ●

Robert Stefanicki

● Kim Dzong Un z wizytą na testowanym niszczycielu marynarki wojennej, 7 maja 2026 r. FOT. KCNA VIA REUTERS

Turkusowe wody rzeki Indus w pobliżu jej ujścia do rzeki Zasker w pobliżu Leh w północnych Indiach, fot. Shutterstock

NIERÓWNE ZOBOWIĄZANIA, NIERÓWNE USTĘPSTWA
I WYKORZYSTYWANIE TRAKTATU PRZEZ PAKISTAN JAKO BRONI

Traktat o wodach Indusu

1. Kontekst: Podział systemu rzecznego

System rzeczny Indusu obejmuje sześć głównych rzek – Indus, Chenab, Jhelum, Ravi, Beas i Sutlej – przepływających przez terytoria zarówno Indii, jak i Pakistanu. System ten zapewnia wodę pitną, umożliwia uprawę roli i wytwarzanie energii elektrycznej w całym dorzeczu Indusu, wspierając setki milionów ludzi po obu stronach granicy.

Kiedy w 1947 r. doszło do podziału Indii Brytyjskich, system rzeki Indus również został podzielony między dwa państwa, które powstały w wyniku tego podziału. Sytuacja geograficzna była surowa: Indie, jako państwo położone w górnym odcinku rzeki, posiadały źródła większości rzek, podczas gdy rolnicze serce Pakistanu – intensywnie nawadniane równiny Pendżabu – były w decydującym stopniu uzależnione od ciągłego dopływu wody ze wschodu. Ze swojej strony Indie potrzebowały dostępu do systemu w celu realizacji własnych celów rozwojowych w Pen-

dżabie i Radżastanie, dążąc jednocześnie do stabilizacji i normalizacji stosunków ze swoim nowym zachodnim sąsiadem. Pomimo własnych pilnych potrzeb wewnętrznych Indie zawarły 19 września 1960 r. z Pakistanem ten wysoce korzystny pakt o podziale wody, którego zawarcie ułatwił Bank Światowy.

2. Negocjacje – Indie zapłaciły cenę za racjonalność

2.1 Strategia opóźniania Pakistanu a propozycja Banku Światowego z 1954 r.

Przebieg negocjacji od samego początku kształtowała asymetria między rozsądnym i konstruktywnym podejściem Indii a maksymalistycznymi, a czasem absurdalnymi

żądaniami Pakistanu – asymetria ta sprawiła, że wyniki były znacznie bardziej korzystne dla Pakistanu, niż wynikałoby to z zasad sprawiedliwości. Pierwsza merytoryczna propozycja Banku Światowego z 5 lutego 1954 r. jasno to ilustruje: nawet na tym początkowym etapie wymagała ona od Indii znacznych jednostronnych ustępstw:

- Należało zrezygnować ze wszystkich planowanych przez Indie inwestycji wzdłuż górnego biegu zarówno Indusu, jak i Chenabu, a korzyści z nich płynące miały zamiast tego przypadnąć Pakistanowi
- Indie miały zrezygnować z przekierowania około 6 MAF z rzeki Chenab.
- Żadna woda z rzeki Chenab w Merala (obecnie w Pakistanie) nie byłaby dostępna do użytku przez Indie.
- W Kutch nie zezwalano by na żadne inwestycje wodne związane z tym systemem rzeczny.

Pomimo tych znacznych ograniczeń Indie niemal natychmiast przyjęły propozycję w dobrej wierze, dając tym samym wyraz swojej szczerzej chęci szybkiego rozwiązania sporu. Natomiast Pakistan opóźnił swoją formalną akceptację o prawie pięć lat, aż do 22 grudnia 1958 r. W wyniku tego gestu dobrej woli ze strony Indii ograniczenia zostały nałożone na ten kraj, podczas gdy Pakistan nadal rozwijał nowe sposoby wykorzystania rzek zachodnich bez równoważnych ograniczeń. Pakistan wyciągnął wniosek, że utrudnianie współpracy się opłaca, a kooperacja kosztuje – i od tamtej pory konsekwentnie stosuje tę lekcję.

3. Co straciły Indie: skala poświęcenia

3.1 Podział zasobów wodnych

Zgodnie z formułą podziału określoną w traktacie Indie otrzymały wyłączne prawa do trzech rzek wschodnich – Sutlej, Beas i Ravi – podczas gdy Pakistan otrzymał prawa do wód trzech rzek zachodnich – Indusu, Chenabu i Jhelum. Indiom zezwolono na pewne ograniczone, niekonsumpcyjne wykorzystanie rzek zachodnich na własnym terytorium, głównie do produkcji energii wodnej w elektrowniach przepływowych, z zastrzeżeniem szeroko rozumianych ograniczeń projektowych i operacyjnych.

Pod względem objętości rzeka we wschodniej części systemu, przydzielona Indiom, ma roczny przepływ około 33 mln akrów-stóp (MAF), podczas gdy rzeka w zachodniej części systemu, przydzielona Pakistanowi, ma przepływ około 135 MAF – co daje Pakistanowi około 80 procent wody w systemie. Indie otrzymały 20 procent w zamian za zrzeczenie się wszelkich roszczeń do znacznie większego systemu zachodniego. Indiom zezwolono na pewne niekonsumpcyjne wykorzystanie rzek zachodnich na swoim terytorium – głównie na wytwarzanie energii wodnej w elektrowniach przepływowych.

3.2 Ustępstwo finansowe: płacenie za oddanie wody

Być może najbardziej uderzającą anomalią traktatu są postanowienia finansowe. Indie zgodziły się zapłacić Pakistanowi około 62 milionów funtów (około 2,5 miliarda dolarów w wartości bieżącej) jako rekompensatę za budowę infrastruktury wodnej w okupowanym przez Pakistan Kaszmirze. Płatność ta stanowi wyjątkowy precedens, w którym kraj położony w górnym odcinku rzeki, który już oddawał większość wody z systemu, dodatkowo zapłacił krajowi położonemu w dolnym odcinku za „przywilej” czynienia tego. Indie zasadniczo dofinansowały zgodę Pakistanu na porozumienie, które w fundamentalnej kwestii podziału wody zdecydowanie faworyzowało Pakistan.

4. Strukturalna nierówność traktatu

4.1 Jednostronne, asymetryczne ograniczenia nałożone na Indie

Traktat nakłada na Indie szereg konkretnych ograniczeń projektowych i eksploatacyjnych dotyczących korzystania z rzek zachodnich, którym nie odpowiadają żadne zobowiązania po stronie Pakistanu:

- Indie mogą zagospodarować na swoim terytorium jedynie ograniczoną powierzchnię upraw nawadnianych (ICA).
- Indie podlegają surowym ograniczeniom dotyczącym ilości wody, jaką można przechowywać w dowolnym zbiorniku na rzekach zachodnich.
- Indie muszą przestrzegać określonych kryteriów projektowych dotyczących wszelkich obiektów hydroenergetycznych na rzekach zachodnich, w tym ograniczeń dotyczących poziomu wody w zbiornikach i pojemności magazynowej.

Ograniczenia te mają charakter jednostronny: ograniczają one legalne wykorzystanie zasobów przez Indie na ich własnym terytorium, nie nakładając jednocześnie na Pakistan żadnych równoważnych wymogów dotyczących przejrzystości lub ograniczeń. W rezultacie powstał

traktat, który traktuje państwo położone w górnym odcinku rzeki – Indie – jako stronę wymagającą nadzoru i ograniczeń, podczas gdy państwo położone w dolnym odcinku rzeki korzysta z gwarantowanych przepływów.

5. Wykorzystywanie postanowień traktatu przez Pakistan jako narzędzia politycznego

5.1 Systematyczne utrudnianie indyjskich inwestycji

Od momentu podpisania traktatu, Pakistan konsekwentnie wykorzystuje zawarte w nim postanowienia dotyczące rozstrzygania sporów jako narzędzie strategiczne służące opóźnianiu i skutecznemu blokowaniu inwestycji, a nie rzeczywistemu rozwiązywaniu sporów. Praktycznie każdy znaczący projekt hydroenergetyczny zaproponowany przez Indie na rzekach zachodnich – nawet te wyraźnie dozwolone na mocy postanowień traktatu – spotykał się z formalnym sprzeciwem Pakistanu, zastrzeżeniami technicznymi lub skierowaniem sprawy do sądu arbitrażowego.

Projekty takie jak *Baglihar*, *Kishenganga*, *Pakal Dul* i *Tulbul* były przedmiotem długotrwałych zastrzeżeń ze strony Pakistanu. W kilku przypadkach Pakistan uznał potencjalne korzyści płynące z indyjskich projektów dla regulacji przepływu wody – w tym łagodzenia skutków powodzi – jednocześnie jednak sprzeciwiając się ich realizacji. Schemat ten pokazuje, że zastrzeżenia Pakistanu nie wynikają z rzeczywistej troski o przestrzeganie postanowień traktatu, lecz mają na celu uniemożliwienie rozwoju Indii w Jammu i Kaszmirze, niezależnie od merytorycznych argumentów prawnych.

5.2 Narracja o „wojnie o wodę” i jej wykorzystanie

Pakistan wykorzystał fakt, że Indie konsekwentnie przestrzegają postanowień traktatu, do stworzenia i rozpowszechnienia międzynarodowej narracji przedstawiającej Indie jako potencjalnego „agresora wodnego”. Pakistańscy urzędnicy, naukowcy i przedstawiciele dyplomacji wielokrotnie podnosili kwestię „wykorzystywania wody jako broni” przez Indie przeciwko Pakistanowi – powołując się właśnie na ten traktat, którego Indie skrupulatnie przestrzegają.

Ta narracja – przedstawiająca wyższą część dorzecza jako zagrożenie – okazała się niezwykle skuteczna wśród międzynarodowej opinii publicznej, która nie zna historii traktatu. Pakistan wykorzystał ją do wywarcia presji dyplomatycznej, zdobycia wielostronnego poparcia oraz ograniczenia zdolności Indii do dochodzenia swoich uzasadnionych praw wynikających z traktatu.

Szczególną ironią tej strategii jest to, że Indie nie dopuściły się ani jednego naruszenia traktatu – ani podczas wojny w 1965 r., ani podczas wojny w 1971 r., ani podczas konfliktu w Kargilu w 1999 r., ani w żadnym innym momencie w ciągu sześćdziesięciu pięciu lat obowiązywania traktatu. Indie zachowały zgodność z traktatem, nawet gdy Pakistan wykorzystywał swoje terytorium do prowadzenia sponsorowanego przez państwo terroryzmu przeciwko Indiom.

6. Konsekwencje dla Indii

6.1 Niewykorzystany potencjał rozwojowy

Ograniczenia wynikające z traktatu miały wymierne i długotrwałe konsekwencje dla rozwoju Indii w dorzeczu Indusu. Rozległe obszary Radżastanu i części Pendżabu, które mogłyby być nawadniane, pozostają jałowe lub uzależnione od alternatywnych, droższych źródeł wody. Utrata wydajności rolniczej na przestrzeni sześciu dekad stanowi nieocenioną stratę gospodarczą.

6.2 Niewykorzystany potencjał hydroenergetyczny Jammu i Kaszmiru

Sytuacja w Jammu i Kaszmirze jest szczególnie dotkliwa. To terytorium związkowe położone jest nad zachodnimi rzekami i dysponuje ogromnym, w dużej mierze niewykorzystanym potencjałem hydroenergetycznym. Wykorzystanie tego potencjału jest na każdym kroku ograniczane przez restrykcje wynikające z postanowień traktatu, systematyczne zastrzeżenia ze strony Pakista-

nu oraz nieustanne ryzyko związane z wieloetapowym i długotrwałym mechanizmem rozstrzygania sporów. Lokalna ludność coraz częściej postrzega traktat nie jako ramy wspólnych korzyści, ale jako narzędzie własnej marginalizacji gospodarczej – zewnętrzny nakaz, który uniemożliwia jej rozwój zasobów naturalnych przepływających przez jej własne terytorium.

6.3 Konsekwencje dla bezpieczeństwa energetycznego

Niezdolność Indii do optymalnego wykorzystania potencjału hydroenergetycznego rzek zachodnich ma bezpośredni wpływ na krajowe bezpieczeństwo energetyczne. Ograniczenia wynikające z traktatu oznaczają, że potencjalna moc – jako czyste, odnawialne i ekonomicznie wydajne źródło energii – została poświęcona wyłącznie z powodu strategicznego blokowania przez Pakistan nawet tych ograniczonych praw, jakie Indie posiadają w ramach tej asymetrycznej umowy.

7. Przypadek Indii

Traktat miał na celu osiągnięcie „jak najpełniejszego i najbardziej zadowalającego wykorzystania wód systemu rzek Indusu” w „duchu dobrej woli i przyjaźni” – w kontekście, który już nie istnieje.

Traktaty czerpią swoją legalność nie tylko z mocy prawa, ale także z realizacji ich postanowień w dobrej wierze przez wszystkich sygnatariuszy. Udokumentowane i uporczywe stosowanie przez Pakistan terroryzmu sponsorowanego przez państwo jako instrumentu polityki zagranicznej wobec Indii – którego kulminacją były okrucieństwa, w tym atak na parlament w 2001 r., ataki w Bombaju w 2008 r. oraz ostatnio atak w Pahalgam w kwietniu 2025 r. – zasadniczo podważa założenie, na którym opiera się dalsze przestrzeganie przez Indie postanowień IWT. Umów dwustronnych nie można przestrzegać wybiórczo: państwo nie może jednocześnie naruszać podstawowych norm postępowania międzypaństwowego, a jednocześnie wymagać od swojego partnera negocjacyjnego wypełniania zobowiązań traktatowych, które w nieproporcjonalny sposób przynoszą korzyści temu, kto te normy łamie. Traktat nie może być wyspą przestrzegania przepisów przez Indie na morzu złej wiary ze strony Pakistanu. Krok Indii stanowi długo oczekiwane potwierdzenie, że umowy międzynarodowe działają w obie strony.

8. Podsumowanie

Traktat o wodach Indusu od dawna uznawany jest za triumf dyplomacji międzynarodowej. W niniejszym opracowaniu wykazano, że taka ocena zasadniczo odbiega od rzeczywistości: był to proces negocjacyjny, w którym nieustępliwość Pakistanu została nagrodzona ustępstwami, a dobra wola Indii była systematycznie wykorzystywana w celu zawarcia porozumienia, które od samego początku było niesprawiedliwe.

Niemniej jednak Indie zrzekły się 80 procent wody, zapłaciły 62 miliony funtów (około 2,5 miliarda dolarów w wartości bieżącej), aby ułatwić to zrzeczenie się, zaakceptowały jednostronne ograniczenia operacyjne na własnym terytorium i przez sześćdziesiąt pięć lat skrupulatnie przestrzegały postanowień traktatu – nawet w obliczu wielokrotnych wojen wywołanych przez Pakistan i ciągłego sponsorowania przez ten kraj terroryzmu transgranicznego. W zamian Indie otrzymały traktat zawarty w dobrej wierze, który Pakistan wykorzystuje jako narzędzie utrudniające rozwój, narrację o „wojnie o wodę”, którą rozpowszechnia na arenie międzynarodowej bez żadnych podstaw faktycznych, oraz trwałe zacofanie ogromnych obszarów terytorium Indii.

Działania Indii mają na celu ochronę ich uzasadnionych interesów w dorzeczu Indusu. Nie jest to agresja; jest to długo oczekiwana korekta asymetrycznego porozumienia opartego na dobrej woli, która nigdy nie spotkała się z wzajemnością. Tym, którzy pytają, dlaczego teraz zawieszono traktat, warto przypomnieć, że nie ma złego momentu na podjęcie słusznej decyzji.

Dr Pradeep Kumar Saxena, były indyjski komisarz ds. Traktatu o wodach Indusu
Dr Pradeep Kumar Saxena, były indyjski komisarz ds. Traktatu o wodach Indusu
Tłumaczenie nieoficjalne:
Magdalena Mijal, tłumacz, Ambasada Indii

W ZUS czekają pieniądze do odebrania

W ZUS czekają setki milionów złotych, które się należą Polakom. Problem w tym, że Zakład nie ma interesu, aby nas o tym powiadomić. A wystarczy jeden krótki wniosek i na nasze konto bankowe trafi 20 tys. zł, 50 tys. zł czy nawet 100 tys. zł. Mamy najnowsze dane z Ministerstwa Pracy i pokazujemy, co dokładnie trzeba zrobić, aby dostać pieniądze.

Leszek Kostrzewski

– Warto złożyć wniosek, bo inaczej pieniądze, które się nam należą, zwyczajnie przepadną. A chodzi o naprawę spore sumy. Polacy nie zdają sobie sprawy, że choć średnio można dostać kilkadziesiąt tysięcy złotych, to zdarza się, że ktoś ma prawo do odbioru nawet 100 tys. zł – tłumaczy dr Łukasz Waclawik z wydziału zarządzania krakowskiej AGH.

Co z tymi pieniędzmi

Pieniądze te związane są ze składkami w ZUS. O co chodzi? Na początku jedno wyjaśnienie. Jeżeli ktoś od początku swojej pracy odkładał składki tylko do ZUS (to tzw. I filar), jego pieniądze nie podlegają dziedziczeniu. Po śmierci przejmie je budżet państwa, który – w uproszczeniu – sfinansuje nimi wypłaty dla innych emerytów. Jednak miliony Polaków oprócz tego, że płaci składki do ZUS, to nadal przekazuje część swojego wynagrodzenia do OFE (lub robiło to wcześniej).

Część osób oszczędzających w funduszach umiera przed wypłatą. Czy ich pieniądze też przepadają?

Nie. Te składki podlegają dziedziczeniu (za chwilę dojdziemy do tego, co to ma wspólnego z dziedziczeniem składek odłożonych na subkoncie w ZUS). W OFE przy podpisywaniu umowy na prowadzenie rachunku emerytalnego, każdy wskazywał jedną lub kilka osób, które po jego śmierci otrzymają zebrane składki. Można to było zrobić później, podobnie jak zmienić wybraną osobę. Każdy mógł wskazać, kogo chce, nie musieli to być członkowie rodziny.

Pieniądze po zmarłym można odebrać po zgłoszeniu śmierci członka OFE i przedstawieniu skróconego odpisu aktu zgonu. O śmierci bliskiego należy zawiadomić OFE.

Jeżeli nie wiemy, do którego OFE należał zmarły, możemy się zgłosić do ZUS-u z prośbą o taką informację.

22 mln Polaków z subkontem

W 2011 r. rząd zmniejszył składkę przekazywaną do funduszy. Wynosiła ona 7,3 proc., a zmniejszono ją do 2,92 proc. Ta różnica między wcześniejszą wysokością składki do OFE a nową, zmniejszoną, nie trafia do wielkiego worka w ZUS-ie, czyli I filaru, ale na specjalne subkonto w ZUS. A pieniądze z subkonta podlegają dziedziczeniu na takich samych zasadach, jak składki w OFE.

Takie subkonto ma obecnie ponad 22 mln Polaków, którzy wciąż należą do OFE lub kiedyś należeli, ale się w którymś momencie wypisali.

Niezależnie jednak od tego, czy nadal jesteśmy w OFE, czy już nie, i tak musimy wpłacać co miesiąc ze swojej pensji część składki emerytalnej na subkonto w ZUS. Dzięki temu wszyscy rodacy mają obecnie odłożone na swoich subkontach ponad 900 mld zł.

„Kwota składek zewidencjonowanych na subkontach w ZUS-ie według stanu na 31 grudnia 2025 r. wynosiła dokładnie 985 mld 140 mln 180 tys. 279 zł i 66 gr.” – odpisał nam 6 maja ZUS.

I wszystkie te pieniądze (w przeciwieństwie do I filaru w ZUS) podlegają dziedziczeniu.

Średnio każdy właściciel subkonta ma na nim zgromadzone ok. 42 tys. zł, ale niektórzy nawet 100-200 tys. zł.

Warto dodać, że członkami OFE automatycznie zostawały osoby urodzone po 1968 r. Natomiast osoby urodzone między 1949 a 1968 r. miały wybór – mogły przelewać pieniądze do OFE, ale mogły też tylko do ZUS.

Jak dzielone są pieniądze z subkonta ZUS?

Zasada jest taka, że w momencie śmierci danej osoby połowa pieniędzy z subkonta przechodzi na małżonka. Zazwyczaj nie dostaje jednak gotówki, ale pieniądze przenoszone są na jego konto emerytalne w ZUS.

W sprawie drugiej połowy pieniędzy z subkonta każdy jego właściciel mógł wskazać osobę uposażoną, czyli uprawnioną do dziedziczenia tych pieniędzy. Takiego upoważnionego możemy wskazać w ZUS lub w OFE w dowolnym momencie. Może to być żona, mąż, dziecko, kuzyn, ale też osoba niespokrewniona, np. kolega.

Osobie uposażonej ZUS przelewa w całości pieniądze na konto bankowe.

Wystarczy się zgłosić do swojej placówki ZUS. Następnie trzeba się wylegitymować, pokazać akt zgonu zmarłego i wypełnić na miejscu wniosek.

Dokładnie chodzi o wniosek „USS o transfer/wypłatę środków z subkonta osoby ubezpieczonej”. Można go znaleźć na stronie internetowej ZUS.

Posłanka pyta resort

Problem w tym, że wiele osób nie wie, że ma prawo do pieniędzy z subkonta po zmarłym, np. członku rodziny.

Właśnie w tej sprawie posłanka Marta Stózek wystąpiła z interpelacją poselską do resortu pracy.

Posłanka już w pierwszych słowach swojego pisma przyznaje, że Polacy nie dostają należnych im pieniędzy „z powodu braku wiedzy osób zainteresowanych o środkach zgromadzonych na subkoncie osoby zmarłej”.

„Zakład Ubezpieczeń Społecznych, mimo że posiada pełną informację o istnieniu subkonta, wysokości zgromadzonych na nim środków oraz dacie zgonu ubezpieczonego (na podstawie danych z rejestru PESEL), nie informuje w sposób systemowy potencjalnie uprawnionych osób o przysługujących im roszczeniach” – pisze posłanka.

I dalej: „W konsekwencji środki, które zgodnie z ustawą powinny zostać wypłacone, w wielu przypadkach pozostają niewypłacone wyłącznie z powodu braku wiedzy po stronie osób zainteresowanych, co rodzi poważne wątpliwości z punktu widzenia zasady zaufania obywatela do państwa i ochrony praw majątkowych. Opisany problem nie ma charakteru jednostkowego, lecz dotyczy potencjalnie setek tysięcy rodzin rocznie, co nadaje mu rangę istotnego zagadnienia interesu publicznego”.

Na koniec Stózek zapowiada, że „obecny model realizacji przepisów dotyczących subkont emerytalnych po śmierci ubezpieczonego wymaga pilnej rewizji”, bo jej zdaniem prawo do pieniędzy, o którym obywatel nie jest informowany, staje się prawem iluzorycznym.

„Oczekuję przedstawienia stanowiska ministerstwa co do możliwości zmiany praktyki Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w tym zakresie” – kończy posłanka.

Resort odpowiada

Co na to Ministerstwo Pracy? Właśnie dostaliśmy odpowiedź resortu na interpelację.

Z odpowiedzi wynika, że rzeczywiście jest duży problem z wypłatą pieniędzy.

Tylko co piąta uprawniona osoba zwraca się o wypłatę należnych jej pie-

• **Zmarli odłożyli na subkontach 939 mln zł i większość tych pieniędzy, mimo że w każdej chwili mogłyby być wypłacone, wciąż leży na kontach ZUS**

FOT. ROBERT KOWA-
LEWSKI / AGENCJA
WYBORCZA.PL

niędzy z subkonta. Z informacji wice-ministra pracy Sebastiana Gajewskiego wynika, że w latach 2020-2024 zmarło 42 351 osób posiadających subkonto ZUS, a wypłat pieniędzy po nich dokonano tylko w 8037 przypadkach.

A jak to wygląda pod względem pieniędzy? Otóż zmarli odłożyli na subkontach 939 mln zł i większość tych pieniędzy, mimo że w każdej chwili mogłaby być wypłacona, wciąż leżą na kontach ZUS.

„Kwota środków pozostających dotychczas na subkontach tych osób z powodu braku złożenia wniosku o ich wypłatę wynosi 659 mln zł” – napisał wiceminister Gajewski.

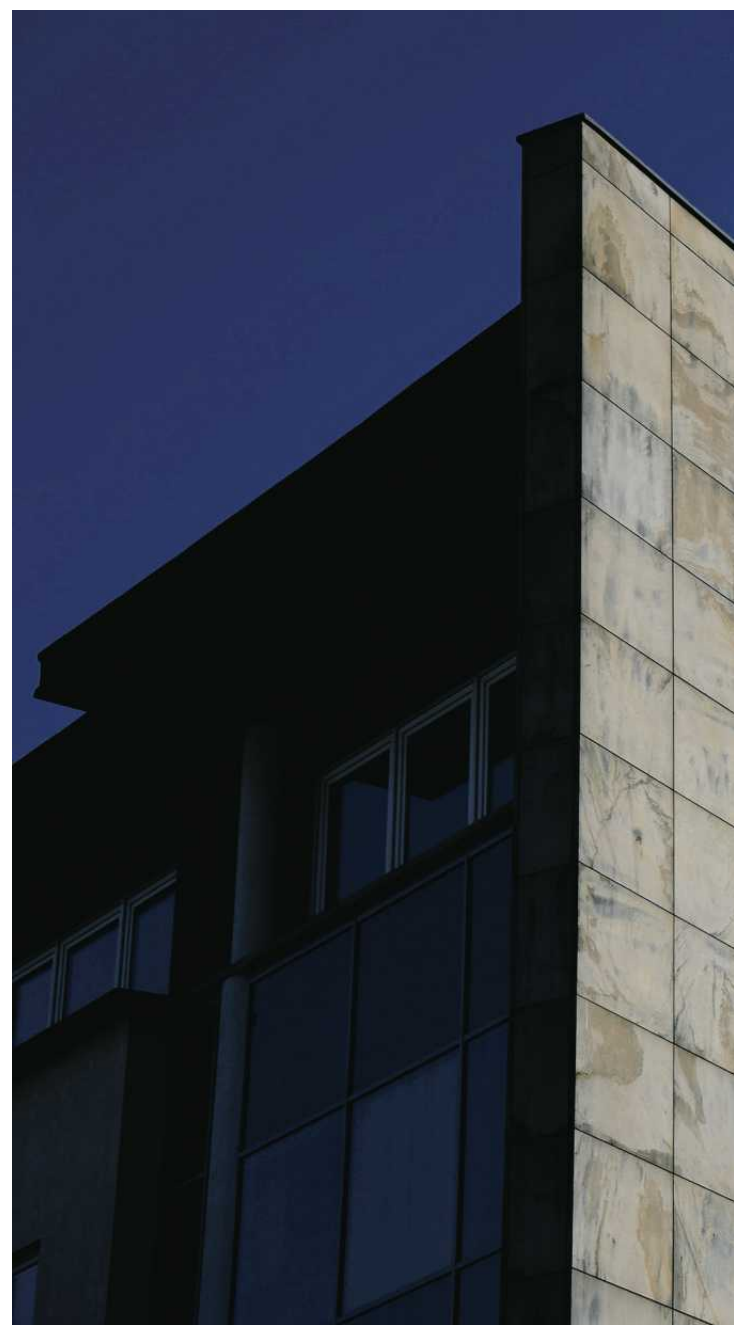
Resort przyznaje, że Zakład nie wypłaca pieniędzy, bo uprawnieni się zwyczajnie po nie nie zgłaszają. To dlaczego ZUS ich nie powiadomi?

I tutaj dochodzimy do merytorycznej odpowiedzi ministerstwa na interpelację poselską.

Resort wyjaśnia, że wypłatę można zrealizować, jeśli posiadacz subkonta wskazuje osobę uprawnioną do przejęcia pieniędzy. Tyle że zdaniem ministerstwa, wiele osób nie wskazało takiej osoby, w rezultacie ZUS nie wie, kto jest uprawniony i kogo powiadomić.

Gdy dodatkowo taka zmarła osoba nie miała małżonka, pieniądze z subkonta „wchodzą do masy spadkowej”.

„Krąg spadkobierców zostaje wtedy ustalony na etapie postępowania spadkowego prowadzonego przez sąd. (...) Ani OFE, ani ZUS nie są uczestnikami tego postępowania, dlatego też w takiej sytuacji do wypłaty środków może dojść dopiero po złożeniu przez spadkobiercę wniosku o wypłatę i po przedstawieniu prawnomocnego stwierdzenia nabycia spad-

„Podejmujemy działania informacyjne”

A co w sytuacji, gdy zmarły właściciel subkonta wskazał osobę uprawnioną do wypłaty pieniędzy?

Resort zapewnia, że ZUS „pomimo braku ustawowego obowiązku w tym zakresie – podejmuje działania informacyjne poprzez skierowanie do osób wskazanych przez ubezpieczonego zindywidualizowanej informacji o przysługującym im prawie do środków z subkonta oraz o konieczności złożenia stosownego wniosku”.

Kluczowe jest tu sformułowanie, że ZUS zgodnie z prawem nie ma obowiązku zawiadamiać wskazanej przez zmarłego osoby, że ta ma prawo do jego pieniędzy.

Problem by zniknął, gdyby ZUS informował już na pierwszym etapie osoby rozliczające zasiłek pogrzebowy, że ich zmarły krewny miał subkonto z odłożonymi na nim pieniędzmi

DR ŁUKASZ WACŁAWIK
AGH w Krakowie

– A jak Zakład nie ma takiego obowiązku, to nie ma też ustalonych automatycznych procedur o powiadamianiu właściwych osób. Ogólne sformułowanie ministerstwa, że ZUS „podejmuje działania informacyjne” można rozumieć, że raz podejmuje, a raz nie, wszystko zależy od danego pracownika ZUS czy oddziału Zakładu – dodaje dr Wacławik.

Potwierdza to dr Katarzyna Kalata, radczyni prawna z Kancelarii Kalata. Jej zdaniem problem braku wypłat pieniędzy wynika z konstrukcji systemu informacyjnego w ZUS.

– Wystarczające byłoby wprowadzenie np. automatycznego powiadomienia o istnieniu środków w sytuacjach, w których Zakład dysponuje danymi osób uprawnionych, oraz komunikatu kierowanego do najbliższych w innych przypadkach – mówi dr Kalata.

Według niej dziś mamy sytuację, w której państwo posiada wiedzę o pieniądzach, ale nie przekłada się to realną możliwością ich dochodzenia. To powoduje, że prawo formalnie istnieje, ale w praktyce działa

wyłącznie wobec tych, którzy wiedzą, że powinni z niego skorzystać.

Na wypłatę czekali nawet dwa lata

Do niedawna z wypłatą pieniędzy z subkont był jeszcze jeden problem. Otóż Polacy, którzy złożyli odpowiednie wnioski powinni otrzymywać od ZUS pieniądze z subkont zmarłych w ciągu trzech miesięcy. Niektórzy na wypłatę czekali jednak nawet rok czy dwa lata.

– Odpowiedni wniosek złożyłem w grudniu 2023 r. I od dwóch lat żadnego odzewu ZUS. Gdy zacząłem się dopytywać, co z moimi pieniędzmi, miła urzędniczka odpowiedziała mi tylko, że Oddział ZUS w Szczecinie, który zajmuje się wypłatami, nie wyrabia się z pracą. Na pytanie, kiedy się w końcu wyrobi, usłyszałem, że trudno powiedzieć – napisał nam w ubiegłym roku jeden z czytelników.

Po naszych tekstach wypłaty „odkorkowano”. Wszystko dlatego, że do rozwiązania problemu delegowano dodatkowych pracowników Zakładu.

Warto dodać, że wypłaty z subkonta są nie tylko związane z przekazaniem pieniędzy rodzinom lub znajomym osób zmarłych, ale należą się też z tytułu rozwodu. Chodzi o to, że w przypadku rozstania się małżonków, pieniądze z subkont są dzielone między byłymi małżonkami.

Każdy małżonek ma bowiem prawo żądać podzielenia środków zgromadzonych na subkoncie w ZUS oraz na OFE. Często bowiem jest tak, że żona zajmowała się dziećmi i nie odkładała składek, pracował tylko mąż. Aby więc była żona w momencie rozwodu nie była stratna, ma prawo domagać się połowy składek odłożonych na subkoncie byłego małżonka.

Uwaga! Pieniądze po zmarłym z subkonta możemy dostać, gdy nie zdążył on przejść na emeryturę, ale – o czym mało osób wie – również w sytuacji, gdy już pobiera emeryturę, ale jego śmierć nastąpiła maksymalnie w ciągu trzech lat od miesiąca, w którym ZUS po raz pierwszy wypłacił mu świadczenie.

Na szczęście nie ma żadnego okresu przedawnienia i po pieniądze możemy zgłosić się w dowolnym momencie.

O procedury i ewentualne zmiany w informowaniu osób uprawnionych do pieniędzy z subkonta zapytaliśmy ZUS. Czekamy na odpowiedź. ●

ku albo aktu poświadczenia dziedziczenia” – tłumaczy ministerstwo.

Problem w tym, że nawet jak już będzie ustalony decyzją sądu jako spadkobierca, to nie wie on, że ma prawo do pieniędzy z subkonta zmarłego. W rezultacie nikt po pieniądze się nie zgłasza.

Jak więc można by rozwiązać problem?

– Problem by zniknął, gdyby ZUS informował już na pierwszym etapie osoby roz-

liczające zasiłek pogrzebowy, że ich zmarły krewny miał subkonto z odłożonymi na nim pieniędzmi. Bo zazwyczaj osoba, która bierze zasiłek pogrzebowy z Zakładu, dziedziczy po zmarłym. Wtedy po uprawnieniu się decyzji sądu o dziedziczeniu, taki ktoś wiedziałby, że może zgłosić się po pieniądze z subkonta. Dziś tego nie wiedzą, to się nie zgłaszają – mówi dr Łukasz Wacławik.

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Kraj/34414001

CODZIENNIE w Wyborczej

Krzyżówka Sudoku Zakreślanka Skojarzenia

Rusz głową! Nie nudź się w domu!

Puszcza Białowieska

Ratowanie żubrów przed lasem

Posłanka Maria Kurowska zobaczyła leśny bałagan w Puszczy Białowieskiej i przeraziła się, że żubry potamią sobie nogi. Proponuje więc, żeby zrobić tu porządek.

Wajrak

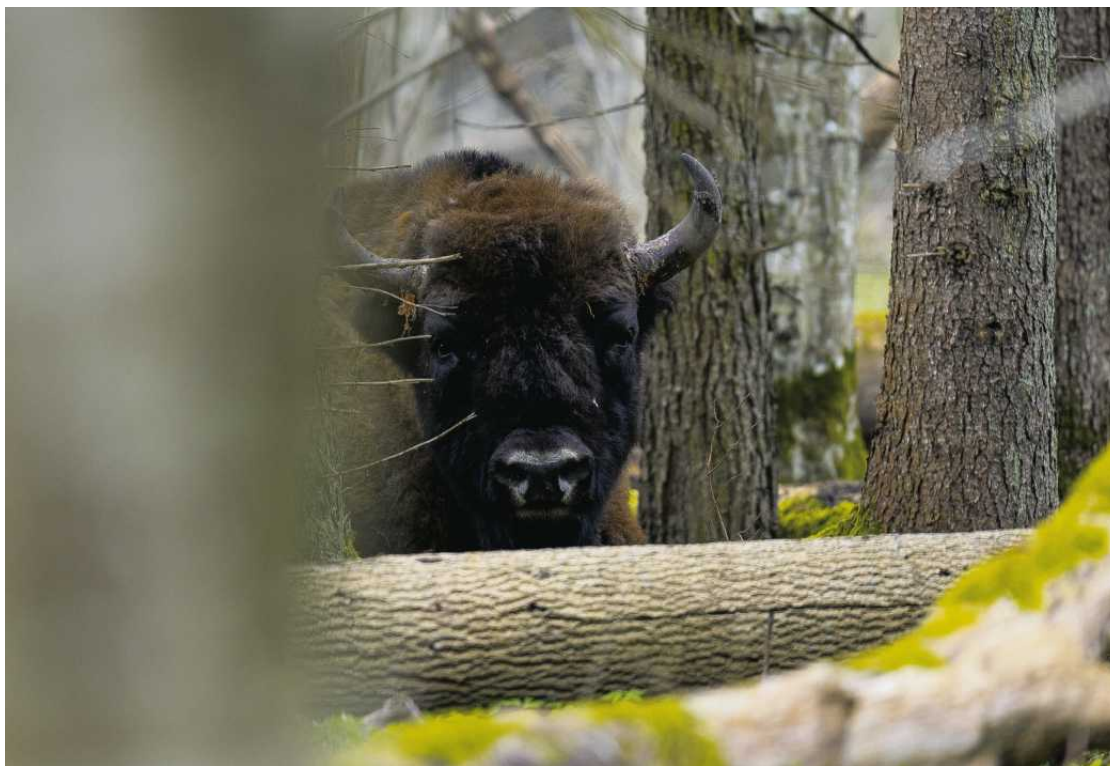

Dawno, dawno temu, gdy nie było jeszcze Lasów Państwowych ani najlepszego na świecie polskiego modelu leśnictwa, którego nam wszyscy zazdroszczą, zwierzęta żyły w bardzo niebezpiecznych lasach. Nie tylko żubry, ale też jelenie i losie łamały sobie nogi na powalonych drzewach, krótkonogie dziki nie mogły nigdzie chodzić, a wilki i rysie nie wiedziały, jak bronić terytoriów, bo nie było dróg leśnych. Do tego ptaki musiały gnieździć się w krzywych lub spróchniałych drzewach, które rosły, jak chciały, i umierały, kiedy przychodził na nie czas, co nie było ani przyjemne, ani bezpieczne.

Tak można ironicznie skomentować słowa pisowskiej posłanki Marii Kurowskiej, która po wizycie w Puszczy Białowieskiej oświadczyła, że puszcza bez gospodarki leśnej jest zniszczona, a żubry uciekają z lasu pełnego martwych drzew albo łamią sobie na nich nogi. Można posłać pani posłance uśmiešek pełen politowania i na tym zakończyć – ale mi całkiem nie jest do śmiechu. Wypowiedź posłanki, choć kabaretowa i głupia, że aż zęby bołą, to jednak zapowiada, co jej polityczni pobratymcy, nie tylko z PiS, ale też z Konfederacji, mogliby zrobić z puszczą i żubrami. Pokazuje też, jak niemała część społeczeństwa, która wybiera takie osoby do parlamentu, postrzega przyrodę i jak takie polityczne wybory mogą zagrażać naszemu przyrodniczemu dziedzictwu.

Zacznijmy od puszczy. Puszcza pełna martwych drzew i ich części to wyjątkowe miejsce i ewenement. To prawda. Tyle że tak właśnie powinien wyglądać prawdziwy las, tak funkcjonuje zdrowy leśny ekosystem. Można go porównać do rafy koralowej, która ma takie bogactwo życia, bo składa się z żywych i martwych koralowców. Puszcza nie powinna być niczym wyjątkowym. Las pełen martwych drzew i ich części powinien być najpospolitszym środowiskiem w Europie, a to, że nie jest, to wina człowieka. To my, ludzie, spowodowaliśmy, że Puszcza Białowieska to tylko mała kropka na mapie Europy, to zaś, co nazywamy „lasami”, to tak naprawdę nie lasy, lecz uprawy drzew. Za naszą sprawą normą stało się coś absolutnie nienormalnego. I niestety do tej nienormalności duża część z nas przywykła.

Aby wyjaśnić, że żubry nie łamią nóg w puszczy, zacznę od może szokującego stwierdzenia, że żubry – jak wskazują coraz więcej naukowców – nie są całkowicie zwierzętami leśnymi. Za takie je powszechnie uważamy, ale to wynik ich dość skomplikowanej historii. Żubr, choć jak wiele leśnych gatunków je kore i pędy drzew, to jednak jest głównie

• Białowieska populacja żubrów liczy ponad tysiąc osobników po polskiej stronie granicy

FOT. ADAM WAJRAK

Żubry powalonych drzew lub wykrotów używają jako drapaków, do pozbywania się starej sierści

zwierzęciem trawożernym. To, że znalazł się w lesie, to wynik jego tragicznej historii. Prześadowany na innych terenach, powoli wycofywał się do niedostępnych lasów. Wreszcie jego ostoją stała się Puszcza Białowieska. Tu na szczęście znalazł się pod ochroną najpierw litewskich książąt, potem polskich królów i wreszcie rosyjskich carów.

Dla ochrony żubrów w puszczy powstał cały strażniczy system, polegający nie tylko na zakazie zabijania, ale również na dokarmianiu. Puszcza to nie tylko zwarty kompleks leśny, ale również otwarte doliny rzeczne, polany. To one były koszone z nakazu władców, aby żubry miały co jeść. Tutejsi mieszkańcy mieli królewskie przywileje, byli ludźmi wolnymi, ale też mieli obowiązek pozostawiania części siana dla żubrów.

Oczywiście żubry świetnie sobie radzą w lesie, a las pełen martwych drzew to dla nich żaden kłopot. Gospodarkę leśną wprowadzimy tu zaledwie od 1915 roku i wystarczy sięgnąć do XIX-wiecznych opisów puszczy, by przekonać się, że właściwie każdy z autorów podkreśla, iż pełno tu martwych drzew. I jakoś żaden z nich nie wspomina, by żubry miały z tym kłopot.

Nie znam ani jednego przypadku żubra łamiącego nogę na powalonym pniu, za to bardzo często widzę żubry między zwalonymi drzewami. Bez trudu potrafią przechodzić lub przeskakiwać przez zwalone kłody. Często powalonych drzew lub wykrotów używają jako drapaków, do pozbywania się starej sierści. Co więcej, takie zdarzenia jak gradacja kornika sprawiły, że puszcza zrobiła się bardziej różnorodna i w jej wnętrzu

przybyło żubrom pokarmu. W kornikowych gniazdach wśród zamarłych świerków masowo rosną maliny i czasami borówki. Liście tych roślin to pokarm tych wielkich zwierząt.

Owszem, coraz częściej widzimy żubry poza puszczą, szczególnie zimą, ale to nie ma nic wspólnego z zamieraniem drzew w puszczy, mało tego – myślę, że właśnie dzięki borówkom i malinom więcej ich w puszczy zostaje. A dlaczego wychodzą? Po pierwsze przybyło ich. Populacja białowieska dziś liczy ponad tysiąc zwierząt po polskiej stronie granicy – kiedy osiedliłem się w Puszczy 30 lat temu, było ich około 250.

To może jest ich za dużo? Pragnę nieśmiało przypomnieć, że już dawno w ekologii nie stosujemy pojęcia pojemności środowiska. Zwierząt jest tyle, na ile im pozwalają warunki. W puszczy nic złego z powodu takiej liczby żubrów się nie dzieje. Do tego warto pamiętać, że żubr jest wciąż skrajnie nielicznym gatunkiem. Na świecie żyje nieco ponad 11 tysięcy osobników. Dla porównania: amerykańskich bizonów mamy nawet pół miliona, niedźwiedzi polarnych, uważanych słusznie za bardzo zagrożony gatunek, między 20 a 30 tysięcy. Gadanie, że żubrów jest za dużo, to zwykła głupota, tym bardziej że ich różnorodność genetyczna wciąż jest bardzo niska. Wreszcie, niemal wszystkie z ponad 300 żubrów, jakie zimą można spotkać poza puszczą, wracają do niej, gdy tylko późną wiosną się zazieleni.

Fakt, że żubry wychodzą poza puszcę, to także efekt zarządzania ich populacją. Za rządów PiS zlikwidowano jednolitą opiekę nad nimi. Wcześniej za wszystko, czyli dokarmianie i przeciwdziałanie konfliktom, odpowiedzialny był na całym terenie puszczy Białowieski Park Narodowy. Miał pieczę nad żubrami właściwie od chwili przywrócenia tego gatunku w puszczy. Ten model sprawdzał się przez la-

ta, ale PiS przekazał część należących do parku kompetencji trzem puszczańskim nadleśnictwom.

Za rządów Zjednoczonej Prawicy zlikwidowano tzw. kontraktację, czyli system finansowego nagradzania rolników, którzy przygotowywali łąki dla żubrów. Ten system zakładał, że obecność żubra to nie tylko strata, za którą budżet wypłaca odszkodowanie, ale również zysk. Kontraktacje bardzo zmniejszyły poziom konfliktów, bo żubry szły do rolników, którzy ich zwyczajnie chcieli. Po raz pierwszy chyba od czasów królewskich żubr zaczął być postrzegany jako zwierzę przynoszące korzyści lokalnym społecznościom. Gdy PiS to zlikwidował, konflikty zaczęły narastać.

Myślę, że były to działania rozmyślne i służyły temu, aby w końcu na żubry z puszczy można było komercyjnie polować, tak jak w Puszczy Boreckiej lub Knyżyńskiej. Niestety, pomimo zapowiedzi obecna koalicja rządowa nie przywróciła funkcjonujących wcześniej dobrych rozwiązań. Podobnie jest z puszczą, której unikalne ekosystemy zasługują na całkowitą ochronę rezerwatową – skoro nie można zrobić parku narodowego, powinien na całym jego obszarze powstać rezerwat.

Dlatego zupełnie mi nie do śmiechu, gdy słucham posłanki Kurowskiej, choć jest bardzo śmieszna. Nie mam wątpliwości, że jej wypowiedź, podobnie jak zupełnie nieśmieszne i nieprawdziwe tezy o tym, że martwe drzewa zwiększają ryzyko pożarowe (to zagadnienie zasługuje na oddzielny tekst), to przygotowania do zniszczeń, jakie w przyrodzie puszczy dokonałyby prawicowe partie, gdyby doszły do władzy. • **Adam Wajrak**

• Teksty w dziale Opinie wyrażają poglądy autorów i nie muszą odzwierciedlać stanowiska redakcji

Marek Edelman Z bundowską wrażliwością obserwował palestyńską politykę i rozumiał zło z niej płynące

Czego nie widzą ludzie owinięci palestyńską flagą?

Paula
Sawicka

Autorka jest działaczką społeczną, członkinią Stowarzyszenia Otwarta Rzeczpospolita i była jego prezeską. Przyjaźniła się Markiem Edelmanem, jednym z dowódców powstania w getcie warszawskim

Do napisania tego tekstu skłonił mnie obszerny post zamieszczony na Facebooku przez Anne Goldschmidt, poruszonej nadużywaniem autorytetu bundowca Marka Edelmana w pro-palestyńskiej retoryce. To retoryka bezkrytycznych, dogmatycznych wyznawców „jedynie słusznej prawdy,” którzy zza palestyńskiej flagi dostrzegają tylko jednego winnego – Izrael, negując jego prawo do obrony swoich obywateli, a nawet prawo do istnienia. W konsekwencji dają moralne wsparcie niemoralnemu, zbrodniczemu Hamasowi.

Zza palestyńskiej flagi widzą cierpienie i krzywdę tylko po jednej stronie konfliktu i nie pytają kto jest napastnikiem. A co najbardziej zdumiewa, rzekomo poruszeni cierpieniem cywilnych ofiar nie żądają obustronnego i natychmiastowego zaprzestania działań wojennych, ani rozbrojenia Hamasu, nigdy też nie żądali uwolnienia zakładników porwanych, więzionych i gnębionych przez terrorystów. Pod palestyńską flagą wzywają do czystki etnicznej – bo czym jest hasło „Od rzeki do morza Palestyna musi być wolna”? [From the River to the Sea Palestine shall be free] – jednocześnie skarżąc się światu, że to Palestyńczycy rzekomo doświadczają czystek etnicznych. Zza palestyńskiej flagi widzą tylko jedną wojnę, ignorując inne okrutne wojny – w regionie i w Ukrainie.

JA NIE JESTEM SYJONISTKĄ

W tej kwestii zgadzam się z Anne Goldschmidt, która mówi o sobie, że jest syjonistką. Ja syjonistką nie jestem, a hymn Izraela nie wzrusza mnie, jak deklarują niektórzy polscy Żydzi, bardziej niż dźwięki Marsylianki. Uważam się za osobę wrażliwą na zło i krzywdę, nauki pobierałam m.in. od Jacka Kuronia i bundowca Marka Edelmana. I z tym bagażem poczuwam się do wspólnoty z jej rozumowaniem.

W tym miejscu warto przypomnieć, że przedwojenny spór Bundu z syjonizmem nie był sporem, ani o prawa człowieka, ani o sprawiedliwość społeczną. Syjonista Cukierman i bundowiec Edelman byli przyjaciółmi, bo pod tym względem wcale się nie różnili. To był spór o miejsce życia dla Żydów. „W czasie wojny to nie miało znaczenia, ważniejsza była przyjaźń, więc i dziś nie powinno mieć znaczenia”

• Warszawa, 19 kwietnia 2009 r., obchody 66 rocznicy wybuchu powstania w getcie warszawskim. Na pierwszym planie Marek Edelman FOT. KUBA ATYS / AGENCJA WYBORCZA.PL

– mówił Edelman. Różniło ich to, że dla Cukiermana tym miejscem było żydowskie państwo, dla Edelmana, kraj urodzenia, ale jak twierdził „Każdy ma prawo żyć tam, gdzie chce i w sposób jaki jemu odpowiada, jeśli nie krzywdzi innych ludzi”.

Innymi słowy, Edelman żądał dla siebie prawa do życia w Polsce, w kraju Żydów polskich, uznając zarazem prawo Cukiermana do życia w Izraelu, w państwie Izraelczyków, Żydów izraelskich. Nie ma tu miejsca na negowanie istnienia Izraela, tak jak na negowanie istnienia żadnego innego kraju i Edelman nigdy tego nie robił. To nie podlega dyskusji. Dziś również, nie trzeba być syjonistą, żeby uznawać prawo Izraela do istnienia! Potępiam politykę Izraela, zwłaszcza na Zachodnim Brzegu, lecz krytyka polityki państwa nie może być jednocześnie odmową prawa do życia w nim jego obywateli. To oczywiste. Dziwne, że dla niektórych przestaje być oczywiste, gdy chodzi o Izrael. Cała ta antysyjonistyczna retoryka okazuje się marną przykrywką dla antysemityzmu. Antysyjonizm jest w Polsce, nie po raz pierwszy, eufemizmem antysemityzmu, dlatego antysemita Ignacy do tej retoryki jak muchy do miodu.

Czy wolno nam pytać, co sądziłby Edelman o obecnej sytuacji na Bliskim Wschodzie? Chociaż, jak słusznie zauważa Anne Goldschmidt, „Edelman, nie żyje od 2009 roku i nie mógł zobaczyć świata po 7 października”, muszę przypomnieć, że gdy żył komentował trwający od dziesięcioleci konflikt palestyńsko – izraelski, a jego oceny uważam za trafne, także z dzisiejszej perspektywy. Marek Edelman nie żyje lecz przed próbami niegodnego wykorzystywania jego oso-

by i manipulowania jego „ideowym dziedzictwem” bronią go słowa, które pozostawił.

Z bundowską wrażliwością obserwował palestyńską politykę i rozumiał zło z niej płynące. Dobitnie to ocenił: „Myśmy w getcie walczyli o nagie życie i nie zabijaliśmy cywilów. Palestyńczycy nie walczą o nagie życie, tylko o terytorium, o tożsamość narodową. I zabijają nie żołnierzy lecz cywilów. To jest kolosalna różnica. Myśmy swoich żołnierzy nigdy na śmierć nie posyłali.”

TO BYŁA WALKA ŻOŁNIERZA Z ŻOŁNIERZEM

I gdzie indziej: „To była walka (w getcie) żołnierza z żołnierzem. Nie czuję żadnej sympatii do tych arabskich dziewczyn, które wysadzają się w powietrze, bo chcą zabić swoje żydowskie rówieśniczki. Dla mnie to obrzydliwe. Normalny bandytyzm. Nigdy bym nie wydał takiego rozkazu, ani sam tego nie zrobił.” I jeszcze: „Oni od dwudziestu lat nic innego nie robią, tylko zabijają i chcą zabijać. Od dzieciństwa są wychowywani w obozach wojskowych. Również te dzieci, które idą z bombą na brzuchu, są od lat szkolone w obozach. I to trzeba przerwać. A przerwać to mogą tylko ci, którzy dają rozkazy strzelania, a tego nie przerwie żaden Arafat.” A o sąsiednich państwach: „Państwa arabskie wołają, ... by Palestyńczycy żyli w obozach w Izraelu. I dają im pieniądze. W efekcie ci żyją tam nie pracując, nie ucząc się... Uczą się tylko strzelać. Mówiłem kiedyś swoim przyjaciółom z Izraela: uważajcie, dziś Arabowie

Nacjonalizmy, szowinizmy, żądza władzy, chęć zniewolenia człowieka stają się dominującą siłą destabilizacji. [...] Trzeba zadać sobie fundamentalne pytanie, czy jesteśmy w pierwszym rządzie Niemcami, Francuzami, Polakami, Żydami, czy – przede wszystkim – jesteśmy ludźmi

nie umieją strzelać, a wy w sześć dni potraficie zająć tysiące kilometrów... Ale kiedyś i oni nauczą się strzelać, to nie jest wielka filozofia.”

Marek Edelman nie czuł przynależności do Izraela, kraju, w którym, jak mówił, zachowano jedynie religię, a oderwano się od europejskich korzeni, języka i kultury. Sądził, że Izraelczycy zanurzeni w odmiennym tyglu kulturowym stworzonym przez Żydów przybywających z różnych stron świata – z Europy, Indii, Maroka czy Etiopii – ożywiwszy martwy język biblijny, z mieszanek europejskiej i bliskowschodniej stworzą nową kulturę, może wspaniałą, ale jemu obcą. Dziś widzimy, że właśnie tak się stało. Nie oznaczało to jednak, że był temu krajowi wrogi, choć uważał, że „to nie jest rozwiązanie dla 17 milionów Żydów żyjących w diasporze.” Ubolewał, że trwa tam permanentna wojna. „Tym wszystkim ludziom, którzy tam żyją i są teraz w zagrożeniu, życzę wszystkiego dobrego” – mówił Kopenhadze w 1992 roku. Nie wahał się krytykować polityki Izraela. „Polityka Izraela od lat była błędna w stosunku do

Arabów.” Lecz jego krytyka nie oznaczała negowania istnienia państwa. Wzywał do rozmów i porozumienia. „Muszą rozmawiać z wojskowymi. (...) Dopóki się nie podejmie rozmowy z ludźmi, którzy decydują o każdym zamachu, nie dojdzie do pokoju.” – mówił, gdy znacznie nasiliły się ataki terrorystyczne Hamasu. Promowanie konfrontacyjnych żądań wolnej Palestyny od rzeki do morza, co oznaczałoby usunięcie Izraela z mapy, coraz bardziej oddala takie rozwiązanie konfliktu.

Edelman niestrudzenie opowiadał się przeciw przemocy, za obroną słabszych, krzywdzonych, lecz nie miał wątpliwości, że przemoc można pokonać jedynie siłą. Państwo ma obowiązek bronić swoich obywateli. „Tak, giną przy tym dzieci, kobiety. Jak wojsko idzie przeciwko partyzantce miejskiej nie ma innej rady. Ale to nie to samo, co celowe mordowanie cywilów.”

IZRAELSCY TERRORYŚCI

Powiedziawszy to wszystko nie mogę pominąć i nie potępić dramatycznej sytuacji na Zachodnim Brzegu, gdzie nasilają się zbrodnicze działania radykalnych żydowskich osadników wobec ludności palestyńskiej. Nie waham się nazwać ich izraelskimi terrorystami, bo podpalają domy i niszczą mienie, prowadząc do wysiedleń, a nieraz mordują. Robią to od lat, by poza prawem zakładać osiedla na grabionej ziemi. Nigdy przedtem nie było takiego jak obecnie przyzwolenia na przemoc, gwałty i mordy, a nawet wsparcia państwa dla żydowskiego terroru. To jest polityka obecnego rządu Izraela, w którym dominujący głos zdobywają faszysty. Izrael, dotąd jedyny jeszcze demokratyczny kraj regionu z wolną lecz systematycznie przesuwa się w stronę autorytaryzmu. Należy się obawiać, że demokracja i tam upadnie, jeśli zbrodnie wszelkich terrorystów – i palestyńskich i żydowskich – nie będą ścigane i karane z równym zdecydowaniem i nieuchronnością, nie będą przestrzegane prawa człowieka. „Jeśli prawo zezwala na to, by umierali ludzie, to takie prawo jest niehumanitarne, złe i trzeba je zmienić” uważał Edelman.

„Nacjonalizmy, szowinizmy, żądza władzy, chęć zniewolenia człowieka stają się dominującą siłą destabilizacji. [...] Trzeba zadać sobie fundamentalne pytanie, czy jesteśmy w pierwszym rządzie Niemcami, Francuzami, Polakami, Żydami, czy – przede wszystkim – jesteśmy ludźmi.” ● 7 maja 2026 r.

• Wyborcza to Wy.
Piszcie:
listy@wyborcza.pl

Festiwal Millennium Docs Against Gravity

MATKI ARTYSTKI

Ich dzieci nie wiedziały, jak żyją inni ludzie, jak to jest mieć pełne rodziny, stabilne życie, a czasem i pełne brzuchy, choć matki nie dojadają, żeby dla nich zostało więcej.

Maja Staniszevska

Inalezienie mieszkania dla pary młodych artystów z dzieckiem było w Nowym Jorku lat 50. równie trudne jak dziś w Warszawie.

Graficzka Eleanor Magid z mężem i małą córką w wózku schodziła już prawie cały Manhattan, szukając czegoś, na co byłoby ich stać. W końcu w Greenwich Village Eleanor zaczęła kobietę w podobnym wieku, która szła z zakupami, i zapytała, czy o czymś nie słyszała. Ta odparła, że owszem, jest wolne piętro w jej kamienicy.

Eleanor z rodziną zamieszkała więc na pierwszym piętrze. Malarka Lois Dodd, ta, którą zaczęła, z synem Elyem mieszkała na trzecim. Wkrótce dołączyła do nich, zajmując drugie piętro, rzeźbiarka Louise Kruger, żona kolegi ze studiów Lois, z dwoma synami: Joshem i Calebem.

SAMOTNE MATKI
TWORZĄ SZTUKĘ

Mąż Eleanor odszedł, spędzała więcej czasu z rozwiedzioną Lois, zaprzyjaźniły się. Louise zawsze trzymała się z boku, ale ich dzieci wychowywały się razem.

Z nich trzech ona była zdecydowanie najbardziej znana. W 1953 roku ze swoimi rzeźbami w drewnie zadebiutowała w MoMa na wystawie New Talent Exhibition, kilka jej prac kupili Rockefellerowie. Zamknięta w sobie, bardzo skupiona, kiedy nie pracowała, jeździła rowerem albo uprawiała sąsiedzki ogródek. – Twardzielka, artystki w tamtych czasach musiały być twarde – podsumowuje ich sąsiad w filmie dokumentalnym Katie Jacobs „Dom artystek”.

Jacobs zna ten dom od środka, zamieszkała w nim, w mieszkaniu po zmarłej w 2013 roku Louise, gdy po 30 latach w Los Angeles wróciła do rodzinnego Nowego Jorku. O tym, czy jej je wynająć, decydowały Lois i Eleanor.

Trzy samotne matki-artystki kupiły kamienicę z wąskimi schodami w 1959 roku od właściciela lokalnego zakładu pogrzebowego. Nie dostały kredytu w banku, były na to zdecydowanie zbyt biedne, ale on zgodził się rozłożyć kwotę na raty. Po 15 latach były na swoim.

W domu na East 2nd Street nie tylko mieszkali z czwórką dzieci, ale też miały pracownię. Obrazy Lois zajmowały tyle miejsca, że malarka nie miała nawet łóżka.

„DZIECI MALARZY”

Dzieci nie wiedziały, jak żyją inni ludzie, jak to jest mieć pełne rodziny, stabilne życie, a cza-

• Kadr z filmu „Dom artystek”

sem i pełne brzuchy, choć matki nie dojadają, żeby dla nich zostało więcej. Żyły od fuchy do fuchy. Mężowie odeszli, Eleanor co prawda próbowała znaleźć dwóch kolejnych, ale jak mówi w filmie ze śmiechem „jeden okazał się gejem, drugi babiarzem, więc dałam sobie spokój”.

Syn Lois Ely mówi, że przez bardzo długi czas żyli jak w szalupie ratunkowej. Greenwich Village nie było wtedy jeszcze dzielnicą artystów. Było biednym, niebezpiecznym miejscem. Po okolicy całymi dniami krążyli bez celu mężczyźni nocujący w pobliskim miejskim schronisku, dzieci w drodze do szkoły przestępujące przez bezdomnych śpiących na progu, zbierały strzykawki po heroinie. Żyły jak w piósenke Natalii Przybysz „Dzieci malarzy”: „Dzieci malarzy cokolwiek się zdarzy/Umiemy chlebać bez masła jeść/Dzieci malarzy są poza obrazem/Szare pejzaże dzień za dniem”.

Znajomi i rodziny artystek pytali, jak mogą w takim miejscu wychowywać dzieci, ale one potrzebowały tej przestrzeni, niezależności, wspólnoty, jaką wokół siebie budowały. Zwłaszcza Lois i Eleanor.

Czy artystki powinny mieć dzieci? To pytanie jest oczywiście retoryczne, ale w filmach dokumentalnych o nowojorskich pionierkach ta kwestia powraca niczym refren.

„DOM ARTYSTEK” TO NIE
TYLKO KAMIENICA, TO
CAŁE SPOŁECZNOŚCI

Lois założyła z czterema kolegami pierwszą galerię działającą jako kooperatywa – Tanager Gallery na 10 Ulicy. Wokół szybko wyrosły kolejne i miejsce stało się ważne dla awangardowej nowojorskiej sztuki lat 50 i 60. Dzieci kręciły się pod nogami. Właśnie las nóg to jedno z wyraźniejszych wspomnień Ely’a. Kiedy ponad siedemdziesięcioletni mężczyzna mówi o sobie „byłem wpadką, nie miałem się zdążyć”, to, nawet, jeśli się przy tym błado uśmiecha, widz czuje się nieswojo.

Czy artystki powinny mieć dzieci? To pytanie jest oczywiście retoryczne, ale w filmach dokumentalnych o nowojorskich pionierkach ta kwestia powraca niczym refren

W 1968 roku, gdy w Nowym Jorku wybuchł strajk szkolny i dzieci nie mogły iść na lekcje, Eleanor otworzyła swoją pracownię dla tych z okolicy. Sąsiadki zostawiały dzieci, idąc do pracy, a w zamian przynosiły jedzenie dla wszystkich, różne osoby przychodziły prowadzić zajęcia z tego, na czym się akurat znali.

Print Shop, jak nazwała go Eleanor, zajmował w końcu tyle miejsca, że jej córka Gabrielle musiała się przenieść do ojca, który miał nową rodzinę. Gdy mówiła, że źle się tam czuje, że ma depresję, Eleanor radziła, żeby „znalazła sobie jakieś zajęcie, na przykład jogę”. Sama była bez przerwy zajęta. W końcu, by zapewnić sobie i córce życiową stabilność, została wykładowczynią w Queen’s College. Tu przez dużą część zawodowej kariery mierzyła się z seksizmem. Takie same doświadczenia miały Lois i Louise. Musiały mieć grubą skórę, bo sztuka była dla nich najważniejsza.

Syn Louise, Josh, mówi w filmie, że kochał ją jako artystkę, ale nie sprawiała się równie dobrze jako matka. On jakoś sobie poradził, jego młodszy brat Caleb jednak rzucił szkołę w wieku lat 14, uzależnił się od narkotyków, zaczął je sprzedawać. – Artyści nie powinni mieć dzieci, dzieci Picassa nie mają się dobrze, prawda? – podsumowuje wiekowy sąsiad artystek.

Tyle że oczywiście one nie miały dzieci same. Ich mężowie odeszli, tylko ten Eleanor pojawia się jakkolwiek w filmie.

CENA TWORZENIA

Ely, Gabrielle, Josh – opowiadają o swoich matkach z dystansem. Znajomi Josha nie wiedzą nawet, że jego matka była znaną rzeźbiarką. On sam stwierdza, że „potrzebował czasu, żeby się uleczyć”. Ely mówi: „przetrwalem”. Eleanor sama przyznaje, że Gabrielle była na drugim miejscu, na pierwszym była praca. Teraz się do siebie zbliżyły, ale dla córki nie było to łatwe. Pomogła jej własna córka, ciekawa pracy babci.

Tylko Eleanor mieszka wciąż w kamienicy w Greenwich Village. Lois jej syn zabrał do domu w New Jersey. Mieszkają we dwoje – jego żona z dziećmi odeszła. Sztuka Lois doczekała się niedawno odkrycia, praca Eleanor w Print Shopie – uznania. Prace Louise jej jedyny żyjący syn trzyma w magazynie, takim, w jakim Amerykanie trzymają zazwyczaj niepotrzebne szpargały. Od czasu do czasu jakąś sprzedaje.

To, że Katie Jacobs oddaje znaczącą część swojego filmu dzieciom artystek, wyróżnia go na tle opowieści o pionierkach współczesnej sztuki. Reżyserka podziwia ich prace, podziwia determinację, by tworzyć, ale pokazuje, jaka była tego cena i kto ją zapłacił. Jej bohaterki urodziły się w czasach, kiedy po prostu wychodziło się za mąż i rodziło dzieci, nawet gdy było się malarkami, graficzkami, rzeźbiarkami. Pigułka antykoncepcyjna trafiła do amerykańskich aptek w 1960 roku, rok po tym, jak trzy samotne matki kupiły kamienicę dla siebie, swojej sztuki i swoich dzieci.

MEREDITH MONK
TWORZY GŁOSEM

Zdanie „Artyści nie powinni mieć dzieci” pada też w filmie o innej nowojorskiej awangardowej artystce.

Meredith Monk, kompozytorka, wokalistka, tancerka, performerka, od 1972 roku mieszka zaledwie pół godziny spacerkiem od bohaterek „Domu artystek”, w Tribe-

ce. W postindustrialnym lofcie ma duże studio, sypialnię i kuchnię, do której wstawiono wannę.

Monk nie ma dzieci. Jej wieloletni partner, reżyser teatralny Ping Chong wspomina, że to rozważała, ale on stanowczo stwierdził – a gdy to mówi w filmie „Meredith Monk – Portret w kawalkach”, szeroko się uśmiecha – że artyści nie powinni mieć dzieci, bo sztuka jest na pierwszym miejscu. Ona sama o tym w dokumentalnej opowieści nie wspomina. Wspomina za to, że dla swojej matki, śpiewającej gwiazdki stacji CBS, nigdy nie była wystarczająca.

Drobna starsza pani z włosami splecionymi w dwa cienkie warkocze, jej znak firmowy, twórczością wyprzedzała swoje czasy. „Awangarda zawsze początkowo naraża się na śmieszność” – pada w filmie, ale w jej przypadku dochodziła jeszcze pleć. Krytycy sztuki, mężczyźni, bo krytyczek sztuki w amerykańskiej prasie po prostu nie było, deprecjonowali ją i kpili.

Dziś jest klasyczką, inspiracją, osobą, która w bibliotekach specjalizujących się w muzyce ma własne hasło w katalogu, bo jej twórczości nie da się zakwalifikować do żadnego gatunku.

Monk bowiem w swojej sztuce posługuje się głosem jako instrumentem do wydawania dziwnych, nietypowych, inspirowanych naturą, ale jej niepodrabiających dźwięków, które na poziomie emocjonalnym zrozumiałe są właściwie wszędzie na świecie.

Teledyski – krótkie filmy do swoich utworów, kręciła już na 15 lat przed powstaniem MTV. Tworzyła spektakle wokalo-taneczne o dorastaniu, o Holokauście (pochodzi z rodziny żydowskich imigrantów), o życiu kobiety, nawet operę zatytułowaną „Atlas”. Spektakle symboliczne, rozgrywające się jednocześnie w kilku planach czasowych bez słów. Jej muzyka wykorzystywana jest w filmach.

Była wielką inspiracją dla Björk, która na jedną z jej płyt, „Dolmen Music”, natknęła się u swojego chłopaka, gdy miała 15 lat. Kompozytor Philip Glass nazywa Monk „jednoosobową trupą teatralną”.

W filmie Billy’ego Shebara w kawalkach przedstawia swoją twórczość, przeszłość, opowiada o swoich miłościach: holenderskiej tancerce, a później choreografce Mieke van Hoek.

Twórczość Monk jest na pierwszym miejscu w filmie, który jest niczym wizyta w muzeum sztuki nowoczesnej. Zbudowany z krótkich rozdziałów przedstawia jej dzieła na równi z biografią. ●

- Filmy „**Dom artystek**” (Artists in Residence), reż. Katie Jacobs, i „**Meredith Monk – Portret w kawalkach**” (Monk in Pieces), reż. Billy Shebar, można znaleźć w sekcji „New York I love you, but...” festiwalu Millenium Docs Against Gravity. Festiwal trwa od 8 do 17.05 (kina) oraz od 19.05 do 1.06 (online).
- Program na stronie: **Mdag.pl**

Tokarczuk w Teatrze Narodowym

Dla dzików czułości nie ma

Oglądając spektakl w Teatrze Narodowym, nie mamy poczucia: „O, uwaga, oto obcujemy z twórczością noblistki”. I całe szczęście.

Witold Mrozek

Myśliwy pomylił się z dzikiem? Niekoniecznie. Aluzje do zabijania dzików w mieście, ważnej dziś politycznie sprawy, rozpoczynają „Prowadź swój pług przez kości umarłych” w Teatrze Narodowym w Warszawie Ewa Platt, reżyserka najmłodszego pokolenia, wystawia najsłynniejszy kryminał Olgi Tokarczuk – wydany siedemnaście lat temu i zekranizowany już między innymi przez Agnieszkę Holland („Pokot”) – tak, jakby został napisany wczoraj przez jej dwudziestoletnią koleżankę. Sojusz polityków, myśliwych, księży i policji? Poczucie bezsilności wobec konserwatywnego, patriarchalnego i po prostu ociężałego umysłowo status quo? Znamy to aż za dobrze. I nie jest trudno zrozumieć, dlaczego bohaterka Tokarczuk i Platt bierze sprawy w swoje ręce: w obronie nie-ludzkich zwierząt przeciw nieludzkim zwierzętom ludzkim.

NIE CORTÁZAR, A SMARZOWSKI

Nawet jeśli widz(ka) spektaklu z Teatru Narodowego nie zna książki Tokarczuk, bardzo szybko domyśli się, kto zabił. Ale nie to napędza spektakl. Nowa adaptacja Platt i dramaturga Miłosza Markiewicza nie idzie w stronę realizmu magicznego, a dosadnego realizmu Polski-peryferii. Nie Cortazar, a Smarzewski może być tu patronem. To świat zarazem bardzo kobiecy, dzięki przefiltrowaniu go przez wyrazistą figurę głównej bohaterki. Janina Duszejko to najlepsza od lat rola Dominiki Kluźniak. Na scenie Na-

rodowego to kobieta znacznie młodsza od znanej z książki bohaterki, opisywanej z reguły jako „zwariowana starsza pani”. Owszem, wciąż czuje się, że Duszejko nie pasuje do otaczającego ją świata, ale kruchość i wrażliwość nie odbierają jej siły i gniewu. Z kolei jej śmiertelna choroba jest raczej katalizatorem niż słabością. Dodaje jej straceniego wdzięku i nadludzkiej determinacji, trochę jak z Tarantino, by użyć nieco wyświechtanego porównania.

W CIENIU AMBONY

Najnowszy jej spektakl też jest mroczny, ale zarazem pełen czarnego humoru. Platt, choć stawia na scenie wielką myśliwską ambonę, nie zmienia przedstawienia w kazanie. Na kazanie zresztą też przyjdzie pora w tym spektaklu, obficie czerpiącym z form kultu świętego Huberta, patrona myśliwych.

Platt, choć stawia na scenie wielką myśliwską ambonę, nie zmienia przedstawienia w kazanie

Platt dosadność i ciężar łączy z lekkością. Potrafi z jednej strony przygnieść elegancką przestrzeń teatralną wypławił billboardem samochodowego komisju (scenografia Anny Rogóż i światło Antoniego Gałka to silny atut przedstawienia), zaś z drugiej, wzięty z Tokarczuk lokalny „bał grzybiarzy” rozbudować do groteskowej feerii. A że publiczność siedzi na scenie, „dużej” scenie Teatru Narodowego – z widokiem na miejsca dla widzów w Sali Bogusławskiego – sama przestrzeń narodowej sceny, oświetlana, staje się osobnym bohaterem.

Ta Polska, która młodą reżyserkę wkurza, jest nie tylko „na prowincji”, ale też w Teatrze Narodowym.

Najważniejsze, Ewie Platt udaje się wystawić Olgę Tokarczuk tak, że nie mamy poczucia: „O, uwaga, oto obcujemy z noblistką”. I całe szczęście. Spektakl z Narodowego niesie poczucie świeżości, aktualności sprawy i osobistej wypowiedzi. Nie odnosi się wrażenia, że to adaptacja Wielkiej Opowieści, która stała się kanonem. Nie ma powtarzania komunalów, którymi obrosła w komentarzach twórczość pisarki.

W spektaklu z Narodowym pojawia się nawet kategoria „czułości” – po noblowskim wykładzie Tokarczuk zbanalizowana. U Platt „czułość” jako hasło jest raczej tematem rozliczeń niż receptą. Widać to w scenie, gdy Janina Duszejko trafia do lekarza, który nie umie jej pomóc. „Czułość – tego nam trzeba”, „Czułość – to najlepsze lekarstwo!” – peroruje po kaznodziejsku doktor (Paweł Paprocki), pokrywając w ten sposób w najlepszym razie bezradność, a może raczej obojętność i hipokryzję. W ten sposób pisanie Tokarczuk w Narodowym działa na nowo.

Konsekwentne, wyraziste i dobitne przedstawienie Platt to zarazem pokaz solidnej rzemieślniczej sprawności. Reżyserka znalazła wspólny język z zespołem Teatru Narodowego. Również aktorzy drugi plan pracuje tu znakomicie: czy to Oskar Hamerski świetny jako niepokojący pocziwy sąsiad Matoga, czy Adam Szczyszczaj intensywnie przykuwający uwagę jako Dyzio, zawieszony w formie dużego dziecka dorosły dawny uczeń Duszejko. ●

Olga Tokarczuk, „Prowadź swój pług przez kości umarłych”, reż. Ewa Platt, adaptacja Ewa Platt i Miłosz Markiewicz, scenografia Anna Rogóż, muzyka Dominik Ossowski. Premiera: 25 kwietnia, Teatr Narodowy w Warszawie, Sala Bogusławskiego. Kolejne przedstawienia: 15-17 maja, 20-21, 23-24 czerwca.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34434182

W Sądzie Rejonowym w Siedlcach I Wydziale Cywilnym w sprawie prowadzonej pod **sygn. akt I Ns 438/25** toczy się postępowanie z wniosku Pawła Krajewskiego o stwierdzenie, że wnioskodawca nabył z dniem 25 lutego 2025 r. przez zasiedzenie własność nieruchomości położonej w miejscowości Kotuń (gmina Kotuń), powiat siedlecki, województwo mazowieckie, oznaczonej numerami ewidencyjnymi: 104, 117 o łącznej powierzchni 0,0554 ha, (obręb 0018 Oleksin), dla której nie jest prowadzona księga wieczysta. Sąd wzywa wszystkich zainteresowanych, aby w terminie trzech miesięcy od daty ukazania się niniejszego ogłoszenia zgłosili się w Sądzie Rejonowym w Siedlcach i wykazali swoje prawa do nieruchomości, gdyż w przeciwnym razie pominięci zostaną w toczącym się postępowaniu, a sąd stwierdzi zasiedzenie nieruchomości, jeżeli zostanie ono udowodnione.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34434047

Siarkopol Tarnobrzeg sp. z o.o.
ul. Zakładowa 50, 39-400 Tarnobrzeg

ogłasza pisemny przetarg nieograniczony na wykonanie zadania:

Wykonanie zabiegów usunięcia zbędnej roślinności w sezonie wegetacyjnym 2026 z terenów czynnych farm fotowoltaicznych położonych w gminie Grębów
Znak 10/OM/26

Pełną treść ogłoszenia zamieszczono na stronie internetowej: www.siarkopol.pl

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34434081

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA BURMISTRZĄ GMINY MOSINA
O PIERWSZYM PRZETARGU USTNYM NIEOGRANICZONYM
NA SPRZEDAŻ NIEZABUDOWANEJ NIERUCHOMOŚCI
STANOWIĄCEJ WŁASNOŚĆ GMINY MOSINA,
POŁOŻONEJ W **MOSINIE PRZY UL. KONOPNICKIEJ**

Obręb	Nr działki (oznaczenie użytku)	Powierzchnia (ha)	Nr Kw	Cena wywoławcza netto (zł)	Wadium (zł)
Mosina	34/32 (N, RVI)	2,0918	PO1M/00025522/7	5 500 000	550 000

Do wylicytowanej ceny doliczone zostanie 23% podatku VAT zgodnie z przepisami ustawy o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2025 r. poz. 775 z późn. zm.).

Zgodnie z uchwałą nr LXXIII/606/22 Rady Miejskiej w Mosinie z dnia 29 września 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów części wsi Krosinko oraz części miasta Mosina – etap II (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego poz. 7914 z późn. zm.) ww. działka przeznaczona jest pod tereny zabudowy usługowej, oznaczone na rysunku planu symbolem 2U.

Przetarg na sprzedaż ww. nieruchomości odbędzie się w dniu 4 września 2026 r. o godzinie 11.00 w Urzędzie Miejskim w Mosinie Pl. 20 Października 1 – sala nr 110.

Termin wpłaty wadium do dnia 28 sierpnia 2026 r.

Pełna treść ogłoszenia o przetargu wywieszona została na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Mosinie oraz opublikowana na stronie internetowej: bip.mosina.pl → urząd miejski → mienie gminne → sprzedaż mienia gminnego oraz www.mosina.pl → dla inwestora → kupuj działki w Gminie Mosina lub www.mosina.pl → dla inwestora → gospodarka nieruchomościami → sprzedaż mienia gminnego

Dodatkowe informacje dotyczące przetargu można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miejskiego w Mosinie, tel. 61 8109 576, e-mail: anna.sobkowiak@mosina.pl

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34434023

Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o.

ul. Wojciecha Bandrowskiego 16, 33-100 Tarnów
Oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi
90-042 Łódź, ul. Targowa 18

OGŁASZA AUKCJĘ NA SPRZEDAŻ:

Prawa użytkowania wieczystego kompleksu nieruchomości gruntowej niezabudowanej, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 62/12, 62/13, 62/14, 62/15, 62/22, 62/23, 62/24, 62/25, 62/38, 62/41, 62/42 i 62/47 o łącznej powierzchni 40 232,00 m2, stanowiącej nieruchomość położoną w Łodzi, przy ul. Elektronowej bn., wraz z prawem własności budowl i stanowiących odrębny od gruntu przedmiot własności.

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi:

10 121 540,00 złotych netto
(stownie dziesięć milionów sto dwadzieścia jeden tysięcy pięćset czterdzieści złotych 00/100)

Termin rozpoczęcia aukcji ustnej na zbycie nieruchomości: **25.06.2026 r., godzina 11:00, pokój nr 210, piętro II, budynek nr 6.**

Termin wniesienia wadium: **22.06.2026 r.**

Forma i tryb zbycia: aukcja ustna.

Szczegółowe informacje o aukcji oraz nieruchomości zostały zamieszczone na stronie:

<https://www.psgaz.pl/nieruchomosci/nieruchomosc-niezabudowana-29>

Testosteron może pomóc uniknąć tłuszczu na brzuchu

TLUSZCZ TRZEWNY

Naukowcy dali żel z testosteronem kobietom, które złamały biodro. Potwierdzili związek między hormonami a rozmieszczeniem tkanki tłuszczowej.

Katarzyna Staszak

Większość tłuszczu, który mamy, znajduje się pod skórą. Zdrowy organizm potrzebuje pewnej ilości tłuszczu. Inaczej jest z tłuszczem trzewnym, który gromadzi się w okolicy pępka, ale wewnątrz ciała, między narządami. Ta tkanka tłuszczowa jest groźna dla zdrowia – produkuje substancje, które sprzyjają cukrzycy, miażdżycy, chorobom wątroby i przyspiesza starzenie.

Dla lekarzy obwód talii to wyznacznik zdrowia metabolicznego. Otyłość brzuszną rozpoznaje się, jeśli w pasie kobieta ma 88 cm lub więcej, a mężczyzna 102 cm lub więcej. Do niedawna te normy były niższe – 80 cm i 94 cm.

TESTOSTERON JAKO TERAPIA WSPOMAGAJĄCA

Wraz z upływem lat ilość i rozmieszczenie tkanki tłuszczowej w organizmie ulega zmianie. Mamy tendencję do powiększającego się obwodu talii. Tym, którzy chcą zmniejszyć ilość tkanki tłuszczowej w okolicach talii, lekarze doradzają dietę i ruch. Jednak, jak zaznaczają, interwencje odchudzające mogą zredukować nie tylko tkankę tłuszczową, ale też masę mięśniową. A to może być niekorzystne dla osób starszych, które powinny chronić mięśnie. Zagraża im bowiem sarkopenia – utrata masy mięśniowej mięśni, a także utrata siły i funkcji mięśni. Sarkopenia wiąże się z większym ryzykiem upadków i niesprawności.

Naukowcy z Uniwersytetu Connecticut sprawdzili, czy da się uchronić osoby starsze przed przybieraniem tkanki tłuszczowej w okolicy brzucha z pomocą terapii hormonalnej.

– Istnieje bezpośredni związek między hormonami płciowymi a rozmieszczeniem tkanki tłuszczowej w organizmie – mówi dr Jacob Earp, który bada wpływ testosteronu na gromadzenie się tłuszczu trzewnego. Wyniki jego badania opublikowało czasopismo „Obesity Pillars”.

Dr Earp podał kobietom po złamaniu biodra żel z testosteronem, czyli podstawowym męskim hormonem.

PO ZŁAMANIU BIODRA ROŚNIE TLUSZCZ TRZEWNY

Złamanie biodra, najczęściej szyjki kości udowej, zdarza się prawie trzy razy częściej u kobiet niż u mężczyzn. Jest główną przyczyną utraty niezależności starszych kobiet. Uraz biodra prowadzi do spadku aktywności fizycznej, co zwiększa ryzyko kolejnych chorób, a także ponownego urazu.

W badaniu doktora Earpa wzięło udział 66 kobiet, które miały co najmniej 65. lat. Wszystkie były w trakcie rekonwalescencji po niedawnym złamaniu biodra.

Kobiety miały wykonany skan DXA, czyli badanie składu ciała. Wszystkie uczestniczki badania wykonywały zalecone przez naukowców ćwiczenia. 35 kobiet dostało do wcierrania w ciało żel z testosteronem, a 31 – tak samo wyglądający żel, ale bez hormonu, czyli placebo.

Po sześciu miesiącach naukowcy powtórzyli u kobiet skan ciała. Okazało się, że całkowita ilość tkanki tłuszczowej u kobiet pozostała ta sama, miały jej procentowo tyle sa-

FOT. GALINA ZHIGALOVA / GETTY IMAGES

mo, co w czasie pierwszego skanu ciała. Jednak w grupie, która otrzymywała testosteron, zanotowano mniejszą ilość tkanki tłuszczowej trzewnej. W grupie bez testosteronu nastąpił zaś widoczny wzrost tkanki tłuszczowej trzewnej, co jest – zaznaczają badacze – typowe po okresie rekonwalescencji z powodu złamania biodra.

– Testosteron przełamał ten trend i spowodowało selektywną redukcję tkanki tłuszczowej w przedziale trzewnym – mówi dr Earp. Zaznacza, że po urazie biodra większości kobiet nie wraca do dawnego stanu. Dlatego każda medyczna interwencja, która może potencjalnie poprawić ich jakość życia, jest warta rozważenia.

PACJENCI PROSZĄ O TESTOSTERON

Recepty na testosteron coraz częściej dostają nie tylko starsi mężczyźni. Menopauzalne infuencerki z Wielkiej Brytanii, USA i Australii pokazują na Instagramie, że oprócz kobiecych hormonów stosują także testosteron.

– Organizm kobiet przed menopauzą produkuje fizjologicznie zarówno testosteron, jak i estrogen. Testosteron zaliczamy do androgenów, czyli tzw. hormonów męskich, ale te hormony są niezbędne do rozwoju i utrzymania w zdrowiu organizmu każdego człowieka – tłumaczyła nam ginekolożka, endokrynolożka i seksuolożka dr n. med. Monika Łukasiewicz.

Choć kobiety potrzebują 10-20 razy mniej testosteronu niż mężczyźni, to jednak te niewielkie dawki są kluczowe m.in. dla zdrowia kości i mięśni, zdrowego cyklu menstruacyjnego, płodności, energii, nastroju oraz odczuwania pożądania.

Pisaliśmy też o zmianie podejścia do testosteronu wśród mężczyzn. – Kiedy kilkanaście lat temu zaczynałem praktykę, to był temat dotyczący wyłącznie ludzi mocno zaangażowanych w budowanie i rzeźbienie sylwetki. A dziś przychodzą do mnie faceci w każdym wieku, od dwudziestolatków do sześćdziesięciolatków, którzy mówią tak: „Mam mniej energii, gorzej się regeneruję, spadło mi libido, kole-dzy biorą testosteron i są zadowoleni, to ja też chcę” – mówił „Wyborczej” urolog i androlog, dr. n. med. Piotr Paweł Świniarski. ●

Kuczmany

Muszki z apetytem na nektar i hemolimfę

Kuczmany zapylają kakaowce, dzięki którym mamy czekoladę. Wiele gatunków to też krwio pijcy, którzy przenoszą choroby i potrafią nam uprzykrzyć życie na łonie natury.

Mateusz Sowiński

Te pełne skrajności muchówki należą do rodziny kuczmanowatych (*Ceratomyxidae*). Liczy ona na całym świecie ok. 4 tys. gatunków. W Polsce mamy ich znacznie mniej, bo raptem ok. 200. Ale wciąż odkrywane są nowe gatunki.

Wszystkie kuczmany są bardzo małe.

Ich wielkość waha się zazwyczaj w okolicach 1-3 mm i tylko wyjątkowo trafiają się „olbrzymy” dorastające do 5 mm. Większość z nich ma niepozorne, szare lub czarne ubarwienie, ale skrzydła niektórych gatunków zdobią czarne kropki. Czulkki samców, często są większe i bardziej rozbudowane, niż u samic.

Zarówno samce, jak i samice odwiedzają kwiaty, by żywić się nektarem. Niektóre tropikalne gatunki są ważnymi zapylaczami kakaowca i gdyby nie one, to prawdopodobnie nie moglibyśmy się cieszyć smakiem słodkiej czekolady.

Samicom wielu kuczmanów to jednak nie wystarcza i często dodatkowo atakują inne owady, aby wysysać

z nich hemolimfę, czyli odpowiednik naszej krwi. Potrzebują jej bowiem, aby móc wykształcić i złożyć jaja.

Poszczególne gatunki często gustują w konkretnych grupach ofiar. *Forcipomyia paludis* np. atakuje ważki, a kuczmanówka złotoookowa (*Forcipomyia eques*) upodobała sobie złotooki.

Kuczmany z rodzaju *Atrichopogon* atakują chrząszcze należące do oleicowatych, aby pozyskać ich trującą kantarydynę. Następnie samice kuczmanów pokrywają nią złożone przez siebie jaja i w ten sposób zapewniają im dodatkową ochronę.

Nie tylko owady muszą się obawiać kuczmanów. Istnieje sporo gatunków, które za swój cel obierają

ssaki, w tym ludzi, z których wysysają krew. Jednym z nich jest komarniczek pchłowaty (*Culicoides pulicaris*), który mierzy niecałe 2 mm, ale jego ukąszenia są bardziej bolesne, niż znacznie większych komarów.

Znane są też reakcje alergiczne na ich ukąszenia.

Jakby tego było mało, chętnie atakuje w dużych chmarach, zwłaszcza przy górskich potokach i strumieniach. Spotyka się go też na nizinach, gdzie lata w pobliżu rzek. Najbardziej aktywny staje się wieczorem oraz nocą.

Swoich ofiar wyszukuje za pomocą węchu, a gdy już zaatakuje, trudno się przed nim obronić. Szczególnie chętnie wkłuwają się w skórę wzdłuż krawędzi ubrań.

Odstraszyć go mogą repelenty przeciwko komarom, ale nie zawsze są w 100 proc. skuteczne.

Krwio pijne kuczmany są też zagrożeniem dla naszych zwierząt, zarówno domowych, takich jak psy czy koty, jak i hodowlanych. Szczególnie narażone są te drugie, ponieważ kuczmany przenoszą liczne, zwierzęce choroby.

Najbardziej powszechna jest choroba niebieskiego języka, znana też jako pryszczycza rzekoma, która dotyka głównie bydło, owce i kozy.

Jej nazwa wzięła się stąd, że powoduje m.in. sinienie języka, ale też obrzęki i gorączkę. Nie jest groźna dla ludzi, ale dla zwierząt już tak, dlatego w Polsce jest zwalczana z urzędu. ●

Wolność
pełnoetatowej pisarki

Wydawnictwo
to hazard

DWUMIESIĘCZNIK
KWIECIEŃ 2026

wyborcza

KSIĄZKI

MAGAZYN DO CZYTANIA

William Shakespeare

WYBITNY
FACET
ZE STRATFORDU

Basquiat
- typ nie do wytrzymania

Ferdynand Kiepski
ma się dobrze w każdym z nas

Ali Smith:
Perswazja służy władzy

Sponsorka numeru:
Chimamanda Ngozi Adichie

PRZEWODNIK
PO NOWOŚCIACH
NA WIOSNE

W SPRZEDAŻY,
RÓWNIEŻ Z DOSTAWĄ
DO PACZKOMATU

- + Czy to Shakespeare napisał te wszystkie arcydzieła? Rozmowa z najśłynniejszym szekspirologiem świata Stephenem Greenblattem
- + To miała być optymistyczna rozmowa o sukcesie. Agata Romaniuk opowiada Tomaszowi Kwaśniewskiemu o tym, jak to się stało, że utrzymuje się z pisania książek
- + Tragiczna i bezwzględna. Zapowiedziała w książce własną śmierć i słowa dotrzymała. Pół roku po publikacji przedawkowała tabletki nasenne. Portret Tove Ditlevsen

Zamów magazyn z darmową dostawą na: [Prenumerata24.pl](https://prenumerata24.pl)

Więcej na: [Wyborcza.pl/ksiazki](https://wyborcza.pl/ksiazki)

Z wielkim smutkiem żegnamy

**Prof. dr hab. dr h.c.
Jana Gawęckiego**

wybitnego uczonego z zakresu nauki o żywieniu człowieka.

Będzie nam brakowało Jego wiedzy, doświadczenia,
talentu organizacyjnego oraz daru integrowania środowiska,
a nade wszystko - niezwykłej życzliwości wobec ludzi.
Dziękujemy za lata współpracy, inspiracji i przyjaźni.

Najbliższymskładamy
wyrazy współczucia*Wojciech Roszkowski, Anna Brzozowska,
Anna Kollajtis-Dołowy, Barbara Pietruszka*

www.nekrologi.wyborcza.pl/34434055

**Stwórz Miejsce Pamięci
Wejdź na serwis odeszli.pl****Syndyk masy upadłości Dancoal Sp. z o.o. w Łozienicy (KRS 0000308553)****ogłasza przetarg pisemny z możliwością
zarządzenia dodatkowej aukcji na sprzedaż
Przedsiębiorstwa upadłego:**

Po obniżonej cenie, za cenę wywoławczą nie niższą niż **68.147.849,45 zł netto** (sześćdziesiąt osiem milionów sto czterdzieści siedem tysięcy osiemset czterdzieści dziewięć złotych 45/100), powiększoną o ewentualny podatek VAT.

Przedmiotem przetargu jest przedsiębiorstwo w całości obejmujące - zakład produkcyjny węgla drzewnego i brykietu węgla drzewnego, także dla przemysłu (biowęgla, biobrykietu), instantów węglowych, podpałek z płyty wiórowej, grilli jednorazowych, w tym w szczególności:

- własność - działki ewid. nr 96/11 o pow. 2,1733 ha, KW SZ10/00039044/1 wraz z budynkami o pow. zabudowy - 2.110 m²
- własność - działki ewid. 96/6 o pow. 2,3185 ha, KW SZ10/00039038/6 wraz z budynkami o pow. zabudowy 12.731 m²
- maszyny, urządzenia zapasy.

Szczegółowe składniki zbywanego przedsiębiorstwa i wyłączenia - w regulaminie i dokumentacji, dostępnej u syndyka.

Warunkiem uczestnictwa w przetargu jest wniesienie wadium w wysokości 5.000.000,00 zł (pięć milionów złotych 00/100) w gotówce na rachunek bankowy masy upadłości.

Warunkiem uczestnictwa w przetargu jest złożenie zgodnej z Regulaminem, pisemnej, sporządzonej w języku polskim i bezwarunkowej oferty w nieprzekraczalnym terminie do **25 czerwca 2026r. do godziny 14.00.** Oferty należy składać z pominięciem systemu teleinformatycznego w biurze podawczym w budynku **Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie** bądź przesłać pocztą na adres: Sędzia - Komisarz SSR Patrycja Ossowska Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie XII Wydział Gospodarczy ul. Narutowicza 19, 70-231 Szczecin **oraz jednocześnie do biura Syndyka** na adres: Elżbieta Ahl Syndyk Masy Upadłości Dancoal Sp. z o.o. w upadłości w Łozienicy, ul. Kazimierza Pułaskiego 7/16, 70-322 Szczecin. **Decyduje data i godzina wpływu.** Oferty, które wpłyną po upływie terminu do ich składania pozostawione zostaną bez rozpoznania.

Szczegółowe informacje dotyczące przedsiębiorstwa w tym jego Opisu i oszacowania oraz Regulamin określający szczegółowe warunki przetargu można uzyskać po wcześniejszym umówieniu w biurze syndyka Elżbiety Ahl - ul. Kazimierz Pułaskiego 7/16, 70-322 Szczecin, po wcześniejszym kontakcie telefonicznym bądź mailowym: 91 328 54 44, 504 039 031, upadlosci@ahl-kancelaria.pl.

Kraj/34433653

**KONCERT
METALIKI**
do odsprzedań **1 bilet**
na koncert Metaliki
w dniu 19-05-2026
w Chorzowie,
miejsce na widowni
Cena: 500 zł.
Kontakt SMS-owy:
730-467-444

Kraj/34433648

Sąd Rejonowy w Kutnie zawiadamia, że przed tutejszym sądem pod sygnaturą akt I Ns 329/22 toczy się postępowanie z wniosku Eugeniusza Marciniaka i Aleksandra Marciniaka o stwierdzenie nabycia spadku po Władysławie Marciniaku, Joannie Marciniak, Franciszku Marciniak, Kazimierzu Marciniak, Sabinie Marciniak.

Sąd wzywa wszystkich zainteresowanych, a w szczególności spadkobierców Sabinę Marciniak córkę Władysława i Marianny zmarłej 01 kwietnia 2011 r. w Pniewie i tam ostatnio stale zamieszkałą, aby w terminie 3 miesięcy od daty ukazania się ogłoszenia zgłosili się do sądu i udowodnili nabycie spadku, gdyż w przeciwnym razie mogą być pominięci w postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku.

Kraj/34434031

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na: **wyborcza.pl/newslettery**

wyborcza.pl

Sygn. akt: VIII GUp 262/16

**Ogłoszenie Syndyka Masy Upadłości
o sprzedaży Nieruchomości z wolnej ręki w trybie konkursu ofert**
(art. 311 prawa upadłościowego)

Syndyk Masy Upadłości Zbigniew Typrowicz STALBUD Tarnów Spółka z o.o. w upadłości, Mikołajowice 221, 33-121 Bogumiłowice, KRS: 000064070, NIP: 8730006456 adres do korespondencji: ul. Wielicka 25, pok. 208, 30-552 Kraków, email: syndyk.typrowicz@gmail.com, tel. 503 169 678 na podstawie Uchwały Rady Wierzycieli nr 1/11/2025 z dnia 20 listopada 2025 r. ogłasza przetarg na sprzedaż z wolnej ręki w drodze konkursu ofert nieruchomości upadłego, tj. kompleksu zabudowanych działek o łącznej powierzchni 1,75 ha (zwanym dalej Nieruchomością) za cenę nie niższą niż cena oszacowania netto powiększona o wartość podatku VAT, tj. za cenę nie niższą niż 5.320.715,30 zł (pięć milionów trzysta dwadzieścia tysięcy siedemset piętnaście zł 30/100). Cena wywołania obejmuje wartość podatku VAT w stawce 23%.

Przedmiotem sprzedaży jest Nieruchomość, dla której prowadzone są następujące księgi wieczyste:

- nr TR1T/00014417/3 i obejmuje działki nr 274/2, 275, 276, 278, 279/2
- nr TR1T/00081645/0 i obejmuje działkę nr 277,

położona w miejscowości Mikołajowice, gm. Wierchosławice, obr. 7, powiat tarnowski, zabudowana trzykondygnacyjnym budynkiem biurowym z 2008 r. o powierzchni zabudowy 625,26 m², powierzchni użytkowej 1.510,78 m² oraz kubaturze 5.911,17 m³. Budynek o prostej modernistycznej formie, wykonany w tradycyjnej technologii, bez podpiwniczenia z czterospadowym dachem na konstrukcji drewnianej więźby dachowej.

Uwaga: właścicieli ujawniony w księgach wieczystych: CP Trade Tarnów Sp. z o.o. w Tarnowie (Regon: 850024531, KRS: 0000083243) nabył Nieruchomość na podstawie umowy sprzedaży z dnia 30 grudnia 2014 r., objętej AN Rep. A Nr 4745/2014, która to umowa została uznana za bezskuteczną, na podstawie prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie IX Wydział Gospodarczy z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie do sygn. IX GC 179/19. Oferent przystępujący do „konkursu” winien wpłacić wadium w kwocie **540.724,00 zł (pięćset czterdzieści tysięcy siedemset dwadzieścia cztery złote 00/100)** na rachunek bankowy SMU STALBUD Tarnów Sp. z o.o. w upadłości nr **43 1020 2892 0000 5102 0620 6371** z dopiskiem: „Konkurs – zakup Nieruchomości - wadium, sygn. akt. VIII GUp 262/16, podając nazwę Oferenta”.

Operat szacunkowy (zawierający opis Nieruchomości), sporządzony przez mgr inż. Bartosza Watkowińskiego w dniu 6 maja 2024 r., Regulamin przetargu oraz inne dokumenty dostępne są w biurze Syndyka Masy Upadłości oraz na stronie internetowej <https://dgi.seweryn.pl/sprzedaz-przetargi/>.

Oferta powinna spełniać wymogi określone Regulaminem sprzedaży. Oferty należy składać w dwóch zamkniętych kopertach, przy czym koperta zewnętrzna powinna być oznaczona w wyraźny sposób napisem: **„OFERTA NA ZAKUP NIERUCHOMOŚCI STALBUD TARNÓW Sp. z o.o. – NIE OTWIERAĆ”** osobiście w Kancelarii Notarialnej dr Lilij Twardosz ul. Rakowicka 4/1, 31-511 Kraków do dnia **27 maja 2026 r.**, od poniedziałku do piątku w godzinach od 10:00 do 14:00. Protokół otwarcia ofert zostanie sporządzony w dniu **28 maja 2026 r. o godz. 12:00** w miejscu składania ofert. Wybór oferenta wymaga zatwierdzenia przez Radę Wierzycieli. Syndyk ma prawo swobodnego wyboru oferty, odstąpienia od konkursu lub jego unieważnienia w całości lub części bez podania przyczyny, zmiany warunków, zmiany ogłoszenia lub odwołania konkursu, a także ma prawo do unieważnienia wyniku konkursu lub odstąpienia od oferty w całości lub części bez podawania przyczyny. Syndykowi przysługuje również prawo odstąpienia od zawarcia umowy sprzedaży z wybranym Oferentem, na każdym etapie jej procedowania, bez podania przyczyny. Oferentom nie przysługują żadne roszczenia z tego tytułu.

Kraj/34434249

OGŁOSZENIE BURMISTRZA PRZELAWIA

Na podstawie art. 97a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r., poz. 399) – dalej ugn:

- Informuję o zamiarze wszczęcia z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie podziału nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym, położonej w Łączkach Brzeskich, Gmina Przelaw, powiat mielecki, województwo podkarpackie, oznaczonej jako działka nr ewid. 1594/1 o powierzchni 0,0828 ha, dla której nie jest urzędzona księga wieczysta.
- Podział nieruchomości opisanej w pkt 1 jest niezbędny dla realizacji celu publicznego jakim jest wydzielenie gruntu pod drogę publiczną (art. 6 pkt 1 – ugn).
- Wzywa się osoby, którym przysługują prawa rzeczowe do nieruchomości opisanej w pkt 1, aby w terminie 2 miesięcy zgłosiły się do Urzędu Miejskiego w Przelawiu, ul. Kilińskiego 7, 39-320 Przelaw i wykazały swoje prawa do nieruchomości.
- Po bezskutecznym upływie terminu określonego w pkt 3 zostanie wszczęte z urzędu postępowanie w sprawie podziału nieruchomości.
- Niniejsze ogłoszenie podlega opublikowaniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Przelawiu, na stronie internetowej Gminy Przelaw oraz w BIP.

**Szczegółowe informacje można uzyskać w Urzędzie Miejskim w Przelawiu
pokój nr 13 B, 13 C lub pod nr telefonów : 17 749 38 58, 17 2276711.**

Kraj/34434056

Syndyk masy upadłości MEDISANA-SERWIS Sp. z o.o. w upadłości ogłasza przetarg na sprzedaż prawa własności zabudowanej nieruchomości składającej się z działek ewidencyjnych o numerach 87/9 i 88/9 zlokalizowanej w Katowicach przy ul. Wyszyńskiego 4 dla której Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach prowadzi księgę wieczystą KA1K/000000535/1 po cenie nie niższej niż 3.513.600,00 zł netto co stanowi 80% wartości oszacowania.

- Oferty należy składać na piśmie w Biurze Syndyka przy ul. Wyzwolenia 27 w Mikołowie (43-190) – dalej „Biuro Syndyka” w zaklejonych kopertach z dopiskiem „Przetarg” w terminie **do dnia 26 maja 2026 r.** Rozpoznanie ofert nastąpi na posiedzeniu jawnym, które odbędzie się **w dniu 11 czerwca 2026 r. o godzinie 10:00** w budynku Sądu Rejonowego Katowice – Wschód w Katowicach, ul. Lompy 14, w sali numer 12.
- Regulamin przetargu oraz operat szacunkowy znajdują się w Biurze Syndyka przy ul. Wyzwolenia 27 w Mikołowie (43-190). Telefon kontaktowy 601403987.

Kraj/34434033

**WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU
Burmistrz Miasta Limanowa**

ogłasza

**I przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości
zabudowanej budynkiem targowiska Mój Rynek**

położonym przy skrzyżowaniu ulicy Bulwary i ul. Targowej w Limanowej oznaczonej jako działka ewid. nr 459/54 obr 5 m. Limanowa o pow. 0,1704 ha stanowiącej własność Miasta Limanowa, objętej księgą wieczystą nr NS1L/00030579/5.

Działka leży w większości w terenach usług użyteczności publicznej i usług komercyjnych objętych strefą ochrony konserwatorskiej symbol U/kz oraz w niewielkiej części: w terenach drogi publicznej klasy L symbol KDL, drogi ulicy miejskiej dojazdowej klasy D symbol KDD i drogi ulicy zbiorczej klasy Z symbol KDZ.

Na działce znajduje się budynek targowiska Mój Rynek. Budynek składa się z trzech poziomów. Na poziomie „-2”, „-1” znajdują się miejsca parkingowe oraz pomieszczenia magazynowe, zaś na poziomie „0” zlokalizowanych jest 30 drewnianych stoisk handlowych oraz zadaszone stoliki sprzedażowe. Dojazd do poziomu – 1 odbywa się bezpośrednio z ulicy Bulwary zaś do poziomu – 2 poprzez drogę zlokalizowaną na działce ewid. nr 459/56 obr 5 m. Limanowa, która stanowi prywatną własność.

Obecnie trzy pomieszczenia magazynowe zlokalizowane na poziomie – 1 i – 2 targowiska Mój Rynek w Limanowej o łącznej powierzchni 96,91 m² są przedmiotem najmu z których dwie umowy zawarte są na czas nieoznaczony z możliwością rozwiązania za 3 miesięcznym okresem wypowiedzenia, zaś jedna zakończy się z dniem 4 lutego 2028 roku.

Przedmiotowa nieruchomość wolna jest od obciążeń, (obciążenie ujawnione w dziale III księgi wieczystej nr NS1L/00030579/5 nie dotyczy nieruchomości objętej procedurą przetargową).

Cena wywoławcza: **8 437 355,97 zł brutto**. Wadium: **850 000,00 zł**. Przetarg ustny nieograniczony odbędzie się w dniu **16 lipca 2026 roku o godz. 10⁰⁰** w budynku Urzędu Miasta Limanowa przy ul. J. Pawła II 9, 34-600 Limanowa, sala nr 207. Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w terminie do 10 lipca 2026 roku na konto Urzędu Miasta Limanowa Bank Spółdzielczy w Limanowej nr 71 8804 0000 0000 0023 3100 0004.

Pełną treść ogłoszenia o przetargu wywieszono na tablicy informacyjnej w Urzędzie Miasta Limanowa, opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej <https://bip.malopolska.pl/umlimanowa> na stronie internetowej www.miaistolimanowa.pl w zakładce inwestycje i gospodarka – gospodarka nieruchomościami oraz na stronie internetowej www.limanowa.in. Szczegółowe informacje można uzyskać w Wydziale Zagospodarowania Przestrzennego, Nieruchomości i Ochrony Środowiska pok. 304, 305 tel. 18 506 5853, 18 506 5865. Urząd Miasta Limanowa zastrzega sobie prawo odwołania przetargu w uzasadnionych przypadkach.

Kraj/34433876

Słowno
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki**Szukaj****W** **APLIKACJ
WYBORCZEJ****Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację****OGŁOSZENIE**

**Syndyk masy upadłości Mariana Filaka
przeniesie odpłatnie spółdzielcze
własnościowe prawo do lokalu
mieszkalnego o nr 46 znajdującego
się w budynku wielorodzinnym nr 3
w Katowicach przy ul. Karliczka którego
(wartość oszacowania 100%) opiewa
na 216 500,00 zł.**

Termin składania ofert upływa 14-go dnia
od ukazania się ogłoszenia.

Szczegółowe informacje dostępne
są pod nr 0-32 50-65-874.

Kraj/34434004

Wysycha ostatni fragment Puszczy Mazowieckiej

Ktoś nam ukradł rzekę

Walka o wodę przybiera drastyczny wymiar. Ktoś nielegalnie zmienił bieg rzeki Rudawki. – Trwa urzędniczy taniec – mówi prof. Maciej Luniak, który wykrył kradzież rzeki.

Jakub Chelmiński

Miejsce przestępstwa jest zaszyte głęboko w lesie, choć całkiem blisko Wiślostrady. To rozlewisko rzeki Rudawki zrobione przez bobra w Lesie Bielańskim. Na pierwszy rzut oka nic nie zapowiada dramatu, woda rozlewa się szeroko. Wystarczy pójść jednak kawałek dalej na północ i Rudawka się kurczy. Teraz wiosną jeszcze jest w niej trochę wody, ale latem koryto jest suchym rowem. Bo ktoś kradnie wodę z Rudawki.

Stoję nad rozlewiskiem, ale pod nogami mam betonowy przepust. Widać, że mnóstwo wody wpływa do kanału i ucieka nim z rezerwatu 24 godziny na dobę, od lat. – Przepust powinien być zamknięty, ale ktoś go nielegalnie otwiera. Oburzające, że rzeka, która płynie od tysięcy lat, wyschła, a nikt z tym nic nie robi – oburza się prof. Maciej Luniak, który odkrył proceder. – To wędkarze z Kępy Potockiej. Ubywa im wody w stawie, boją się, że nie będą mieli gdzie łowić, to otwierają przepust.

Profesor tłumaczy

Dowody znajduję w terenie. Idę po betonowym przepuscie w kierunku ul. Gwiazdziej, mijam pętle autobusową, wchodzę do Parku Kępa Potocka i bez trudu odnajduję wylot podziemnego kanału. Woda z takim samym impetem jak uciekała z Rudawki, wpada tu do parkowego stawu.

Żeby zrozumieć skalę problemu i przyrodniczy dramat, który tu się dzieje, oddajmy głos prof. Luniakowi: – Las Bielański historycznie nawadniał dwa ciekły: Potok Bielański od strony Wawrzyszewa, który szeregi lat temu został odcięty i wyschł, oraz Rudawka, która została jedynym źródłem otwartej wody dla zwierząt w lesie. Rzeką z góry przyływa od ul. Podleśnej. Na tym odcinku poniżej ma dwa ujścia. Jedno to ujście naturalne, do Wisły. Drugie zostało zrobione do zbiornika na Kępie Potockiej. Z tym że w „Planie ochrony rezerwatu Las Bielański” wyraźnie napisano, że ono ma być zamknięte i cała woda ma płynąć przez Las Bielański!

To nie byle jaki las. Jest ostatnim reliktem dawnej Puszczy Mazowieckiej, która przed wiekami porastała równiny środkowej Polski. Rezerwat utworzono tu już w latach 70. Sama Rudaw-

• Kanał, który nieznani sprawcy otwierają, i ucieka nim woda z Lasu Bielańskiego FOT. KUBA ATYS / AGENCJA WYBORCZA.PL

Nikt do Rudawki się nie przyznaje, bo nie wiadomo, czym jest po przeróbkach

ka też jest świadkiem dawnych dziejów, choć przeszła druzgocące zmiany. Źródła ma na Woli i Bemowie, dalej płynie przez Żoliborz i Bielany, głównie podziemnym kanałem. W 1974 r., w związku z budową nowych osiedli na Marymoncie, rozpoczęto prace nad budową 1,5-kilometrowego sztucznego koryta Rudawki. Przebieg rzeki został zatarty przez budowę Trasy Armii Krajowej. Choć Rudawka często daje o sobie znać, gdy po ulewach wraca do dawnego koryta. To wtedy oglądamy na Trasie AK samochody zatopione po dach. Tylko na ostatnim odcinku przez Las Bielański pozwolono Rudawce być rzeką, jaką zawsze była, a przypieczętować to miał plan ochrony rezerwatu z 2016 r. Znajduję w nim zapisy, że nie wolno regulować rzeki i zmieniać przepływu jej wód.

Rzeką nicyzja

Kto zatem ma przerwać jej podkradanie i zamknąć przepust? Tu zaczynają się urzędnicze meandry, żeby nie powiedzieć bagno. A to dlatego, że Rudawka jest nicyzja. Nikt się do niej nie przyznaje, bo nie wiadomo, czym jest po przeróbkach: kanałem odprowadzającym deszczówkę czy ciekim naturalnym, jak w hydrologii nazywa się rzeki i strumienie. Jeśli przyjął tę pierwszą wersję, to sprawa leży w gestii Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji, ale jeśli ciekim, to odpowiedzialność powinny wziąć Wody Polskie. W grę

wchodzi też samorząd, czyli dzielnica albo Lasy Miejskie, którym podlega Las Bielański.

Wszystkie te instytucje jednak od Rudawki się odcinają.

– Rudawka nie znajduje się w administracji Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Nie dysponujemy danymi dotyczącymi jej statusu ani urządzeń z nią związanych – to Filip Szatanik, rzecznik Wód Polskich.

– Gospodarujemy wyłącznie gruntami leśnymi i związanymi z gospodarką leśną. Stan prawny Rudawki pozostaje nieuregulowany i nie wiadomo, kto jest jej zarządcą ani do kogo możemy zwrócić się w celu podjęcia wspólnych działań. Nie znamy właściciela przepustu i kanału biegnącego w kierunku Kępy Potockiej, z pewnością nie są nim Lasy Miejskie – to z kolei Mirosława Mironczuk, kierowniczka działu ds. gospodarki leśnej Lasów Miejskich.

– Rudawka do nas nie należy – odpowiada Grzegorz Pietruczuk, burmistrz Bieleń.

Pani kierownik z Lasów Miejskich zdradza jednak nieco więcej. Leśnicy próbują dziurę z odpływem zatkać, ale ktoś robi im krecią robotę: – Działania, jakie podejmujemy, m.in. zasłanianie przepustu deskami, układanie gałęzi, są sukcesywnie niszczone przez nieznaną sprawcę. Stale zablokowanie przepustu będzie możliwe dopiero wtedy, kiedy właściciel wyda na to zgodę.

Nieoficjalnie od innego z pracowników Lasów słyszę: – Nie możemy tego zaspawać, bo to nie nasze.

Nowy trop

Nowe światło w tym dochodzeniu rzuca Agata Antonowicz z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, która czuwa nad rezerwata-

mi. – Jednym z zagrożeń dla rezerwatu jest przekierowywanie wód z Rudawki do Kępy Potockiej i obniżanie jej poziomu. Miałoby temu zapobiegać uniemożliwienie prowadzenia jakichkolwiek prac związanych z regulacją tej rzeki, co miało na celu stworzenie naturalnych rozlewisk, zakoli i meandrów – mówi.

Cel w dużej mierze udało się zrealizować dzięki bobrom, które tworzą rozlewiska. Nie podobał za to człowiek. – Niestety, ukształtowanie terenu sprawiło, że część wody z tego rozlewiska przy wyższym stanie wód przelewa się do urządzenia wodnego – dodaje Antonowicz. – Zgodnie z wiedzą posiadaną przez RDOŚ w Warszawie urządzenie zarządzane jest przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji

To nowy trop. Niestety, Jolanta Maliszewska, rzeczniczka MPWiK, prosi o nieco więcej czasu na odpowiedź na nasze pytania.

W RDOŚ jednak sądzą, że problem będzie rozwiązany. Odbędzie się spotkanie terenowe urzędników od przyrody z Lasami Miejskimi, na którym znów stwierdzono, że za kradzież wody odpowiadają „nieznani sprawcy”. – Postanowiono trwale zastąpić dotychczasowe rozwiązanie w postaci drewnianych szandorów, które regularnie są uszkadzane przez nieznanych sprawców, nowym. Z tego, co wiemy, obecnie prowadzone są działania zmierzające do zamknięcia odpływu realizowane przez Lasy Miejskie.

A my już wiemy z wcześniejszej odpowiedzi, że Lasy nic nie zrobią bez zgody właściciela i nie wiedzą, kto jest właścicielem kanału.

I tak czas płynie, woda z rzeki ucieka, a najcenniejszy warszawski las wysycha. ●

Inwestycje

Warszawa będzie miała nowy most

Zaczyna się jedna z największych inwestycji drogowych za niemal 100 mln zł, która ma potrwać aż do połowy 2028 roku. Ulica Białolecka przejdzie metamorfozę na 4 km. Powstanie też nowy most nad Kanałem Żerańskim, żeby rozładować korki.

Generalnym remontem ul. Białoleckiej za 96 mln zł zajmie się firma Skanska. Na przeprowadzenie prac wzdłuż „ulicy tysiąca kałuż” dostała aż 32 miesiące. Skala objazdów będzie bardzo dotkliwa dla kierowców i pasażerów autobusów. Wiele osób właśnie przez ul. Białolecką dojeżdża nie tylko do nowych osiedli we wschodniej części dzielnicy, ale też do mostu nad Kanałem Żerańskim do ul. Płochocińskiej i dalej w kierunku Niepołtowa oraz Zalewu Zegrzyńskiego.

Mieszkańców Białoleki elektryzowała jeszcze jedna duża inwestycja w tej części Warszawy. Zarząd Dróg Miejskich zapowiedział rozbórkę i odbudowę mostu nad Kanałem Żerańskim, który łączy ul. Białolecką z ul. Cieślowskich i Płochocińską. Urzędnicy nie przewidzieli jednak przeprawy zastępczej. Mieszkańcy byli zbulwersowani tymi planami. Groziłoby im bowiem wielokilometrowe objazdy, a dzieci zostałyby odcięte od szkół i przedszkoli. Interweniowali lokalni radni. Podziało. Prezydent Warszawy Rafał Trzaskowski ogłosił: „Zbudujemy nowy most na Białolece. Nowa przeprawa przez Kanał Żerański powstanie na wysokości ul. Zdziarskiej”.

Nie wiemy jeszcze, ile będzie kosztować nowy most nad Kanałem Żerańskim. Rzecznik ZDM Jakub Dybalski przekazał nam, że tą inwestycją zajmie się Stołeczny Zarząd Rozbudowy Miasta. Od miejskiej radnej Agnieszki Borowskiej, która złożyła interpelację w tej sprawie, usłyszeliśmy, że drogowcy dostaną po początek stosunkowo niewielką kwotę na prace przygotowawcze. Wskazywałoby na to, że nowy most nad Kanałem Żerańskim nie powstanie szybko.

A co z rozbórką starej konstrukcji? Agnieszka Borowska: – Chcielibyśmy, żeby zaczęła się po oddaniu mostu przy Zdziarskiej. Dodatkowe analizy pokażą, czy wytrzyma do tego czasu.

Tę wersję pośrednio potwierdziła nam Wioleta Rosłonec, rzeczniczka Stołecznego Zarządu Rozbudowy Miasta: – Do lipca 2027 roku nie będzie dodatkowych zmian na ul. Białoleckiej, także na obecnym moście nad Kanałem Żerańskim. ●

Jarosław Osowski

Śródmieście

Ale zmiana na Złotej!

Jeśli ktoś dawno nie był na ulicy Złotej, między ul. Zgoda a Marszałkowską, będzie pod wrażeniem.

Jeszcze dwa lata temu to miejsce podporządkowane było tranzytowi samochodowemu. Teraz posadzono cztery szpalery drzew i powstał pieszy deptak.

Michał Wojtczuk

Te drzewa to 45 wierzchołków odmiany New Horizon. Pomiędzy nimi jeszcze trwa wytyczanie alejek parku linearnego, ale już widać skalę wizualnej zmiany. Jeśli porównać dwa zdjęcia tego samego miejsca: to zrobione dziś z tym z lata 2024 r., sprzed przebudowy rejonu Złotej i Zgoda, widać niesamowitą metamorfozę. Wcześniej wszystko było tu podporządkowane komunikacji samochodowej. Dominowała jezdnia schodząca na długiej rampie w tunel pod ul. Marszałkowską. Ściany rampy były pobazgrane graffiti, na powierzchni wygradzały ją barierki, a obok nich była jeszcze para jezdnii. To było miejsce, z którego chciało się uciec.

Przebudowa rejonu ulic Złotej i Zgoda realizowana jest według projektu pracowni RS Architektura Krajobrazu, tej samej, która zaprojektowała metamorfozę ulicy Chmielnej i obsadzenie jej szpalerami dużych drzew. Już widać, że zmiana na Złotej będzie tak spektakularna, jak na Chmielnej.

To kolejna zmiana w centrum Warszawy. Na osi ulicy Złotej wytyczono niedawno przejście dla pieszych przez Marszałkowską prowadzące na obsadzony setką drzew „plac centralny”. Ze Złotej można będzie przejść pod baldachim drzew na ul. Zgoda, a stamtąd – na Chmielną i Bracką, również obsadzonych drzewami.

• Szpalery drzew posadzone na ulicy Złotej FOT. DAWID ZUCHOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

To jedna z tych metamorfoz, które kompletnie zmieniają odbiór warszawskich ulic

Złota spięta jest też z przebudowaną Marszałkowską, na której aż do Królewskiej posadzono drzewa i wytyczono drogę dla rowerów. Dlatego nie ma wątpliwości: za kilka tygodni, gdy przebudowana Złota zostanie oddana do użytku, będzie przyciągać tłumy. To będzie jedna z najmodniejszych miejscówek w Warszawie.

Efekt końcowy jeszcze podkreśli wpuszczona w posadzkę fontanna (czy uda się ją zabezpieczyć przed rozjechaniem przez kierowcę jakiegoś dostawczaka?), której budowa dobiega

końca pomiędzy Domami Centrum. Woda i zieleń – to przepis na wielką miejską zmianę. Zwłaszcza, jeśli nadchodzące lata będą tak dokuczliwie suche, jak wszyscy się obawiają.

To jedna z tych metamorfoz, które kompletnie zmieniają odbiór warszawskich ulic. Dziś wiele z nich traktujemy jak oczywistość. Kto na przykład pamięta, że jeszcze w 2000 r. w narożniku Placu Konstytucji i Koszykowej wcale nie było szpaleru drzew? Na zdjęcia z tamtego okresu patrzmy dziś ze zdumieniem.

Albo Świętokrzyska. To już świeższa historia, ale czy wszyscy pamiętają, jak okropnie wyglądała ta ulica w 2014 r., krótko po zbudowaniu centralnego odcinka drugiej linii metra. W głowie się nie mieści, jak nieprzytulne było to miejsce, z cherlawymi drzewkami w przeskalowanych donicach. Teraz jest tam szpaler platanów.

Właściwy dobór gatunków drzew jest kluczowy. Jeśli się zadomowią, po kilkunastu latach mogą kompletnie odmienić cały rejon. Tak się stało w Miasteczku Wilanów na ulicy Sarmackiej. W ciągu zaledwie 13 lat betonowy kanion bloków przy tej ulicy został przesłonięty zieloną kurtyną koron drzew, które przerosły budynki.

A może jeszcze ciut świeższa zmiana? Pamiętacie państwo skrzyżowanie Chmielnej i Brackiej, zanim zostało przekształcone w „plac pięciu rogów”? To wcale nie było tak dawno, przebudowa zakończyła się raptem w 2022 r. Dziś trudno uwierzyć, jak to skrzyżowanie/parking/ulica (niepotrzebne skreślić) wyglądało, zanim stworzono tam plac z dwudziestoma drzewami.

Apetyt rośnie w miarę jedzenia. Teraz kolej na Nowy Świat. ●

Praga Południe

Promenada będzie jeszcze większa

Na dotychczasowym parkingu obok centrum handlowego Promenada na Gocławiu rozpoczęto budowę nowej części tej galerii. W tym skrzydle ma działać m.in. drugi w Warszawie sklep marki odzieżowej Primark.

Promenada przy ul. Ostrobramskiej skończy w tym roku 30 lat. Otwarto ją w grudniu 1996 r. w zaadaptowanym budynku Polskich Zakładów Optycznych z lat 70. XX w. Jest jednym z najdłuższych działających centrów handlowych w stolicy, a zarazem największym tego typu obiektem na prawym brzegu Wisły. Działa tu ponad 150 sklepów i punktów usługowych.

– Obecnie realizowana inwestycja stanowi pierwszy etap szerszego planu rozbudowy i dalszego wzmocnienia oferty centrum – informuje Anna Nadolna, reprezentująca spółkę w kontaktach z mediami. W pierwszej kolejności powstanie skrzydło o powierzchni ponad 6 tys. metrów kw. na dwóch poziomach.

Pojawiły się już informacje, że przestrzeń w budowanym skrzydle zajmą sklepy: irlandzkiej firmy odzieżowej Primark, EURO RTV AGD oraz jeszcze jeden najemca, którego nazwa nie została podana do publicznej wiadomości. – Na tym etapie nie możemy jeszcze ujawniać pełnej listy planowanych najemców. Możemy natomiast potwierdzić, że marka Primark ogłosiła swoją obecność w Promenadzie – przekazała nam Anna Nadolna.

W Warszawie działa teraz jeden sklep firmy Primark – od 2019 r. mieści się w Galerii Młociny na Bielanach.

Kilka lat temu zapowiadano budowę nowej części Promenady po wschodniej stronie istniejącej galerii. Właściciel centrum handlowego zmienił jednak plany i przeznaczył to miejsce pod zespół bloków z mieszkaniami na wynajem. ●

Tomasz Urzykowski

Bezpieczeństwo

„Leżał, spodnie zdjęte i wszystko na wierzchu”

Rodzice uczniów szkoły podstawowej w centrum mówią: boimy się puszczać dzieci same do szkoły przy Nowym Świecie.

– W zeszłym tygodniu jeden z panów leżał na ziemi, spodnie zdjęte i wszystko miał na wierzchu. Dziecko mnie pyta, czemu ten pan tak leży. I co ja mam mu powiedzieć, że jest pijany? – skarży się mama 10-letniego Kacpra, ucznia Szkoły Podstawowej nr 211 im. Janusza Korczaka przy ul. Nowy Świat.

W okolicy szkoły koczują osoby w kryzysie bezdomności. Dzieci są zaczepiane przez mężczyzn, którzy próbują wyciągnąć od nich pieniądze na alkohol. – W okolicy szkoły powin-

ny być patrol policji lub straży miejskiej – mówi Anna Figat, przewodnicząca Rady Rodziców.

SP 221 położona jest na tyłach Nowego Światu, w pasie wewnętrznych podwórek pomiędzy Alejami Jerozolimskimi a deptakiem przy ul. Chmielnej. Sąsiaduje m.in. z klubem Niebo i hostelem. Na podwórku stoją opuszczone auta. W dwóch z nich osoby bezdomne urządziły sobie sypialnię. Przy bramie szkoły od Alei Jerozolimskich we wnęce kamienicy zaaranżowali coś w rodzaju pokoju mieszkalnego. Stoją tam krzesła, stolik. – Zdarza się, że imprezują od samego rana. Najgorzej jest w poniedziałki, bo pewnie mają pieniądze po weekendzie – mówi mi mieszkanka

kamienicy przy Chmielnej 10. – Na podwórku są niewidoczni.

Lokalizacja podwórek sprzyja osobom w kryzysie bezdomności. Z jednej strony Nowy Świat, obok deptaka na zrewitalizowanej Chmielnej, obie ulice odwiedzają tłumy turystów. Na tyłach Alei Jerozolimskich, kilka metrów od ogrodzenia szkoły, jedna z fundacji pomocowych rozdaje jedzenie.

Ale jak słyszę od rodziców problemem są nie tylko osoby w kryzysie bezdomności. Okoliczne hostele i kluby nocne sprawiają, że w sąsiedztwie szkoły o różnych porach, również w dzień, można spotkać imprezowiczów. – Nasze podwórko nie jest patrolowane, nie ma tutaj kamer. Różni ludzie chowają się tu, piją alkohol

i biorą narkotyki – opowiada mi matka jednego z uczniów.

– Starsze dzieci, które nie mogą być odebrane przez rodziców, są instruowane, żeby ze szkoły wychodzić w grupie i dzwonić na 112 za każdym razem, gdy zobaczą niebezpieczną sytuację – mówi Anna Figat.

Dyrektorka szkoły Małgorzata Gondek przyznaje, że problem powraca regularnie. Podkreśla, że pozostaje w stałym kontakcie zarówno z policją, jak i ZGN. – W czwartek odbyłam rozmowę z dzielnicowym – mówi „Wyborczej”. – Rozumiemy niepokój rodziców i traktujemy wszystkie sygnały bardzo poważnie.

Policja zapewnia, że teren wokół szkoły objęła szczególnym nadzo-

rem. – W ostatnich dniach przeprowadziliśmy tam dwie kontrole. Ustaliśmy dane osób, które przebywają w samochodach. Jednak ze względu na fakt, że teren wokół szkoły to droga wewnętrzna, nie możemy odholować pojazdów – mówi mł. asp. Kacper Wojteczko ze śródmiejskiej policji. – Z kolei wnęka, w której przebywają osoby w kryzysie bezdomności, jest w budynku należącym do Zarządu Dróg Miejskich. Skontaktowaliśmy się z urzędnikami, którzy z pomocą dzierżawcy budynku zabezpieczą miejsce. Poprosiliśmy też funkcjonariuszy Staży Miejskiej, żeby mieli na ten rejon szczególne baczenie. ●

Rafał Górski

Komunikacja miejska

Poprawiają tramwaj do Wilanowa

Wciąż nie skończyła się trwająca od 2022 roku budowa linii tramwajowej do Wilanowa, a już trwają jej naprawy. Firma Budimex zajmuje kolejne skrzyżowania na trasie, zwężając jezdnie, wracając objazdy i utrudnienia w ruchu na Górnym i Dolnym Mokotowie.

Jarosław Osowski

Kiedy rok temu „Stołeczna” wręczała prezesowi Tramwajów Warszawskich Wojciechowi Bartelskiemu i firmie Budimex naszą antynagrodę „Nogę od stolka” za skandalicznie prowadzoną inwestycję do Miasteczka Wilanów, słyszeliśmy zapewnienia, że już niedługo naprawdę koniec. Tymczasem urzędnicy podają coraz to nowe terminy, a teraz jeszcze ogłosili serię... napraw gwarancyjnych.

Według aktualnego harmonogramu aż do jesieni potrwa wprowadzanie zielonej fali na skrzyżowaniach. Dopiero wtedy Tramwaje mają szansę spełnić obietnicę sprzed rozpoczęcia budowy, że z Miasteczka Wilanów do centrum dotrą w ok. 25 minut. A autobusy jadą na torowisko i wspólne przystanki, co ułatwi przesiadki. Czy to się uda? W ubiegłym tygodniu byliśmy świadkami rozmowy zdenerwowanej mieszkanki Wilanowa z burmistrzem dzielnicy Ludwikiem Rakowskim (KO). – Mieszkam przy skrzyżowaniu Alei Rzeczypospolitej z Aleją Wilanowską i już nie mogę znieść zgrzytów niemal za każdym razem, gdy tramwaj przejeżdża po łuku szyn – poskarżyła się kobieta.

Remont na budowie

Tramwaje wciąż piszczą i zgrzytają na zakręcie między Al. Rzeczypospolitej a ul. Sobieskiego, za to w Miasteczku Wilanów firma Budimex odnotowała duży sukces. Po ponad trzech latach budowy udało jej się w końcu otworzyć wyjazd z ul. Sejmu Czteroletniego koło Świątyni Opatrzności Bożej. Wcześniej dochodziło tu do dziwnych

sytuacji – z powodu nadmiaru tramwajów dojeżdżających do zawrotki w Al. Rzeczypospolitej, wagony nie mieściły się na przystankach końcowych, blokując przejście dla pieszych na wysokości ul. Sejmu Czteroletniego. Zdarzyło się, że motorniczy otworzył drzwi z obu stron i ludzie przechodzili przez jego środek na drugą stronę ulicy. Budimex zamykał kolejne ulice na nowej trasie tramwajowej, by ułożyć ostatnią warstwę asfaltu.

A tej wiosny firma zamyka kolejne skrzyżowania. Od 30 kwietnia niemożliwy jest z kolei skręt w lewo ze zwężonej Belwederskiej w ul. Gagarina. W kolejnym tygodniu Budimex zajął jeden pas ruchu na Spacerowej przy torowisku tramwajowym. A przed Belwederską – dwa pasy. Tutaj i na skrzyżowaniu ul. Sobieskiego z ul. Św. Bonifacego na Stegnach utrudnienia mają się skończyć przed połową maja. Tyle że 7 maja zaczęły się już następne – na skrzyżowaniu ul. Puławskiej z ul. Goworka. „W kolejnych tygodniach [Budimex] będzie zamykał poszczególne pasy do skrętu w lewo, najpierw na Waryńskiego” – czytamy w komunikacie ratusza. Prace ze zwężeniem jezdni podzielono aż na pięć etapów – do 11 czerwca.

Jaki jest powód remontu budowanej wciąż linii tramwajowej? – Wykonawca musi poprawić ułożenie krawężników, które w niektórych miejscach były nierówne, bądź przekrzywiły się, a także wymienić ewentualne uszkodzone elementy – mówi rzecznik Tramwajów Warszawskich Witold Urbanowicz.

Pod komunikatem w tej sprawie na Facebooku posypały się komentarze: „Przecież dopiero co ta trasa by-

• Tramwaj do Wilanowa skręca ze Spacerowej w Belwederską FOT. DAWID ŻUCHOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Według aktualnego harmonogramu aż do jesieni potrwa wprowadzanie zielonej fali na skrzyżowaniach

ła robiona chyba łącznie przez co najmniej dwa lata?! I już jest potrzebny kolejny 1,5-miesięczny remont wyłączający kilka pasów ruchu?”. „Wkoło remonty tych samych ulic. Brawo wykonawca, brawo nadzór”.

Dawno po terminie

To nie jest pierwsza wpadka Budimeksu przy tej inwestycji. Największą opisywaliśmy w lipcu 2024 r., gdy prezydent Warszawy Rafał Trzaskowski zapowiedział, że tramwaje do Wilanowa ruszą od września tamtego roku. Wykryto jed-

nak fuszerkę. Okazało się, że wady ma część tzw. podlewów żywicznych pod szynami. Żeby ich nie rozbierać i nie układać od nowa, zdecydowano o wykonaniu dodatkowych elementów. A na 30 proc. trasy, gdzie szyny jeszcze nie leżały, zmieniono technologię.

Budimex wziął za to pełną odpowiedzialność, także finansową, zapowiedział dochodzenie odszkodowań od podwykonawcy prac torowych i przesunął oddanie trasy tramwajowej do eksploatacji o dwa miesiące. Wiceprezydent Warszawy Tomasz Mencina groził karą, ale ten temat wkrótce uciął. Wojciech Bartelski z wiceprezesem Tramwajów Warszawskich Konradem Niklewiczem powtarzają niezmiennie: „Wszystko będzie dokładnie przeanalizowane i skwitowane na koniec inwestycji”.

A ta – jak wiadomo – wciąż trwa. Miejska spółka podaje tylko jej wstęp-

ny koszt, który wzrósł już do 933,8 mln zł. Pierwotny termin zakończenia budowy minął na początku 2024 r.

Tramwajarze przekazali też złą informację dla pasażerów z prawej strony Wisły. Mimo że w 2027 r. planują kilkumiesięczną przerwę w ruchu z powodu generalnego remontu najbardziej zrujnowanego odcinka w mieście na ul. Grochowskiej za Rondem Wiatraczna, to zamykają go już teraz. Powodem jest wymiana torów na pętli Gocławek. Do najbliższej soboty włącznie linie 3, 6, 9 i 74 z Ronda Daszyńskiego będą zawracały na Rondzie Wiatraczna razem z linią 26. Z kolei kończąca tu zwykle trasę linia 22 zostanie skrócona do pętli awaryjnej w Al. Zielenieckiej. Rolę komunikacji zastępczej z Gocławka będzie pełnić 15 linii autobusowych kursujących wzdłuż torów tym odcinkiem ul. Grochowskiej. ●

Zabytki

Powrót królewskiej sceny w Łazienkach

Na kulturalną mapę Warszawy wraca XVIII-wieczny Amfiteatr w Łazienkach Królewskich. To unikatowy obiekt w skali w skali Europy i jedna z dwóch królewskich scen teatralnych w Polsce.

Pochodzi z czasów, gdy Łazienki Królewskie były letnią rezydencją ostatniego polskiego monarchy Stanisława Augusta Poniatowskiego. Dziś zaliczany jest do ich najcenniejszych zabytków. Amfiteatr powstał w 1790 r. nad brzegiem Stawu Północnego według projektu pochodzącego z Drezna architekta Jana Chryściana Kamsetzera, czołowego przedstawiciela klasycyzmu w Polsce. Składa się z kamiennej widowni na planie półkola i oddzielonej od niej wodnym kanałem sceny na wyspie. Widownię wieńczy osiem posągów przedstawiających poetów, zaś scenę otacza z trzech stron kompozycja imitująca ruiny starożyt-

• Amfiteatr w Łazienkach Królewskich po remoncie

FOT. KUBA ATYS / AGENCJA WYBORCZA.PL

nych rzymskich budowli. Była dopełnieniem wystawianych tutaj baletów, często opartych na motywach antycznych lub mitologicznych.

Z biegiem czasu zarówno scena, jak i widownia, ulegały degradacji. W 2018 r. wyłączono scenę z użytkowania. W latach 2024-25 przeprowadzono kompleksowy remont konserwatorski tego obiektu, największy od jego zbudowania 236 lat temu. Prace objęły całą wyspę oraz jej otoczenie, miejsce cumowania łódek i mostek łączący wyspę z lądem.

W swojej historii Amfiteatr był miejscem realizacji wielu wydarzeń o charakterze kulturalnym. W tej wyjątkowej przestrzeni odbywały się spektakle teatralne inspirowane tradycją antycznego teatru i oświeceniowym dziedzictwem króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, koncerty muzyki klasycznej, projekty operowe

i oratoryjne czy wydarzenia z pogranicza różnych gatunków muzycznych.

W 2019 r. ówczesna dyrekcja Muzeum Łazienki Królewskie wspólnie ze Stowarzyszeniem Architektów Polskich ogłosiła konkurs na projekt przykrycia Amfiteatru dachem. Jury nie przyznało pierwszej nagrody. Drugą dostała pracownia koncepcja pracowni DiM'84 Dom i Miasto, którą kieruje Czesław Bielecki, architekt i polityk, były kandydat PiS na prezydenta Warszawy. Zaproponował otoczenie sceny i widowni monstrualnymi słupami średnicy 1,5 m u dołu i 0,5 m u góry. Miały dźwigać stalowe rampy w formie ringów unoszących membrany dachów. Całość przypominałaby namiot cyrkowy. Projekt zszokował miłośników zabytków i warsawianistów. Po fali krytyki z ich strony kierownictwo muzeum w 2020 r. rakiem wycofało się z zadaszenia Amfiteatru. ●

Tomasz Urzykowski

**Informator
usług
funeralnych**

WOLA
Exitus
Al. Solidarności 147,
dyżur całodobowy tel. 22 620 24 18,
vis a vis Urzędu Warszawa Wola

WOLA
**DOM POGRZEBOWY
„BABICE”**
ul. Okulickiego 5C, 05-082 Stare Babice
tel. całodobowy 602 11 89 49
www.babice.com.pl

ŚRÓDMIEŚCIE
AMBER
Wspólna 27 A,
tel. całodobowy 501 796 471

Ze smutkiem żegnamy

mgr. inż. architekta
Marka Ziarkowskiego

Pracownika dydaktycznego Politechniki Warszawskiej

Rodzinie i Bliskim

składamy wyrazy głębokiego współczucia.

*Dziekan, Rada Wydziału i społeczność akademicka
Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej*

Karolinie i Monice
wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci Mamy

Heleny Kassyk-Rokickiej

składają

Teresa, Michał i Agnieszka Rokiccy

Wyrazy szczerego współczucia i żalu

Rodzinie i Bliskim
z powodu śmierci

Ireny Bauer

składają

*Zespół Szpitalnego Oddziału Ratunkowego
Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Białymstoku
oraz współpracownicy Kliniki Medycyny Ratunkowej UMB*

Pograżona w smutku rodzina zawiadamia,
że 28 kwietnia 2026 roku w wieku 84 lat zmarł

Marek Lipiński

Mąż, Ojciec, Dziadek, Brat, Wujek, Teść.

Całe swoje zawodowe życie związany z Polskim Radiem
- od początkującego redaktora po wiceprezesa spółki PR SA.

Ceremonia Pogrzebowa
14 maja 2026 roku, godzina 12:00,
Cmentarz Powązki Wojskowe
(dom przedpogrzebowy przy bramie głównej).

Msza w intencji Zmarłego
12 maja 2026 roku, godzina 17:00,
Kościół Środowisk Twórczych,
Plac Teatralny, Warszawa.

Wyrazy głębokiego żalu i szczerego współczucia

Panu Prokuratorowi
Arturowi Kassykowi

prokuratorowi Prokuratury Krajowej w stanie spoczynku

oraz Pani
Joannie Grabowskiej-Kassyk

zastępcy dyrektora Departamentu Postępowania Sądowego
Prokuratury Krajowej

z powodu śmierci Matki i Teściowej

Marii Kassyk

w imieniu swoim i współpracowników

składają

Kierownictwo Prokuratury Krajowej

Wujkowi Stanisławowi Kasykowi
oraz jego synom
Krzysztofowi i Arturowi,

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

Żony i Matki

składają

*siostrzenice Anna Kozłowska, Ewa Jastrzębska
i Elżbieta Piasecka z rodzinami*

ODESZLI.pl

Dziel się wspomnieniami o bliskich
Wejdź na serwis **odeszli.pl**

Naszemu wychowawcy

Krzysztofowi Rusinowi

składamy wyrazy bardzo serdecznego współczucia
a także wsparcia w trudnych chwilach
po śmierci

Jego Żony

Elżbiety

*Klasa VIIIb Szkoły Podstawowej nr 233 w Warszawie,
lata 1961 -1969*

W dniu 6 maja 2026 roku odszedł w wieku 80 lat
nasz ukochany Mąż, Tata i Dziadek

Jerzy Szewczyk

Msza święta żałobna odprawiona zostanie
dnia 14 maja 2026 roku o godzinie 13:00
w kaplicy Domu Pogrzebowego na Wólce (sala A),
ul. Wóycickiego 14,
po czym nastąpi odprowadzenie
na cmentarz miejscowy do grobu rodzinnego.

O czym zawiadamia pogrążona w głębokim smutku
rodzina

Ani Żuber
wyrazy współczucia z powodu śmierci

Taty

składają

*Dyrekcja i Zespół
Mazowieckiego Instytutu Kultury*

nekrologi.wyborcza.pl **ODESZLI.pl**

**Zamieść nekrolog
Dodaj wspomnienie**

**nekrologi@wyborcza.pl,
pomoc@odeszli.pl**
tel. 22 55 55 383, 22 55 55 399,
22 55 55 555

nekrologi.wyborcza.pl **ODESZLI.pl**

**Zamieść nekrolog
Dodaj wspomnienie
Złóż kondolencje**

Gazeta Wyborcza

Jak Inwi

Anna Nowakowska

WSPOMNIENIE

WAG 1

Dziel się
wspomnieniami
o bliskich

Wejdź na serwis **odeszli.pl**

Działając na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r. poz. 399)

PREZYDENT MIASTA LUBLIN

podaje do publicznej wiadomości

informację o zamieszczeniu na okres 21 dni, tj. od dnia 12 maja 2026 r. do dnia 2 czerwca 2026 r. na elektronicznej tablicy ogłoszeń w siedzibie Prezydenta Miasta Lublin – Ratusz, Plac Króla Władysława Łokietka 1 oraz na tablicy ogłoszeń w Wydziale Gospodarowania Mieniem i Energią Urzędu Miasta Lublin, ul. Wieniawska 14, VII piętro, a także na stronach internetowych Urzędu Miasta Lublin w Biuletynie Informacji Publicznej

wyrazu nieruchomości gminnych położonych w Lublinie: przy ul. Krakowskie Przedmieście, przy ul. Leona Urmowskiego, przy ul. Łukowskiej, przy ul. Powstańców Śląskich, przy ul. Zbigniewa Herberta, przy ul. Strzeleckiej, przy ul. Klemensa Junoszy 20, przy ul. Kazimierza Duleby 13a, przy ul. Kazimierza Duleby 8, przy ul. Radzyńskiej, przy ul. Biskupińskiej 21, przy Bulwarze przy rzece Bystrzycy, w pobl. ul. Koło, przy ul. Koło, w pobl. ul. Parczewskiej, w pobl. ul. Eugeniusza Romera, w pobl. ul. Mariana Smoluchowskiego, przy ul. Adama Mickiewicza, przy Placu Litewskim 2, Placu Mieczysława Alberta Krąpca, ul. Stanisława Staszica 6, przy pl. Teatralnym, przy ul. Artura Grottgera, przy alejach Ractawickich, w pobl. ul. Stolarskiej, przy ul. Makowej 20, przy ul. Radomskiej, przy ul. Harcerskiej przeznaczonych do użyczenia i wdzierżawienia w trybie bezprzetargowym na rzecz Wnioskodawców.

Lublin/34434208

Stwórz
Miejsce
Pamięci

Wejdź
na serwis
odeszli.pl

pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383
22 55 55 399
22 55 55 555

Warszawa

OBWIESZCZENIE

Na podstawie art. 61 § 4 w związku z art. 10 § 1. art. 49 ustawy z 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2025 r., poz. 1691) oraz art. 11d ust. 5 ustawy z 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 311),

Prezydent m. st. Warszawy zawiadamia,

o wydaniu decyzji nr **74/AM/ŚRD/ZRID/2026** z 6 maja 2026 r. o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej na **przebudowie drogi publicznej nr 5512W – ul. Kruczej w Warszawie** na działkach ewidencyjnych:

- objętych inwestycją drogową:
obr. 5-05-02: 81;
obr. 5-05-04: 41/3, 41/4, 41/5, 41/6;
- stwierdzenie obowiązku budowy lub przebudowy sieci uzbrojenia terenu zgodnie z art. 11f ust. 1 pkt. 8 e), i) j):
obr. 5-05-02: 128, 133/2, 57/2, 132/1;
obr. 5-05-04: 7/3, 31, 41/1, 61/2, 132/22, 160/2, 191/4;
obr. 5-05-07: 1;
- stwierdzenie obowiązku budowy lub przebudowy innych dróg publicznych zgodnie z art. 11f ust. 1 pkt. 8 g):
obr. 5-03-10: 136/3, 135/2;
obr. 5-03-11: 103/1, 109;
obr. 5-05-02: 1/3, 93, 26, 53, 127/1, 58, 80, 138;
obr. 5-05-04: 1, 42, 40/1, 82, 191/4, 162/1;
obr. 5-05-07: 1, 26;
- stwierdzenie obowiązku budowy zjazdu zgodnie z art. 11f ust. 1 pkt. 8 h) i i):
obr. 5-05-02: 132/1;

Pouczenie

Zgodnie z art. 10 §1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeksu postępowania administracyjnego – *Organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań* – strony niniejszego postępowania mogą zapoznać się z aktami sprawy w trakcie prowadzonego postępowania w Biurze Architektury i Planowania Przestrzennego Urzędu m.st. Warszawy, Al. Jerozolimskie 44, 00-024 Warszawa, tel. 22 443 23 92, w godzinach pracy urzędu – po wcześniejszym umówieniu telefonicznym.

Warszawa/34434130

OBWIESZCZENIE

Prezydent Miasta Białegostoku

zgodnie z art. 11f ust. 3 i 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 311) zawiadamia, że w dniu 05.05.2026 r. została wydana decyzja Nr 170/2026, znak: DAR-III.6740.2.11.2026 udzielająca Prezydentowi Miasta Białegostoku zezwolenia na realizację inwestycji drogowej polegającej na rozbudowie **ulicy Mikołaja Kopernika** – drogi powiatowej nr 22048 w Białymstoku w zakresie budowy: nawierzchni jezdni, drogi dla rowerów, drogi dla pieszych i rowerów, drogi dla pieszych, zatoki autobusowej wraz z przebudową sieci elektroenergetycznej nN oświetleniowej w zakresie zmiany lokalizacji słupa na działkach o nr ewid.: 124/1, 125, 137/1, 147/2, 78/2, 79 – obręb 0008 – Bema w zakresie oznaczonym na projekcie zagospodarowania linia przerywana koloru fioletowego, a także na działkach poza projektowanym pasem drogowym ulicy Mikołaja Kopernika w ramach czasowego zajęcia pod budowę:
– 34 – obręb 0008 – przebudowa ul. Depowej w zakresie budowy: drogi dla pieszych (pow.60 m²), drogi dla rowerów (pow. 7 m²);
– 78/1 obręb 0008 – przebudowa ul. Depowej w zakresie budowy: jezdni (pow.87 m²), drogi dla pieszych i rowerów (pow.63 m²)

w zakresie oznaczonym na projekcie zagospodarowania terenu przerywaną linia koloru granatowego
z jednoczesnym zatwierdzeniem podziału nieruchomości.

Decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności

**Wykaz nieruchomości objętych inwestycją:
Gmina Białystok obręb 0008 (Bema)**

Działki nie będące pasem drogowym w całości pod inwestycję
78/2, 79,

Działki będące pasem drogowym pod inwestycję
147/2, 124/1, 125, 137/1

Działki poza pasem drogowym (czasowe zajęcie terenu)
34, 78/1

Jednocześnie informuję, że strony mogą zapoznać się z treścią decyzji w Urzędzie Miejskim w Białymstoku, Departamencie Architektury, ul. Słonimska 1, po uprzednim kontakcie telefonicznym pod nr tel. 085 879 7453.

Zawiadomienie oraz doręczenie uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od daty publicznego ogłoszenia w prasie, na stronie internetowej bip, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Białymstoku na parterze budynku przy ul. Słonimskiej 1 oraz na terenie lokalizacji wnioskowanej inwestycji to jest do dnia **26.05.2026 r.**

Od decyzji przysługuje stronom odwołanie do Wojewody Podlaskiego w Białymstoku, za pośrednictwem organu wydającego decyzję, w terminie 14 dni od jej doręczenia. Zgodnie z art. 49 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego w przypadku zawiadomienia stron przez obwieszczenie, doręczenie uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia publicznego ogłoszenia.

Dzień publicznego ogłoszenia: 12.05.2026 r.

Białystok/34433526

NEWSLETTERY
WYBORCZEJ

wyborcza.pl

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:

wyborcza.pl/newslettery

OBWIESZCZENIE WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Zgodnie z art. 76a ust. 14, w związku z art. 88 i 90 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1747 ze zm.), dalej ustawa CPK, oraz zgodnie z art. 9, art. 10 § 1, art. 61 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r., poz. 1691) - dalej Kpa, niniejszym zawiadamia się, że w dniu 14 kwietnia 2026 r. zostało wszczęte postępowanie w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na prace przygotowawcze:

inwestor: Centralny Port Komunikacyjny sp. z o.o.,
Aleje Jerozolimskie 142B, 02-305 Warszawa,

inwestycja: „Budowa Centralnego Portu Komunikacyjnego
wraz z infrastrukturą towarzyszącą”.

Adres zamierzenia inwestycyjnego:

woj. mazowieckie, powiat grodziski

w jednostce ewidencyjnej 140503_2 Baranów:

obręb 0005 Buszyce, dz. ew. nr: 1, 10, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106/3, 106/4, 106/5, 106/6, 106/7, 107/1, 107/2, 107/3, 108, 109 (109/1), 11, 110 (110/1), 111 (111/1), 113/2 (113/6), 114 (114/1), 115 (115/1), 116 (116/1), 117, 118 (118/1), 119, 12, 13, 14, 15, 16 (16/1), 17, 175, 176 (176/1), 177, 178, 179, 18, 180, 181, 182, 183, 184, 185/1, 185/2, 185/3, 186, 187, 188, 189/1, 189/2, 19, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 2, 20, 200/1, 200/2, 201/1, 201/2, 201/3, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 21, 210/1, 210/2, 211, 212/1, 212/2, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 22, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 23, 230, 231, 232, 233, 234/1, 234/2, 235, 236, 237, 238, 239, 24, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 25, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 26, 260, 261 (261/1), 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 27, 270/1, 270/2, 272, 274, 276 (276/1), 277 (277/1), 278 (278/1), 279, 28, 280, 281, 282 (282/1), 283/8 (283/9), 284, 285 (285/1), 286 (286/1), 287/1 (287/3), 288, 289/1, 289/2, 29, 290, 291/10, 291/11, 291/12, 291/13, 291/14, 291/15, 291/16, 291/2, 291/3, 291/4, 291/5, 291/6, 291/7, 291/8, 291/9, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 3, 30, 307, 308 (308/1), 31, 312 (312/1), 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 32, 321, 322, 327, 328, 329, 33, 330, 332/1, 332/2, 333, 334/1, 334/2, 334/3, 335, 34, 35, 36/1, 36/2, 37, 38, 39, 4, 40, 41, 42/1, 42/2, 42/3, 43, 44, 45, 46, 47/1, 47/2, 47/3, 48, 49, 5, 50, 51/1, 51/2, 52, 53, 54, 55, 56/1, 56/2, 57, 58, 59, 6, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69/1, 69/2, 7, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 8, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 9, 90, 91/1, 91/2, 91/4, 91/5, 92, 93, 94, 95, 96, 97/3, 97/4, 97/5, 97/6, 98/1, 98/2, 99,

obręb 0007 Drybus, dz. ew. nr: 10, 100, 101, 102, 103, 104, 11, 113, 114, 115, 116/1, 117/1, 118/1, 12, 38/1 (38/2), 39 (39/1), 40/1 (40/4), 41/1 (41/2), 425/1, 43/1 (43/2), 44 (44/1), 45/1 (45/2), 46/1 (46/2), 464 (464/1), 47/1, 48/1, 49/1, 497, 50/1, 51/1, 52/1, 53/2, 54/1, 55/1, 56/1, 57, 58/1, 59/1, 59/2, 61 (61/1), 64, 65, 66, 68, 69, 70/1, 71, 72, 73, 74/1, 74/2, 74/3, 74/4, 74/5, 75, 76 (76/1), 77 (77/1), 78 (78/1), 79, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 9 (9/1), 90, 91, 92, 93, 94, 96, 97, 98, 99,

obręb 0015 Nowa Pułapina, dz. ew. nr: 30, 31, 32, 33, 34, 64, 65, 68/1,

obręb 0020 Strumiany Dolne, dz. ew. nr: 206 (206/1), 207 (207/1), 208 (208/1), 209 (209/1), 210 (210/1), 211 (211/1), 212 (212/1), 213/3 (213/4), 214/2 (214/3), 235 (235/1), 236 (236/1), 237 (237/1), 238 (238/1), 239 (239/1), 240 (240/1), 241 (241/1), 242 (242/1), 243 (243/1), 245/1 (245/2), 246 (246/1), 247 (247/1), 248 (248/1), 249 (249/1), 250 (250/1), 251 (251/1), 252 (252/1), 253 (253/1), 254 (254/1), 255 (255/1), 256 (256/1), 257, 258, 259, 260, 261 (261/1), 262 (262/1), 265/1, 268 (268/1), 271/1 (271/2), 276 (276/1), 277 (277/1), 278 (278/1), 279 (279/1), 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 306/1, 307, 310/2, 320, 328, 329, 330, 331, 332, 334, 338, 339, 340/3, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 383, 393, 401, 407, 415, 416, 420, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 447, 448, 451, 458, 467, 468, 471, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 508/1, 509/1, 514, 515, 516, 528 (528/1), 532 (532/1), 533/1 (533/2), 537/2, 540, 541/1, 548/2 (548/3), 55 (55/1), 550/3, 551/1, 551/2, 551/3, 552, 553/1, 554/2, 554/3, 555/2, 555/3, 556/1, 557, 558, 559, 84 (84/1),

obręb 0021 Wyczółki, dz. ew. nr: 100/1, 101/1, 101/2, 101/3, 104/3, 104/4, 105/1, 106/1, 108/1, 110/1, 112/1, 114/1, 116/1, 118/1, 118/2, 118/3, 119/1, 119/3, 120/1, 121/1, 121/2, 122/1, 122/3, 123/1, 124/1, 124/2, 125/1, 127, 128/1, 129/1, 131, 132/1, 134/1, 134/2, 135/1, 137, 138/1, 140, 141/2, 141/3, 143/1, 143/2, 144/1, 146, 147/1, 148/1, 149/1, 151/1, 153/1, 155, 156, 157, 158,

159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186/1, 188, 189/1, 191, 192/1, 193/1, 194, 195/1, 197, 198/1, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 228 (228/1), 231 (231/1), 233, 239, 240/1 (240/2), 242/1, 244/1 (244/2), 246, 247/1 (247/2), 249, 250/1 (250/2), 252, 253, 255/1, 257/1, 259, 261, 262 (262/1, 262/2), 263, 264/1 (264/2), 265 (265/1), 267 (267/1), 269/1 (269/3), 271/1 (271/2), 272/2 (272/6), 272/5, 273/1, 273/2, 274, 275/1, 275/15, 275/16, 275/17, 275/18, 275/19, 275/20, 275/21, 275/22, 275/23, 275/24, 275/25, 275/26, 275/27, 275/28, 275/29, 275/30, 275/31, 275/32, 275/33, 275/34, 275/35, 275/36, 275/37, 275/38, 275/39, 275/40, 275/41, 275/42, 275/43, 275/44, 275/45, 275/46, 275/47, 275/48, 275/49, 275/50, 275/51, 275/52, 275/53, 276/1, 276/10, 276/11, 276/12, 276/13, 276/14, 276/15, 276/16, 276/17, 276/18, 276/19, 276/20, 276/21, 276/22, 276/23, 276/24, 276/25, 276/26, 276/27, 276/28, 276/29, 276/5, 276/6, 30 (30/1), 31 (31/1), 32/1 (32/3), 32/2 (32/5), 33 (33/1), 34, 35, 36/1 (36/2), 38, 39/1 (39/2), 41, 42/2, 42/5 (42/8), 42/6, 42/7 (42/10), 44, 45/3, 45/5 (45/8), 45/6, 45/7 (45/10), 47/1, 49/1, 51, 52/1, 54, 55/1, 56/2, 57, 58/1, 59/2, 60, 61/1, 63, 64/1, 66/1, 68/1, 70/1, 72/1, 73/2, 73/3, 73/4, 74/1, 76/1, 78/1, 88/1, 90/1, 92/1, 94/1, 96/1, 97/1, 98/1,

obręb 0023 Strumiany Górne, dz. ew. nr: 1 (1/1), 10, 101, 104, 11, 115, 12, 122, 123, 124, 13, 132/1, 132/2 (132/3), 133/2, 133/3 (133/4), 135 (135/1), 136 (136/1), 137/1 (137/2), 138 (138/1), 14, 140/1 (140/2), 141, 142, 143/1, 143/2 (143/3), 144, 145/1, 145/2 (145/3), 146 (146/1), 147, 149/1, 154/1, 155/1, 158, 16/1, 160/1, 161/1, 162, 167, 168/1, 174/1, 18/2, 181 (181/1), 2, 201 (201/1), 202/2 (202/3), 203/2, 204 (204/1), 205/2, 206/4, 207/2, 208 (208/1), 21, 211/2 (211/3), 212/2, 214 (214/1), 216, 217 (217/1), 218 (218/1), 219 (219/1), 22, 23, 24, 28, 312, 313 (313/1), 315/2, 329 (329/1), 332/1 (332/3), 332/2 (332/5), 333/2, 333/3, 333/4, 335, 336, 337, 338/2, 338/3, 339, 340, 341/1, 341/2, 342, 343/2, 347 (347/1), 348/3 (348/4), 349, 350, 351, 352, 353/1, 353/2, 353/3, 44, 45, 46/1, 46/2, 47, 48, 49, 50/1, 56, 57, 58, 59, 63, 64, 72, 76, 77, 78, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 9, 90/1, 97, 98, 99,

woj. mazowieckie, powiat sochaczewski

w jednostce ewidencyjnej 142808_2 Teresin:

obręb 0003 Elżbietów, dz. ew. nr: 168, 169/2 (169/3), 170 (170/1), 171 (171/1), 172 (172/1), 173 (173/1), 174, 175/1, 175/2, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183,

obręb 0011 Maurycew, dz. ew. nr: 1, 10, 100, 101, 102, 103, 104/1, 104/2, 105, 106, 108, 11, 12, 13, 14/1 (14/5), 14/2 (14/7), 14/3, 14/4, 15, 16/1 (16/7), 16/4, 16/5, 16/6, 17 (17/1), 18 (18/1), 19/1 (19/3), 19/2, 2/1, 2/2, 20 (20/1), 21, 22, 23, 24, 25, 26/1, 26/2, 27, 28, 29, 3, 30, 31, 32, 33, 34/1, 34/2, 35, 36, 37/2 (37/5, 37/6), 37/3, 37/4, 38 (38/1), 39/1 (39/3), 39/2, 4, 40/1 (40/3), 40/2, 42/2 (42/6), 43/2 (43/5), 5, 50 (50/1, 50/3), 51, 52/2, 52/3, 52/4, 53/3, 53/4, 53/5, 53/6, 53/7, 54/1, 54/2, 55, 56, 57, 58, 59, 6, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66/1, 66/2, 67/1, 67/3, 67/4, 68, 69/1, 69/2, 69/3, 69/4, 7, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 8, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89/1, 89/2, 9, 90, 91, 92, 93/1, 93/2, 94, 95/1, 95/2, 96, 97, 98 (98/2), 99 (99/2),

obręb 0018 Pawłówek, dz. ew. nr: 15 (15/1), 16/1 (16/3), 17 (17/2), 18 (18/1), 19 (19/1), 20 (20/1), 21 (21/1), 22 (22/1), 23 (23/1), 36, 37/1, 37/2, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44/1, 44/2, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54/2, 54/3, 54/4, 55, 56, 57 (57/1), 58 (58/1), 59 (59/1), 60 (60/1), 61, 62/1, 62/2, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91/1, 91/2,

obręb 0022 Skrzelew, dz. ew. nr: 1, 100, 101, 102, 103/1, 103/2, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139/1, 139/2, 14, 140, 141, 142, 143, 144, 145/1, 145/2, 146, 147, 148, 149/2, 149/3, 149/4, 149/5, 149/6, 149/7, 149/8, 15, 150, 151, 152, 153, 154, 155/2, 155/3, 155/4, 155/6, 155/7, 156/2, 156/3, 156/4, 157, 158, 159/1, 159/3, 159/4, 16, 160/1, 160/2, 161, 162, 163, 164/1, 164/2, 165, 166, 167/1, 167/2, 168, 169, 17, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 18, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 19, 190, 191, 192 (192/1), 193 (193/1), 194, 195, 196, 197, 198, 199, 2, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 3/1, 3/2, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 4, 40, 41, 42, 43/1, 43/2, 43/3, 44/1, 44/2, 44/3, 45, 46, 47, 48, 49, 5/1, 5/2, 50, 51, 52/1, 52/2, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59/2, 59/3, 59/4, 6, 60/1, 60/2, 61, 62, 63, 64/1, 64/2, 64/3, 65, 66, 67, 68/2, 68/3, 68/4, 69, 70, 71, 72, 73, 74 (74/1), 75/3, 76 (76/1), 77 (77/1), 78 (78/1), 79 (79/1), 80/3, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87/1, 87/2, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94/4, 94/5, 95, 96, 97, 98, 99,

obręb 0024 Szymanów, dz. ew. nr: 165 (165/1), 166 (166/1), 167 (167/1), 174 (174/2), 191 (191/1), 192 (192/1), 231 (231/1), 232 (232/1), 233 (233/1), 235 (235/1), 236 (236/1), 237 (237/1), 238 (238/1), 239 (239/1), 240 (240/1), 241 (241/1), 242 (242/1), 243 (243/1), 244, 245, 246, 247 (247/1), 248 (248/1), 249 (249/1), 250 (250/1), 251 (251/1), 252 (252/1), 257 (257/1), 309 (309/1), 310 (310/1), 311 (311/1), 312 (312/1), 313 (313/1), 314 (314/1), 315 (315/1), 316 (316/1), 317 (317/1), 318 (318/1), 319 (319/1), 320 (320/1), 321 (321/1), 322 (322/1), 323 (323/1), 324 (324/1), 326 (326/1), 327 (327/1), 328 (328/1), 329 (329/1), 330 (330/1), 331 (331/1), 332 (332/1), 333 (333/1), 334 (334/1), 335 (335/1), 336 (336/1), 337 (337/1), 338, 339, 342 (342/1), 352 (352/1),

obręb 0033 SHRO Szymanów, dz. ew. nr: 10/2, 10/8, 111/11, 111/13, 111/9, 12 (12/1), 13/2, 13/7, 14 (14/1), 6/23, 6/4 (6/8, 6/9), 6/6 (6/15, 6/17), 6/7 (6/19, 6/21), 8 (8/2),

woj. mazowieckie, powiat żyrardowski

w jednostce ewidencyjnej 143805_5 Wiskitki:

obręb 0001 Aleksandrów, dz. ew. nr: 77/4 (77/10), 78/4, 79/5, 79/6 (79/9),

obręb 0006 Duninpol, dz. ew. nr: 1, 10, 104 (104/1), 105, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 2, 20, 21, 22/1, 22/2, 23, 24, 25/1, 25/2, 26, 27, 28, 29, 3, 30, 31/1, 31/2, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38/1, 38/2, 39, 4, 40, 41, 5, 50, 51/1, 51/2, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 6, 60, 61, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 7, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 8, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97 (97/1), 98 (98/1), 99 (99/1),

obręb 0010 Guzów, dz. ew. nr: 392/3 (392/4),

obręb 0012 Janówek, dz. ew. nr: 1, 10, 11, 12, 14 (14/1), 15, 16, 17, 18, 19, 2, 20, 21, 22, 23, 24/1, 24/2, 25, 26 (26/1), 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9,

obręb 0022 Nowy Oryszew, dz. ew. nr: 1/1, 1/2, 1/3, 10/1, 10/2, 10/3, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 11/1, 11/2, 11/3, 110/1, 110/2, 111, 112, 12/1, 12/2, 12/3, 129/2, 13/1, 13/2, 132/2, 133, 137, 138, 14/1, 14/2, 140, 141, 143, 146, 147, 15/1, 15/2, 15/3, 150, 151, 154, 155, 158, 159, 16/1, 16/2, 16/3, 162, 163, 166, 167, 17/1, 17/2, 170, 171, 174, 175/1, 175/2, 176/1 (176/3), 176/2 (176/5), 179, 18/1, 18/2, 180, 181, 182/1, 182/2, 183 (183/1), 185, 186, 187, 188 (188/1, 188/2), 19/1, 19/2, 196 (196/1), 197 (197/1), 2/1, 2/2, 20/1, 20/2, 20/3, 200/1 (200/3), 200/2 (200/5), 201 (201/1), 202/2 (202/3), 203 (203/1), 204 (204/1), 21/1, 21/2, 21/3, 22/1, 22/2, 22/3, 23/1, 23/2, 23/3, 230, 231, 232/2, 233, 234, 235, 236, 237, 24/1, 24/3, 24/4, 24/5, 240/3 (240/6, 240/7, 240/8),

WOJEWODA LUBELSKI
IF-I.7820.3.2026.PP

OBWIESZCZENIE O WSZCZĘCIU POSTĘPOWANIA
w sprawie wniosku o wydanie decyzji
o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej

Zgodnie z art. 11d ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 311), zwanej dalej „specustawą” zawiadamiam, że na wniosek pełnomocnika Prezydenta Miasta Lublin, zostało wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pod nazwą:

„Rozbudowa ul. Podzamcze (droga wojewódzka nr 835) i ul. Walecznych (droga gminna nr 106757L) w zakresie budowy drogi dla rowerów oraz przebudowy chodnika w ul. Podzamcze na odcinku od Al. Tysiąclecia do wysokości posesji Podzamcze 2 oraz w ul. Walecznych na odcinku od ul. Podzamcze do ul. Gen. Władysława Andersa wraz z budową i przebudową infrastruktury technicznej ”.

Inwestycja będzie realizowana na działkach w liniach rozgraniczających teren inwestycji:

- Numer działki przed nawiasem – działka przed podziałem,
- () Numer działki w nawiasie – działka po podziale przeznaczona pod inwestycję

066301_1 Miasto Lublin obręb 7 Czwartek	
Ark. 2	23/1 (23/40), 30/5, 30/6 (30/7)
Ark. 4	26/2
066301_1 Miasto Lublin obręb 14 Kalinowszczyzna	
Ark. 2	18, 30 (30/1)
Ark. 11	1/1, 1/2, 1/3, 1/4, 21/3, 21/4, 34, 35, 36
066301_1 Miasto Lublin obręb 42 Wiktoryn	
Ark. 13	37/2, 40/1, 40/2

W tym na działkach przeznaczonych pod pas drogowy innych dróg publicznych: drogi gminnej nr 106757L

066301_1 Miasto Lublin obręb 14 Kalinowszczyzna	
Ark. 2	18, 30 (30/1)

oraz na działkach poza projektowanym pasem drogowym, z których korzystanie będzie ograniczone, zajmowanych w trybie art. 11f ustawy, przeznaczonych pod budowę/przebudowę innych dróg publicznych, budowę/przebudowę zjazdów, budowę/przebudowę sieci uzbrojenia terenu, budowę/przebudowę urządzeń wodnych:

Objaśnienie oznaczenia działek:

- Numer działki oznaczony **tłustym drukiem** – działki z których korzystanie będzie ograniczone (poza projektowanym pasem drogowym)

Lp.	Nr działki po podziale	Nr działki pierwotnej	Jednostka ewidencyjna Obręb	Pow. zajętości terenu [ha]	Rodzaj robót związany z ograniczeniem statym	Rodzaj robót związany z ograniczeniem czasowym
1	-	29/1 Ark. 2	066301_1 Miasto Lublin 0007 Czwartek	0,0129	Budowa kanału technologicznego	Przebudowa innych dróg publicznych (DG 106220L Ul. Czwartek)
2	30/8 Ark. 2	30/6 Ark. 2	066301_1 Miasto Lublin 0007 Czwartek	0,0094	Przebudowa sieci elektroenergetycznej	Zakres terenu niezbędny do wykonania przebudowy sieci elektroenergetycznej,
3	-	1/1 Ark. 1	066301_1 Miasto Lublin 0014 Kalinowszczyzna	0,0007	Budowa kanału technologicznego	Zakres terenu niezbędny do wykonania budowy kanału technologicznego
4	-	1/2 Ark. 1	066301_1 Miasto Lublin 0014 Kalinowszczyzna	0,0012	Budowa kanału technologicznego	Zakres terenu niezbędny do wykonania budowy kanału technologicznego
5	-	6/1 Ark. 2	066301_1 Miasto Lublin 0014 Kalinowszczyzna	0,0143	Budowa oświetlenia drogowego	Budowa/przebudowa zjazdu, Zakres terenu niezbędny do wykonania budowy oświetlenia drogowego
6	-	6/8 Ark. 2	066301_1 Miasto Lublin 0014 Kalinowszczyzna	0,0245	Budowa kanału technologicznego, budowa oświetlenia drogowego	Budowa/przebudowa zjazdu Zakres terenu niezbędny do wykonania budowy kanału technologicznego i oświetlenia drogowego
7	-	10 Ark. 2	066301_1 Miasto Lublin 0014 Kalinowszczyzna	0,0528	Budowa kanału technologicznego, budowa oświetlenia drogowego, przebudowa sieci elektroenergetycznej	Przebudowa innych dróg publicznych (DP 2330L Al. Władysława Andersa), Zakres terenu niezbędny do wykonania przebudowy sieci elektroenergetycznej
8	-	21/7 Ark. 11	066301_1 Miasto Lublin 0014 Kalinowszczyzna	0,0072	Budowa oświetlenia drogowego	Przebudowa innych dróg publicznych (DP 2367L Ul. Lwowska

Zakres inwestycji obejmuje:

- roboty rozbiórkowe,
- budowę dróg dla pieszych i rowerów,
- budowę dróg dla rowerów,
- budowę i przebudowę dróg dla pieszych (chodników),
- wykonanie pasów bezpieczeństwa (skrajnia drogi dla rowerów, drogi dla pieszych i rowerów, skrajnia jezdni, zatoki postojowej)
- przebudowa zatok postojowych przy ul. Walecznych,
- wykonanie przejść dla pieszych i przejazdów rowerowych,
- wykonanie nowego miejsca na stojaki rowerowe,
- wykonanie nowego miejsca postojowego dla hulajnog,
- przebudowę zjazdów zwykłych,
- regulację wysokościową (przebrukowanie) istn. nawierzchni dróg dla pieszych, zjazdów i dojeżdż do betonowej kostki brukowej i płyt betonowych,
- wykonanie elementów o nawierzchni fakturowej dla osób z dysfunkcjami wzroku, zgodnie ze standardami miasta Lublin,
- umocnienie skarp i ziieleńców poprzez humusowanie i obsianie mieszańką traw,
- umocnienie skarp geokrątał drogową,
- wykonanie konstrukcji oporowych z palisad betonowych,
- przestawienie elementów małej architektury,
- zmianę istniejącego oznakowania pionowego i poziomego,
- przestawienie istniejących i ustawienie nowych urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- wycinkę drzew,
- przesadzenie istniejących drzew,
- budowę i przebudowę oświetlenia drogowego, w tym budowę oświetlenia dedykowanego przy przejściach dla pieszych,
- przebudowę i zabezpieczenie linii kablowych istniejących sieci elektroenergetycznych,
- budowę kanału technologicznego,
- przebudowę sieci gazowej,
- wymianę istniejących krętek wpułstów deszczowych,
- regulację naziemnych elementów sieci wodociągowej, kanalizacji deszczowej i kanalizacji sanitarnej.

Zgodnie z art. 41 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r., Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 572) oraz z art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r., Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2023 r., poz. 1752 ze zm.) o zmianie adresu do korespondencji i zmianach danych w nieruchomości objętej wnioskiem, należy niezwłocznie poinformować organ prowadzący sprawę. W przypadku braku powiadomienia, doręczenie pisma pod dotychczasowy adres ma skutek prawny.

Informacje dotyczące niniejszego postępowania można uzyskać w Wydziale Infrastruktury Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego przy ul. Lubomelskiej 1-3, II piętro: telefonicznie [numer do kontaktu: (81) 742-44-88 lub osobiście po uprzednim umówieniu wizyty. Adresy do korespondencji: ul. Spokojna 4, 20-914 Lublin, elektroniczna skrzynka podawcza (ePUAP): /luwwlublin/ezd lub za pośrednictwem eDoręczeń.

DATA PUBLICZNEGO OBWIESZCZENIA: 12 maja 2026 r.

Z up. Wojewody Lubelskiego
/-/
Aneta Ciesielczuk
Z-ca Dyrektora Wydziału Infrastruktury
/podpisano elektronicznie/

Lublin/34433833

Czy to Shakespeare
napisał te wszystkie arcydzieła?
Rozmowa z najsłynniejszym szekspiologiem
świata Stephenem Greenblattem

To miała być optymistyczna
rozmowa o sukcesie.
Agata Romaniuk opowiada Tomaszowi
Kwaśniewskiemu o tym, jak to się stało, że
utrzymuje się z pisania książek

Wolność pełnotatowej pisarki
Wydawnictwo to hazard

KSIAZKI
MAGAZYN DO CZYTANIA

William Shakespeare
WYBITNY FACET
ZE STRATFORDU

Basquiat - typ nie do wytrzymania
Ferdynand Kiepski ma się dobrze w każdym z nas
Ali Smith: Perswazja służy władzy

Sponsorka numeru:
Chimamanda Ngozi Adichie

DWUMIESIĘCZNIK
KWIETEN 2026

W SPRZEDAŻY,
RÓWNIEŻ Z DOSTAWĄ
DO PACZKOMATU

Zamów magazyn z darmową dostawą na: **Prenumerata24.pl** Więcej na: **Wyborcza.pl/ksiazki**

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na: **wyborcza.pl/newsletters**

Prezydent
miasto stołeczne
Warszawy

INFORMUJE

że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Zarządu Zieleni m. st. Warszawy przy ul. Hożej 13A, na Elektronicznej Tablicy Ogłoszeń m.st. Warszawy oraz na stronie internetowej Zarządu Zieleni m. st. Warszawy www.zzw.waw.pl, zostały poddane do publicznej wiadomości wykazy dotyczące nieruchomości przeznaczonych do wydzierżawienia na okres do 3 lat. Dodatkowe informacje o nieruchomościach można uzyskać w Zarządzie Zieleni m. st. Warszawy przy ul. Kruczej 5/11d, pok. nr 02 tel. 22 277 49 20, od poniedziałku do piątku w godzinach 8⁰⁰ - 15⁰⁰.

Warszawa/34433976

Prezydent Miasta Białegostoku

podaje do publicznej wiadomości, że w siedzibie Urzędu Miejskiego w Białymstoku, przy ulicy Stonimskiej 1, został wywieszony na tablicy ogłoszeń na okres 21 dni, od 8 do 29 maja 2026 r., wykaz nr 19/2026 nieruchomości przeznaczonych do zbycia w trybie bezprzetargowym, zarządzeniem nr 319/26 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 7 maja 2026 r.

Powyższy wykaz nieruchomości został również zamieszczony na stronie internetowej Urzędu Miejskiego: www.bip.bialystok.pl

Białystok/34434040

OBWIESZCZENIE
PREZYDENTA MIASTA BIAŁEGOSTOKU
z dnia 12.05.2026 r.

Stosownie do art. 11f ust. 3 i 4, art. 17 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 311) zawiadamiam, że w dniu **08.05.2026 r.**, została wydana decyzja **Nr 179/2025, znak: DAR-III.6740.2.8.2026** udzielająca Prezydentowi Miasta Białegostoku zezwolenia na realizację inwestycji drogowej polegającej na: **budowie odcinka ul. Kazimierza Pużaka (drogi gminnej) w Białymstoku w zakresie budowy: jezdnii, dróg dla pieszych, zjazdów, sieci kanalizacji deszczowej wraz z przykanalikami i wpustami, kablowej elektroenergetycznej sieci oświetleniowej nN oraz kanału technologicznego**, na działkach o nr ewid.: 114/2 (z podziału działki 114), 613/5 (z podziału działki 613/4), 614/4 (z podziału działki 614/1), 615/4 (z podziału działki 615/1), 616/5 (z podziału działki 616/4), 617/1 (z podziału działki 617), 115/1 (z podziału działki 115), 618/1 (z podziału działki 618), 620/1 (z podziału działki 620) – obręb 0014 (Pietrasze) w zakresie oznaczonym na projekcie zagospodarowania terenu przerywaną linią koloru fioletowego, a także na działkach innych dróg publicznych oraz nieruchomościach, z których korzystanie będzie ograniczone:

– **działka nr ewid 519** – obręb 0014 (Pietrasze) – przebudowa ul. Maksymiliana Marii Kolbego w zakresie budowy: jezdni (pow. 42,8 m²), dróg dla pieszych (pow. 50,1 m²), zjazdu (pow. 10,4 m²), budowy sieci kanalizacji deszczowej (dł. 6,26 m i gt. 1,50 m), kablowej elektroenergetycznej sieci oświetleniowej nN (dł. 24,00 m i gt. 0,80 m), w zakresie oznaczonym na projekcie zagospodarowania terenu przerywaną linią koloru błękitnego (czasowe zajęcie działek pod roboty budowlane).

x

WYKAZ NIERUCHOMOŚCI OBJĘTYCH INWESTYCJĄ:

– Miasto Białystok (obręb ewidencyjny: 0014 – Pietrasze).

a) Działki będące pasem drogowym ul. Kazimierza Pużaka, przeznaczone pod inwestycje ulegające podziałowi (tłustym drukiem nr działki po podziale, przeznaczone pod projektowany pas drogowy ul. Kazimierza Pużaka):

– 114 dzielona na działki: **114/2 o pow. 0,0753 ha**, 114/1 o pow. 0,0765 ha (obręb ewidencyjny: 0014 – Pietrasze).
– 115 dzielona na działki: **115/1 o pow. 0,0025 ha**, 115/2 o pow. 0,0205 ha (obręb ewidencyjny: 0014 – Pietrasze).

b) Działki niebędące pasem drogowym, będące własnością osób prywatnych, ulegające podziałowi (tłustym drukiem nr działki po podziale, przeznaczone pod projektowany pas drogowy ul. Kazimierza Pużaka):

– 613/4 dzielona na działki: **613/5 o pow. 0,0036 ha**, 613/6 o pow. 0,0124 ha (obręb ewidencyjny: 0014 – Pietrasze),
– 614/1 dzielona na działki: **614/4 o pow. 0,0094 ha**, 614/5 o pow. 0,0883 ha (obręb ewidencyjny 0014 – Pietrasze),
– 615/1 dzielona na działki: **615/4 o pow. 0,0092 ha**, 615/5 o pow. 0,0930 ha (obręb ewidencyjny 0014 – Pietrasze),
– 616/4 dzielona na działki: **616/5 o pow. 0,0080 ha**, 616/6 o pow. 0,0335 ha (obręb ewidencyjny 0014 – Pietrasze),
– 617 dzielona na działki: **617/1 o pow. 0,0052 ha**, 617/2 o pow. 0,4272 ha (obręb ewidencyjny 0014 – Pietrasze),
– 618 dzielona na działki: **618/1 o pow. 0,0323 ha**, 618/2 o pow. 0,0380 ha, (obręb ewidencyjny 0014 – Pietrasze),
– 620 dzielona na działki: **620/1 o pow. 0,0155 ha**, 620/2 o pow. 0,1738 ha (obręb ewidencyjny 0014 – Pietrasze).

c) Działki przeznaczone pod czasowe zajęcie terenu:

Miasto Białystok (obręb ewidencyjny: 0014 – Pietrasze).

– **519.**

x

DECYZJI NADANO RYGOR NATYCHMIASTOWEJ WYKONALNOŚCI

x

Strony mogą zapoznać się z treścią decyzji w Urzędzie Miejskim w Białymstoku, Departamentem Architektury, ul. Stonimska 1, po uprzednim kontakcie telefonicznym pod nr tel. (85) 879 74 21, w terminie czternastu dni od dnia doręczenia niniejszego zawiadomienia, to jest **od dnia 12.05.2026 r. do dnia 26.05.2026 r.**

x

Zawiadomienie oraz doręczenie uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od daty publicznego ogłoszenia w prasie, na stronie internetowej bip, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Białymstoku na parterze budynku przy ul. Stonimskiej 1 oraz na terenie lokalizacji wnioskowanej inwestycji, to jest do dnia: **26.05.2026 r.**

x

Od decyzji przysługuje stronom odwołanie do Wojewody Podlaskiego w Białymstoku, za pośrednictwem organu wydającego decyzję, w terminie czternastu dni od dnia publicznego ogłoszenia. Zgodnie z art. 49 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r., poz. 1691), w przypadku zawiadomienia stron przez obwieszczenie, doręczenie uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia publicznego ogłoszenia (data publicznego ogłoszenia: **12.05.2026 r.**).

OBWIESZCZENIE WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
o wszczęciu postępowania

Zgodnie art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie Krajowego Centrum Przetwarzania Danych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1501 ze zm.) – dalej specustawa oraz zgodnie z art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r., poz. 1691) – dalej Kpa, niniejszym zawiadamiam, że zostało wszczęte postępowanie w sprawie wniosku o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie Krajowego Centrum Przetwarzania Danych, dla inwestycji:

inwestor: Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa – Państwowy Instytut Badawczy, ul. Kolska 12, 01-045 Warszawa,

inwestycja: „Budowa kanalizacji teletechnicznej wraz z kablami światłowodowymi, realizowanej w systemie zaprojektuj i wybuduj dla relacji KPD Leszno – Punkt Styku NASK – Punkt Styku EXATEL – KPD Ożarów – KPD Książowola”.

Adres zamierzenia inwestycyjnego:

województwo mazowieckie, powiat piaseczyński, gmina Tarczyn, gmina Lesznówola, powiat m.st. Warszawa, gmina m.st. Warszawa, powiat pruszkowski, gmina Brwinów

– w związku z planowaną inwestycją przewidywane są ograniczenia w korzystaniu z nieruchomości objętych decyzją o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie Krajowego Centrum Przetwarzania Danych, oznaczonych zgodnie z art. 16 ust. 1 pkt 9 specustawy, w celu zapewnienia prawa do wejścia na teren nieruchomości dla prowadzenia budowy inwestycji w zakresie Krajowego Centrum Przetwarzania Danych, a także prac związanych z rozbiórką, przebudową, zmianą sposobu użytkowania, utrzymaniem, eksploatacją, użytkowaniem, remontami oraz usuwaniem awarii wojewoda w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie Krajowego Centrum Przetwarzania Danych ograniczy, za odszkodowaniem, sposób korzystania z nieruchomości przez udzielenie zezwolenia w szczególności na zakładanie i przeprowadzenie na nieruchomości ciągów drenażowych, przewodów i urządzeń służących do przesyłania płynów, pary, gazów i energii elektrycznej oraz urządzeń łączności publicznej i sygnalizacji, a także innych podziemnych, naziemnych lub nadziemnych obiektów i urządzeń niezbędnych do założenia, przeprowadzenia oraz korzystania z tych przewodów i urządzeń oraz zakazu wznoszenia i utrzymywania obiektów budowlanych przeznaczonych na pobyt ludzi i zakazu wykonywania nasadzeń lub utrzymania drzew, krzewów lub innej roślinności przekraczających określoną wysokość, dotyczące następujących nieruchomości:

- numery działek objętych ograniczeniami w sposobie korzystania z nieruchomości w myśl art. 32 ust. 1 i 2 specustawy, na czas nieokreślony:

gm. Tarczyn, jednostka ew. 141806_5
obręb 0013 Kopana: dz. ew. nr 7/5, 7/1, 1, 2
obręb 0028 Rembertów: dz. ew. nr 190/2, 190/1, 168
obręb 0017 SHRO Książowola: dz. ew. nr 18, 1,
obręb 0015 Kotorydz: dz. ew. nr 79/2, 78/2, 79/1, 83/1, 81/1, 80/1, 82/1,
obręb 0004 Gąski: dz. ew. nr 36, 95/1, 44
gm. Lesznówola, jednostka ew. 141803_2
obręb 0031 Wólka Kosowska: dz. ew. nr 46, 52/5, 41, 43/7, 48/8, 48/6, 48/4, 48/2, 50, 45, 52/6
obręb 0026 Stefanowo: dz. ew. nr 5/6
gm. M.st. Warszawa, jednostka ew. 146502_8
obręb 6-13-12: dz. ew. nr 5/2, 5/1, 1/3, 8/12, 9/4, 9/3, 9/2

obręb 4-07-09: dz. ew. nr 15/4,
obręb 4-07-08: dz. ew. nr 10/2, 16, 3,
obręb 4-12-02: dz. ew. nr 8/1, 4,
gm. Brwinów, jednostka ew. 142103_4
obręb 03: dz. ew. nr 286/4,
obręb 06: dz. ew. nr 1/2.

Stosownie do treści art. 14 ust. 2 pkt 2 specustawy, informuję, że akta przedmiotowej sprawy znajdują się do wglądu w Wydziale Infrastruktury i Rolnictwa Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, Delegatura-Placówka Zamiejscowa w Radomiu, ul. Żeromskiego 53, w godzinach: poniedziałek 13⁰⁰ – 16⁰⁰ oraz czwartek 8⁰⁰ – 12⁰⁰ po wcześniejszym umówieniu się telefonicznym pod nr (48) 36 – 20 – 594. Osoby nieumówione nie będą obsługiwane, gdzie do czasu wydania orzeczenia, strony mogą się zapoznać z materiałem dowodowym w niej zgromadzonym.

Zgodnie z art. 14 ust. 7 specustawy, w przypadku gdy po doręczeniu niniejszego zawiadomienia, nastąpi:

- 1) zbycie własności lub prawa użytkownika wieczystego nieruchomości objętej wnioskiem o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie Krajowego Centrum Przetwarzania Danych,
 - 2) przeniesienie wskutek innego zdarzenia prawnego własności lub prawa użytkownika wieczystego nieruchomości objętej wnioskiem o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie Krajowego Centrum Przetwarzania Danych,
- nabywca, a w przypadku, o którym mowa w pkt 1, nabywca i zbywca są obowiązani do zgłoszenia właściwemu wojewodzie danych nowego właściciela lub użytkownika wieczystego.

Niedokonanie powyższego zgłoszenia oraz prowadzenie postępowania bez udziału nowego właściciela lub użytkownika wieczystego nie stanowi podstawy do wznowienia postępowania.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 pkt 2 specustawy, doręczenie zawiadomienia na adres wskazany w katastrze nieruchomości jest skuteczne.

Zgodnie z art. 41 § 1 Kpa w toku postępowania strony oraz ich przedstawiciele i pełnomocnicy mają obowiązek zawiadomić organ administracji publicznej o każdej zmianie swego adresu. W myśl art. 41 § 2 Kpa zaniedbanie tego obowiązku powoduje, że doręczenie pisma pod dotychczasowym adresem ma skutek prawny.

Zawiadomienie, zgodnie z art. 49 Kpa uważa się za dokonane po upływie 14 dni, od dnia publicznego ogłoszenia w niniejszej sprawie.

Data publicznego obwieszczenia: **12 maja 2026 r.**
Znak sprawy: **WIR-I.747.6.30.2025.EPJ**

Warszawa/34433747

x
KLAUZULA INFORMACYJNA

dotycząca przetwarzania danych osobowych w sprawach określonych w ustawie z dnia 10 kwietnia 2003r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych

- 1) Administratorem danych jest Prezydent Miasta Białegostoku adres: Urząd Miejski w Białymstoku, ul. Stonimska 1, 15-950 Białystok.
- 2) W sprawach ochrony danych osobowych można kontaktować się z Inspektorem Ochrony Danych: Urząd Miejski w Białymstoku, ul. Stonimska 1, 15-950 Białystok, tel. 85 879 79 79, e-mail: bbi@um.bialystok.pl
- 3) Dane osobowe będą przetwarzane w celu prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach budowlanych na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych.
- 4) Przetwarzane będą następujące kategorie Pani/Pana danych osobowych: dane identyfikujące osobę, adresowe, dane z rejestru gruntów, oraz dane z dokumentów spadkowych lub innych dokumentów stanowiących dowód posiadanego tytułu prawnego do nieruchomości, dokumentów stanowiących dowód na potwierdzenie innych istotnych okoliczności w prowadzonej sprawie administracyjnej.
- 5) Dane osobowe nie będą ujawniane odbiorcom innym, niż uprawnieni na podstawie przepisów prawa oraz podmiotom, którym dane zostały powierzone do przetwarzania.
- 6) Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres 10 lat, liczony w pełnych latach kalendarzowych począwszy od dnia 1 stycznia roku następnego od daty zakończenia sprawy. Po upływie tego okresu dokumentacja podlega ekspertyzie ze względu na jej charakter, treść i znaczenie. W przypadku zatwierdzenia projektu budowlanego, dokumentacja będzie przechowywana co najmniej przez okres istnienia obiektu budowlanego.
- 7) Przysługuje Pani/Panu prawo do żądania dostępu do własnych danych osobowych, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania oraz prawo wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania.
- 8) W związku z przetwarzaniem danych osobowych przysługuje Pani/Panu prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.
- 9) Dane osobowe mogą być pozyskiwane z zasobów informacyjnych Urzędu Miejskiego w Białymstoku, jednostek administracji publicznej, źródeł publicznie dostępnych, stron postępowania, osób trzecich.
- 10) Informacje o źródle pochodzenia danych osobowych przysługują Pani/Panu w zakresie, w jakim nie ma to wpływu na ochronę praw i wolności osoby, od której dane pozyskano.
- 11) Podanie danych adresowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy, za wyjątkiem danych oznaczonych w formularzu urzędowym jako dobrowolne. Niepodanie wymaganych danych uniemożliwi rozpoznanie sprawy.
- 12) Dane nie będą podlegały zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu.

Białystok/34434132

Warszawa, 7 maja 2026 r.

OGŁOSZENIE

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Jeziorka Czerniakowskiego

Na podstawie art. 17 pkt 9 i 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.), w związku z art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 oraz z 2024 r. poz. 1824), w związku z uchwałą Nr XXXVII/1149/2020 Rady m.st. Warszawy z dnia 24 września 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Jeziorka Czerniakowskiego, a także na podstawie art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940, 1535) **zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Jeziorka Czerniakowskiego**, którego granice wyznaczają:

- **od północy:** południowa linia rozgraniczająca al. J. Becka (południowa linia rozgraniczająca d. Trasy Siekierskiej) ustalona w Uchwale Nr 1032/LXVII/98 Rady Gminy Warszawa – Centrum z dnia 18 czerwca 1998 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Trasy Siekierskiej w obszarze Łuku Siekierskiego;
- **od wschodu:** zachodnia granica miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Augustówki część I – w rejonie ul. Antoniewskiej, ustalona w Uchwale Nr IX/162/2019 Rady m.st. Warszawy z dnia 7 marca 2019 r. na odcinku od południowej linii rozgraniczającej al. J. Becka (d. Trasy Siekierskiej) do granicy administracyjnej Dzielnicy Mokotowa i Wilanowa;
- **od południowego – wschodu:** granica administracyjna Dzielnicy Mokotowa i Wilanowa na odcinku od granicy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Augustówki – część I – w rejonie ul. Antoniewskiej zatwierdzonego Uchwałą Nr IX/162/2019 Rady m.st. Warszawy z dnia 7 marca 2019 r. do wschodniej granicy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Miasto – Ogród Sadyba część I ustalonej w Uchwale Rady m.st. Warszawy, nr XCII/2350/2014 z dnia 16 października 2014 r.;
- **od zachodu:** wschodnia granica miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Miasto – Ogród Sadyba część I ustalona w Uchwale Nr XCII/2350/2014 Rady m.st. Warszawy z dnia 16 października 2014 r. na odcinku od granicy administracyjnej Dzielnicy Mokotowa i Wilanowa do granicy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Czerniakowa Południowego ustalonej w Uchwale Nr XV/349/2019 Rady m.st. Warszawy z dnia 4 lipca 2019 r., wschodnia granica miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Czerniakowa Południowego ustalona w Uchwale Nr XV/349/2019 Rady m.st. Warszawy z dnia 4 lipca 2019 r., na odcinku od granicy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Miasto – Ogród Sadyba część I (Uchwała Nr XCII/2350/2014 Rady m.st. Warszawy z dnia 16 października 2014 r.) do południowej linii rozgraniczającej al. J. Becka (południowej linii rozgraniczającej d. Trasy Siekierskiej) ustalonej w Uchwale Nr 1032/LXVII/98 Rady Gminy Warszawa – Centrum z dnia 18 czerwca 1998 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Trasy Siekierskiej w obszarze Łuku Siekierskiego.

wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, w terminie od 19 maja 2026 r. do 9 czerwca 2026 r. w siedzibie Urzędu m.st. Warszawy, Aleje Jerozolimskie 44, (poziom – 1, wejście od WOM, za Rotundą) w dni robocze w godzinach od 8:00 do 16:00, a także w [Biuletynie Informacji Publicznej m.st. Warszawy](#).

Dyskusja publiczna nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie planu miejscowego odbędzie się **28 maja 2026 r. (czwartek) o godz. 17.00 w formie online**. Szczegółowe informacje dotyczące dyskusji publicznej będą obwieszczone w BIP oraz [na stronie Biura Architektury i Planowania Przestrzennego](#)

Zgodnie z art. 18 ust. 1 oraz z art. 8c i 8d ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, uwagi do projektu planu miejscowego może wnieść każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego, wyłożonym do publicznego wglądu.

Uwagi do projektu planu mogą być wnoszone:

- **w formie elektronicznej** opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, profilem zaufanym albo podpisem osobistym:
 - na adres email: sekretariat.BAiPP@um.warszawa.pl lub
 - na adres do doręczeń elektronicznych Urzędu m.st. Warszawy:
- **w formie papierowej:** przesłane pocztą do Prezydenta m.st. Warszawy za pośrednictwem Biura Architektury i Planowania Przestrzennego Urzędu m.st. Warszawy lub doręczone osobiście na adres Biura Architektury i Planowania Przestrzennego Urzędu m.st. Warszawy Al. Jerozolimskie 44, 00-024 Warszawa;
- **podczas dyskusji publicznej** za pomocą środków porozumiewania się na odległość w sposób umożliwiający jednoczesną transmisję obrazu i dźwięku oraz w formie zapisu tekstowego.

Termin składania uwag upływa 23 czerwca 2026 r.

Wnoszący uwagę zobowiązany jest podać swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby.

Dyżury projektantów planu odbędą się w terminie wyłożenia projektu planu do wglądu publicznego w poniedziałki:

- w formie telefonicznej **25 maja 2026 r. i 1 czerwca 2026 r.** w godzinach w godzinach 13.00 – 16.00 pod numerem 22 325 81 08,
- stacjonarnie **8 czerwca 2026 r.** w godzinach 13.00 – 16.00, miejsce: Centrum Łowicka przy ul. Łowickiej 21 w Warszawie, sala 25.

Z up. PREZYDENTA M.ST. WARSZAWY Aneta Wardzińska-Siczek
Zastępca Dyrektora Biura Architektury
i Planowania Przestrzennego

Z up. PREZYDENTA M.ST. WARSZAWY
Aneta Wardzińska-Siczek
Zastępca Dyrektora
w Biurze Architektury i Planowania Przestrzennego

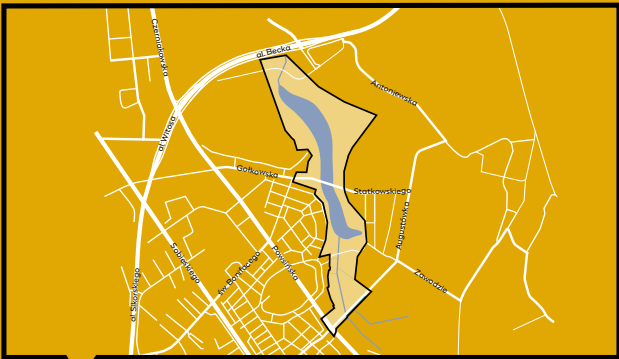
Załącznik do ogłoszenia – klauzula RODO:

Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Prezydent m.st. Warszawy (pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa), który przetwarza te dane na podstawie obowiązujących przepisów prawa, tj. ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503 z późn. zm.) oraz na podstawie udzielonej zgody. Podanie przez Panią/Pana danych osobowych jest obowiązkowe, w zakresie w jakim stanowi o tym przepis prawa. W pozostałych przypadkach jest dobrowolne. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane są w celu wypełnienia obowiązków prawnych ciążących na Administratorsze, tj. realizacji partycypacji społecznej w procesie planistycznym oraz – w przypadku danych, których obowiązek podania nie wynika z przepisu prawa – w celu wynikającym z treści tej zgody. W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych przysługują Pani/Panu prawo dostępu do danych osobowych, w tym prawo do uzyskania kopii tych danych, prawo do żądania sprostowania (poprawiania) danych osobowych, prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego właściwego w sprawach ochrony danych osobowych – Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, a w określonych prawem sytuacjach – prawo do żądania usunięcia danych osobowych i prawo do żądania ograniczenia przetwarzania danych osobowych. W stosunku do danych przetwarzanych na podstawie zgody przysługuje Pani/Panu także prawo do cofnięcia udzielonej zgody w dowolnym momencie. Pani/Pana dane mogą być przetwarzane w sposób zautomatyzowany i nie będą profilowane. W razie pytań dotyczących sposobu i zakresu przetwarzania Pani/Pana danych osobowych, a także przysługujących Pani/Panu uprawnień, należy kontaktować się z Inspektorem Ochrony Danych w Urzędzie m.st. Warszawy za pomocą adresu iod@um.warszawa.pl. Szczegółowe zapisy klauzuli informacyjnej dostępne są pod linkiem: <https://um.warszawa.pl/klauzula-informacyjna>

KONSULTACJE
SPOŁECZNE

CORAZ LEPSZY MOKOTÓW

DZIĘKI TWOIM OPINIOM

Jaki plan miejscowy dla rejonu Jeziorka Czerniakowskiego?

Plan miejscowy wpłynie na rozwój
Twojej okolicy. Określi, jak będzie
można ją urządzić.

Poznaj projekt planu

- na architektura.um.warszawa.pl
- w Biurze Architektury i Planowania Przestrzennego (BAiPP), Aleje Jerozolimskie 44 (poziom – 1, wejście od WOM), pon.–pt. 8–16

Porozmawiajmy:

- na dyskusji on-line 28 maja (czwartek) o 17
- na dyżurze telefonicznym projektantki planu w poniedziałki: 25 maja i 1 czerwca w godz. 13–16 pod numerem 22 325 81 08
- na dyżurze stacjonarnym projektantki planu w poniedziałek 8 czerwca w godz. 13–16, Centrum Łowicka, ul. Łowicka 21, sala 25

Możesz też złożyć uwagi do planu.

Dowiedz się, jak to zrobić na architektura.um.warszawa.pl lub pod tel. 19 115.

Tam też znajdziesz więcej informacji o spotkaniu on-line.

**Konsultacje społeczne trwają
od 19 maja do 23 czerwca 2026.**

TWOJA OPINIA SIĘ LICZY!

Warszawa

AB-I.7820.5.10.2024.IA

Zgodnie z art. 11d ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 311), oraz art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r., poz. 1691) Wojewoda Podlaski zawiadamia, o możliwości zapoznania się z pełnym materiałem dowodowym, w tym postanowieniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 26.02.2026 r. znak: WOOŚ.4222.1.2025.JK uzgadniającym warunki realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia oraz pismami Inwestora z dnia 22.04.2026 r. znak: VE/S19CB/ML/163/26 i z dnia 29.04.2026 r. znak: VE/S19CB/ML/166/26, przy których została przedłożona dokumentacja projektowa spełniająca wymogi ww. postanowienia,, w sprawie prowadzonej z wniosku Generalnego Dróg Krajowych i Autostrad – właściwego zarządcy drogi, reprezentowanego przez pełnomocników Pana Michała Lorenz i Panią Annę Marczewską-Zbucką, o zatwierdzenie projektu zagospodarowania terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego i udzielenia zezwolenia na realizację inwestycji drogowej polegającej na budowie drogi ekspresowej S19 Dobrzyniewo – Sokółka odcinek: węzeł Czarna Białostocka (bez węzła) – węzeł Białystok Północ (bez węzła) i rozbudowie drogi krajowej Nr 19 (istniejącej obwodnicy Wasilkowa), do parametrów drogi ekspresowej, na terenie gminy Czarna Białostocka i gminy Wasilków, w ramach zadania pn.: „Projekt i budowa drogi ekspresowej S19 Dobrzyniewo – Sokółka odcinek: węzeł Czarna Białostocka (bez węzła) – węzeł Białystok Północ (bez węzła)”, w zakresie robót budowlanych obejmujących:

- a) budowę drogi ekspresowej S19 od km 22+759,59 do km 35+095,00 (ok. 12,3 km), w ramach którego wchodzi rozbudowa drogi krajowej Nr 19 (istniejącej obwodnicy Wasilkowa), do parametrów drogi ekspresowej (odcinkowa dobudowa drugiej jezdni) na odcinku od km 30+493 do km 35+095 (ok. 4,6 km),
- b) przebudowę węzła drogowego Wasilków,
- c) przebudowę i rozbudowę istniejącej drogi krajowej Nr 19, dróg powiatowych oraz dróg gminnych krzyżujących się z drogą ekspresową,
- d) przebudowę skrzyżowań i odcinków wlotowych dróg powiatowych i gminnych,
- e) budowę i przebudowę zjazdów,
- f) budowę obiektów inżynierskich (przejęć górnych dla zwierząt – 2 szt., wiaduktu drogowego – 1 szt., mostów – 10 szt., przepustów melioracyjnych, przepustów dla małych zwierząt i płazów – 2 szt., przepustu dla pieszych),
- g) rozbiórkę obiektów inżynierskich (mostów, konstrukcji oporowych przy istniejącym moście),
- h) budowę zatok autobusowych, przejęć i chodników dla pieszych,
- i) budowę odcinków dróg dla rowerów i dróg dla pieszych i rowerów,
- j) budowę infrastruktury związanej z drogą: odwodnienia, oświetlenia, kanału technologicznego,
- k) budowę urządzeń technicznych drogi: barier ochronnych, ogrodzenia drogi wraz z bramami i furtkami,
- l) budowę urządzeń odwadniających: rowów drogowych, kanalizacji deszczowej i zbiorników retencyjnych,
- ł) budowę urządzeń służących ochronie środowiska: ekranów akustycznych, ekranów przeciwośnieniowych, płotków ochronno-naprowadzających, elementów systemu odwodnienia drogi (separatory, osadniki), itp.
- m) budowę i rozbudowę koryt rzek i sieci melioracyjnej, w tym rzeki Bartoszycha, Dopływu spod Studzianek i rzeki Czarna,
- n) budowę i przebudowę sieci wodociągowej, sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej, urządzeń melioracji wodnych, sieci telekomunikacyjnej oraz sieci elektroenergetycznej,
- o) wycinkę istniejącej zieleni oraz wykonanie nasadzeń.

**Przedmiotowa inwestycja planowana jest do realizacji na:
– działkach stanowiących istniejący pas drogowy drogi krajowej Nr 19, o nr:**

**GMINA CZARNA BIAŁOSTOCKA
obręb 0015 Ponure – 29/5, 29/9;**

**GMINA WASILKÓW
obręb 0013 Wasilków – 322/3, 1562/1;
obręb 0009 Sochonie – 562;**

– działkach w całości przeznaczonych pod projektowaną drogę ekspresową S19 oraz projektowane pasy drogowe innych dróg publicznych, o nr:

**GMINA WASILKÓW
obręb 0013 Wasilków – 11, 334/152, 334/155, 1562/8;
obręb 0009 Sochonie – 171/7;**

działkach ulegających podziałowi, przeznaczonych pod projektowany pas drogowy drogi ekspresowej S19 oraz projektowane pasy drogowe innych dróg publicznych, o nr:

**GMINA CZARNA BIAŁOSTOCKA
obręb 0015 Ponure**

- 1. 29/6 dzielona na działki: 29/10 o pow. 0,1116 ha (przeznaczona pod drogę), 29/11 o pow. 1,1876 ha (przeznaczona pod drogę), 29/12 o pow. 2,6315 ha (przeznaczona pod drogę), 29/13 o pow. 0,3421 ha (przeznaczona pod drogę);
- 2. 29/7 dzielona na działki: 29/14 o pow. 0,3401 ha (przeznaczona pod drogę), 29/15 o pow. 0,6095 ha (przeznaczona pod drogę), 29/16 o pow. 1,4927 ha (przeznaczona pod drogę);

OBWIESZCZENIE WOJEWODY PODLASKIEGO

- 3. 29/8 dzielona na działki: 29/17 o pow. 0,2682 ha (przeznaczona pod drogę), 29/18 o pow. 3,3096 ha (przeznaczona pod drogę);
- 4. 159 dzielona na działki: 159/1 o pow. 5,2312 ha (przeznaczona pod drogę), 159/2 o pow. 0,0254 ha (przeznaczona pod drogę), 159/3 o pow. 0,0055 ha (przeznaczona pod drogę), 159/4 o pow. 18,0821 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 5. 169 dzielona na działki: 169/1 o pow. 7,1949 ha (przeznaczona pod drogę), 169/2 o pow. 0,0074 ha (przeznaczona pod drogę), 169/3 o pow. 23,2959 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 6. 179/3 dzielona na działki: 179/4 o pow. 0,0018 ha (przeznaczona pod drogę), 179/5 o pow. 11,1662 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 7. 180 dzielona na działki: 180/1 o pow. 0,0721 ha (przeznaczona pod drogę), 180/2 o pow. 0,44 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 8. 181/4 dzielona na działki: 181/5 o pow. 0,5903 ha (przeznaczona pod drogę), 181/6 o pow. 0,0078 ha (przeznaczona pod drogę), 181/7 o pow. 8,7409 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 9. 182/2 dzielona na działki: 182/3 o pow. 4,4068 ha (przeznaczona pod drogę), 182/4 o pow. 0,3185 ha (w dotychczasowym władaniu), 182/5 o pow. 0,1732 ha (przeznaczona pod drogę), 182/6 o pow. 15,0797 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 10. 183/1 dzielona na działki: 183/3 o pow. 0,0305 ha (przeznaczona pod drogę), 183/4 o pow. 0,0264 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 11. 183/2 dzielona na działki: 183/5 o pow. 0,9610 ha (przeznaczona pod drogę), 183/6 o pow. 0,1031 ha (przeznaczona pod drogę), 183/7 o pow. 0,9736 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 12. 184 dzielona na działki: 184/1 o pow. 0,0560 ha (przeznaczona pod drogę), 184/2 o pow. 1,2260 ha (przeznaczona pod drogę), 184/3 o pow. 0,0284 ha (przeznaczona pod drogę), 184/4 o pow. 2,0759 ha (w dotychczasowym władaniu), 184/5 o pow. 12,1906 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 13. 230/1 dzielona na działki: 230/3 o pow. 0,8918 ha (przeznaczona pod drogę), 230/4 o pow. 0,0160 ha (przeznaczona pod drogę), 230/5 o pow. 12,5340 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 14. 231/2 dzielona na działki: 231/3 o pow. 0,4965 ha (przeznaczona pod drogę), 231/4 o pow. 12,5018 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 15. 232/1 dzielona na działki: 232/3 o pow. 7,7735 ha (przeznaczona pod drogę), 232/4 o pow. 0,0185 ha (przeznaczona pod drogę), 232/5 o pow. 0,0167 ha (przeznaczona pod drogę), 232/6 o pow. 41,4361 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 16. 234 dzielona na działki: 234/1 o pow. 0,0041 ha (przeznaczona pod drogę), 234/2 o pow. 15,5660 ha (w dotychczasowym władaniu);

GMINA WASILKÓW

obręb 0002 Horodnianka

- 17. 21 dzielona na działki: 21/1 o pow. 0,0410 ha (przeznaczona pod drogę), 21/2 o pow. 0,4794 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 18. 31 dzielona na działki: 31/1 o pow. 0,1328 ha (przeznaczona pod drogę), 31/2 o pow. 2,0178 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 19. 32 dzielona na działki: 32/1 o pow. 0,9745 ha (przeznaczona pod drogę), 32/2 o pow. 0,2100 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 20. 33 dzielona na działki: 33/1 o pow. 2,6050 ha (przeznaczona pod drogę), 33/2 o pow. 0,6512 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 21. 34 dzielona na działki: 34/1 o pow. 0,2774 ha (przeznaczona pod drogę), 34/2 o pow. 1,1042 ha (przeznaczona pod drogę), 34/3 o pow. 0,1117 ha (przeznaczona pod drogę), 34/4 o pow. 0,7378 ha (przeznaczona pod drogę);
- 22. 35 dzielona na działki: 35/1 o pow. 0,5091 ha (przeznaczona pod drogę), 35/2 o pow. 0,0278 ha (przeznaczona pod drogę), 35/3 o pow. 0,0922 ha (przeznaczona pod drogę), 35/4 o pow. 0,8332 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 23. 42 dzielona na działki: 42/1 o pow. 0,7768 ha (przeznaczona pod drogę), 42/2 o pow. 0,0375 ha (przeznaczona pod drogę), 42/3 o pow. 0,4463 ha (w dotychczasowym władaniu), 42/4 o pow. 1,9646 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 24. 43 dzielona na działki: 43/1 o pow. 0,0303 ha (przeznaczona pod drogę), 43/2 o pow. 0,0159 ha (przeznaczona pod drogę);
- 25. 44 dzielona na działki: 44/1 o pow. 0,1062 ha (przeznaczona pod drogę), 44/2 o pow. 0,4561 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 26. 45 dzielona na działki: 45/1 o pow. 0,0810 ha (przeznaczona pod drogę), 45/2 o pow. 0,4003 ha (przeznaczona pod drogę), 45/3 o pow. 0,0774 ha (przeznaczona pod drogę), 45/4 o pow. 0,0862 ha (w dotychczasowym władaniu), 45/5 o pow. 0,1521 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 27. 46 dzielona na działki: 46/1 o pow. 0,1352 ha (przeznaczona pod drogę), 46/2 o pow. 2,5211 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 28. 50 dzielona na działki: 50/1 o pow. 0,0318 ha (przeznaczona pod drogę), 50/2 o pow. 0,1732 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 29. 51 dzielona na działki: 51/1 o pow. 0,1326 ha (przeznaczona pod drogę), 51/2 o pow. 0,1301 ha (przeznaczona pod drogę), 51/3 o pow. 0,5045 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 30. 52 dzielona na działki: 52/1 o pow. 0,0060 ha (przeznaczona pod drogę), 52/2 o pow. 0,2469 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 31. 53 dzielona na działki: 53/1 o pow. 0,1675 ha (przeznaczona pod drogę), 53/2 o pow. 2,6879 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 32. 54 dzielona na działki: 54/1 o pow. 0,0201 ha (przeznaczona pod drogę), 54/2 o pow. 0,1054 ha (w dotychczasowym władaniu);

- 33. 103/5 dzielona na działki: 103/6 o pow. 0,9812 ha (przeznaczona pod drogę), 103/7 o pow. 0,6143 ha (w dotychczasowym władaniu), 103/8 o pow. 12,0995 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 34. 104/2 dzielona na działki: 104/4 o pow. 0,0249 ha (przeznaczona pod drogę), 104/5 o pow. 0,0457 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 35. 104/3 dzielona na działki: 104/6 o pow. 2,4356 ha (przeznaczona pod drogę), 104/7 o pow. 0,1907 ha (przeznaczona pod drogę), 104/8 o pow. 5,4775 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 36. 105/2 dzielona na działki: 105/5 o pow. 0,0516 ha (przeznaczona pod drogę), 105/6 o pow. 0,4525 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 37. 105/4 dzielona na działki: 105/7 o pow. 0,5994 ha (przeznaczona pod drogę), 105/8 o pow. 0,3477 ha (przeznaczona pod drogę), 105/9 o pow. 19,9373 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 38. 110/2 dzielona na działki: 110/4 o pow. 0,0241 ha (przeznaczona pod drogę), 110/5 o pow. 0,0039 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 39. 110/3 dzielona na działki: 110/6 o pow. 0,8034 ha (przeznaczona pod drogę), 110/7 o pow. 0,1468 ha (przeznaczona pod drogę), 110/8 o pow. 19,3397ha (w dotychczasowym władaniu);

obręb 0010 Studzianki

- 40. 48 dzielona na działki: 48/1 o pow. 0,0808 ha (przeznaczona pod drogę), 48/2 o pow. 0,7056 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 41. 50 dzielona na działki: 50/1 o pow. 0,5644 ha (przeznaczona pod drogę), 50/2 o pow. 0,1489 ha (przeznaczona pod drogę);
- 42. 57 dzielona na działki: 57/1 o pow. 0,0540 ha (przeznaczona pod drogę), 57/2 o pow. 0,3123 ha (przeznaczona pod drogę), 57/3 o pow. 8,5928 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 43. 226/2 dzielona na działki: 226/4 o pow. 0,2689 ha (przeznaczona pod drogę), 226/5 o pow. 0,6124 ha (przeznaczona pod drogę), 226/6 o pow. 0,5461 ha (przeznaczona pod drogę), 226/7 o pow. 0,3587 ha (w dotychczasowym władaniu), 226/8 o pow. 4,5326 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 44. 226/3 dzielona na działki: 226/9 o pow. 0,8864 ha (przeznaczona pod drogę), 226/10 o pow. 0,1903 ha (w dotychczasowym władaniu);

obręb 0013 Wasilków

- 45. 9/2 dzielona na działki: 9/4 o pow. 0,1553 ha (przeznaczona pod drogę), 9/5 o pow. 1,2355 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 46. 9/3 dzielona na działki: 9/6 o pow. 0,4058 ha (przeznaczona pod drogę), 9/7 o pow. 1,1025 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 47. 10 dzielona na działki: 10/1 o pow. 0,0219 ha (przeznaczona pod drogę), 10/2 o pow. 0,1141 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 48. 12 dzielona na działki: 12/1 o pow. 0,3424 ha (przeznaczona pod drogę), 12/2 o pow. 0,2806 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 49. 13 dzielona na działki: 13/1 o pow. 0,2371 ha (przeznaczona pod drogę), 13/2 o pow. 0,5731 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 50. 15/1 dzielona na działki: 15/2 o pow. 0,0163 ha (przeznaczona pod drogę), 15/3 o pow. 1, 4097 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 51. 18 dzielona na działki: 18/1 o pow. 0,0263 ha (przeznaczona pod drogę), 18/2 o pow. 1,2136 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 52. 22/6 dzielona na działki: 22/15 o pow. 1,3734 ha (przeznaczona pod drogę), 22/16 o pow. 0,0163 ha (przeznaczona pod drogę), 22/17 o pow. 4,2870 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 53. 22/7 dzielona na działki: 22/18 o pow. 1,0716 ha (przeznaczona pod drogę), 22/19 o pow. 3,1481 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 54. 22/8 dzielona na działki: 22/20 o pow. 0,6083 ha (przeznaczona pod drogę), 22/21 o pow. 2,8065 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 55. 23 dzielona na działki: 23/1 o pow. 0,0369 ha (przeznaczona pod drogę), 23/2 o pow. 0,7790 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 56. 24/3 dzielona na działki: 24/4 o pow. 1,6417 ha (przeznaczona pod drogę), 24/5 o pow. 2,6846 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 57. 25 dzielona na działki: 25/1 o pow. 1,2518 ha (przeznaczona pod drogę), 25/2 o pow. 0,5912 ha (przeznaczona pod drogę), 25/3 o pow. 1,5421 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 58. 26/1 dzielona na działki: 26/2 o pow. 3,3363 ha (przeznaczona pod drogę), 26/3 o pow. 1,4483 ha (przeznaczona pod drogę), 26/4 o pow. 9,8462 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 59. 28 dzielona na działki: 28/1 o pow. 0,0418 ha (przeznaczona pod drogę), 28/2 o pow. 0,0263 ha (przeznaczona pod drogę), 28/3 o pow. 0,3462 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 60. 115/9 dzielona na działki: 115/14 o pow. 0,0379 ha (przeznaczona pod drogę), 115/15 o pow. 0,2941 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 61. 116/1 dzielona na działki: 116/8 o pow. 0,6320 ha (przeznaczona pod drogę), 116/9 o pow. 0,8647 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 62. 116/3 dzielona na działki: 116/12 o pow. 0,0067 ha (przeznaczona pod drogę), 116/13 o pow. 0,4527 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 63. 116/4 dzielona na działki: 116/14 o pow. 0,0088 ha (przeznaczona pod drogę), 116/15 o pow. 0,2917 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 64. 116/5 dzielona na działki: 116/16 o pow. 0,0046 ha (przeznaczona pod drogę), 116/17 o pow. 0,2960 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 65. 116/7 dzielona na działki: 116/10 o pow. 0,3120 ha (przeznaczona pod drogę), 116/11 o pow. 0,1034 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 66. 117 dzielona na działki: 117/1 o pow. 0,0077 ha (przeznaczona pod drogę), 117/2 o pow. 0,3688 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 67. 135 dzielona na działki: 135/1 o pow. 0,0436 ha (przeznaczona pod drogę), 135/2 o pow. 0,5505 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 68. 151/1 dzielona na działki: 151/2 o pow. 0,6399 ha (przeznaczona pod drogę), 151/3 o pow. 2,7683 ha (w dotychczasowym władaniu);

69. 170/2 dzielona na działki: 170/3 o pow. 0,0141 ha (przeznaczona pod drogę), 170/4 o pow. 0,2761 ha (w dotychczasowym władaniu);
70. 184/2 dzielona na działki: 184/3 o pow. 0,3883 ha (przeznaczona pod drogę), 184/4 o pow. 0,9898 ha (w dotychczasowym władaniu);
71. 185/2 dzielona na działki: 185/3 o pow. 0,0175 ha (przeznaczona pod drogę), 185/4 o pow. 0,4126 ha (w dotychczasowym władaniu);
72. 187 dzielona na działki: 187/1 o pow. 0,0417 ha (przeznaczona pod drogę), 187/2 o pow. 0,1115 ha (przeznaczona pod drogę), 187/3 o pow. 1,3783 ha (w dotychczasowym władaniu);
73. 193/5 dzielona na działki: 193/8 o pow. 0,1755 ha (przeznaczona pod drogę), 193/9 o pow. 0,2242 ha (przeznaczona pod drogę), 193/10 o pow. 0,3896 ha (w dotychczasowym władaniu);
74. 193/7 dzielona na działki: 193/11 o pow. 0,7053 ha (przeznaczona pod drogę), 193/12 o pow. 1,6766 ha (przeznaczona pod drogę), 193/13 o pow. 0,3921 ha (przeznaczona pod drogę), 193/14 o pow. 0,0114 ha (przeznaczona pod drogę), 193/15 o pow. 14,1239 ha (w dotychczasowym władaniu);
75. 209/2 dzielona na działki: 209/3 o pow. 0,0150 ha (przeznaczona pod drogę), 209/4 o pow. 0,0204 ha (przeznaczona pod drogę), 209/5 o pow. 0,5153 ha (w dotychczasowym władaniu);
76. 239/2 dzielona na działki: 239/4 o pow. 0,0227 ha (przeznaczona pod drogę), 239/5 o pow. 0,0084 ha (przeznaczona pod drogę);
77. 288/2 dzielona na działki: 288/4 o pow. 0,0088 ha (przeznaczona pod drogę), 288/5 o pow. 0,0802 ha (w dotychczasowym władaniu);
78. 307/2 dzielona na działki: 307/3 o pow. 0,2669 ha (przeznaczona pod drogę), 307/4 o pow. 0,9641 ha (w dotychczasowym władaniu);
79. 316/2 dzielona na działki: 316/3 o pow. 0,0622 ha (przeznaczona pod drogę), 314/4 o pow. 1,3104 ha (w dotychczasowym władaniu);
80. 321/4 dzielona na działki: 321/5 o pow. 0,0046 ha (przeznaczona pod drogę), 321/6 o pow. 0,3889 ha (w dotychczasowym władaniu);
81. 322/5 dzielona na działki: 322/6 o pow. 0,0502 ha (przeznaczona pod drogę), 322/7 o pow. 0,2322 ha (w dotychczasowym władaniu);
82. 329/3 dzielona na działki: 329/4 o pow. 0,0394 ha (przeznaczona pod drogę), 329/5 o pow. 5,0973 ha (w dotychczasowym władaniu);
83. 331/2 dzielona na działki: 331/4 o pow. 0,6944 ha (przeznaczona pod drogę), 331/5 o pow. 0,0706 ha (przeznaczona pod drogę), 331/6 o pow. 2,4351 ha (w dotychczasowym władaniu);
84. 331/3 dzielona na działki: 331/7 o pow. 0,0207 ha (przeznaczona pod drogę), 331/8 o pow. 11,6838 ha (w dotychczasowym władaniu);
85. 332/6 dzielona na działki: 332/94 o pow. 0,1294 ha (przeznaczona pod drogę), 332/95 o pow. 0,0224 ha (przeznaczona pod drogę);
86. 332/12 dzielona na działki: 332/88 o pow. 0,0331 ha (przeznaczona pod drogę), 332/89 o pow. 0,0087 ha (przeznaczona pod drogę), 332/90 o pow. 0,0872 ha (przeznaczona pod drogę), 332/91 o pow. 0,2120 ha (w dotychczasowym władaniu);
87. 332/13 dzielona na działki: 332/92 o pow. 0,2490 ha (przeznaczona pod drogę), 332/93 o pow. 0,0634 ha (przeznaczona pod drogę);
88. 333/2 dzielona na działki: 333/4 o pow. 0,0025 ha (przeznaczona pod drogę), 333/5 o pow. 0,1214 ha (przeznaczona pod drogę), 333/6 o pow. 0,0158 ha (w dotychczasowym władaniu);
89. 334/153 dzielona na działki: 334/273 o pow. 0,5220 ha (przeznaczona pod drogę), 334/274 o pow. 0,6122 ha (w dotychczasowym władaniu);
90. 334/188 dzielona na działki: 334/275 o pow. 0,0488 ha (przeznaczona pod drogę), 334/276 o pow. 0,3777 ha (w dotychczasowym władaniu);
91. 334/198 dzielona na działki: 334/277 o pow. 0,1422 ha (przeznaczona pod drogę), 334/278 o pow. 0,7996 ha (w dotychczasowym władaniu);
92. 334/199 dzielona na działki: 334/279 o pow. 0,2053 ha (przeznaczona pod drogę), 334/280 o pow. 0,4429 ha (w dotychczasowym władaniu);
93. 334/200 dzielona na działki: 334/281 o pow. 0,0733 ha (przeznaczona pod drogę), 334/282 o pow. 0,5130 ha (w dotychczasowym władaniu);
94. 334/201 dzielona na działki: 334/283 o pow. 0,1320 ha (przeznaczona pod drogę), 334/284 o pow. 0,5984 ha (w dotychczasowym władaniu);
95. 340/2 dzielona na działki: 340/3 o pow. 0,2034 ha (przeznaczona pod drogę), 340/4 o pow. 0,5330 ha (przeznaczona pod drogę), 340/5 o pow. 1,3801 ha (w dotychczasowym władaniu);
96. 342 dzielona na działki: 342/1 o pow. 0,0014 ha (przeznaczona pod drogę), 342/2 o pow. 0,1333 ha (przeznaczona pod drogę), 342/3 o pow. 0,8248 ha (w dotychczasowym władaniu);
97. 343 dzielona na działki: 343/1 o pow. 0,2119 ha (przeznaczona pod drogę), 343/2 o pow. 1,4273 ha (w dotychczasowym władaniu);
98. 344 dzielona na działki: 344/1 o pow. 0,1215 ha (przeznaczona pod drogę), 344/2 o pow. 0,2113 ha (w dotychczasowym władaniu);
99. 345 dzielona na działki: 345/1 o pow. 0,0195 ha (przeznaczona pod drogę), 345/2 o pow. 0,0625 ha (w dotychczasowym władaniu);
100. 347/2 dzielona na działki: 347/5 o pow. 0,0998 ha (przeznaczona pod drogę), 347/6 o pow. 1,1916 ha (w dotychczasowym władaniu);
101. 347/3 dzielona na działki: 347/7 o pow. 0,0363 ha (przeznaczona pod drogę), 347/8 o pow. 0,8935 ha (w dotychczasowym władaniu);
102. 347/4 dzielona na działki: 347/9 o pow. 0,0227 ha (przeznaczona pod drogę), 347/10 o pow. 0,9072 ha (w dotychczasowym władaniu);
103. 348 dzielona na działki: 348/1 o pow. 0,0123 ha (przeznaczona pod drogę), 348/2 o pow. 1,7428 ha (w dotychczasowym władaniu);
104. 395/22 dzielona na działki: 395/39 o pow. 0,0039 ha (przeznaczona pod drogę), 395/40 o pow. 0,1523 ha (w dotychczasowym władaniu);
105. 395/23 dzielona na działki: 395/35 o pow. 0,0213 ha (przeznaczona pod drogę), 395/36 o pow. 0,3173 ha (w dotychczasowym władaniu);
106. 395/24 dzielona na działki: 395/37 o pow. 0,0056 ha (przeznaczona pod drogę), 395/38 o pow. 1,8761 ha (w dotychczasowym władaniu);

107. 395/28 dzielona na działki: 395/33 o pow. 0,0020 ha (przeznaczona pod drogę), 395/34 o pow. 40,0742 ha (w dotychczasowym władaniu);
108. 1537/1 dzielona na działki: 1537/2 o pow. 2,2608 ha (przeznaczona pod drogę), 1537/3 o pow. 0,0256 ha (przeznaczona pod drogę), 1537/4 o pow. 10,2303 ha (w dotychczasowym władaniu);
109. 1549/6 dzielona na działki: 1549/17 o pow. 0,5278 ha (przeznaczona pod drogę), 1549/18 o pow. 2,3819 ha (w dotychczasowym władaniu);
110. 1549/7 dzielona na działki: 1549/19 o pow. 0,5349 ha (przeznaczona pod drogę), 1549/20 o pow. 1,7456 ha (w dotychczasowym władaniu);
111. 1549/8 dzielona na działki: 1549/21 o pow. 0,3462 ha (przeznaczona pod drogę), 1549/22 o pow. 1,2682 ha (w dotychczasowym władaniu);
112. 1549/9 dzielona na działki: 1549/23 o pow. 0,4260 ha (przeznaczona pod drogę), 1549/24 o pow. 1,1821 ha (w dotychczasowym władaniu);
113. 1549/10 dzielona na działki: 1549/13 o pow. 0,5515 ha (przeznaczona pod drogę), 1549/14 o pow. 1,0524 ha (w dotychczasowym władaniu);
114. 1549/11 dzielona na działki: 1549/15 o pow. 0,8654 ha (przeznaczona pod drogę), 1549/16 o pow. 0,9109 ha (w dotychczasowym władaniu);
115. 1562/9 dzielona na działki: 1562/14 o pow. 0,0882 ha (przeznaczona pod drogę), 1562/15 o pow. 0,4896 ha (w dotychczasowym władaniu);
116. 1564/3 dzielona na działki: 1564/6 o pow. 0,5764 ha (przeznaczona pod drogę), 1564/7 o pow. 1,8000 ha (w dotychczasowym władaniu);
117. 1564/4 dzielona na działki: 1564/8 o pow. 0,0165 ha (przeznaczona pod drogę), 1564/9 o pow. 0,0056 ha (przeznaczona pod drogę), 1564/10 o pow. 0,25 ha (w dotychczasowym władaniu);
118. 1566/9 dzielona na działki: 1566/17 o pow. 0,0046 ha (przeznaczona pod drogę), 1566/18 o pow. 0,0054 ha (przeznaczona pod drogę), 1566/19 o pow. 0,9315 ha (w dotychczasowym władaniu);
119. 1566/14 dzielona na działki: 1566/15 o pow. 0,0251 ha (przeznaczona pod drogę), 1566/16 o pow. 0,2309 ha (w dotychczasowym władaniu);
120. 1567/3 dzielona na działki: 1567/4 o pow. 0,0479 ha (przeznaczona pod drogę), 1567/5 o pow. 0,0835 ha (przeznaczona pod drogę), 1567/6 o pow. 0,3952 ha (przeznaczona pod drogę), 1567/7 o pow. 0,1422 ha (przeznaczona pod drogę), 1567/8 o pow. 3,7845 ha (w dotychczasowym władaniu);
121. 1637/3 dzielona na działki: 1637/4 o pow. 0,7358 ha (przeznaczona pod drogę), 1637/5 o pow. 26,4602 ha (w dotychczasowym władaniu);
122. 1638 dzielona na działki: 1638/1 o pow. 0,2511 ha (przeznaczona pod drogę), 1638/2 o pow. 0,4674 ha (w dotychczasowym władaniu);
123. 1640 dzielona na działki: 1640/1 o pow. 1,8078 ha (przeznaczona pod drogę), 1640/2 o pow. 1,8065 ha (przeznaczona pod drogę), 1640/3 o pow. 23,7299 ha (w dotychczasowym władaniu);
124. 1641 dzielona na działki: 1641/1 o pow. 0,5811 ha (przeznaczona pod drogę), 1641/2 o pow. 0,5467 ha (przeznaczona pod drogę), 1641/3 o pow. 0,0212 ha (przeznaczona pod drogę);
125. 1642 dzielona na działki: 1642/1 o pow. 0,3409 ha (przeznaczona pod drogę), 1642/2 o pow. 0,3137 ha (przeznaczona pod drogę), 1642/3 o pow. 0,0187 ha (przeznaczona pod drogę), 1642/4 o pow. 0,3599 ha (w dotychczasowym władaniu);
126. 1643 dzielona na działki: 1643/1 o pow. 0,2825 ha (przeznaczona pod drogę), 1643/2 o pow. 0,2460 ha (przeznaczona pod drogę), 1643/3 o pow. 0,5532 ha (w dotychczasowym władaniu);
127. 1644 dzielona na działki: 1644/1 o pow. 0,2905 ha (przeznaczona pod drogę), 1644/2 o pow. 0,2430 ha (przeznaczona pod drogę), 1644/3 o pow. 0,8124 ha (w dotychczasowym władaniu);
128. 1645 dzielona na działki: 1645/1 o pow. 0,0919 ha (przeznaczona pod drogę), 1645/2 o pow. 0,1775 ha (przeznaczona pod drogę), 1645/3 o pow. 0,94 ha (w dotychczasowym władaniu);
129. 1646 dzielona na działki: 1646/1 o pow. 0,0857 ha (przeznaczona pod drogę), 1646/2 o pow. 0,6487 ha (w dotychczasowym władaniu);
130. 1647 dzielona na działki: 1647/1 o pow. 0,0371 ha (przeznaczona pod drogę), 1647/2 o pow. 0,9203 ha (w dotychczasowym władaniu);
131. 6163 dzielona na działki: 6163/1 o pow. 0,2578 ha (przeznaczona pod drogę), 6163/2 o pow. 0,0527 ha (w dotychczasowym władaniu), 6163/3 o pow. 0,0589 ha (w dotychczasowym władaniu), 6163/4 o pow. 0,0338 ha (przeznaczona pod drogę); 6163/5 o pow. 17,3151 ha (przeznaczona pod drogę);
132. 6164 dzielona na działki: 6164/1 o pow. 0,0033 ha (przeznaczona pod drogę), 6164/2 o pow. 12,9085 ha (przeznaczona pod drogę);
133. 334/285 dzielona na działki: 334/287 o pow. 0,3596 ha (przeznaczona pod drogę), 334/288 o pow. 78,2684 ha (w dotychczasowym władaniu);
- obręb 0009 Sochonie**
134. 9/2 dzielona na działki: 9/3 o pow. 0,0187 ha (przeznaczona pod drogę), 9/4 o pow. 1,0088 ha (w dotychczasowym władaniu);
135. 10/4 dzielona na działki: 10/6 o pow. 0,0370 ha (przeznaczona pod drogę), 10/7 o pow. 0,5446 ha (w dotychczasowym władaniu);
136. 25/2 dzielona na działki: 25/4 o pow. 0,4462 ha (przeznaczona pod drogę), 25/5 o pow. 0,5720 ha (w dotychczasowym władaniu);
137. 168/2 dzielona na działki: 168/6 o pow. 0,0205 ha (przeznaczona pod drogę), 168/7 o pow. 0,0805 ha (w dotychczasowym władaniu);
138. 170/3 dzielona na działki: 170/7 o pow. 0,2267 ha (przeznaczona pod drogę), 170/8 o pow. 0,4028 ha (w dotychczasowym władaniu);
139. 179/6 dzielona na działki: 179/7 o pow. 0,0308 ha (przeznaczona pod drogę), 179/8 o pow. 2,1823 ha (w dotychczasowym władaniu);
140. 190/2 dzielona na działki: 190/3 o pow. 0,2397 ha (przeznaczona pod drogę), 190/4 o pow. 0,6363 ha (w dotychczasowym władaniu);
141. 328/3 dzielona na działki: 328/4 o pow. 0,0096 ha (przeznaczona pod drogę), 328/5 o pow. 0,1197 ha (w dotychczasowym władaniu);

142. 384/6 dzielona na działki: 384/9 o pow. 0,0970 ha (przeznaczona pod drogę), 384/10 o pow. 0,4351 ha (w dotychczasowym władaniu);
143. 384/7 dzielona na działki: 384/11 o pow. 0,0998 ha (przeznaczona pod drogę), 384/12 o pow. 0,1496 ha (w dotychczasowym władaniu);
144. 395/2 dzielona na działki: 395/3 o pow. 0,3834 ha (przeznaczona pod drogę), 395/4 o pow. 0,7147 ha (w dotychczasowym władaniu);
145. 402/2 dzielona na działki: 402/4 o pow. 0,0162 ha (przeznaczona pod drogę), 402/5 o pow. 0,7378 ha (w dotychczasowym władaniu);
146. 402/3 dzielona na działki: 402/6 o pow. 0,3613 ha (przeznaczona pod drogę), 402/7 o pow. 0,2620 ha (w dotychczasowym władaniu);
147. 563 dzielona na działki: 563/1 o pow. 0,5554 ha (w dotychczasowym władaniu), 563/2 o pow. 0,5534 ha (w dotychczasowym władaniu), 563/3 o pow. 4,9107 ha (przeznaczona pod drogę);

– **działkach stanowiących nieruchomości, z których korzystanie będzie ograniczone (tzw. „czasowe zajęcie”), niezbędnych podczas realizacji inwestycji, o nr:**

GMINA CZARNA BIAŁOSTOCKA

obręb 0015 Ponure – 29/5, 159/4 (przed podziałem 159), 169/3 (przed podziałem 169), 179/2, 180/2 (przed podziałem 180), 181/3, 181/7 (przed podziałem 181/4), 182/1, 182/4 (przed podziałem 182/2), 182/6 (przed podziałem 182/2), 183/4 (przed podziałem 183/1), 183/7 (przed podziałem 183/2), 184/4 (przed podziałem 184), 184/5 (przed podziałem 184), 232/6 (przed podziałem 232/1);

obręb 0017 Ruda Rzeczek – 100;

GMINA WASILKÓW

obręb 0013 Wasilków – 1/5, 9/5 (przed podziałem 9/2), 9/7 (przed podziałem 9/3), 10/2 (przed podziałem 10), 23/2 (przed podziałem 23), 24/5 (przed podziałem 24/3), 25/3 (przed podziałem 25), 28/3 (przed podziałem 28), 115/15 (przed podziałem 115/9), 116/13 (przed podziałem 116/3), 135/2 (przed podziałem 135), 170/4 (przed podziałem 170/2), 185/4 (przed podziałem 185/2), 187/3 (przed podziałem 187), 193/15 (przed podziałem 193/7), 193/15 (przed podziałem 193/7), 316/4 (przed podziałem 316/2), 317/2, 321/6 (przed podziałem 321/4), 322/7 (przed podziałem 322/5), 332/91 (przed podziałem 332/12), 333/6 (przed podziałem 333/2), 333/3, 334/274 (przed podziałem 334/153), 334/192, 334/284 (przed podziałem 334/201), 334/288 (przed podziałem 334/285), 340/5 (przed podziałem 340/2), 345/2 (przed podziałem 345), 347/8 (przed podziałem 347/3), 395/36 (przed podziałem 395/23), 1549/18 (przed podziałem 1549/6), 1549/20 (przed podziałem 1549/7), 1549/24 (przed podziałem 1549/9), 1549/16 (przed podziałem 1549/11), 1564/10 (przed podziałem 1564/4), 1566/19 (przed podziałem 1566/9), 1566/16 (przed podziałem 1566/14), 1567/8 (przed podziałem 1567/3), 1637/5 (przed podziałem 1637/3), 1642/4 (przed podziałem 1642);

obręb 0002 Horodniana – 21/2 (przed podziałem 21), 25, 26/1, 26/2, 31/2 (przed podziałem 31), 33/2 (przed podziałem 33), 35/4 (przed podziałem 35), 42/3 (przed podziałem 42), 42/4 (przed podziałem 42), 44/2 (przed podziałem 44), 45/4 (przed podziałem 45), 45/5 (przed podziałem 45), 50/2 (przed podziałem 50), 51/3 (przed podziałem 51), 53/2 (przed podziałem 53), 103/4, 103/7 (przed podziałem 103/5), 104/1, 104/5 (przed podziałem 104/2), 104/8 (przed podziałem 104/3), 105/6 (przed podziałem 105/2), 105/3, 105/9 (przed podziałem 105/4);

obręb 0009 Sochonie – 25/5 (przed podziałem 25/2), 26/3, 168/7 (przed podziałem 168/2), 384/10 (przed podziałem 384/6), 384/12 (przed podziałem 384/7), 404/2;

obręb 0010 Studzianki – 57/3 (przed podziałem 57), 226/7 (przed podziałem 226/2), 226/8 (przed podziałem 226/2), 226/10 (przed podziałem 226/3);

– **działkach stanowiących teren wód płynących przeznaczonych do zajęcia na czas realizacji inwestycji (tzw. „czasowe zajęcie”), o nr:**

GMINA CZARNA BIAŁOSTOCKA

obręb 0015 Ponure – 178;

GMINA WASILKÓW

obręb 0009 Sochonie – 23;

– **działce stanowiącej teren linii kolejowej przeznaczonej do zajęcia na czas realizacji i użytkowania inwestycji (tzw. „czasowe zajęcie”), o nr:**

GMINA WASILKÓW

obręb 0013 Wasilków – 1/7.

Strony mogą zapoznać się ze zgromadzonym materiałem dowodowym w Podlaskim Urzędzie Wojewódzkim, Wydziale Architektury i Budownictwa, ul. Mickiewicza 3 w Białymstoku, w Punkcie Obsługi Klienta, w godz. 8⁰⁰ – 15⁰⁰, a także składać uwagi i wnioski dotyczące przedmiotowej sprawy, w terminie 14 dni, od terminu zamieszczenia niniejszego obwieszczenia, tj. od dnia 12.05.2026 r. do dnia 26.05.2026 r.

Jednocześnie informuję, iż niniejsze obwieszczenie nie jest wezwaniem do osobistego stawiennictwa, lecz informacją o przysługującym stronom prawie do zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym.

Zapoznanie się z aktami sprawy będzie możliwe po uprzednim umówieniu się pod wskazanym niżej numerem telefonu na konkretny dzień i godzinę.

Jednocześnie na podstawie art. 9 Kpa informuję, iż strona, która chciałaby skorzystać w siedzibie organu z prawa zapoznania się z dokumentacją proszona jest o zaopatrzenie się we własny sprzęt (aparaturę fotograficzną, telefon komórkowy, kartkę i długopis do sporządzenia odpisu lub notatek). Istnieje również możliwość kontaktu telefonicznego z tutejszym organem (pod numerem telefonu 85 74 39 429) oraz przesłania w formie elektronicznej przez pracownika organu, po uprzednim zwróceniu się z taką prośbą (za pośrednictwem e-Doręczenia: AE:PL-52577-37419-UFVCE-33), części dokumentacji (**w miarę możliwości technicznych, pojedyncze strony**) w formie skanu na adres wskazany przez stronę.

Po tym terminie sprawa zostanie rozpoznana w oparciu o posiadane dowody i materiały.

WOJEWODA LUBELSKI

IF-I.7820.13.2024.MM

Lublin, dnia 8 maja 2026 r.

OBWIESZCZENIE WOJEWODY LUBELSKIEGO

o wydaniu decyzji nr 8/26 z dnia 30 kwietnia 2026 r., znak: IF-I.7820.13.2024.MM

Działając na podstawie art. 11f ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 311) dalej zwanej *specustawą* drogową oraz art. 38, art. 44, art. 72 ust. 6 i art. 95 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.) zawiadamiam, że w dniu 30 kwietnia 2026 r., na rzecz Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, została wydana decyzja nr 8/26, znak: IF-I.7820.13.2024.MM, o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn.:

Budowa drogi ekspresowej S12 Lublin – Dorohusk na odcinku Piaski – Dorohusk
(z wyłączeniem budowy obwodnicy Chełma) odcinek nr 3: obiekt WD-15
(wraz z obiektem) – węzeł Chełm Zachód (bez węzła)

1. Inwestycja będzie realizowana na działkach w liniach rozgraniczających pod pas drogowy drogi S12 oraz pod pasy drogowe innych dróg publicznych:

Nr działki przed podziałem (lub całej w liniach rozgraniczających)	Nr działki po podziale przeznaczona pod pas drogi S12	Nr działki po podziale prze- znaczona pod pasy innych dróg publicznych
obręb ew. 0031 Chojno Nowe Drugie, gm. Siedliszcze, powiat chełmski		
387	387/2	387/3
402		402/2
405		405/2
406		406/2; 406/3
408		408/2
409		409/2; 409/3
410		410/1; 410/2
411		411/1; 411/2
412		412
413		413/2
415		415/2; 415/3
416	416/2	416/1
417		417/2; 417/3
418	418/4	418/2; 418/3
419	419/3; 419/5	419/2; 419/4; 419/6
420	420/2	420/3
421	421/2	421/3
425	425/2	425/1
426	426/3	426/2
438		438/1
440		440/1; 440/2; 440/3; 440/5
441		441
442	442/3	442/1; 442/2
443	443/2	443/1
444	444/2	444/1
445		445
446	446/2	446/1
447	447/2	447/1
448	448/2	448/1
449	449/2; 449/3	449/1
450	450/2	450/1; 450/3; 450/4
454	454/4	454/3; 454/5; 454/2
463	463/2	463/1; 463/3
464		464/2
465		465/2
466	466/2	466/1; 466/3
470	470/3	470/2
472	472/3	472/2
479	479/3	479/2; 479/4
480	480/3	480/2; 480/4
481	481/3	481/2; 481/4
482	482/3	482/2; 482/4
483	483/3	483/2; 483/4
484	484/3	484/2; 484/4
488		488/2
491	491/3	491/2
495	495/3	495/2; 495/4
506	506/1	506/2
507	507/1	507/2
509	509/1	509/2
512		512/1
515		515/1
518		518/1
659		659/1; 659/2
660		660/1; 660/2
661		661/1; 661/2
662		662/1; 662/2
667		667/1
676		676/1
677		677/1
678		678/1
679		679/1
680		680/1
681	681/1	681/2
689	689/1	
690	690/1	
691	691/1	
692	692/1	
1507		1507/1
1515		1515/1; 1515/2
1523		1523/1
1505/2	1505/3	1505/4
422/2	422/4; 422/6	422/5
423/4	423/7	423/6; 423/8
424/2		424/2
439/1		439/3; 439/4
451/1	451/3	451/4
451/2	451/2	
452/1		452/3; 452/4
452/2	452/5; 452/7	452/6; 452/8
453/2	453/5; 453/7	453/4; 453/6; 453/8
456/2	456/5	456/4; 456/6; 456/8
457/2	457/5	457/4; 457/6; 457/8
458/2	458/5	458/4; 458/6; 458/8
459/2	459/5	459/4; 459/6
460/2	460/5	460/4; 460/6; 460/7
461/2	461/4	461/3; 461/5
462/2	462/4	462/3; 462/5
468/2	468/5	468/4; 468/6
469/2	469/5	469/4; 469/6
471/2	471/5	471/4; 471/6
473/2	473/3	473/4
474/2	474/5	474/4; 474/6
475/2	475/5	475/4; 475/6
476/2	476/5	476/4; 476/6
477/2	477/5	477/4; 477/6
478/2	478/5	478/4; 478/6
485/12		485/15
487/1	487/5	487/4
487/2	487/6	487/7
489/1	489/4	489/3
489/2	489/5	489/6
492/1	492/10	492/11
492/2		492/13
493/2	493/5	493/4; 493/6

494/2	494/5	494/4; 494/6
497/2		497/6
497/3	497/10	497/9; 497/11
498/1	498/7	498/6; 498/8
499/10	499/19	499/18; 499/20
499/9	499/13	499/12; 499/14; 499/15
500/2	500/4	500/3; 500/5
501/3	501/11	501/10; 501/12; 501/13
502/3	502/5	502/6
503/2	503/3	503/4
504/2	504/3	504/4
505/2	505/3	505/4
511/2	511/3	511/4
514/2		514/3
658/1		658/3; 658/4
658/2		658/6; 658/7
663/1		663/4
666/1		666/5
666/3		666/7
673/1		673/6
673/3		673/8
688/1	688/3	688/4
obręb ew. 0023 Chojno Nowe Pierwsze, gm. Siedliszcze, powiat chełmski		
242		242/2
286	286/4	286/2; 286/3
287	287/4	287/1; 287/3
288	288/3	288/1; 288/2
289	289/3	289/1; 289/2
290	290/3	290/2; 290/4
291	291/3	291/2; 291/4
292	292/3	292/2; 292/5
293	293/3	293/2; 293/5
294	294/3	294/2; 294/5
295	295/3	295/2
296	296/3	296/2
297	297/3	297/2
298	298/1	113/3
299	299/3	299/2
300	300/3	300/2
301	301/3	301/2
302	302/3	302/2
303	303/3	303/2
304	304/3	304/2
305	305/3	305/2
306	306/3	306/2
307	307/3	307/2
308	308/3	308/2
309	309/3	309/2
310	310/3	310/2
311	311/3	311/2
312	312/3	312/2
332	332/3	332/2
333	333/1	333/3
334		334/1
337	337/3	337/2
338	338/3	338/2
339	339/3	339/2
340	340/2	340/1
341	341/1	
342	342/1	
343	343/1	
344	344/1	
345	345/1	
346	346/1	
347	347/1	
348	348/1	
364	364/1	
367	367/3	367/2; 367/4
368	368/3	368/2; 368/4
371	371/3	371/2
372		372/2
383	383/3	383/2; 383/4
411	411/2	
412	412/3	412/1
413	413/3	413/2; 413/4
423	423/2	423/3
425	425/2	425/3
426	426/2	426/3
427	427/2	427/3
428	428/2	428/3
430	430/1; 430/3	430/2
447		447/1
1261	1261/1	
1316	1316/3	1316/2
1262/2	1262/4	1262/5
1341/1	1341/3	1341/4
1341/2	1341/5	1341/6
280/6		280/8
285/2		285/4
313/2	313/4	
321/4		321/11
322/2		322/4
323/3	323/8	323/7
324/2	324/5	324/4
325/4	325/7	325/6
326/2	326/5	326/4
327/2	327/5	327/4
328/2	328/5	328/4
329/2	329/5	329/4
349/1	349/3	
363/1	363/3	
365/1	365/4	365/3
365/2	365/6	
366/1	366/4	366/3; 366/6
366/2	366/8	366/7; 366/9
369/1	369/4	369/3
369/2	369/7; 369/10	369/6; 369/9
370/2		370/4
373/1		373/5
377/2	377/5	377/4; 377/6
380/2	380/5	380/4
381/2	381/5	381/4

382/2	382/6	
382/4	382/9	382/8
384/1	384/3	384/4; 384/6
385/1		385/4
401/2	401/4	
414/2	414/4; 414/6	414/5
415/2	415/4	415/5
416/2	416/4	416/5
417/2	417/4	417/5
418/2	418/4	418/5
419/2	419/4	419/5
420/2	420/4	420/5
421/2	421/4	421/5
424/4	424/8	424/9
424/6	424/12	424/13
429/1	429/3	429/4; 429/5
429/2	429/7	429/8
obręb ew. 0026 Chojno Stare, gm. Siedliszcze, powiat chełmski		
75		75/2
82	82/1	82/2
83	83/2	83/3
84	84/1	84/2
85		85/1
88	88/2	
91		91/2
92		92/2
93		93/2
94		94/2
95		95/2
96		96/2
98		98/2; 98/3
99		99/2
105	105	
110	110/1; 110/3	110/2; 110/4
111	111/1; 111/3	111/2; 111/4
112	112/1; 112/4	112/3; 112/5
113	113/3	113/2; 113/4
114	114/3	114/2; 114/4
115	115/3	115/2; 115/4
116	116/3	116/2; 116/4
117	117/3	117/2; 117/4
118	118/3	118/2; 118/4
119	119/3	119/2; 119/4
120	120/3	120/2; 120/4
121	121/3	121/2; 121/4
122	122/3	122/2; 122/4
123	123/3	123/2; 123/4
124	124/3	124/1; 124/2; 124/4
125		125/1
127	127/1	127/3; 127/4
128		128/2; 128/3
129		129/2; 129/3
130		130/2; 130/3
131		131/2
143		143/2
144		144/1
145		145/1
146		146/1
147		147/1; 147/2
149		149/1; 149/2
150		150/1; 150/2
157		157/1; 157/2
159		159/1
160		160/1
226	226/3	226/2
230		230/2
250	250/1	
251	251/1	
252	252/1	
253	253/1	
254	254/2	254/1
255	255/2	255/1
256	256/2	256/1
257	257/2	257/1
258	258/2	258/1
259	259/2	259/1
260	260/2	260/1
261	261/2	261/1
262	262/2	262/1
263	263/3	263/2
264	264/3	264/2
265	265/3	265/2
266	266/3	266/2
267	267/3	267/2
268	268/3	268/2
270	270/3	270/2
271	271/3	271/2
272	272/3	272/2
273	273/3	273/2
274	274/3	274/2
275	275/3	275/2
276	276/3	276/2
277	277/3	277/2
278	278/3	278/2
279	279/3	279/2
280	280/3	280/2
281	281/3	281/2
282	282/3	282/2
283	283/3	283/2
284	284/3	284/2
334	334/2	
335	335/3	335/2; 335/4
336	336/3	336/2
338	338/3	338/2
341	341/3	341/2
342	342/2	342/1
343	343/3	343/2
344	344/3	344/2
345	345/3	345/2
346	346/3	346/2
347	347/3	347/2
348	348/3	348/2

Lublin/34434118

Nr działki przed podziałem (lub całej w liniach rozgraniczających)	Nr działki po podziale przeznaczona pod pas drogi S12	Nr działki po podziale przeznaczona pod pasy innych dróg publicznych
352		352/1; 352/2
357	357/3	357/2
358	358/3	358/2
361	361/3	361/2
366	366/1	366/2
367		367/2; 367/3
369		369/2
148/1		148/3; 148/4
154/1	154/6	154/4; 154/5
154/2	154/9	154/8
154/3	154/11	154/12; 154/13
155/1		155/4; 155/5
155/3		155/7; 155/8
156/1		156/4; 156/5
158/1		158/3; 158/4
158/2		158/6; 158/7
163/2	163/4	
227/2		227/4
228/2		228/4
229/7		229/10
231/2		231/6
232/4		232/9
233/2		233/4
234/2		234/6
235/2		235/4
269/1	269/5	269/4
269/2	269/9	269/8
340/1	340/4	340/3
340/2	340/9	340/7; 340/8
81/2	81/4	
97/3		97/7
97/4		97/9; 97/10
obręb ew. 0002 Anusin, gm. Siedliszcze, powiat chełmski		
99	99/1	
100	100/1	
101	101/1	
102	102/1	
103	103/1	
104	104/2	104/1
105	105/1	
106	106/3	106/2
107	107/3	107/2
131		131/2
132		132/1; 132/4; 132/3
133	133/1	133/2; 133/4; 133/5
134	134/2	134/7; 134/6; 134/5; 134/3; 134/1
135	135/2	135/1; 135/3; 135/4; 135/5
136	136/3	136/2; 136/4; 136/5; 136/6
137	137/4	137/2; 137/3; 137/5; 137/6
139	139/4	139/2; 139/3
140	140/5	140/2; 140/3
141	141/5	141/2; 141/3
142		142/2; 142/3
143		143/2
144		144/2
145		145/1
148	148/3	148/2
149		149/1
153		153/1
154/2		154/3
obręb ew. 0027 Stasin Dolny, gm. Siedliszcze, powiat chełmski		
79		79/2; 79/3
114		114/1
115		115/1; 115/2
116	116/3; 116/4	116/2; 116/5
117	117/2; 117/4	117/3
118	118/1; 118/3	118/2
119	119/4; 119/6	119/3; 119/5
120	120/2	
122	122/2; 122/4	122/3
123	123/2; 123/4	123/3
124	124/2; 124/4	124/3
125	125/2; 125/4	125/3
126	126/2	
127	127/1; 127/3	127/2
128	128/2; 128/4	128/3
129	129/1	
obręb ew. 0036 Siedliszcze, gm. Siedliszcze, powiat chełmski		
1572	1572/3	1572/2
1573	1573/3	1573/2
1574	1574/3	1574/2
1575	1575/3	1575/2
1576	1576/3	1576/2
1577	1577/3	1577/2
1578	1578/3	1578/2
1579	1579/3	1579/2
1580	1580/3	1580/2
1581	1581/3	1581/2
1582	1582/3	1582/2
1583	1583/3	1583/2
1584	1584/3	1584/2
1585	1585/3	1585/2
1586	1586/3	1586/2
1587	1587/3	1587/2
1588	1588/3	1588/2
1589	1589/3	1589/2
1590	1590/3	1590/2
1591	1591/3	1591/2
1592	1592/3	1592/2
1593	1593/3	1593/2
1594	1594/3	1594/2
1595	1595/3	1595/2
1596	1596/3	1596/2
1597	1597/3	1597/2
1602	1602/3	1602/2
1603	1603/1	
1607	1607/2	
1690		1690/2
1691	1691/3	1691/2
1692	1692/2	1692/1
1693	1693	
1694	1694	
1695	1695	
1696	1696	
1697	1697	
1698	1698	
1699	1699/2	1699/1
1700		1700/1
1701		1701/1
1702		1702/1
1703		1703/1
1725		1725/2
1726		1726/2
1727	1727/3	1727/2
1728	1728/3	1728/2

1729	1729/2	1729/1
1730	1730/1	
1732	1732/3	1732/2
1733	1733/1	
1737	1737/3	1737/2
1738	1738/3	1738/2
1739	1739/3	1739/2
1753		1753/2
1754		1754/2
1755	1755/3	1755/2
1756	1756/2	1756/1
1757	1757/1	
1764	1764/3	1764/2; 1764/4
1765	1765/1	1765/2
1769	1769/3	1769/2; 1769/4; 1769/6
1791	1791/2	
1795		1795/2
1798		1798/2
1799		1799/2; 1799/3
1802		1802/2
1803	1803	
1804	1804/3	1804/2
1805	1805	
1806	1806/3	1806/2
1807	1807	
1808	1808/2	1808/1
1809	1809	
1810	1810/2	1810/1
1811	1811/1	
1812	1812/1	1812/2; 1812/3
1814	1814/1	1814/2; 1814/3
1816	1816/1	1816/2; 1816/4
1818	1818/1	1818/2; 1818/4
1820	1820/1	1820/2; 1820/4
1828		1828/2; 1828/3
1831		1831/1
1832		1832/2
1843	1843/2	
1847		1847/2
1848		1848/2
1849	1849/3	1849/2
1850	1850/2	1850/1
1851	1851	
1852	1852	
1853	1853	
1854	1854	
1855	1855/1	1855/2
1856	1856/1	1856/2; 1856/3
1857		1857/2
1858		1858/2
2149		2149/2; 2149/3
1792/1		1792/4; 1792/5
1792/2	1792/8	1792/7; 1792/9
1822/1	1822/3	1822/4
1822/2		1822/7
1824/1		1824/4
1824/2		1824/7
1824/3		1824/9
1826/2		1826/4
1830/1		1830/4; 1830/6
1830/2		1830/8
obręb ew. 0021 Marynin, gm. Siedliszcze, powiat chełmski		
64		64/2; 64/3
65		65/2
69		69/1
77		77/2; 77/3
78	78/4	78/1; 78/2; 78/6
79	79/2	79/3; 79/4
80	80/4; 80/7	80/1; 80/2; 80/6
81	81/4; 81/6	81/1; 81/2; 81/5
82	82/5; 82/6	82/1; 82/2; 82/4; 82/8; 82/10; 82/11
83	83/5	83/1; 83/2; 83/4; 83/7; 83/8
84	84/4	84/1; 84/2
87		87/2; 87/3
88	88/2; 88/4	88/1; 88/3
89	89/1	89/2
90	90/1	90/2
91	91/1; 91/4	91/2; 91/3
93		93/1; 93/2
94		94/1; 94/2
95		95/1; 95/2
96		96/2; 96/3
97		97/2; 97/3
98		98/2; 98/3
99		99/2; 99/3
100		100/2
101		101/2
102		102/2
103		103/1; 103/2; 103/4
106		106/1
123	123/2	
150		150/2
151		151/1; 151/2
153		153/1; 153/2
155		155/1; 155/2
157	157/4	157/1; 157/2
158	158/4	158/1; 158/2
159	159/3	159/1; 159/2
160	160	
161	161	
162	162/1	162/2; 162/3; 162/4
164		164/1; 164/2
165		165/1
166		166/1; 166/2
167		167/1
168	168/3	168/2
169		169/2
170		170/2
172		172/1
188	188/2	
189	189/2; 189/4	189/3
190	190/2	
362	362/1	
363	363/1	
364	364/1	
365	365/1	
366	366/1	
367	367/1	367/2
378	378/1	
104/1		104/4; 104/5
104/2		104/7; 104/8
104/3		104/11
105/1		105/3; 105/4
163/1	163/4	163/3; 163/5; 163/7
163/2	163/8; 163/10	163/9
358/2		358/3
360/1	360/4	
360/2	360/6	
370/1		370/3

381/1		381/3
76/1		76/6; 76/7; 76/8
76/3		76/10; 76/11
obręb ew. 0006 Brzeziny, gm. Siedliszcze, powiat chełmski		
134		134/1
136	136/1	136/2
138	138/1	138/2
139	139/1	139/3
140	140/1	140/2
141	141/1	141/2
143	143/3; 143/6	143/2; 143/4
167	167/3	167/2
168	168/1	168/2
169		169/1
185	185/3	185/2
186	186	
187	187/1	187/2
188	188/2	188/2
189	189/3	189/1
190	190/2	190/3
196	196/3	196/2; 196/4
208	208/3	208/2
209	209/1	209/2
210	210/3	210/2
211	211/3	211/2
214	214/3	214/2
215	215/3	215/2
216	216/3	216/2
217	217/3	217/2
218	218/1	
219	219/1	219/2; 219/4; 219/5
239	239/1	239/2
240	240/1	240/2
135/1		135/3
135/2	135/5	135/6
142/1	142/3; 142/5	
142/2	142/8	142/6
213/1	213/5	213/4
obręb ew. 0014 Kamionka, gm. Siedliszcze, powiat chełmski		
20	20/3	20/2
19/1	19/5	19/4
21/3	21/7	21/6
21/4	21/11	21/10
22	22/3	22/2
24	24/3	24/2
25/1		25/7
25/3	25/10	25/8; 25/9; 25/12; 25/13
25/4		25/15; 25/16
37	37/2	
40/10	40/29	40/27; 40/28; 40/30
40/12	40/34	40/33
40/16	40/38	40/37
40/18	40/42	40/41
40/20	40/46	40/45
40/22		40/49; 40/50
40/23	40/53	40/52
40/26	40/57	40/56
45/3	45/8	45/7
45/5	45/12	45/11; 45/14
46/1		46/6
46/2	46/10	46/9; 46/11
46/5	46/15	46/14; 46/16
47/2	47/6	47/5
47/3	47/10	47/9
48/2	48/5	48/4
49/2	49/5	49/4
50/2	50/5	50/4
51/1	51/5	51/4
51/2	51/9	51/8
52/1	52/5	52/4
53	53/3	53/2
54/1	54/5	54/4
55/1	55/9	55/8
55/2	55/13	55/12
56	56/3	56/2
57/1	57/5	57/4
57/2	57/9	57/8
58	58/3	58/2
60/1	60/6	60/5
60/2	60/10	60/9
61	61/3	61/2
obręb ew. 0004 Bezek Dębiński, gm. Siedliszcze, powiat chełmski		
19	19/1	
1	1/3	1/2
10	10/3	10/2; 10/4
12/1	12/6	12/5; 12/7
12/3	12/11	12/10; 12/12
12/4	12/16	12/15; 12/17
120	120/2; 120/4	120/3
13/2	13/5	13/4; 13/6
14/2	14/4; 14/6	14/5
15	15/2; 15/4	15/3
16/2	16/4; 16/6	16/5
17/2	17/5	17/4
2	2/3	2/2
20/3	20/5; 20/7	20/6
22/1	22/4; 22/6	22/5
25/2	25/5	25/4; 25/7
27/3	27/6	
27/4	27/10	27/9; 27/11
29/4	29/8	29/9
3	3/3	3/2; 3/5
35	35/2	35/3
36	36/2	36/3
6	6/4	6/2; 6/3; 6/5
7/2		7/7
7/3		7/10
7/4	7/12	7/11; 7/13
7/5		7/14; 7/15
7/6		7/6
8/1	8/5	

Nr działki przed podziałem (lub całej w liniach rozgraniczających)	Nr działki po podziale przeznaczona pod pas drogi S12	Nr działki po podziale przeznaczona pod pasy innych dróg publicznych
28/2	28/5	28/6; 28/4
29/2	29/5	29/6; 29/4
30/2	30/5	30/6; 30/4
31/2	31/5	31/6; 31/4
33/2	33/5	33/6; 33/4
34/2	34/5	34/6; 34/4
35/2	35/5	35/6; 35/4
36/2	36/5	36/6; 36/4
37/2	37/5	37/6; 37/4
38/2	38/5	38/6; 38/4
39/2	39/5	39/6; 39/4
40	40/3	40/4; 40/2
42/2	42/5	42/6; 42/4
43/4	43/7	43/8; 43/6
44/2	44/5	44/6; 44/4
45/2	45/5	45/6; 45/4
46/1	46/7	46/6
46/4	46/10	46/9; 46/11
47/2	47/5	47/4; 47/6
49/4	49/9	49/8; 49/10
53/4	53/7	53/8
54	54/3	54/2; 54/4
55	55/4	55/1; 55/3; 55/5
obręb ew. 0011 Jankowice, gm. Siedliszcze, powiat chełmski		
1		1/2
104		104/1
106/2	106/3	106/4
12		12/1
13/3		13/5; 13/6
13/4		13/8
14/2		14/5
14/3	14/8	
14/4	14/12	14/10; 14/11
15/2	15/4	
17/1	17/6	17/5; 17/7
18/1	18/5	18/4; 18/6
18/2	18/10	18/9; 18/11
19/3	19/7	19/6; 19/8
2/1		2/8; 2/9
2/2		2/11; 2/12
2/3		2/13; 2/14
2/4		2/16; 2/17
20/10	20/13	20/14; 20/15
20/8	20/11	
21/2	21/3	21/4; 21/6
22/2	22/3	22/4
23/2	23/3	23/4
24/2	24/3	24/4
25/2	25/3	25/4
3	3/5	3/1; 3/3; 3/4; 3/6; 3/8
30/1	30/6	30/7; 30/5
30/2	30/11	30/12; 30/10
30/3	30/14	30/15
32/3	32/9	32/8
32/6	32/10	32/11
34/2	34/12	34/11; 34/13
36/11	36/15	36/14; 36/16
37/1	37/5	37/4; 37/6
39/2		39/14
39/7	39/16	39/15; 39/17
39/9	39/21	39/20; 39/22
41/2	41/5	41/4; 41/6
45/1	45/5	45/4; 45/6
47/1	47/5	47/4; 47/6
48	48/3	48/2; 48/4
49/1		49/3
54/1	54/12; 54/14	54/13; 54/15
56	56/2; 56/4	56/3
57/1	57/3	57/4
58/1	58/3	58/4
7/2		7/3; 7/4
8		8/1; 8/2
9		9/2
obręb ew. 0013 Julianów, gm. Siedliszcze, powiat chełmski		
96/1		96/4
obręb ew. 0029 Stolpie, gm. Chełm, powiat chełmski		
14		14/2
158/1		158/4; 158/5
159/1		159/3; 159/4
159/2		159/6; 159/7
16	16/1	16/2; 16/4
160		160/1; 160/2
161		161/1; 161/2
162/11	162/25	162/26; 162/27
162/12		162/28
162/13		162/30
162/4		162/22
162/5		162/24
162/1		162/1
17/2	17/5	17/4
175	175/2	175/1; 175/3; 175/4
176		176/2
177	177/1	
178	178/2	178/1
179/2	179/3; 179/5; 179/7	179/4
180	180/3	180/2
181/4	181/8	181/7
181/5	181/11	181/10
182/2	182/7	182/6
184/7	184/10	184/9
185	185/1	
186	186/3	186/2
201		201/2
202/1		202/4
202/2		202/6; 202/7
203/1		203/9; 203/10
203/4		203/12; 203/13
203/5		203/15; 203/16
204/1		204/8
204/3		204/10; 204/11
204/4	204/15	204/13; 204/14
204/5	204/18	204/17
204/6	204/22	204/20; 204/21
205/1	205/7	205/6
205/3	205/9	205/10; 205/11
205/4	205/12	205/13; 205/14
205/5		205/16; 205/17
206	206/3	206/2; 206/5; 206/6
22	22/2	
240/2	240/4	
241	241/2	
242/1	242/1	
242/2	242/4	242/3
243	243	
244/1	244/1	

244/2	244/4	244/3
245	245	
246/1	246/4	246/3; 246/5
246/2	246/9	246/6; 246/7
247/2		247/3
27	27/1	27/2
280/2		280/4
282		282/2; 282/3
283		283/2
284	284/2	
285/1	285/3	
30	30/2	
306/1	306/1	
306/2	306/5	306/4
34/1	34/7	34/3; 34/4; 34/6
362/2	362/2	
364/2	364/2	
376/1	376/1	
377/1	377/1	
57	57/2; 57/4	57/3
58/1	58/4; 58/6	58/5
58/2		58/8
59		59/2
60/1		60/4
60/2		60/6
61		61/2
62		62/2
70/1	70/4	70/5
70/2	70/7	70/8
70/3	70/10	70/11
71	71/1	71/2
73	73/2	73/1; 73/3
74/2	74/4	74/3
75	75/2	75/1
76/3	76/6	76/5
76/4	76/9	76/8
77/2	77/4	77/3
78/2	78/4	78/3
79/2	79/5	79/4
80/2	80/5	80/4; 80/7
81/4	81/9	81/8; 81/11
81/6	81/14	81/13; 81/16
82/2	82/6	82/4; 82/5; 82/8
84	84/4	84/1; 84/3
85/1	85/4	
85/2	85/7	85/6
87/1	87/4	
87/2	87/9	87/7; 87/10
88/2		88/4; 88/6
89/2		89/4; 89/6
90/2		90/4
obręb ew. 0003 Henrysin, gm. Chełm, powiat chełmski		
111/1		111/4
113/1		113/3
113/2		113/5; 113/6
114		114/1; 114/2
127		127/1
128/1	128/6	128/4; 128/5; 128/7
128/2		128/9; 128/10; 128/11
129	129/1	129/2; 129/3
130/1	130/1	
130/2	130/3	
131/1	131/1	
131/2	131/3	
132	132/2	132/1
133	133/3	133/1; 133/2; 133/4
134/1		134/3; 134/4; 134/5
134/2	134/9	134/8
135/1	135/7	135/3; 135/4; 135/6
135/2	135/10	135/9; 135/12
136	136/5	136/1; 136/2; 136/4; 136/7; 136/8
137/1		137/3; 137/4
137/2		137/6; 137/7
138	138/3	138/2; 138/5; 138/6
139/1		139/4
139/2		139/6
139/3	139/10	139/9; 139/12; 139/13
140/1		140/4
140/2	140/8	140/7
140/3	140/11	140/10
141/2		141/4
142		142/2; 142/3
143	143/2	
144	144/7	144/1; 144/2; 144/3; 144/4; 144/6
145	145/4	145/1; 145/2
146	146/1	146/2; 146/3
148		148/1; 148/2
149		149/1; 149/2
150		150/1; 150/2
172/2		172/7; 172/8
172/3		172/10
172/5		172/12
173/7		173/19
173/8		173/21
31		31/2; 31/3
32		32/2
33	33/1	33/3
34	34	
35	35	
36	36/1	36/3
37	37/1	37/2
38		38/2; 38/3
39		39/2; 39/3
40		40/2; 40/3
41	41/3	41/2; 41/4
obręb ew. 0015 Nowosiółki-Kolonia, gm. Chełm, powiat chełmski		
335	335/2	

2. Inwestycja będzie realizowana na działkach poza projektowanym pasem drogowym, z których korzystanie będzie ograniczone, zajmowanych w trybie art. 11f specustawy drogowej:

Numer działki przed podziałem (lub całej w liniach rozgraniczających)	Numer działki po podziale, podlegającej ograniczeniu	Opis ograniczenia
obręb ew. 0031 Chojno Nowe Drugie, gm. Siedliszcze, powiat chełmski		
387	387/1	- budowa sieci kanalizacji deszczowej - budowa sieci elektroenergetycznej nN oświetlenia - przebudowa innych dróg publicznych - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
387	387/4	- budowa sieci kanalizacji deszczowej - budowa sieci elektroenergetycznej nN oświetlenia - rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej - przebudowa innych dróg publicznych

1527/1	1527/1	- budowa sieci kanalizacji deszczowej - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
402	402/1	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN - rozbiórka sieci telekomunikacyjnej
1527/2	1527/2	- budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
1527/4	1527/4	- budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
695	695	- budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
694	694	- budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
693	693	- budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
688/1	688/5	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci telekomunikacyjnej
681	681/3	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN - przebudowa sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci telekomunikacyjnej - budowa zjazdu
680	680/2	- przebudowa sieci elektroenergetycznej nN
679	679/2	- przebudowa sieci elektroenergetycznej nN
678	678/2	- przebudowa sieci elektroenergetycznej nN
677	677/2	- rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej
676	676/2	- rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej
675	675	- rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej
674	674	- rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej
673/4	673/4	- rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej
673/3	673/7	- rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej
672	672	- rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej - przebudowa innych dróg publicznych
667	667/2	- budowa sieci telekomunikacyjnej
666/3	666/8	- budowa sieci telekomunikacyjnej
666/1	666/6	- budowa sieci telekomunikacyjnej
663/1	663/5	- budowa sieci telekomunikacyjnej
662	662/3	- budowa sieci telekomunikacyjnej
661	661/3	- budowa sieci telekomunikacyjnej
660	660/3	- budowa sieci telekomunikacyjnej
1515	1515/3	- budowa sieci telekomunikacyjnej
659	659/3	- budowa sieci telekomunikacyjnej
658/1	658/5	- budowa sieci telekomunikacyjnej
658/2	658/8	- budowa sieci telekomunikacyjnej
1523	1523/2	- budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
657	657	- budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
426	426/1	- rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci elektroenergetycznej nN - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych - oświetlenia - rozbiórka sieci wodociągowej - budowa sieci wodociągowej - budowa sieci kanalizacji deszczowej - przebudowa innych dróg publicznych
436/1	436/1	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN
436/2	436/2	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN
437/1	437/1	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN - rozbiórka sieci telekomunikacyjnej
438	438/2	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN - rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci wodociągowej
439/1	439/5	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN - rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej
453/1	453/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN oświetlenia - rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci kanalizacji deszczowej - przebudowa innych dróg publicznych
456/1	456/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN oświetlenia - rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - przebudowa innych dróg publicznych
457/1	457/1	- rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci kanalizacji deszczowej - przebudowa innych dróg publicznych
458/1	458/1	- rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej - przebudowa innych dróg publicznych
459/1	459/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN oświetlenia - rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci kanalizacji deszczowej - przebudowa innych dróg publicznych
460/1	460/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN oświetlenia - rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - przebudowa innych dróg publicznych
461/1	461/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN oświetlenia - rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej - przebudowa innych dróg publicznych
462/1	462/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN oświetlenia - rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej - przebudowa innych dróg publicznych
465	465/1	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
467/1	467/1	- rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej - przebudowa innych dróg publicznych
468/2	468/3	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
469/2	469/3	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
470	470/1	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
471/2	471/3	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
482	482/5	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
483	483/5	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
484	484/5	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
487/2	487/8	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
489/2	489/7	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
492/1	492/12	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
492/2	492/14	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej SN - budowa sieci elektroenergetycznej SN - przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
493/2	493/7	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
494/2	494/7	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN

Numer działki przed podziałem (lub całej w liniach rozgraniczających)	Numer działki po podziale, podlegającej ograniczeniu	Opis ograniczenia
496/2	496/2	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
497/3	497/12	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
497/2	497/7	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
499/10	499/21	- przebudowa innych dróg publicznych
500/2	500/6	- przebudowa innych dróg publicznych
obręb ew. 0023 Chojno Nowe Pierwsze, gm. Siedliszcze, powiat chełmski		
243/2	243/2	- przebudowa innych dróg publicznych
313/2	313/3	- przebudowa innych dróg publicznych
313/2	313/5	- przebudowa innych dróg publicznych
338	338/4	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
339	339/4	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
340	340/3	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
341	341/2	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
342	342/2	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
343	343/2	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
344	344/2	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
345	345/2	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
346	346/2	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
347	347/2	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
348	348/2	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
349/1	349/4	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
351	351	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
1261	1261/2	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
322/2	322/3	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej SN
323/3	323/6	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej SN
324/2	324/3	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej SN
325/4	325/5	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej SN
363/1	363/4	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
364	364/2	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
365/1	365/5	- przebudowa sieci elektroenergetycznej nN
365/2	365/7	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
366/1	366/5	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
369/2	369/8	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
371	371/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
372	372/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
373/1	373/4	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN
373/2	373/2	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
373/3	373/3	- przebudowa sieci elektroenergetycznej nN
374	374	- przebudowa sieci elektroenergetycznej nN
378/1	378/1	- przebudowa rowu melioracyjnego
379/1	379/1	- przebudowa rowu melioracyjnego
379/2	379/2	- przebudowa rowu melioracyjnego
378/3	378/3	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
383	383/5	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej SN
383	383/1	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
380/2	380/3	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
382/4	382/7	- budowa rowu melioracyjnego
382/2	382/5	- przebudowa rowu melioracyjnego
380/1	380/1	- przebudowa rowu melioracyjnego
177	177	- przebudowa rowu melioracyjnego
384/1	384/5	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej SN
384/2	384/2	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
386	386	- budowa rowu melioracyjnego
1271	1271	- budowa rowu melioracyjnego
385/1	385/3	- budowa rowu melioracyjnego
385/2	385/2	- budowa rowu melioracyjnego
401/2	401/5	- budowa rowu melioracyjnego
401/2	401/3	- budowa rowu melioracyjnego
411	411/1	- budowa rowu melioracyjnego
412	412/2	- budowa rowu melioracyjnego
413	413/1	- budowa rowu melioracyjnego
424/6	424/14	- budowa rowu melioracyjnego
429/1	429/6	- budowa rowu melioracyjnego
429/2	429/9	- budowa rowu melioracyjnego
431/1	431/1	- budowa rowu melioracyjnego
442	442	- budowa rowu melioracyjnego
obręb ew. 0026 Chojno Stare, gm. Siedliszcze, powiat chełmski		
79	79	- budowa rowu melioracyjnego
80	80	- budowa rowu melioracyjnego
81/1	81/1	- budowa rowu melioracyjnego
81/2	81/3	- budowa rowu melioracyjnego
83	83/1	- budowa rowu melioracyjnego
85	85/2	- budowa rowu melioracyjnego
112	112/6	- budowa rowu melioracyjnego
106	106	- budowa rowu melioracyjnego

113	113/5	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
113	113/1	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
114	114/5	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
114	114/1	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
115	115/5	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
115	115/1	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
116	116/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
117	117/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
118	118/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
119	119/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
120	120/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
121	121/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
122	122/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
123	123/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
125	125/2	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
126	126	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
127	127/2	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
367	367/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
131	131/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
133	133	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
98	98/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
97/4	97/8	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
97/3	97/6	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
97/5	97/5	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
96	96/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
95	95/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
94	94/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
93	93/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
92	92/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
75	75/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
74/2	74/2	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
163/2	163/5	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
163/2	163/3	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
146	146/2	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
147	147/3	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
154/1	154/7	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
154/3	154/14	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
155/3	155/9	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
155/1	155/6	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
156/1	156/6	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
158/2	158/8	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
159	159/2	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
160	160/2	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
239/2	239/2	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
240/4	240/4	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
260	260/3	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
261	261/3	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
262	262/3	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
263	263/4	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
264	264/4	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
265	265/4	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
265	265/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
266	266/4	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
266	266/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
267	267/4	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
267	267/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
268	268/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
269/1	269/3	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
269/2	269/7	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
270	270/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
271	271/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
272	272/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
278	278/4	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
278	278/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
279	279/4	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
279	279/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
334	334/3	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
334	334/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
obręb ew. 0002 Anusin, gm. Siedliszcze, powiat chełmski		
107	107/4	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
136	136/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
148	148/4	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
148	148/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
153	153/2	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
obręb ew. 0027 Stasin Dolny, gm. Siedliszcze, powiat chełmski		
79	79/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
114	114/2	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
115	115/3	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
116	116/6	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
116	116/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN

117	117/5	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
117	117/1	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
119	119/7	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
120	120/1	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
128	128/1	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
obręb ew. 0036 Siedliszcze, gm. Siedliszcze, powiat chełmski		
1572	1572/1	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
1573	1573/1	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
1574	1574/1	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
1575	1575/1	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
1576	1576/1	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
1582	1582/4	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
1583	1583/4	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
1584	1584/4	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
1607	1607/3	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
1607	1607/1	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
1769	1769/7	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
1794	1794	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
1793	1793	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
2147	2147	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
1791	1791/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
1811	1811/2	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
1813	1813	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
1815	1815	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
1817	1817	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
1819	1819	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
1821	1821	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
1823	1823	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
1825	1825	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
1827	1827	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
1829	1829	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
1843	1843/3	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
1792/1	1792/3	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
1790	1790	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
1792/2	1792/6	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
1824/2	1824/6	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
1824/3	1824/8	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
1826/2	1826/3	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
1828	1828/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
1830/1	1830/5	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
1830/2	1830/7	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
1832	1832/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
obręb ew. 0021 Marynin, gm. Siedliszcze, powiat chełmski		
78	78/5	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
76/3	76/9	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
77	77/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
76/1	76/5	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
65	65/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
64	64/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
80	80/5	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
82	82/9	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
82	82/3	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
83	83/6	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
83	83/3	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
84	84/5	- budowa sieci elektroenergetycznej nN

Numer działki przed podziałem (lub calej w liniach rozgraniczających)	Numer działki po podziale, podlegającej ograniczeniu	Opis ograniczenia
84	84/3	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
88	88/5	- budowa sieci elektroenergetycznej SN - rozbiórka sieci elektroenergetycznej SN - przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
89	89/3	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
90	90/3	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
100	100/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN - rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci telekomunikacyjnej
101	101/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN - rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci telekomunikacyjnej
102	102/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
103	103/3	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
104/1	104/6	- budowa zjazdu
104/2	104/9	- budowa zjazdu
104/3	104/10	- budowa zjazdu
105/1	105/5	- budowa zjazdu
108/1	108/1	- przebudowa sieci elektroenergetycznej nN
123	123/3	- budowa sieci kanalizacji deszczowej - budowa sieci telekomunikacyjnej - rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci wodociągowej - budowa sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN - przebudowa innych dróg publicznych
123	123/1	- budowa sieci kanalizacji deszczowej - budowa sieci telekomunikacyjnej - rozbiórka sieci wodociągowej - budowa sieci wodociągowej - rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN, nN oświetlenia - przebudowa innych dróg publicznych
155	155/3	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN
159	159/4	- rozbiórka istniejących obiektów
163/1	163/6	- przebudowa sieci elektroenergetycznej nN
164	164/3	- przebudowa sieci elektroenergetycznej nN
172	172/2	- budowa zjazdu
187	187	- rozbiórka sieci wodociągowej - budowa sieci wodociągowej
188	188/1	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN - przebudowa sieci elektroenergetycznej nN
189	189/1	- budowa sieci telekomunikacyjnej - przebudowa innych dróg publicznych
190	190/1	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN - przebudowy innych dróg publicznych - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
357	357	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
358/1	358/1	- budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
355	355	- budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
356/1	356/1	- budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
348	348	- budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
346	346	- budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
358/2	358/5	- budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
360/1	360/5	- budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
360/2	360/7	- przebudowa sieci elektroenergetycznej nN - rozbiórka sieci wodociągowej - budowa sieci wodociągowej - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
362	362/2	- przebudowa sieci elektroenergetycznej nN - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
363	363/2	- przebudowa sieci elektroenergetycznej nN - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
364	364/2	- przebudowa sieci elektroenergetycznej nN - rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
365	365/2	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
366	366/2	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
367	367/3	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych - budowa zjazdu
378	378/2	- budowa sieci elektroenergetycznej nN, nN oświetlenia - rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej - rozbiórka sieci wodociągowej - budowa sieci wodociągowej - budowa sieci kanalizacji deszczowej - przebudowy innych dróg publicznych - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
obręb ew. 0006 Brzeziny, gm. Siedliszcze, powiat chełmski		
134	134/2	- budowa sieci telekomunikacyjnej
135/1	135/4	- budowa sieci telekomunikacyjnej
218	218/2	- budowa sieci elektroenergetycznej nN oświetlenia - przebudowy innych dróg publicznych - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
219	219/3	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN - przebudowa sieci elektroenergetycznej nN - rozbiórka sieci wodociągowej - budowa sieci wodociągowej - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
obręb ew. 0014 Kamionka, gm. Siedliszcze, powiat chełmski		
25/1	25/6	- rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej
37	37/3	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci kanalizacji deszczowej - przebudowy innych dróg publicznych
37	37/1	- rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej - przebudowy innych dróg publicznych
18	18	- przebudowy innych dróg publicznych
40/10	40/31	- budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
48/2	48/6	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
48/2	48/3	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
49/2	49/3	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
60/1	60/7	- rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej
obręb ew. 0004 Bezek Dębiński, gm. Siedliszcze, powiat chełmski		
2	2/4	- rozbiórka sieci wodociągowej - budowa sieci wodociągowej
2	2/1	- rozbiórka sieci wodociągowej - budowa sieci wodociągowej
3	3/1	- przebudowa sieci elektroenergetycznej nN
4/1	4/1	- przebudowa sieci elektroenergetycznej nN - przebudowa zjazdu
4/3	4/3	- przebudowa zjazdu
8/1	8/3	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN
8/2	8/9	- budowa sieci wodociągowej - budowa sieci sanitarnej
10	10/5	- przebudowa sieci elektroenergetycznej nN
12/3	12/9	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
12/4	12/14	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
13/2	13/7	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej SN - budowa sieci elektroenergetycznej SN - przebudowa sieci elektroenergetycznej SN - budowa sieci wodociągowej
14/2	14/7	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN - rozbiórka sieci wodociągowej - budowa sieci wodociągowej
15	15/5	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
20/3	20/4	- budowa rowu melioracyjnego
20/2	20/2	- budowa rowu melioracyjnego
38	38	- budowa rowu melioracyjnego
21	21	- budowa rowu melioracyjnego
27/3	27/7	- przebudowa innych dróg publicznych
27/3	27/5	- przebudowa innych dróg publicznych
obręb ew. 0005 Bezek Kolonia, gm. Siedliszcze, powiat chełmski		
AR_2.212	212	- przebudowa rowu melioracyjnego
AR_2.9	9/3	- rozbiórka sieci wodociągowej - budowa sieci wodociągowej
AR_2.9	9/1	- rozbiórka sieci wodociągowej - budowa sieci wodociągowej
AR_2.135/15	135/17	- rozbiórka sieci wodociągowej - budowa sieci wodociągowej - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
AR_2.13	13/3	- budowa sieci kanalizacji deszczowej - przebudowy innych dróg publicznych
AR_2.13	13/1	- budowa sieci kanalizacji deszczowej - przebudowy innych dróg publicznych
AR_2.15	15/5	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej SN - budowa sieci elektroenergetycznej SN - przebudowa sieci elektroenergetycznej SN - budowa telekomunikacyjnej
AR_2.15	15/1	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej SN - budowa sieci elektroenergetycznej SN - przebudowa sieci elektroenergetycznej SN - budowa telekomunikacyjnej
obręb ew. 0001 Adolfin, gm. Siedliszcze, powiat chełmski		
28/2	28/3	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
29/2	29/3	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
30/2	30/3	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
31/2	31/3	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
33/2	33/3	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej SN - budowa sieci elektroenergetycznej SN - przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
35/2	35/7	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
36/2	36/7	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
37/2	37/7	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
24	24	- rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej - przebudowa innych dróg publicznych
20	20	- przebudowa sieci elektroenergetycznej nN
21	21	- przebudowa sieci elektroenergetycznej nN
obręb ew. 0013 Julianów, gm. Siedliszcze, powiat chełmski		
97/2	97/2	- przebudowa innych dróg publicznych
obręb ew. 0011 Jankowice, gm. Siedliszcze, powiat chełmski		
7/2	7/5	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej SN - budowa sieci elektroenergetycznej SN
15/2	15/5	- budowa sieci kanalizacji deszczowej - rozbiórka sieci elektroenergetycznej SN - budowa sieci elektroenergetycznej SN - budowa sieci wodociągowej - przebudowa innych dróg publicznych
15/2	15/3	- budowa sieci kanalizacji deszczowej - rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN, SN - budowa sieci elektroenergetycznej nN, SN - rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej - rozbiórka sieci wodociągowej - budowa sieci wodociągowa - przebudowy innych dróg publicznych
13/1	13/1	- budowa sieci kanalizacji deszczowej - rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN, SN - budowa sieci elektroenergetycznej nN, SN - przebudowa innych dróg publicznych
14/3	14/7	- budowa sieci kanalizacji deszczowej - rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej - rozbiórka sieci wodociągowej - budowa sieci wodociągowej - przebudowa innych dróg publicznych
20/8	20/12	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej SN - budowa sieci elektroenergetycznej SN - budowa sieci wodociągowej - przebudowa innych dróg publicznych
13/3	13/7	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej SN
13/4	13/9	- budowa sieci wodociągowej
104	104/2	- rozbiórka sieci wodociągowej - budowa sieci wodociągowej
14/2	14/6	- rozbiórka istniejących obiektów - rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN
20/10	20/16	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej SN - budowa sieci elektroenergetycznej SN
21/2	21/5	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej SN - budowa sieci elektroenergetycznej SN
obręb ew. 0029 Stotpie, gm. Chetm, powiat chełmski		
16	16/3	- rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej - budowa zjazdu
79/2	79/6	- budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
79/1	79/1	- budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
78/1	78/1	- budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
80/1	80/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN oświetlenia - budowa sieci kanalizacji deszczowej - przebudowa innych dróg publicznych - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
81/3	81/3	- budowa sieci elektroenergetycznej SN - budowa sieci kanalizacji deszczowej - przebudowa innych dróg publicznych - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
81/5	81/5	- przebudowa innych dróg publicznych - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
82/1	82/1	- budowa sieci telekomunikacyjnej - przebudowa innych dróg publicznych - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
17/1	17/1	- budowa sieci telekomunikacyjnej - przebudowa innych dróg publicznych - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
80/2	80/6	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
81/4	81/10	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN - budowa sieci elektroenergetycznej SN - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
81/6	81/15	- budowa sieci elektroenergetycznej SN - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
82/2	82/7	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej SN - budowa sieci elektroenergetycznej SN - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
17/2	17/6	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
17/2	17/3	- przebudowa innych dróg publicznych
84	84/2	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej SN - budowa sieci elektroenergetycznej SN
85/1	85/3	- budowa sieci telekomunikacyjnej - przebudowa innych dróg publicznych - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
85/2	85/8	- budowa sieci elektroenergetycznej SN - rozbiórka sieci drenarskiej
306/2	306/3	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej SN - budowa sieci elektroenergetycznej SN - przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
87/1	87/5	- budowa sieci kanalizacji deszczowej - budowa sieci telekomunikacyjnej - przebudowa innych dróg publicznych - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
87/2	87/8	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej SN - budowa sieci elektroenergetycznej SN - przebudowa sieci elektroenergetycznej SN - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
87/2	87/6	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej SN - budowa sieci elektroenergetycznej SN - przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
88/1	88/1	- budowa sieci kanalizacji deszczowej - budowa sieci elektroenergetycznej nN oświetlenia - przebudowy innych dróg publicznych - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
88/2	88/5	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
89/1	89/1	- przebudowy innych dróg publicznych - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
89/2	89/5	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
90/1	90/1	- budowa sieci kanalizacji deszczowej - budowa sieci elektroenergetycznej nN oświetlenia - budowa sieci telekomunikacyjnej - przebudowy innych dróg publicznych - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
90/2	90/3	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
91/1	91/1	- budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
22	22/1	- budowa sieci kanalizacji deszczowej - rozbiórka sieci elektroenergetycznej SN - budowa sieci elektroenergetycznej SN, nN oświetlenia - rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej - rozbiórka sieci drenarskiej - przebudowy innych dróg publicznych - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
22	22/3	- budowy sieci kanalizacji deszczowej - budowy sieci telekomunikacyjnej - budowy sieci elektroenergetycznej nN oświetlenia - przebudowy innych dróg publicznych - budowa i okres użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych
27	27/3	- przebudowy innych dróg publicznych

Numer działki przed podziałem (lub całej w liniach rozgraniczających)	Numer działki po podziale, podlegającej ograniczeniu	Opis ograniczenia
179/2	179/6	- przebudowa rowu melioracyjnego - rozbiórka sieci wodociągowej - budowa sieci wodociągowej
179/1	179/1	- przebudowa rowu melioracyjnego
180	180/1	- przebudowa rowu melioracyjnego - budowa rowu melioracyjnego - rozbiórka rowu melioracyjnego - budowa sieci telekomunikacyjnej
181/5	181/9	- budowa rowu melioracyjnego - budowa zjazdu - budowa sieci elektroenergetycznej nN
181/4	181/6	- budowa rowu melioracyjnego - budowa zjazdu - budowa sieci elektroenergetycznej nN - rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN
182/2	182/5	- budowa rowu melioracyjnego - rozbiórka rowu melioracyjnego - przebudowa rowu melioracyjnego - budowa zjazdu
184/7	184/8	- przebudowa rowu melioracyjnego
203/1	203/8	- rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci elektroenergetycznej nN
202/2	202/5	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN - rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej - rozbiórka sieci wodociągowej - budowa sieci wodociągowej - przebudowy zjazdów
202/1	202/3	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN - rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej
201	201/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN - rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej
206	206/4	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN
205/5	205/15	- rozbiórka sieci wodociągowej
28	28	- przebudowa sieci elektroenergetycznej nN
208	208	- przebudowa sieci elektroenergetycznej nN
30	30/3	- budowa sieci drenarskiej - budowa sieci kanalizacji deszczowej - rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN - rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci wodociągowej - budowa sieci wodociągowej - przebudowy innych dróg publicznych
30	30/1	- budowa sieci kanalizacji deszczowej - rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci telekomunikacyjnej - rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci wodociągowej - przebudowy innych dróg publicznych
246/2	246/8	- budowa sieci drenarskiej
241	241/1	- rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - przebudowa sieci elektroenergetycznej nN
14	14/1	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN

3. Inwestycja będzie realizowana na działkach poza projektowanym pasem drogowym, w stosunku do których inwestor jest uprawniony do ich nieodpłatnego zajęcia na czas realizacji inwestycji (terenów wód płynących) – art. 20a specustawy drogowej:

Numer działki	Opis zajęcia
obręb ew. 0031 Chojno Nowe Drugie, gm. Siedliszcze, powiat chełmski	
17	- budowa urządzeń kanalizacji deszczowej
obręb ew. 0029 Stotpie, gm. Chełm, powiat chełmski	
37	- budowa rowu melioracyjnego – budowa sieci elektroenergetycznej SN, nN, nN oświetlenia – budowa Kanatu technologicznego – budowa urządzeń kanalizacji deszczowej – budowa obiektu mostowego

4. Inwestycja obejmuje działki, na których projektuje się ustanowienie służebności przejazdu i przechodu na rzecz każdorazowego właściciela lub użytkownika wieczystego, zgodnie z art. 120 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami w zw. z art. 23 specustawy drogowej:

Nieruchomość władająca			Nieruchomość obciążona		
gmina	Obręb	Nr działki (nr działki przed podziałem)	gmina	Obręb	Nr działki (nr działki przed podziałem)
Siedliszcze	0023 Chojno Nowe Pierwsze	1261/2 (1261)	Siedliszcze	0023 Chojno Nowe Pierwsze	364/2 (364)
Siedliszcze	0023 Chojno Nowe Pierwsze	363/4 (363/1)	Siedliszcze	0023 Chojno Nowe Pierwsze	363/4 (363/1)
Siedliszcze	0026 Chojno Stare	262/3 (262)	Siedliszcze	0023 Chojno Nowe Pierwsze	364/2 (364)
Siedliszcze	0026 Chojno Stare	348/4 (348)	Siedliszcze	0026 Chojno Stare	359
Siedliszcze	0026 Chojno Stare	347/4 (347)	Siedliszcze	0002 Anusin	98
Siedliszcze	0026 Chojno Stare	347/4 (347)	Siedliszcze	0002 Anusin	98
Siedliszcze	0026 Chojno Stare	346/4 (346)	Siedliszcze	0026 Chojno Stare	348/4 (348)
Siedliszcze	0026 Chojno Stare	346/4 (346)	Siedliszcze	0002 Anusin	98
Siedliszcze	0026 Chojno Stare	345/4 (345)	Siedliszcze	0026 Chojno Stare	348/4 (348)
Siedliszcze	0026 Chojno Stare	345/4 (345)	Siedliszcze	0026 Chojno Stare	347/4 (347)
Siedliszcze	0026 Chojno Stare	361/4 (361)	Siedliszcze	0026 Chojno Stare	346/4 (346)
Siedliszcze	0026 Chojno Stare	361/4 (361)	Siedliszcze	0026 Chojno Stare	345/4 (345)
Siedliszcze	0026 Chojno Stare	344/4 (344)	Siedliszcze	0026 Chojno Stare	345/4 (345)
Siedliszcze	0026 Chojno Stare	344/4 (344)	Siedliszcze	0026 Chojno Stare	361/4 (361)
Siedliszcze	0036 Siedliszcze	1733/2 (1733)	Siedliszcze	0036 Siedliszcze	1730/2 (1730)
Siedliszcze	0021 Marynin	84/5 (84)	Siedliszcze	0021 Marynin	96/1 (96)
Siedliszcze	0021 Marynin	88/5 (88)	Siedliszcze	0021 Marynin	96/1 (96)
Siedliszcze	0021 Marynin	89/3 (89)	Siedliszcze	0021 Marynin	96/1 (96)

Zakres inwestycji obejmuje:

- budowę drogi ekspresowej S12 o długości ok. 22,3 km,
- budowę węzła drogowego: Siedliszcze,
- budowę Miejsc Obsługi Podróżnych (MOP): Stotpie (lewy kat. III, prawy kat. II),
- przebudowę istniejących dróg w zakresie kolizji z drogą ekspresową,
- budowę dróg innych niż droga ekspresowa (w tym zmiana przebiegu istniejących dróg, w celu przywrócenia naruszonych potąceń drogowych lub zapewnienia dojazdu do nieruchomości),
- budowę dodatkowych jezdni – zlokalizowanych w pasie drogowym drogi ekspresowej,
- budowę lub przebudowę infrastruktury dla pieszych i rowerzystów,
- budowę obiektów inżynierskich w ciągu drogi ekspresowej i w ciągu dróg krzyżujących się z drogą ekspresową,
- budowę systemu odwodnienia terenu, w tym urządzeń odwadniających korpus drogowy,
- budowę urządzeń ochrony środowiska, w szczególności: zabezpieczenia akustyczne, przejścia dla zwierząt, przepusty ekologiczne wraz z ogrodzeniem ochronno- naprowadzającym, zieleń, ogrodzenie drogi ekspresowej, ekrany przeciwośnienieniowe,
- budowę i przebudowę kolidujących urządzeń i sieci istniejącej infrastruktury pod i nadziemnej: urządzeń teletechnicznych i energetycznych, sieci wodociągowych, kanalizacji deszczowej i sanitarnej, sieci gazowych, urządzeń melioracyjnych i hydrotechnicznych i innych,
- wyburzenia budynków i obiektów budowlanych, rozbiórkę elementów dróg, przepustów wiaduktów, mostów i innych.

32	32	- budowa sieci kanalizacji deszczowej - rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN, nN oświetlenia - rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej - przebudowy innych dróg publicznych
33	33	- budowy sieci kanalizacji deszczowej - budowy sieci telekomunikacyjnej - przebudowy innych dróg publicznych
284	284/1	- budowa zjazdu
obręb ew. 0003 Henrysin, gm. Chełm, powiat chełmski		
40	40/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN
38	38/1	- budowa sieci wodociągowej - rozbiórka sieci wodociągowej - rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej - rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN - przebudowa zjazdu
36	36/2	- budowa sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci elektroenergetycznej nN
33	33/2	- rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci elektroenergetycznej nN
32	32/1	- rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej - rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN - przebudowa rowu melioracyjnego
31	31/1	- budowa sieci elektroenergetycznej nN - przebudowa rowu melioracyjnego - budowa sieci drenarskiej - budowa zjazdu
172/2	172/6	- budowy sieci drenarskiej - budowy zjazdu - budowy sieci sanitarnej - budowy sieci elektroenergetycznej nN - budowy sieci telekomunikacyjnej
172/3	172/9	- budowy sieci drenarskiej - budowy zjazdu - budowy sieci wodociągowej - rozbiórki sieci elektroenergetycznej nN - budowy sieci elektroenergetycznej nN
172/5	172/11	- budowy sieci drenarskiej - rozbiórki sieci wodociągowej - budowy sieci wodociągowej
41	41/5	- rozbiórka sieci wodociągowej - budowa sieci wodociągowej - rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej - rozbiórka się elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN, nN oświetlenia - budowy sieci kanalizacji deszczowej - budowy sieci drenarskiej - przebudowy innych dróg publicznych - rozbiórki istniejących obiektów
41	41/1	- rozbiórka sieci wodociągowej - budowa sieci wodociągowej - rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej - rozbiórka się elektroenergetycznej nN - budowy sieci kanalizacji deszczowej - przebudowy innych dróg publicznych
140/1	140/5	- rozbiórki sieci telekomunikacyjnej - budowy sieci telekomunikacyjnej - przebudowy sieci elektroenergetycznej nN

140/2	140/6	- przebudowy sieci elektroenergetycznej SN
140/3	140/9	- przebudowy sieci elektroenergetycznej SN
139/1	139/5	- rozbiórki sieci telekomunikacyjnej - budowy sieci telekomunikacyjnej - rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej SN
139/2	139/7	- rozbiórki sieci telekomunikacyjnej - budowy sieci telekomunikacyjnej - rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej SN
139/3	139/8	- przebudowy sieci elektroenergetycznej SN
138	138/1	- rozbiórka sieci elektroenergetycznej SN
137/1	137/5	- rozbiórka sieci wodociągowej - budowa sieci wodociągowej
137/2	137/8	- budowa sieci wodociągowej - rozbiórka sieci wodociągowej - rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej - rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej SN, nN
136	136/3	- budowa sieci drenarskiej - rozbiórka sieci elektroenergetycznej SN
135/1	135/5	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
135/2	135/11	- rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej
134/1	134/6	- budowa sieci elektroenergetycznej SN
134/2	134/10	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN
132	132/3	- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN - budowa sieci drenarskiej
131/2	131/4	- budowa sieci drenarskiej
128/1	128/8	- budowa sieci wodociągowej
127	127/2	- budowa sieci wodociągowej - przebudowy innych dróg publicznych
114	114/3	- budowa sieci wodociągowej
113/1	113/4	- przebudowa zjazdu - rozbiórka sieci drenarskiej - rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej - rozbiórka sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci elektroenergetycznej nN - budowa sieci wodociągowej - rozbiórka sieci wodociągowej
113/2	113/7	- rozbiórka sieci drenarskiej - budowa sieci drenarskiej - budowa zjazdu
111/1	111/5	- rozbiórka sieci wodociągowej - budowa sieci wodociągowej - rozbiórka sieci drenarskiej - budowa sieci drenarskiej
143	143/3	- budowa sieci kanalizacji deszczowej rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci elektroenergetycznej nN oświetlenia - przebudowy innych dróg publicznych
143	143/1	- budowa sieci kanalizacji deszczowej - rozbiórka sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci elektroenergetycznej nN oświetlenia - przebudowy innych dróg publicznych
obręb ew. 0015 Nowosiółki-Kolonia, gm. Chełm, powiat chełmski		
334/2	334/2	- budowa sieci telekomunikacyjnej - budowa sieci elektroenergetycznej SN, nN oświetlenia - budowa sieci kanalizacji deszczowej - przebudowy innych dróg publicznych
333/2	333/2	- budowa sieci telekomunikacyjnej

Niniejszej decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

Decyzja zobowiązuje do:

- niezwłocznego wydania nieruchomości, opróżnienia lokali i innych pomieszczeń,
- faktycznego objęcia nieruchomości w posiadanie przez właściwego zarządcę drogi,
- uprawnia do rozpoczęcia robót budowlanych.

Informuję, że:

1. zgodnie z art. 18 ust. 1e specustawy drogowej, dotychczasowi właściciele lub użytkownicy wieczystości nieruchomości objęci decyzją o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, którzy wydadzą właściwemu zarządcy drogi – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Lublinie ul. Techniczna 4, 20-151 Lublin – nieruchomości lub wydadzą nieruchomości i opróżnią lokal oraz inne pomieszczenia niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o wydaniu decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, doręczenia postanowienia o nadaniu decyzji natychmiastowej wykonalności albo w którym decyzja ta stała się ostateczna – wysokość odszkodowania powiększa się o kwotę równą 5% wartości nieruchomości lub wartości prawa użytkowania wieczystego,
2. zgodnie z art. 18 ust. 1f specustawy drogowej, gdy decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dotyczy nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym albo budynkiem, w którym został wyodrębniony lokal mieszkalny, wysokość odszkodowania przysługującego dotychczasowemu właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu zamieszkałemu w tym budynku albo lokalu, powiększa się o kwotę 10.000 zł w odniesieniu do tej nieruchomości,
3. w przypadku, gdy decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, dotyczy nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym albo budynkiem, w którym został wyodrębniony lokal mieszkalny, właściwy zarządca drogi jest obowiązany, w terminie faktycznego objęcia nieruchomości w posiadanie, do wskazania lokalu zamiennego,
4. w przypadku niewydanía nieruchomości właściwemu zarządcy drogi, na jego wniosek zostanie wszczęte postępowanie egzekucyjne przeciwko dotychczasowym właścicielom lub użytkownikom wieczystym nieruchomości;
5. w przypadku nieudostępnienia nieruchomości właściwemu zarządcy drogi, na jego wniosek zostanie wszczęte postępowanie egzekucyjne przeciwko dotychczasowym właścicielom lub użytkownikom wieczystym nieruchomości,
6. zgodnie z art. 13 ust. 3 specustawy drogowej, w przypadku, gdy przejęta jest część nieruchomości, a pozostała część nie nadaje się do prawidłowego wykorzystania na dotychczasowe cele, właściwy zarządca drogi – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Lublinie ul. Techniczna 4, 20-151 Lublin (tel. 81 532-70-61) – jest obowiązany do nabycia, na wniosek właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości, w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego tej części nieruchomości.

Z treścią decyzji oraz ze zgromadzoną dokumentacją, w tym postanowieniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 10 września 2025 r., znak: WOOŚ.4222.2.2024.RWD.8, uzgadniającym realizację przedsięwzięcia można zapoznać się w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim przy ul. Lubomelskiej 1-3, II piętro, po uprzednim telefonicznym umówieniu.

Stronom przysługuje prawo wniesienia odwołania od decyzji do Ministra Finansów i Gospodarki w Warszawie, za pośrednictwem Wojewody Lubelskiego w terminie 14 dni od doręczenia decyzji. Zgodnie z art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 572), doręczenie uważa się za dokonane, po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia, tj. od dnia 12 maja 2026 r.

Zgodnie z artykułem 11g ust. 1a ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 311), odwołanie strony od decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej powinno zawierać zarzuty odnoszące się do tej decyzji, określać istotę i zakres żądania będącego przedmiotem odwołania oraz wskazywać dowody uzasadniające to żądanie.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania, strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec Wojewody Lubelskiego. Nie jest możliwe skuteczne cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania.

Ponadto informuję, że z dniem wydania decyzji zezwalającej na realizację inwestycji drogowej, z urzędu wszczęto postępowania w sprawie ustalenia odszkodowań za przejęte nieruchomości wskazane w pkt VI tej decyzji. W toku postępowania odszkodowawczego zostanie powołany biegły rzeczoznawca majątkowy, który sporządzi operaty szacunkowe określające wartość przejmowanych nieruchomości. Strony postępowania zostaną zawiadomione odrębnym pismem o możliwości zapoznania się z aktami sprawy, w tym ze sporządzoną przez biegłego opinią o wartości nieruchomości oraz o możliwości wnoszenia uwag i wniosków. Podstawę ustalonego przez organ odszkodowania stanowi wartość nieruchomości określona przez rzeczoznawcę majątkowego.

Wydanie nieruchomości powinno zostać udokumentowane (uzewnętrznione). Dokumentem potwierdzającym ten fakt jest np. protokół zdawczo-odbiorczy, jednostronne oświadczenie przekazane/wysłane inwestorowi. Liczy się data wpływu dokumentu do inwestora. W przypadku małżonków/kilku współwłaścicieli wszyscy muszą wydać nieruchomości w ww. terminie. Nieutrudnianie wejścia na grunt/nieruchomość może nie być uznawane za wydanie nieruchomości. Przepisy uzależniają bowiem powiększenie należnego odszkodowania wyłącznie od aktywności w tym zakresie dotychczasowego właściciela (użytkownika wieczystego) w ww. terminie.

Odszkodowanie przysługuje również za szkody powstałe w wyniku ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości dla obowiązku dokonania budowy i przebudowy sieci uzbrojenia terenu, budowy i przebudowy dróg innych kategorii, budowy i przebudowy zjazdów, na zasadach określonych w art. 124 ust. 4-7 i art. 124a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r., o gospodarce nieruchomościami. Odszkodowanie za szkody zostanie ustalone przez wojewodę po ewentualnym złożeniu stosownego wniosku przez właścicieli lub inwestora, ale dopiero po zakończeniu inwestycji budowy drogi.

W zakresie spraw dotyczących ustalenia odszkodowania do kontaktu wyznaczony jest pracownik Wydziału Gospodarki Nieruchomościami i Skarbu Państwa Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie nr tel.: (81) 74-24-389. Dodatkowe informacje oraz dokumenty dotyczące postępowań odszkodowawczych są dostępne na stronie internetowej Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego www.lublin.uw.gov.pl w zakładce Obsługa klienta/ odszkodowania/Odszkodowanie za nieruchomości.

Data publicznego obwieszczenia: 12 maja 2026 r.

Z up. Wojewody Lubelskiego

/-/

Aneta Ciesielczuk

Z-ca Dyrektora Wydziału Infrastruktury
/podpisano elektronicznie/

OBWIESZCZENIE WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Na podstawie art. 11d ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 311) zawiadamia się, że na wniosek inwestora: Zarządu Województwa Mazowieckiego, ul. Jagiellońska 26, 03-719 Warszawa, reprezentowanego przez Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Warszawie, ul. Kolejowa 5/7, 01-217 Warszawa, zostało wszczęte postępowanie w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn.: „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 575 na odcinku od km 24+760 do km 27+100 w m. Stubice, na terenie gminy Stubice, powiat płocki”.

Stronami postępowania w sprawie są: wnioskodawca, właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości objętych wnioskiem.

Inwestycja zlokalizowana jest na terenie gminy Stubice, powiat płocki, woj. mazowieckie.

Działki usytuowania obiektu:

Numery działek w istniejącym pasie drogowym, stanowiące pas drogowy drogi wojewódzkiej nr 575 (w nawiasach numery działek po podziale – **tłustym** drukiem numery działek przeznaczone pod projektowany pas drogowy):

Jednostka ewidencyjna: Stubice [141911_2]

Obręb 0014 Stubice: dz. ew. nr 444 (**444/2**, 444/3, 444/4, 444/5).

Numery działek w istniejącym pasie drogowym, stanowiące pas drogowy drogi powiatowej nr 1451W:

Jednostka ewidencyjna: Stubice [141911_2]

Obręb 0014 Stubice: dz. ew. nr 585.

Numery działek w istniejącym pasie drogowym, stanowiące pas drogowy drogi powiatowej nr 2982W:

Jednostka ewidencyjna: Stubice [141911_2]

Obręb 0014 Stubice: dz. ew. nr 144.

Numery działek w istniejącym pasie drogowym, stanowiące pas drogowy drogi gminnej nr 291116W:

Jednostka ewidencyjna: Stubice [141911_2]

Obręb 0014 Stubice: dz. ew. nr 62, 92, 617.

Numery działek w istniejącym pasie drogowym, stanowiące pas drogowy drogi gminnej nr 291117W:

Jednostka ewidencyjna: Stubice [141911_2]

Obręb 0014 Stubice: dz. ew. nr 559.

Numery działek w istniejącym pasie drogowym, stanowiące pas drogowy drogi gminnej nr 291118W:

Jednostka ewidencyjna: Stubice [141911_2]

Obręb 0014 Stubice: dz. ew. nr 500.

Numery działek w projektowanym pasie drogowym, podlegające podziałowi do przejęcia pod inwestycję, przechodzące na rzecz właściwej jednostki samorządu terytorialnego – Województwa Mazowieckiego (w nawiasach numery działek po podziale – **tłustym** drukiem numery działek przeznaczone do przejęcia pod inwestycję):

Jednostka ewidencyjna: Stubice [141911_2]

Obręb 0014 Stubice: dz. ew. nr 93/5 (93/7, **93/8**), 93/6 (**93/9**, 93/10), 140/5 (140/6, **140/7**), 144 (144/1, **144/2**), 237/1 (237/8, **237/9**), 237/2 (237/6, **237/7**), 237/3 (237/4, **237/5**), 325/2372 (325/2393, **325/2394**), 326/10 (326/11, **326/12**), 464/2 (**464/3**, **464/4**, 464/5), 500 (**500/3**, 500/4), 540 (540/3, **540/4**, **540/5**), 567/3 (**567/5**, 567/6), 568/3 (**568/7**, 568/8), 568/4 (**568/5**, 568/6), 584/2 (**584/4**, 584/5), 616/2 (**616/7**, **616/8**, 616/9), 617 (**617/3**, 617/4), 618/2 (**618/3**, 618/4).

Numery działek w projektowanym pasie drogowym, do przejęcia w całości pod inwestycję, przechodzące na rzecz właściwej jednostki samorządu terytorialnego – Województwa Mazowieckiego:

Jednostka ewidencyjna: Stubice [141911_2]

Obręb 0014 Stubice: dz. ew. nr 105/5, 553/13.

Numery działek w projektowanym pasie drogowym, będące własnością Województwa Mazowieckiego (w nawiasach numery działek po podziale, pozostające w pasie drogowym drogi wojewódzkiej):

Jednostka ewidencyjna: Stubice [141911_2]

Obręb 0014 Stubice: dz. ew. nr 444 (444/2).

Numery działek podlegające ograniczeniu, niewchodzące w skład projektowanego pasa drogowego, przeznaczone pod rozbiórki istniejących obiektów budowlanych nieprzewidzianych do dalszego użytkowania:

Jednostka ewidencyjna: Stubice [141911_2]

Obręb 0014 Stubice: dz. ew. nr 57/3, 59/3, 61/2, 62, 104/2, 106, 107, 140/5 (140/6), 221, 234/13, 500 (500/4), 545/5, 546/5, 547/2, 548/3, 548/4, 553/4, 555/6, 556/11, 567/3 (567/6), 569/3, 583, 598, 600, 603, 607/3, 608, 612, 738, 763/2.

Numery działek podlegające ograniczeniu, niewchodzące w skład projektowanego pasa drogowego, przeznaczone pod budowę lub przebudowę sieci uzbrojenia terenu poza projektowanym pasem drogowym (w nawiasach numery działek po podziale, podlegające ograniczeniu):

Jednostka ewidencyjna: Stubice [141911_2]

Obręb 0014 Stubice: dz. ew. nr 61/2, 62, 93/6 (93/10), 140/5 (140/6), 221, 234/14, 235, 327/10, 559, 583, 585, 598, 603, 616/2 (616/9), 619/4, 619/6, 619/8, 620/4, 763/2.

Numery działek podlegające ograniczeniu, niewchodzące w skład projektowanego pasa drogowego, przeznaczone pod budowę lub przebudowę urządzeń wodnych poza projektowanym pasem drogowym (w nawiasach działek po podziale, podlegające ograniczeniu):

Jednostka ewidencyjna: Stubice [141911_2]

Obręb 0014 Stubice: dz. ew. nr 325/2372 (325/2393), 500/4, 550/5534, 553/4, 585.

Numery działek podlegające ograniczeniu, niewchodzące w skład projektowanego pasa drogowego, przeznaczone pod budowę lub przebudowę innych dróg publicznych (w nawiasach działek po podziale, podlegające ograniczeniu):

Jednostka ewidencyjna: Stubice [141911_2]

Obręb 0014 Stubice: dz. ew. nr 62, 92, 144 (144/1), 500 (500/4), 559, 585, 617 (617/4).

Numery działek podlegające ograniczeniu, niewchodzące w skład projektowanego pasa drogowego, przeznaczone pod budowę lub przebudowę zjazdów, poza projektowanym pasem drogowym (w nawiasach numery działek po podziale, podlegające ograniczeniu):

Jednostka ewidencyjna: Stubice [141911_2]

Obręb 0014 Stubice: dz. ew. nr 54/4, 55, 59/4, 60/2, 61/2, 141/2, 142/2, 326/10 (326/11), 327/10, 328/6, 330/14, 330/16, 331/5, 364, 365/19, 365/23, 444 (444/3), 546/5, 548/3, 548/4, 549/2, 553/4, 555/6, 556/11, 556/12, 576, 583, 604, 614, 618/2 (618/4), 619/4, 619/6, 619/8, 620/4, 959/1, 959/2.

Jednocześnie zawiadamia się, że w niniejszej sprawie zostało wydane przez Wojewodę Mazowieckiego, w trybie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418 ze zm.) postanowienie, nakładające na Inwestora obowiązek uzupełnienia nieprawidłowości i braków w dokumentacji projektowej, na które nie przysługuje zażalenie.

Strona chcąc zapoznać się z aktami postępowania, w tym z ww. postanowieniem może tego dokonać na pl. Bankowym 3/5 pok. 7 w poniedziałek w godz. 13⁰⁰-16⁰⁰ lub w czwartek w godz. 8⁰⁰-12⁰⁰ **po wcześniejszym umówieniu się telefonicznym pod nr 22 695-62-19. Osoby nieumówione nie będą obsługiwane.** Informacja ta ma na celu jedynie przedstawienie aktualnego stanu postępowania. Podczas jej trwania strony nie uzyskają informacji o planowanym terminie zakończenia postępowania ani nie otrzymują informacji merytorycznych. Czas przeznaczony na zapoznanie się z aktami wynosi do 30 minut i nie może zostać przedłużony.

Zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r., poz. 1691) doręczenie uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia publicznego ogłoszenia. Jednocześnie informuje, iż w trakcie prowadzonego postępowania, o czynnościach tutejszego organu, strony postępowania będą informowane w drodze publicznych obwieszczeń, zgodnie z art. 49 § 1 Kpa.

Data publicznego obwieszczenia: 12 maja 2026 r.

WIR-I.7820.2.31.2025.AP1

Warszawa/34432702

OBWIESZCZENIE

z dnia 4 maja 2026 roku

Prezydenta Miasta Płocka
miasta na prawach powiatu

Na podstawie art. 10 § 1, art. 49, art. 61 § 4 i art. 73 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 roku poz. 1691 tekst jednolity), oraz art. 11 c i art. 11d ust. 5 i 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 roku o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 roku poz. 311 tekst jednolity),

ZAWIADAMIAM

O WSZCZĘCIU POSTĘPOWANIA

w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej na rozbudowie drogi publicznej: drogi gminnej nr 520022W – ulicy Ośnickiej w Płocku – etap II obejmującej odcinki:

- **3KDL: klasa drogi – L (lokalna); kategoria KR4, o długości około 648m;**
 - **4KDD: klasa drogi – D (dojazdowa); kategoria KR4, o długości około 213m;**
 - **5KDD: klasa drogi – D (dojazdowa); kategoria KR4, o długości około 305m;**
 - **7KDD: klasa drogi – D (dojazdowa); kategoria KR4, o długości około 220m;**
- wraz z budową infrastruktury technicznej i przebudową innych dróg publicznych w ramach zadania inwestycyjnego pod nazwą: „Budowa ulicy Ośnickiej”,

na wniosek z dnia 26 lutego 2026 roku (data wpływu do organu: 27 lutego 2026 roku), uzupełniony i skorygowany przy piśmie z dnia 16 kwietnia 2026 roku (data wpływu do organu: 20 kwietnia 2026 roku) właściwego zarządcy drogi – Prezydenta Miasta Płocka, z siedzibą w Płocku przy pl. Stary Rynek 1, reprezentowanego przez pełnomocnika – Pana Mariusza Andlera.

Wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację przedmiotowej inwestycji drogowej objęte są nieruchomości o numerach ewidencyjnych gruntów (oznaczone **tłustym** drukiem): **1013/11, 1013/15, 1013/25, 1014**, 1016/5 (po podziale: **1016/15**, 1016/16), 1016/7 (po podziale: **1016/17**, 1016/18), **1016/11, 1016/14**, 1017/2 (po podziale: **1017/3**, 1017/4), 1018/2 (po podziale: **1018/4**, 1018/5), 1018/3 (po podziale: **1018/6**, 1018/7), 1020/2 (po podziale: 1020/8, **1020/9**, 1020/10), 1020/3 (po podziale: 1020/11, **1020/12**), 1021/2 (po podziale: 1021/7, **1021/8**), 1021/5 (po podziale: 1021/9, **1021/10**), 1021/6 (po podziale:1021/11, **1021/12**), **1022/2, 1024/1, 1024/12**, 1051/2 (po podziale: 1051/5, **1051/6**), 1053 (po podziale: 1053/1, **1053/2**, 1053/3, **1053/4**), 1054 (po podziale: 1054/1, **1054/2**, 1054/3, **1054/4**), 1055 (po podziale: 1055/1, **1055/2**, 1055/3, **1055/4**), 1056 (po podziale: 1056/1, **1056/2**, 1056/3, 1056/4), 1057/6 (po podziale: 1057/30, **1057/31**), 1058/8 (po podziale: 1058/15, **1058/16**), **1058/14**, 1064 (po podziale: 1064/1, **1064/2**), 1065/2 (po podziale: 1065/7, **1065/8**), 1065/4 (po podziale: 1065/9, **1065/10**), **1075, 1076/1, 1076/7, 1078/1**, 1079/2 (po podziale: **1079/3**, 1079/4), **1082/12**, 1083/3 (po podziale: **1083/48**, 1083/49), 1215/1 (po podziale: 1215/3, **1215/4**), w granicach obrębu ewidencyjnego Nr 0010 – Podolszyce, jednostka ewidencyjna 146201_1 miasto Płock – **które znajdują się w liniach rozgraniczających pasa drogowego.**

Uwaga: w odniesieniu do nieruchomości, które podlegają podziałowi – przed nawiasem podano numer działki przed podziałem, w nawiasie numery działek po podziale. Pogrubioną czcionką zostały oznaczone numery działek objętych liniami rozgraniczającymi teren inwestycji – przeznaczone pod inwestycję drogową; oraz nieruchomości o numerach ewidencyjnych gruntów: 1103/2, 1088/2, 1088/1, 1079/1, 1086/4, 1078/6, 1079/4 (powstałej z podziału 1079/2), 1078/2, 1076/9, 1220/3, w granicach obrębu ewidencyjnego Nr 0010 – Podolszyce, jednostka ewidencyjna 146201_1 miasto Płock – **które znajdują się poza liniami rozgraniczającymi pasa drogowego.**

Zgodnie z art. 11d ust. 9 i 10 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 roku o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, z dniem zawiadomienia, nieruchomości stanowiące własność Skarbu Państwa bądź jednostek samorządu terytorialnego, objęte wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, nie mogą być przedmiotem obrotu w rozumieniu przepisów o gospodarce nieruchomościami. Czynność prawna dokonana z naruszeniem powyższego zakazu, jest nieważna.

Zgodnie z art. 49 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, w przypadku zawiadomienia stron przez obwieszczenie, doręczenie uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia publicznego ogłoszenia.

W związku z powyższym informuję, że strony mogą na każdym stadium postępowania zapoznać się z całością dotychczas zgromadzonego materiału dowodowego, a w terminie **7 dni** od daty doręczenia, o której mowa powyżej, można ewentualnie wnieść uwagi i zastrzeżenia w przedmiotowej sprawie w formie podania na piśmie lub za pośrednictwem eDoręczeń. Akta sprawy i dokumentacja projektowa znajdują się w Urzędzie Miasta Płocka (wejście od ul. Zduńskiej) w Wydziale Strategii, Architektury i Urbanistyki w Referacie Administracji Architektoniczno-Budowlanej. Zapoznanie się ze zgromadzonym materiałem dowodowym oraz kontakt z osobą prowadzącą postępowanie administracyjne jest możliwe: w poniedziałki, wtorki, środy w godzinach 8:00÷15:00, w czwartki w godzinach 8:00÷16:00, w piątki w godzinach 8:00÷ 14:00, po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym pod numerem telefonu 0-24 367 14 64 lub e-mailowo: renata.cieslikowska@plock.eu.

znak sprawy: WSU-III.6740.4.5.2026.RC

Płock/34433805

Spółdzielnia
Mieszkaniowa
„Gocław-Lotnisko”
Warszawa
ul. Orlego Lotu 6

O G Ł A S Z A
PRZETARG
NIEOGRANICZONY

**NA WYBÓR WYKONAWCY
PRAC SANITARNO-
PORZĄDKOWYCH TERENU
WEWNĘTRZNEGO
I ZEWNĘTRZNEGO
WRAZ Z KONSERWACJĄ
TERENU ZIELONEGO
NIERUCHOMOŚCI PRZY
UL. MIKOŁAJCYKA 1-3
W WARSZAWIE**

Szczegóły na stronie internetowej
Spółdzielni
www.smgl.com.pl

Warszawa/34434184

Prezydent Miasta Radomia

informuje, że w Urzędzie Miejskim
w Radomiu, przy ul. Kilińskiego 30,

zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 21.08.1997r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2026r., poz. 399), na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej Urzędu wywieszony został wykaz udziału 1/2 części stanowiącego własność Gminy Miasta Radomia w nieruchomości, przeznaczonej do zbycia, położonej w Radomiu przy ulicy:

Alei Wojska Polskiego – udział 1/2 części w nieruchomości, oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków miasta Radomia jako działki **nr nr: 1703, 1704** o łącznej pow. 771 m² (obr. 0110), zapisanej w księdze wieczystej RA1R/00024786/1, stanowiący własność Gminy Miasta Radomia, przeznaczony do zbycia w trybie bezprzetargowym na rzecz współwłaściciela nieruchomości.

Radom/34433957

**Zarząd Dzielnicy Mokotów m.st. Warszawy
oraz Zakład Gospodarowania
Nieruchomościami w Dzielnicy
Mokotów m.st. Warszawy**

informują,

że na Elektronicznej Tablicy Ogłoszeń
(<https://eto.um.warszawa.pl/>)
oraz w siedzibie ZGN

przy ulicy Irysowej 19 w Warszawie
zostały wywieszone na okres 21 dni:

Wykaz zwolnionych lokali użytkowych przeznaczonych do najmu na okres 3 lat (2676/2026), Wykaz lokali użytkowych przeznaczonych do najmu na rzecz dotychczasowych najemców na okres 5 lat (2677/2026), Wykaz lokali użytkowych przeznaczonych do najmu na rzecz dotychczasowego najemcy na okres 5 lat (2678/2026), Wykaz lokali użytkowych (garaży i stanowisk postojowych) przeznaczonych do najmu na rzecz dotychczasowych najemców na okres 5 lat (2681/2026), Wykaz lokali użytkowych (garaży) przeznaczonych do najmu na rzecz dotychczasowego najemcy na okres 5 lat (2682/2026), Wykaz zwolnionych lokali użytkowych przeznaczonych do najmu na okres 3 lat (2737/2026), Wykaz lokali użytkowych przeznaczonych do najmu na rzecz dotychczasowych najemców na okres 10 lat (2738/2026), Wykaz zwolnionych lokali użytkowych (garaży, boksów motocyklowych i stanowisk postojowych) przeznaczonych do najmu na okres 3 lat (2742/2026), Wykaz lokali użytkowych (boksów motocyklowych) przeznaczonych do najmu na rzecz dotychczasowych najemców na okres 5 lat (2744/2026), Wykaz lokali użytkowych (garaży) przeznaczonych do najmu na rzecz dotychczasowych najemców na okres 10 lat (2744/2026) oraz wykaz pomieszczeń gospodarczych przeznaczonych do najmu na rzecz dotychczasowych najemców na okres 3 lat.

Jednocześnie zapraszamy do udziału w aktualnie ogłoszonych konkursach na najem lokali użytkowych (w tym garaży, boksów motocyklowych i miejsc postojowych).

W siedzibie ZGN przy ul. Irysowej 19 w Warszawie wywieszone są także wykazy lokali użytkowych, pomieszczeń gospodarczych i garaży przeznaczonych do najmu w drodze indywidualnych negocjacji. Powyższe wykazy oraz ogłoszenia konkursowe umieszczone są na stronach internetowych pod adresami: www.zgnmokotow.waw.pl oraz mokotow.um.warszawa.pl

Warszawa/34433971

Lewandowski zawsze na szczycie

Nigdy nie skończył najwyższej ligi poza podium. W czternastu z osiemnastu sezonów zajmował miejsca na samym szczycie. A przecież dla klubów, w których grał, nie zawsze było to oczywiste. Wydajność Roberta Lewandowskiego pozwala mu rekordowo zapełniać gablotę z trofeami.

Michał Trela

Kiedy w 18. minucie niedzielnego El Clásico Barcelona stworzyła bramkę jak dzieło sztuki, w zbiorową ekstazę wpadła cała drużyna, łącznie z obściskującymi się rezerwowymi. Kamera pokazywała zachwyconego na trybunach kontuzjowanego Lamine'a Yamala. Robert Lewandowski tymczasem gdzieś z boku kadru tylko spokojnie poklepał najbliższego kolegę. Gdy w drugiej połowie pojawił się na boisku, miał pretensje, że Raphinha sam kończył akcję, zamiast dograć do niego. Dlatego chwilę później było pewne, że nawet mając piłkę na słabszej lewej nodze, będzie strzelał, co z kolei zirykowało Fermína Lopeza, czekającego w idealnej pozycji. To cały Lewandowski. Chcący strzelać wszystkie gole. I tylko wtedy naprawdę świętujący. Jeśli mówi się, że dobry napastnik musi mieć pierwiastek egoisty, Lewandowski nieprzypadkowo jest genialnym napastnikiem.

Paradoksem tych stopklatek jest szerszy obraz, w którym cała kariera Lewandowskiego to wielkie pasmo sukcesów zespołowych. Idealna symbioza snajpera indywidualisty z pracującym nań zespołem. Powtarzalna wydajność napastnika połączona z regularnością drużyn, w których gra. On jako idealna maszyna, ale też idealny trybik większej maszyny. W skali kariery kapitan reprezentacji Polski nie jest piłkarzem wielkich wieczorów. Genialnych jednostkowych występów, choć i takie się oczywiście zdarzały. Jego wielkość widać najbardziej w codziennej wieloletniej ligowej młóćce.

Kariera na podium

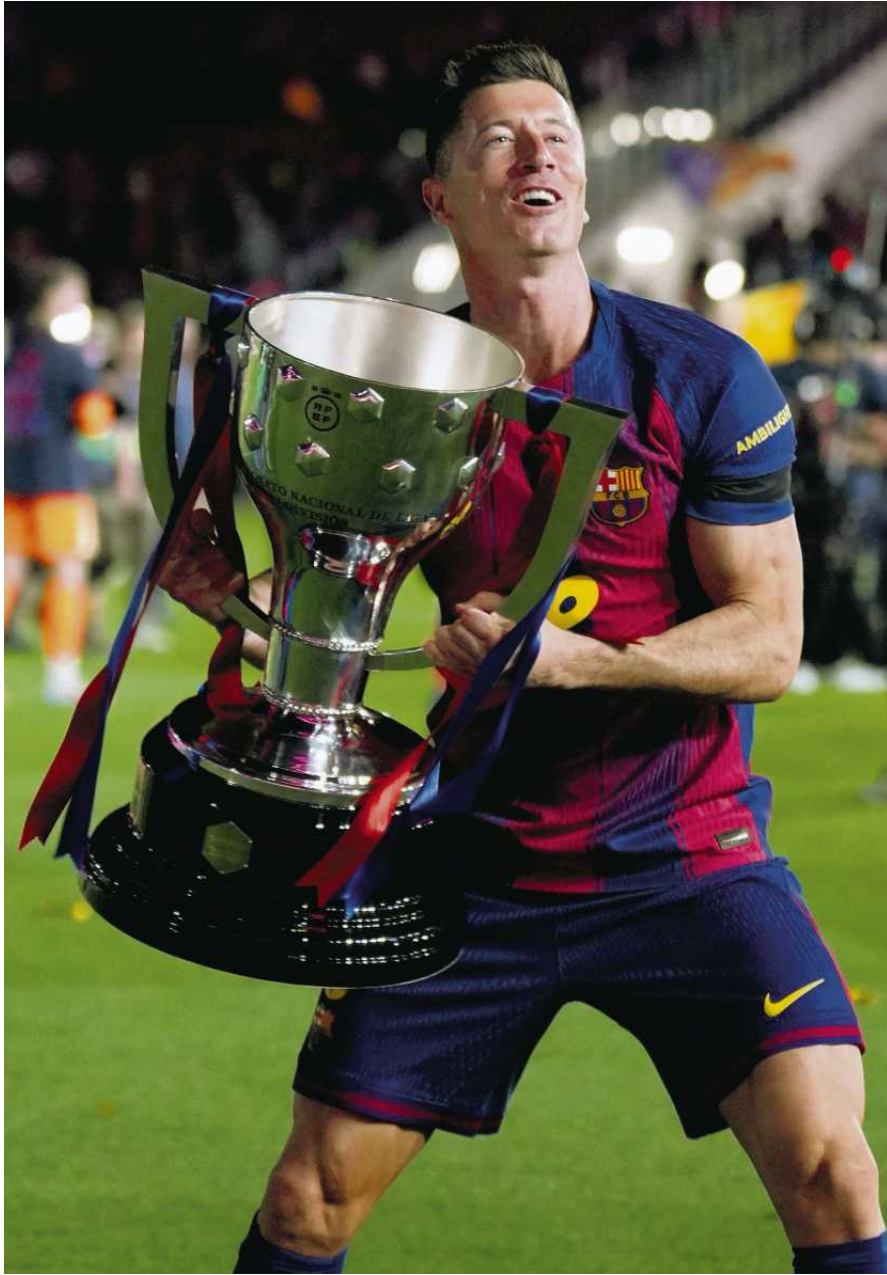
W latach 80. Zbigniew Boniek dostał w Juventusie przydomek „Bello di notte” – „piękny nocą”. Wielka polska gwiazda tamtego pokolenia błyszczała przede wszystkim w wielkich meczach, rozgrywanych wieczorem przy jupiterach. Za dnia, kiedy grało się we Włoszech spotkaniach ligowych, niekoniecznie pokazywał pełnię talentu.

Lewandowski miał oczywiście okazje, gdy mówił o nim cały świat, jak cztery gole strzelone Realowi Madryt w barwach Borussia Dortmund, pięć goli z Wolfsburgiem w dziewięć minut, czy dublet w El Clásico z 2024 roku. Ligę Mistrzów też oczywiście raz wygrał i nastrzelał w niej mnóstwo goli. Ale to właśnie sposób, w jaki dominuje od lat krajowe ligi, czyni go niezwykłym.

Przypieczetowane w niedzielę mistrzostwo było trzecim, jakie zdobył w czwartym sezonie w Hiszpanii. W Niemczech mistrzem był dziesięć razy w dwunastu latach. A choć w ekstraklasie grał tylko dwa sezony, też zdążył wyjechać jako mistrz Polski. Daje to czternaście mistrzostw w osiemnastu sezonach rozgrywanych w najwyższych ligach. Cztery razy był wicemistrzem, a nigdy w seniorskiej karierze nie wypadł poza podium. Najniżej ukończył ligę w pierwszym sezonie w polskiej elicie, gdy z Lechem Poznań zajął trzecie miejsce. Dru-

• **Robert Lewandowski świętuje swoje trzecie mistrzostwo Hiszpanii z Barceloną**

FOT. ALEX CAPARROS/
GETTY IMAGES

żyny Lewandowskiego albo są na szczycie albo tuż pod nim.

Złote lata

To nie wynika wyłącznie z trafnego doboru klubów, których prymat w kraju zawsze jest oczywistością. Lech Poznań to oczywiście w polskiej skali wielka marka, ale gdy Lewandowski sięgał z nim to tytuł, było to pierwsze mistrzostwo od siedemnastu lat. Na następne Kolejorz czekał kolejne pięć, a pierwszy sezon po jego odejściu zakończył poza strefą pucharową. Ze stolicy Wielkopolski wyjechał do Dortmundu, gdzie w dwóch pierwszych latach wygrywał Bundesligę. Są to ostatnie jak dotąd mistrzostwa Borussii. A poprzednie udało się zdobyć dekadę wcześniej. Co oznacza, że w ostatnim ćwierćwieczu BVB tylko dwa razy była mistrzem. Akurat wtedy, gdy Lewandowski grał w jej ataku. Sezon po jego odejściu zsunęła się na siódme miejsce.

Idąc w górę, Lewandowski trafił oczywiście do klubów, które mistrzostwa kraju traktują jako oczywistość. Bayern już w momencie jego przyścia miał na koncie dwa kolejne tytuły. Po trzy ostatni raz udało mu się sięgnąć na początku XXI wieku. Czterech w historii nie zdobył nigdy. Nawet jeśli Bawarczyści zwykle byli najwięksi w Niemczech, co parę lat zdarzał się im słabszy rok, w którym ktoś strącał ich tymczasowo z tronu. Z gwarantującą przynajmniej 30 goli w sezonie maszyną w ataku nie było to już możliwe. Lewandowski sięgnął w Monachium po osiem mistrzostw w osiem lat. Razem dało to monachijczykom bezprecedensową serię 10 tytułów. Po jego wyjeździe jeszcze jakimś cudem wygrali ligę, strzelając gola na wagę tytułu trzy

absolutnie nie przychodził do klubu, w którym wygrywanie czegokolwiek wyglądało na oczywistość. Tymczasem wyszło tak, że tylko w jednym sezonie nie podnosił mistrzowskiego trofeum. Trzy mistrzostwa w cztery lata oznaczają dla Barcelony najlepszy okres od dekady, gdy drużyna sięgała ostatni raz po Ligę Mistrzów, a w jej ataku szalał Messi w szczytowej formie.

Lewandowski nie jest oczywiście jedynym czynnikiem. Aktualne mistrzostwo pewnie jest najmniej „jego” ze wszystkich w karierze. Wszak tylko w jednym z sezonów w najwyższych ligach nie zdołał wcześniej uzbierać dwóch tysięcy minut. Nawet jednak w pierwszym roku w Bundeslidze, gdy był zmiennikiem Lucasa Barriosy, uzbierał trochę więcej minut, mimo że w Niemczech gra się cztery kolejki krócej niż w Hiszpanii. Strzelał za to wówczas mniej goli. Jego tegoroczna średnia – bramka co 107 minut – wciąż świadczy o umiejętności znakomitego wykorzystania czasu spędzanego na boisku. Jeśli dorzucić do tego jego trzy asysty, wyjdzie, że Polak raz na 87 minut przyczyniał się bezpośrednio do jakiegoś gola. Nawet jeśli był rezerwowym, to luksusowym.

Superdzoker

Widać to zresztą w klasyfikacji całej ligi. Polak nie bije się w tym roku o kolejny tytuł króla strzelców, ale jest w czołowej dziesiątce snajperów La Liga, grając spośród nich zdecydowanie najmniej. Z większą częstotliwością w przeliczeniu na minuty gole zespołowi przynosi tylko Kylian Mbappe. W wewnątrzzespołowej klasyfikacji kanadyjskiej dopiero w El Clásico wyprzedzili go nieznacznie Marcus Rashford i Ferran Torres, do niedzieli był z nimi ex aequo drugi za Yamalem. Lewandowski grał w tym sezonie rzadko, ale konkretnie. Pięć z jego goli decydowało o wyniku. Więcej takich trafień zaliczyli jedynie Torres, Vinicius Junior oraz Mbappe. Wśród dzokerów, czyli zawodników strzelających po wejściu z ławki, nikt nie przyniósł żadnej drużynie więcej goli od niego. Choć paradoksalnie i tak jedynie, co można mu zarzucić, to nieskuteczność. Sytuacje, do których dochodził, wskazują, że powinien mieć przynajmniej dwa gole więcej.

Jeśli dla Lewandowskiego okaże się to ostatnie El Clásico, w dużej mierze dzięki niemieckiemu trenerowi Hansiemu Flickowi wyjedzie z Hiszpanii z korzystnym bilansem meczów z Realem Madryt. Polak zagrał w najważniejszej rywalizacji światowej piłki po raz jedenasty. Zanotował szóste zwycięstwo, przy pięciu porażkach. Gdyby Thibaut Courtois przepuścił jego strzał, byłoby to idealne pożegnanie. Robert Lewandowski niezależnie od pory dnia robił zwykle, co do niego należy. Dlatego gablotę z mistrzowskimi trofeami będzie miał po karierze futbolu. A przecież wcale nie powiedział jeszcze ostatniego słowa. ●

34432128

wyborcza

REDAKCJA
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
Telefon: 22 555 66 00 (czynny w dni powszednie w godz. 10-17);
E-mail: redakcja@wyborcza.pl
Listy do redakcji: listy@wyborcza.pl
Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania. Wnioski i pytania w sprawie ochrony danych osobowych: iod@wyborcza.pl
REDAKTOR NACZELNY: Adam Michnik
PIERWSZY ZASTĘPCA, REDAKTOR NACZELNY WYBORCZA.PL: Roman Imielski
ZASTĘPCY: Agata Żelazowska, Bartosz T. Wieliški
PROJEKT GRAFICZNY: Jacek Utko
KOLPORTAŻ: Michał Szalański
Problemy z dostępnością „Wyborczej” lub z właściwą mutacją lokalną: kolportaz@wyborcza.pl
Prenumerata cyfrowa: prenumerata.wyborcza.pl; pomoc@wyborcza.pl, 22 555 54 55, 519 255 455

Inne formy prenumeraty: wyborcza.pl/prenumerataGW
Gazeta Wyborcza w serwisach społecznościowych:
facebook.com/wyborcza, bsky.app/profile/wyborcza.pl,
instagram.com/gazeta_wyborcza
LICENCJE NA TREŚCI: licencje@wyborcza.pl

WYDAWCA
Wyborcza sp. z o.o., ul. Czerska 8/10
00-732 Warszawa; NIP: 521-403-30-11
PREZESKA ZARZĄDU: Aleksandra Sobczak

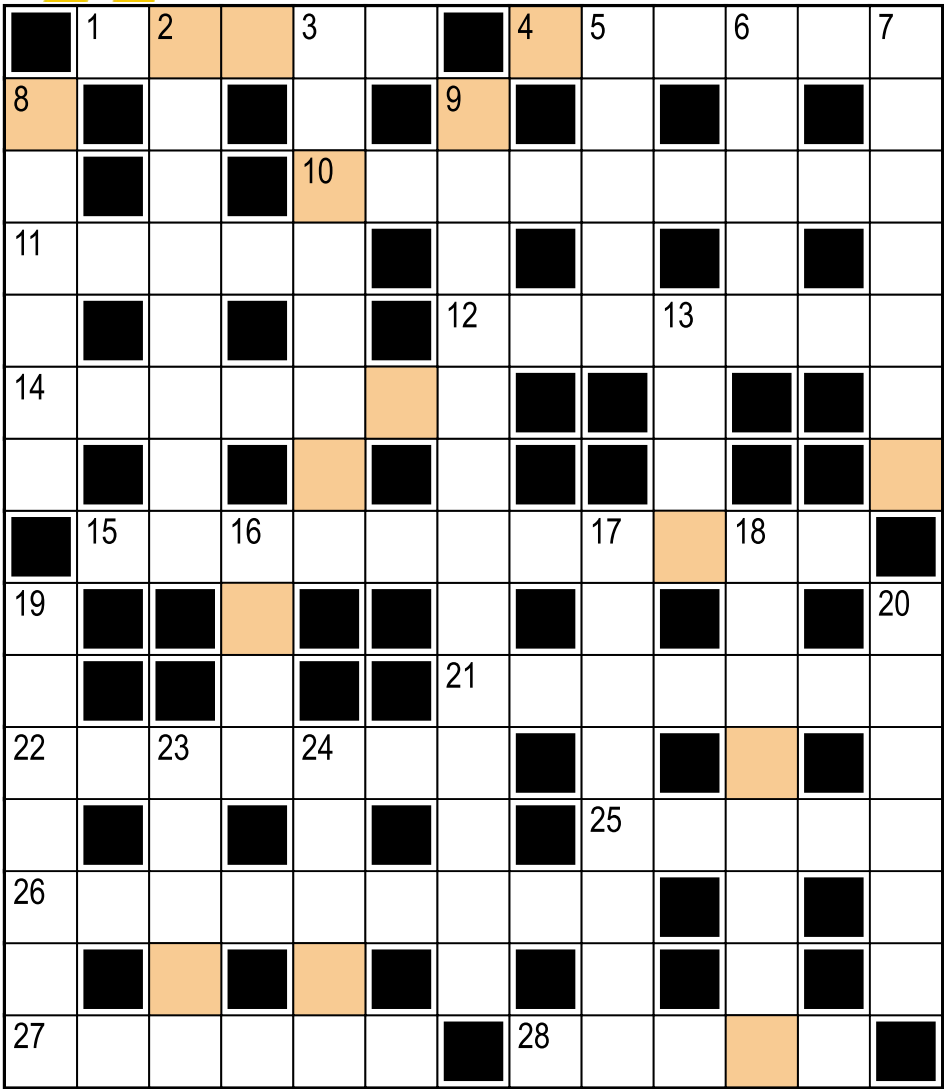
REKLAMA
Dyrektor sprzedaży: Bartosz Wysocki
Biurow reklam i ogłoszeń:
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
reklama@wyborcza.pl; 22 555 55 55, faks: 22 555 54 44

DRUK: Polska Press
ISSN 0860-908X
Rozpowszechnianie redakcyjnych materiałów publicystycznych bez zgody wydawcy jest zabronione.

krzyżówka

Hasło:

Rozwiązanie „krzyżówki” nr 27 z 11.05:

Poziomo: 1) smuga 4) nimbus 10) zwycięzca 11) rolka 12) adapter 14) flaming 15) szachownica 21) Zagłoba 22) ragtime 25) skóra 26) asteroida 27) muszka 28) pirat
Pionowo: 2) Mielcarz 3) grzaniec 5) Ibiza 6) Bizet 7) szafran 8) strefa 9) wynagrodzenie 13) paki 16) azot 17) Nagasaki 18) czołówka 19) sarkazm 20) hazard 23) Gates 24) igrek
Hasło: Gwiazda ekranu.

su do ku

1	2	4			9			
7			2	5	4	6	1	8
8			3	7		9	2	4
6			4	3		8		
	7	8	5				3	6
3	5		8	1	6			7
2		7			5		8	1
		6			4			
9			7	3				2

1	2				9			
7				5		6		8
8			3	7			2	4
				3		8		
	7		5					6
3			8					
		7			5		8	1
		6			4			
					3			2

Litery w kolorowych polach, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

- Poziomo:**
1) może być ciekotkryształiczny, dotykowy
4) grecki bóg piękna zakochany w Dafne
10) prymas tysiąclecia
11) faraoni w wersji zakonserwowanej
12) wynajęcie samolotu
14) tradycyjny strój szlachecki noszony na żupanie
15) serial, w którym występował Andrzej Piaseczny
21) niemile widziani w jakimś środowisku, miejscu
22) autobusowy – z poczekalnią i stanowiskami
25) „Zgadnij, kto przyjdzie na ...”, film z Katharine Hepburn, laureatką czterech Oscarów
26) książka o charakterze poradnika; kompendium
27) kontynent z Jeziorem Wiktorii
28) nagrał przebój „Englishman in New York”

- Pionowo:**
2) „Gdzie przykazań brak dziesięciu” Joe Alexa
3) starożytny wodociąg
5) wydana na winylu albo na CD
6) Franciszek, węgierski kompozytor
7) odpadki, gdy przygotowujemy frytki
8) książeczka o przygodach Asterixa i Obelixa
9) Maria Andrejczyk
13) podróż wycieczkowcem
16) obrońcy stawiali zacieki ...
17) urządzenie w kolekturze totka
18) wszczynają zadymy, niszczy mienie publiczne
19) z komora chłodzącą
20) stolica kojarząca się z sernikiem i Straussem
23) ... Orła Białego, nasze najwyższe odznaczenie państwowe
24) w Pieskowej Skale albo na Wawelu

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY Kraj/34427030

Czekamy
na Twoje
uwagi i pomysły

ROZRYWKA
@WYBORCZA.PL

zakreślanka

Zakreślaj słowa z listy na planszy. Mogą być ukryte w wierszach, kolumnach lub prowadzić wężkiem. Niewykorzystane litery czytane rzędami utworzą hasło

P	A	W	Z	R	G	R
A	D	A	K	O	I	Y
K	S	Y	Z	Z	S	F
N	E	Ż	R	E	L	U
O	B	E	T	R	N	K
A	Z	N	S	Y	O	O
C	I	I	J	F	Z	M
M	N	E	E	O	E	B
I	Z	A	I	W	N	I

gryf szeryfowie zimnica eskapada
kombinezon strzyżenie bon wzrok

Hasło z 11.05: dramaturg

skojarzenia

Truizm	Desperacja	Watra	Blondyn
Artyleria	Języki	Anteny	Frazes
Bastion	Banał	Misery	Fryga
Drzym	Christine	Prometeusz	Komunał

Znajdź powiązania między hasłami i połącz je w cztery grupy po cztery hasła, by każdą grupę łączyło jedno wspólne skojarzenie.

Rozwiązanie z 11.05:
... Wyborcza: Kielbasa, Kampania, Gazeta, Agitacja.
Sposoby myślenia, działania, radzenia sobie z czymś: Filozofia, Szkoła, Metoda, Podejście. **Piosenki Jacka Kaczmarskiego:** Zbroja, Krzyk, Obława, Mury. **Słowa zawierające nazwy klubów piłkarskich:** Sprinter, Realizm, Elegia, Plecha

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Kraj/34426992

Słowno

Wybierz słowo, sprawdzaj litery i kombinuj, aż skończą Ci się próby

Literówka

Kilka liter i jedno zadanie: ułożyć jak najwięcej słów

Jeszcze więcej rozrywki w Aplikacji Wyborczej

Szukaj w aplikacji

Zakreślanka

Skojarzenia

REKLAMA

ki, bo był postacią, która od razu ciągnęła tę szatnię. To taki typ zawodnika, który wychodzi i robi to, co trzeba, niezależnie od okoliczności. Taki trochę self-made. Buduje się sam. On już w piłce trochę jest i wie, że ta umiejętność jest ważna. Widać po nim, że się tego nauczył. Ale spora część chłopaków, która miała również bardzo dobre intencje i chęci, za bardzo była nauczona płynięcia na tym, co dobrego się dzieje. Czyli jak jest dobry wynik i atmosfera, to ich to buduje i pokazują swoją piłkarską jakość. Bo uważam, że wielu chłopaków piłkarską jakość miało. Żałuję, że nie udało mi się im pomóc, żeby potrafili to częściej pokazywać w meczach.

Co jeszcze – poza niedoszacowaniem wagi serii bez zwycięstwa – pana zaskoczyło?

– Nie zastanawiałem się nad tym. Koncentrowałem się na naszej pracy i na tym, jak wygląda drużyna. Może zaskoczyło mnie po prostu, że nie potrafimy wygrywać meczów. Najwyraźniej na świecie. Siedzisz w domu, robisz sobie bi-

ka, jak dwie minuty wcześniej. Trzeci gol – stały fragment gry. Ktoś nie wypełnił swoich zadań w defensywie – jak to zwykle bywa, gdy tracisz bramkę po stałym fragmencie.

Mam wrażenie, że wciąż ma pan to wszystko przed oczami. Dużo razy pan do tego wracał?

– Zawsze miałem pamięć do meczów. Analizowałem je, więc siłą rzeczy wciąż dobrze je pamiętam.

A z tej analizy wyszło panu, że przeprowadzał wiosną za dużo zmian? Z meczu na mecz potrafił pan wymienić połowę wyjściowego składu.

– Na pewno jest taka szkoła, żeby wybrać jedenastu i niech oni się zgrywają. Jasne, analiza wsteczna zawsze skuteczna. Czy było za dużo zmian? Tak, było. Może dzisiaj w każdym meczu zrobiłbym jedną albo dwie mniej. Ale zmiany zawsze z czegoś wynikają. Brałem pod uwagę najbliższego rywala i zastanawiałem się, kto może nam najbardziej pomóc. Na Puszczę Niepołomice musieliśmy mocno podwyższyć skład, bo tamten zespół ma bardzo dobre stałe fragmenty gry i wyraźnie na nich polega, więc wstawiliśmy najwyższych zawodników, jakich mieliśmy. To się sprawdziło, ale też jednocześnie poskutkowało tym, że drużyna gorzej funkcjonowała na boisku.

Wróciłem jeszcze dzisiaj do pana ostatniej konferencji po meczu ze Stalą Mielec. Trwała 30 sekund, sprawadzała się do trzech zdań, ale było w nich mnóstwo emocji. Wściekłość, poczucie "mam dosyć", ale też wstyd – dobrze interpretuję?

– Tak, dla mnie to był wtedy wstyd, że po raz kolejny przegraliśmy mecz w taki, a nie inny sposób. Gdybym dzisiaj miał tę konferencję odczytać raz jeszcze, powiedziałbym to samo.

Siedział pan wtedy za stołem ze świadomością, że to był pana ostatni mecz?

– Nie.

To kiedy podjął pan decyzję?

– W trakcie weekendu, po przeanalizowaniu tamtego meczu, ale też wszystkiego, co działo się wcześniej. Wiedziałem, że ja już tego nie wyciągnę. Miałem nadzieję, że ktoś da tej drużynie inny impuls i zdola ją wyciągnąć, bo do końca pozostało jeszcze sporo meczów. Wiedziałem, że sposób zarządzania, wyjścia do zawodników i styl, w jaki się z nimi rozmawia, musi się natychmiast zmienić. Ale wiedziałem też, że ja już nie będę w stanie tego zrobić. Odpowiedzialność była po mojej stronie. Musiałem podjąć decyzję o odejściu.

Mówi pan, że ostatnią konferencję poprowadziłby pan tak samo. A szerzej – co zrobiłby pan inaczej?

– Na pewno żałuję, że po podpisaniu porozumienia o rozwiązaniu współpracy nie poszedłem pożegnać się z drużyną. Powiem, jak wtedy postrzegałem tę sytuację. Minęły trzy dni od ostatniego meczu i podczas podpisywania porozumienia dyskutowaliśmy, jak rozegrać pożegnanie. Okazało się, że następnego dnia od rana w klubie ma już być nowy trener. Uznałem, że to może być niezręczne, że w jego pierwszym dniu pracy jeszcze będę się kręcić po budynku i żegnać z drużyną. Pamiętałem, jak to wyglądało w Niemczech, gdzie trener, który odchodził, raczej nie przychodził się z nami żegnać. Uznałem, że zadzwonię w takim razie do kapitana, by w moim imieniu przekazał drużynie podziękowania i że życzę im powodzenia. Ale wiem, że zostało to odebrane negatywnie. Dzisiaj bym to zmienił. Poszedłbym osobiście i się pożegnał.

- Mam w domu czwórkę w wieku 15, 10, 8 i 4 lata. I mam obowiązek bycia tatą. Każdy może to oceniać po swojemu, ale na koniec to moje życie i mój wybór. A fakt, że jestem blisko domu, nie znaczy, że się nie poświęcam w pracy

I wszedł pan do szatni, w której od razu miał pan spore zaufanie. Wiem, bo pytałem o to piłkarzy. Osiągnięcia piłkarskie i opinia dobrze zapowiadającego się trenera zrobiły swoje.

– Jeśli tak to odbierali, to dobrze. Później najważniejsze było, by przekonać ich tym, co robimy na treningach. I myślę, że tak się stało. Mnie się dobrze z nimi pracowało. Okres, w którym nie było presji wyniku, czyli rozmowę przygotowania, był naszym najlepszym. Pojechaliśmy na obóz do Turcji, przyszli do nas nowi zawodnicy i wyglądało to obiecująco. Mieliśmy dobre wyniki w sparingach. Widziałem, jak drużyna ożywa. I przekonywałem wtedy piłkarzy, że niezależnie, co się wydarzy, my i tak musimy robić swoje. Ale jednocześnie wiedziałem, że pierwsze dwa spotkania po przerwie będą bardzo ważne.

Zimą dostał pan bardziej doświadczonych zawodników. Zakupy zostały przeprowadzone bardzo sprawnie. Perspektywa z wtedy: świetnie. A perspektywa z dzisiaj? Może zmian było za dużo na raz?

– Budowaliśmy właściwie nową drużynę. Musieliśmy jak najszybciej się zgrać. Dlatego też wybraliśmy się na obóz, gdzie wykonaliśmy, tak uważam, kawał dobrej roboty. Scaliliśmy tę drużynę. A potem wchodzisz w nową rundę i musisz iść stabilnie i konsekwentnie. Wierząc w proces, nie tylko w wyniki. Tego pójścia jak lodolamacz, który kruszy trudności, nam zabrakło i ja finalnie ponoszę za to odpowiedzialność. Cieszę się, że dołączył do nas Igor Łasic-

lans i nie wygrywasz żadnego z ośmiu meczów... Musisz wziąć odpowiedzialność.

Na pierwszej konferencji prasowej mówił pan, że chce najpierw poprawić grę w defensywie. Później pana zespół stracił siedem goli po atakach pozycyjnych, cztery ze stałych fragmentów gry, a dzieł po kontrach i wysokich odbiorach rywali. Cały wachlarz tego, jak można tracić bramki.

– Mecz z Miedzią Legnica, w którym straciliśmy sześć goli, wyłączam trochę poza nawias. Wiadomo, że tak się nie da, ale traktuję tamto spotkanie w trochę innych kategoriach. Pojechaliśmy tam bardzo, bardzo młodą drużyną. Chłopaki starali się jak mogli, ale Miedź była wtedy dwie klasy lepsza. Patrząc na kolejne mecze – często indywidualne błędy, takie naprawdę bardzo proste, decydowały o tym, że traciliśmy gole. Chwilami to były sytuacje, po których myślisz: to się nie ma prawa wydarzyć.

A jeśli chodzi o ofensywę? Tylko w meczu z Polonią Warszawa oddaliście więcej celnych strzałów niż rywal. Z czego to wynikało?

– Ze sposobu, w jaki graliśmy i w jaki rywale grali przeciwko nam. Weźmy choćby mecz z Wisłą. Byłem po nim zadowolony z tego, jak funkcjonowaliśmy ogólnie jako drużyna, ale w defensywie. W ofensywie – niekoniecznie. Pokazaliśmy sobie podczas analizy - chłopaki sami to mówili - że chociaż jedziemy na Wisłę, musimy być odważni z piłką, więc intencje były dobre. Dobrze funkcjonowaliśmy w defensywie, ale na koniec znów popełniliśmy kuriozalne błędy. Przy pierwszej bramce próbowaliśmy uratować piłkę na linii bocznej, uniknąć autu, a dostaliśmy kontrę i straciliśmy gola. Druga bramka – strata w środku, szybka faza przejściowa Wisły i podobna bram-

I to jest jedyna rzecz?

– Mam też oczywiście swoje przemyślenia, co trzeba było zrobić lepiej. Ale nie chcę z nimi wychodzić do mediów. Zostawiam je na – być może – kolejną stację.

Ale to rzeczy bardziej dotyczące boiska czy gabinetów?

– Tego i tego. Na obu polach można było funkcjonować lepiej.

Porażki ponoć uczą nas najwięcej.

– Dla mnie to było doświadczenie. Oczywiście - nie miłe i dla klubu, i dla mnie. Każdy by chciał, żeby mu w życiu wychodziło, więc jestem rozczarowany. Nie klubem, nie ludźmi tam, ale tym, jak to się potoczyło, jak ułożyły się wyniki.

A rozczarowany sobą?

– Myślę, że nie. Nie chodzi o to, by się teraz biczować i mówić, jaki jestem beznadziejny, bo nie wygrałem ośmiu spotkań. Widziałem już tyle w piłce, tylu trenerów, że wiem, że czasami po prostu tak się to układa. Czasami w piłce dzieją się rzeczy niezrozumiałe dla nikogo. Staralem się i wciąż staram pracować ten temat na swój sposób. Nie chcę powtarzać sloganu o wyciąganiu wniosków, ale na pewno zrobiłem sobie rachunek sumienia. Wiem, że w pewnych momentach trzeba było zareagować inaczej. Ale koniec końców można działać w ten sam sposób, ale wygrać 2-3 mecze i wtedy wszystko funkcjonuje inaczej. Może dlatego tak wiele osób kocha piłkę, bo jest tak nieprzewidywalna. Czasami rzeczy, które wydaje się, że powinny funkcjonować, nie funkcjonują.

Tak po ludzku: odchorował pan?

– Tak, jak powiedziałem - na pewno byłem rozczarowany całą tą sytuacją. Nie czułem się z nią dobrze, ale nie było tak, że zamknąłem się w domu i przez tydzień z niego nie wychodziłem. Mam rodzinę, mam swoje działania związane z akademią w Goczałkowicach, był akurat mecz legend Borussia i Liverpoolu, wpadłem też w inne projekty - jak ambasadorstwo w Sport.pl. Miałem czym się zająć i na co przerzucić uwagę. To było dla mnie dobre.

Dzisiaj jest pan już gotowy do następnej pracy?

– Nie. 14 maja wylatuję na urlop. Odpocznę i po powrocie zdecyduję, co dalej. Zobaczę, czy pojawią się oferty i czy na którąś z nich się zdecyduję.

Ma pan sygnały, że któryś klub zamierza pana zaprosić do siebie?

– Nie.

Telefon nie dzwoni?

– Nie. Ale dla mnie to normalne. Jest wielu trenerów na rynku. Nie ma przecież żadnego ciśnienia, że muszę coś wziąć od lata. Na tę chwilę o tym nie myślę. Postanowiłem, że zrobię to po urlopie.

Próbuję wyczuć, jak ten okres w Tychach wpłynął na pana postrzeganie. Nie tyle wśród kibiców, bo tutaj wiem, że opinie są często zero-jedynkowe, ale wśród prezesów i właścicieli klubów. Wcześniej telefon dzwonił częściej?

– Nie, podobnie, jak teraz.

Nie było w panu zadry, żeby jak najszybciej wejść do innego klubu i coś udowodnić?

– Chyba przez to, że bardzo długo byłem w piłce jako zawodnik - świadomy zawodnik, który zdaje sobie sprawę, jak trudna jest praca trenera - wiedziałem, że w piłce nie wszystko zależy od trenera. Kluczowe jest, do jakiego środowiska się trafi. Ale w piłce jest też tak, może trochę inaczej niż w biznesie, że jesteś weryfikowany po każdym meczu, czyli dość często. Będę powtarzał, że kluczowe jest to, jaka grupa osób na siebie trafia i jak szybko jest w stanie wytworzyć między sobą chemię. ■

Po pracy w Tychach ten trudny zawód trenera wydaje się panu jeszcze trudniejszy?

– Wyniki nie zmieniają mojego postrzegania. Dalej uważam, że to trudny zawód, bo generalnie zarządzanie ludźmi nie jest proste – ani w sporcie, ani w biznesie, ani w innych dziedzinach. Ale w piłce jest też tak, może trochę inaczej niż w biznesie, że jesteś weryfikowany po każdym meczu, czyli dość często. Będę powtarzał, że kluczowe jest to, jaka grupa osób na siebie trafia i jak szybko jest w stanie wytworzyć między sobą chemię. ■

REKLAMA

Jakub
Balcerski

Adam Małysz czy Kamil Stoch?

Najważniejsze, że mamy **Kacpra Tomasiaka**Konrad
Ferszter

Widziałem Legię w Lidze Mistrzów

i strefie spadkowej. **Trudno mnie zaskoczyć**Łukasz
Jachimiak

Jako trzylatek płakałem, że już chcę grać w ekstraklasie.

Dziś cieszę się pracą **na największych arenach**. I w kuluarachMichał
KiedrowskiW futbolu piłka **nie musi być okrągła**Radosław
Leniarski

Sport jest jak pudełko czekoladek.

A ja mam klucze do **fabryki czekolady!**Agnieszka
NiedziątekPiłka i siatka **w podwójnej dawce.**

Nic więcej do szczęścia mi nie potrzeba

Dominik
Senkowski

Tenis to najtrudniejszy

i najpiękniejszy sport na świecie. **Prawda?**Kacper
Sosnowski

Czy na muzycznej scenie, czy po meczu,

„We Are the Champions” jest tym, na co czekam najbardziej

Dawid
Szymczak

Netflix, Disney, HBO?

Najciekawsze scenariusze znajdują w sporcieDominik
WardzichowskiOpowiadam **o ludziach i emocjach**

— bez względu na to, gdzie i o co grają

Piotr
Wesołowicz

Zapraszam na Plac Gry.

Koszykówka jest wszędzie. I dobra do opowiedzenia historia teżDariusz
Wołowski

Jak nie kochać Barcelony? Jak nie podziwiać Realu Madryt?

Czasem trzeba jednak odpocząć od tej hiszpańskiej „wojny”**BO KOCHAMY SPORT.pl**

MÓJBIZNES

LUDZIE | PRACA | INNOWACJE | OGŁOSZENIA KRAJOWE I LOKALNE

12 MAJA 2026

FOT. GETTY IMAGES

Alternatywa budowania marki Franczyza budzi skrajne emocje

► 2-3

Komunikaty.pl Przetargi, licytacje, zamówienia publiczne. Ogłoszenia sądowe i rekrutacyjne

• **Franczyza daje sprawdzony model, ale nie usuwa ryzyka biznesowego** FOT. WOJCIECH KARDAS / AGENCJA WYBORCZA.PL

Franczyza w Polsce budzi skrajne emocje. Z jednej strony rynek systematycznie rośnie. Szacuje się, że działa już ponad tysiąc systemów franczyzowych, a tysiące przedsiębiorców otwierają kolejne placówki, co dla zwolenników jest najlepszym dowodem, że model działa.

Największe sieci, takie jak Żabka, McDonald's czy Delikatesy Centrum, pokazują, że franczyza dla wielu firm stała się główną strategią ekspansji. Dla wielu małych i średnich przedsiębiorców to bezpieczniejsza alternatywa wobec budowania marki od zera.

Z drugiej strony regularnie wracają historie podważające ten obraz. Niedawno opisywaliśmy w „Wyborczej” historię byłego menedżera, który wszedł we franczyzę foodtruckową z kebabem, ugrzązł w spirali długów i – według relacji jego bliskich – nie udźwignął finansowej presji.

Media wielokrotnie opisywały też bunt franczyzobiorców zarzucających centralom przerzucanie ryzyka biznesowego na partnerów, niekorzystne warunki zakupowe czy model, w którym formalna przedsiębiorczość nie zawsze szła w parze z realną niezależnością – franczyzobiorcy czuli się raczej podwykonawcami niż przedsiębiorcami. To właśnie takie spory stały się impulsem do prac nad ustawą franczyzową.

JASNA I CIEMNA STRONA FRANCZYZY

Kilka lat temu, po skargach franczyzobiorców i publikacjach medialnych o nadużyciach, pojawił się projekt ustawy, która miała uporządkować ten rynek. W projekcie chodziło przede wszystkim o zwiększenie ochrony franczyzobiorców, którzy przed podpisaniem umowy mieli otrzymać – jasno na białym – informacje m.in. o modelu biznesowym, opłatach licencyjnych i ryzykach. Projekt próbował ograniczyć arbitralne zrywanie relacji przez silniejszą stronę czy stworzyć specjalny

Franczyza

Sprzedaż marzeń czy sprawdzony model?

Dla jednych to sprawdzona droga do własnego biznesu, dla innych system, który potrafi przerzucić całe ryzyko na najsłabszego uczestnika franczyzowej układanki.

Między historiami spektakularnych sukcesów i opowieściami o biznesowych katastrofach toczy się dziś spór nie o to, czy franczyza działa, ale kiedy działa uczciwie.

Maciej Bednarek

sąd arbitrażowy rozpatrujących spory we franczyzie.

Ustawa nadal jest w fazie projektu. Czy wciąż jest potrzebna? – Nie zgadzam się z tezą, że franczyzę trzeba dziś ucywilizować, jakby był to rynek systemowo wadliwy. Franczyza ma się dobrze, bo to nie jest odrębna branża wymagająca specjalnego traktowania, tylko sprawdzony sposób rozwijania firmy i zarządzania siecią – mówi Monika Dąbrowska, prezeska Polskiej Organizacji Franczyzodawców.

Dodaje, że siłą tego modelu jest to, że po drugiej stronie są przedsiębiorcy inwestujący własne środki, a więc naturalnie bardziej zaangażowani niż pracownicy najemni. To model, który daje ludziom możliwość prowadzenia własnego biznesu na podstawie gotowego konceptu, markę i know-how.

Jej zdaniem wokół projektowanej ustawy narosło sporo emocji i trochę sztucznie pompowanej narracji. – Źródłem tej dyskusji były problemy części franczyzobiorców w niektórych sieciach, ale wiele z tych kwestii zostało już przez rynek przepracowanych. Dobrze przygotowana regulacja może pomóc, zwłaszcza w obszarze obowiązków informacyjnych czy zabezpieczenia interesów obu stron, ale nie powiedzialabym, że rynek czeka na ustawę, żeby działać uczciwie – mówi Dąbrowska.

Dodaje, że wciąż pokutuje błędne założenie, że wejście do systemu franczyzowego oznacza, że wystarczy usiąść w fotelu prezesa, a pieniądze same będą płynąć. – To nigdy tak nie działało.

Franczyza daje sprawdzony model, ale nie usuwa ryzyka biznesowego. Można świetnie wykorzystać koncept i odnieść sukces, ale można też prowadzić biznes słabo. Część rozczarowań brała się właśnie z niedopasowanych oczekiwań, a niekoniecznie z wad samego modelu.

Nieco innego zdania jest Joanna Procszyn, założycielka Outperform Franchise Advisory, firmy doradczo-szkoleniowej specjalizującej się w optymalizacji sieci franczyzowych. Ekspertka podkreśla, że jednym z aspektów projektowanych regulacji jest zmniejszenie asymetrii informacji. Chodzi o to, żeby kandydat przed podpisaniem umowy wiedział, jaka jest retencja w sieci, ile placówek zarabia, po jakim czasie się zwraca się inwestycja.

– To są informacje, które pozwalają podjąć bardziej świadomą decyzję. Ale nawet najlepsza regulacja nie zwalnia kandydata z własnego due diligence. Dobry franczyzobiorca powinien rozmawiać z partnerami już działającymi w sieci, sprawdzić model od środka, zrozumieć ekonomię biznesu. To leży także po jego stronie – mówi Procszyn.

Ustawy franczyzowej wciąż nie ma, ale środowisko stworzyło kodeks dobrych praktyk, oparty na doświadczeniach rynku. Zebrano w nim zasady dotyczące obowiązków franczyzodawcy i franczyzobiorcy, zakresu informacji przekazywanych na etapie rekrutacji, a także tego, co powinna regulować dobra umowa.

– Oczywiście zdarzały się systemy, które działały źle, a nawet takie, którym bardziej zależało na opłacie licencyjnej niż na budowaniu trwałego modelu współpracy. Ale to nie definiuje całego rynku franczyzy. Wręcz przeciwnie, dobrze, że takie przypadki są dziś szybciej wyłapywane i piętnowane, bo to wzmacnia jakość całego sektora – mówi Dąbrowska.

FITNESS NA FALI WZNOSZĄCEJ

Jednym z dynamicznie rozwijających się konceptów franczyzowych w Polsce jest Xtreme Fitness Gyms, sieć klubów fitness. Przedstawiciele spółki przekonują, że możliwe jest budowanie modelu, w którym

interesy franczyzodawcy i partnerów są lepiej zrównoważone.

O powodzeniu biznesu – także w modelu franczyzowym – decydują również warunki rynkowe w danej branży, a te dla fitnessu wyglądają obiecująco. Z danych Xtreme wynika, że europejski rynek fitness zakończył 2024 r. z 71,6 mln członków klubów, ponad 64,5 tys. klubów i 36 mld euro przychodów, a liczba członków wzrosła rok do roku o 5,8 proc.

– To pokazuje, że nie mówimy o chwilowym odbiciu po pandemii, tylko o trwałym trendzie wzrostowym – mówi Filip Puchalski, dyrektor ds. sprzedaży w Xtreme.

Jak podkreśla, filozofia franczyzowa firmy opiera się na odpowiedzialnym wzroście. – Uważamy, że fitness nie powinien być usługą dostępną wyłącznie w największych miastach. Dlatego rozwijamy się także na mniejszych rynkach, w miastach od 10 tys. mieszkańców. Widzimy tam często popyt, niższe nasycenie rynku i dużą przestrzeń do budowania długofalowej pozycji – mówi Puchalski.

Drugim elementem jest geografia wzrostu. – Uważamy, że fitness nie powinien być usługą dostępną wyłącznie w największych miastach. Dlatego rozwijamy się także na mniejszych rynkach, w miastach od 10 tys. mieszkańców. Widzimy tam często popyt, niższe nasycenie rynku i dużą przestrzeń do budowania długofalowej pozycji – mówi Puchalski.

Trzeci zaś element to rola lokalnego partnera. – Franczyza najlepiej działa wtedy, gdy po drugiej stronie jest partner zaangażowany, rozumiejący lokalną społeczność i gotowy prowadzić biznes operacyjnie.

Podkreśla jednocześnie, że z punktu widzenia firmy franczyza nie jest modelem dla biernego inwestora. Obecnie w sieci działa 170 klubów, a z siecią współpracuje ponad 200 franczyzobiorców. Plany na 2026 r. to otwarcie ok. 100 nowych punktów.

Wciąż pokutuje błędne założenie, że wejście do systemu franczyzowego oznacza, że wystarczy usiąść w fotelu prezesa, a pieniądze same będą płynąć. To nigdy tak nie działało

MONIKA DĄBROWSKA

prezesa Polskiej Organizacji Franczyzodawców

BIZNES I PASJA DO SPORTU W PAKIECIE

Co o franczyzie mówią sami przedsiębiorcy? – Do wejścia w ten biznes doprowadziły mnie dwa elementy. Z jednej strony miałem już doświadczenia jako przedsiębiorca, również wcześniejszy kontakt z franczyzą w branży spożywczej, więc wiedziałem, jak taki model może działać i jakie ma ograniczenia – mówi Piotr Gasiński, który prowadzi kilkanaście punktów Xtreme Fitness Gyms i Xtreme KiDS (sale zabaw dla dzieci, stosunkowo nowy model biznesowy oferowany przez Xtreme).

Drugim elementem – dodaje – był sport, obecny w jego życiu od ponad 30 lat. – To nie był przypadkowy wybór branży, tylko połączenie biznesu z czymś, co było mi bliskie od dawna.

Gasiński nie zgadza się z opinią, że franczyza odbiera niezależność. – Oczywiście są zasady, procedury, standardy jakości czy obsługi, ale równolegle mamy sporą swobodę w działaniach lokalnych, budowaniu zespołu czy sposobie pozyskiwania klien-

tów. To właśnie dla mnie odróżnia dobry model franczyzy od złego.

Jak mówi, w przeszłości zetknął się z dużo bardziej sztywną franczyzą.

– Narzucano rozwiązania, które biznesowo nie zawsze miały sens. Choćby obowiązkowe zamówienia produktów, które niekoniecznie się sprawdzały, a generowały koszty. To była franczyza, która ograniczała niezależność.

Z kolei dla Magdy Cholewskiej to pierwszy biznes w formule franczyzowej. – Jednym z największych atutów franczyzy jest to, że nie trzeba samodzielnie budować wszystkiego od podstaw. Wiele rzeczy jest już opracowanych, przetestowanych i po prostu działa.

Podkreśla, że standardy, które dla części przedsiębiorców mogą być ograniczeniem, dla niej są zaletą. – Dzięki temu wiadomo, w jakich ramach się poruszamy, a klienci dostają przewidywalną jakość.

Jej zdaniem plusów we franczyzie jest zdecydowanie więcej niż minusów. – Zwłaszcza w trudniejszych momentach, kiedy za franczyzobiorcą stoi organizacja, a nie jest się samemu z problemem.

NIE OFERUJMY MARZEŃ, TYLKO DANE

Argumentem często podnoszonym przez krytyków systemu franczyzowego jest niski wymagany wkład własny franczyzobiorcy (często kredytowany przez sieć) i sprzedawanie marzeń o szybkich zyskach.

Jak wygląda to w Xtreme? Wkład własny zaczyna się od 450 tys. zł, a całkowita kwota inwestycji to ok. 1,2 mln zł. Opłata wstępna wynosi 230 tys. zł netto, miesięczna opłata franczyzowa to 5 proc. od sprzedaży netto

plus opłaty stałe, a partner otrzymuje gotowy model działania: od wyboru lokalizacji po systemy operacyjne i bieżące wsparcie.

Kiedy inwestycja może się zwrócić? – Zawsze staram się o tym mówić ostrożnie, bo uczciwa franczyza nie powinna sprzedawać uproszczonych obietnic. Zwrot nie jest jedną uniwersalną liczbą dla całej sieci – mówi Filip Puchalski. Dodaje, że w przypadku Xtreme KiDS firma komunikuje zwrot zwykle w okresie 36-48 miesięcy, ale z wyraźnym zastrzeżeniem, że zależy to od miasta, metrażu i sposobu zarządzania.

Czy franczyzobiorcy rezygnują? – Mogę na palcach jednej ręki policzyć sytuację, w których partner zdecydował się sprzedać klub. I nie wynikało to z porażki biznesowej, tylko ze zmian życiowych. Dzisiaj te kluby dalej funkcjonują w sieci, prowadzą je z sukcesami inni franczyzobiorcy – zapewnia Puchalski.

Monika Dąbrowska uważa, że sam niski próg wejścia do sieci franczyzowej nie jest jeszcze problemem, jeśli stoi za nim sprawdzony model biznesowy. – Bo jeśli sieć ma historię sukcesu, a banki są gotowe ją finansować, to jest to raczej potwierdzenie jakości systemu. Problem pojawia się wtedy, gdy ktoś oferuje łatwe wejście do modelu, który nie ma fundamentów ani historii obronionej wynikami.

Joanna Procyszyn zwraca uwagę na inny aspekt. – Paradoksalnie dużym wyzwaniem dla sieci nie jest sam model franczyzy, tylko poziom przygotowania części kandydatów. Wielu wchodzących do systemów ma bardzo ograniczoną wiedzę biznesową, a franczyzodawca nie zawsze jest w stanie te luki wyrównać. Oczywiście franczyzodawcy organizują szkolenia, ale nie zawsze to wystarcza. To często źródło problemów, o którym mówi się za mało. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34433244

wyborcza.biz/b2b

**Piszemy o tym,
co ma znaczenie
dla FIRM
i INSTYTUCJI**

Samozatrudnieni i osoby na B2B

Spora podwyżka składek na ZUS

Informatycy, graficy, projektanci, menadżerowie i inni samozatrudnieni będą od nowego roku płacić dużo wyższe składki na ZUS. Oto nasze wyliczenia na podstawie ogłoszonych właśnie przez rząd założeń najważniejszych danych makroekonomicznych.

Leszek Kostrzewski

Składki na ZUS to zdrań polskich przedsiębiorców. Nie zależą one od tego, ile uda się im zarobić w danym miesiącu. Przepisy przewidują, że prowadzący działalność opłacają ZUS od zadeklarowanej kwoty, która nie może być jednak niższa od 60 proc. prognozowanego średniego wynagrodzenia. Płacić trzeba nawet wtedy, gdy ma się straty.

Dlatego Adam Abramowicz, jeszcze jako rzecznik małych i średnich firm zaproponował, by znieść obowiązkowy ZUS i wprowadzić system niemiecki, gdzie tylko chętni płacą składki emerytalno-rentowe. Pomysł nie zyskał jednak poparcia ówczesnego rządu PiS.

Na to rozwiązanie nie zdecydowała się też Koalicja 15 października. Ale w kampanii wyborczej Koalicja Obywatelska, PSL i Polska 2050 obiecały ulżyć prowadzącym własną działalność.

W wyniku kompromisu przyjęto ustawę o tzw. wakacjach składkowych.

Chodzi o prawo do zwolnienia raz w roku z opłacania miesięcznej składki. Mowa o wszystkich składkach na ubezpieczenie społeczne (emerytalnych, rentowych, chorobowych, wypadkowych oraz składki na Fundusz Pracy).

Nie dość, że nie trzeba płacić składki, to jeszcze państwo z budżetu opłaci nam przez jeden miesiąc składkę emerytalną. Dzięki temu przedsiębiorcy w przyszłości nie będą mieli niższych emerytur.

Wakacje nie zwalniają jednak z opłacania składki zdrowotnej (do tematu wrócimy jeszcze w dalszej części artykułu).

JAKA SKŁADKA W 2027 ROKU?

Wakacje pozwalają uniknąć płacenia składek tylko przez jeden miesiąc w danym roku. Ile więc będziemy musieli płacić za pozostałe 11 miesięcy w przyszłym roku?

Niestety, nie mamy dla przedsiębiorców dobrych wiadomości. Trzeba będzie płacić więcej.

Zgodnie z przyjętym 28 kwietnia 2026 r. przez Radę Ministrów projektem „Wieloletnich założeń makroekonomicznych na lata 2026–2030”, prognozowane przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w 2027 r. wyniesie 9971 zł. I odnosząc się do tej prognozy, Piotr Juszczak, główny doradca podatkowy InFakt, zakłada, że składki ZUS w 2027 r. wyniosą łącznie 2039,46 zł miesięcznie.

W 2026 r. składki te wyniosą 1926,76 zł. Oznacza to wzrost o 112,70 zł miesięcznie, a w skali roku o ponad 1352 zł.

DOCHODZI JESZCZE SKŁADKA ZDROWOTNA

– Warto zwrócić uwagę na perspektywę długoterminową. Jeszcze w 2021 r. pełne składki społeczne z chorobowym wynosiły 998,37 zł. W 2027 r. będzie to już 2039,46 zł, co oznacza wzrost na przestrzeni zaledwie sześciu lat o ponad 104 proc., czyli więcej niż dwukrotny. W ujęciu kwotowym to 1041,09 zł więcej miesięcznie, a w skali roku różnica sięga blisko 12,5 tys. zł. – wylicza Juszczak

A co ze składką zdrowotną? Ona też wzrośnie w 2027 r.

Składka zdrowotna dla większości form opodatkowania zależy od minimalnego wynagrodzenia, którego wysokość na 2027 r. zostanie ogłoszona w rozporządzeniu Rady Ministrów (zazwyczaj we wrześniu).

Minimalna składka zdrowotna dla przedsiębiorców rozliczających się skalą lub liniowo wynosi obecnie 432,54 zł miesięcznie. W 2027 r. wraz z kolejną podwyżką płacy minimalnej ta kwota ponownie wzrośnie

• **Samozatrudnieni będą od nowego roku płacić dużo wyższe składki na ZUS**

FOT. GETTY IMAGES

Warto przypomnieć, że od lutego 2026 r. minimalna podstawa wymiaru składki zdrowotnej wynosi 100 proc. minimalnego wynagrodzenia (a nie jak w 2025 r. – 75 proc.). Oznacza to, że minimalna składka zdrowotna dla przedsiębiorców rozliczających się skalą lub liniowo wynosi obecnie 432,54 zł miesięcznie. W 2027 r. wraz z kolejną podwyżką płacy minimalnej ta kwota ponownie wzrośnie. O ile? Dziś trudno jeszcze to przewidzieć.

– Łącznie jednak miesięczny ZUS przedsiębiorcy w 2027 r. (składki społeczne i minimalna składka zdrowotna) najprawdopodobniej przekroczy 2,5 tys. zł miesięcznie. To oznacza, że każdy przedsiębiorca rocznie, niezależnie od osiągniętych dochodów, będzie musiał zapłacić ponad 30 tys. zł na obowiązkowe daniny do ZUS – dodaje Juszczak.

ILE ZAOSZCZĘDZIMY NA WAKACJACH SKŁADKOWYCH?

Wróćmy teraz do wakacji składkowych. Zakładając, że stawka na ZUS w 2027 r. wzrośnie do 2039,46 zł, to właśnie tyle będą mogli zaoszczędzić przez jeden miesiąc przedsiębiorcy.

Ale uwaga, chcąc skorzystać z wakacji od ZUS-u, trzeba będzie spełnić kilka warunków:

trzeba być wpisanym do rejestru Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej;

wymogiem jest podleganie, choćby przez jeden dzień, dobrowolnym lub obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, lub ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku o wakacje składkowe;

limit rocznego przychodu nie może przekroczyć równowartości 2 mln euro;

kwota pomocy publicznej otrzymanej w ciągu ostatnich trzech lat nie może przekroczyć 300 tys. euro (pomoc de minimis).

Jeśli przedsiębiorca ulgi nie otrzyma, ZUS wyda w tej sprawie decyzję i przekaże ją na konto płatnika na PUE/eZUS. Od decyzji można się odwołać do sądu za pośrednictwem ZUS. •

Wzrost składek szczegółach

• Składka emerytalna (19,52 proc. podstawy wymiaru) wyniesie **1167,80 zł**

• Składki rentowe (8 proc. podstawy wymiaru) **478,61 zł**

• Składki chorobowe (2,45 proc. podstawy wymiaru) **147,57 zł**

• Składki wypadkowe (1,67 proc. podstawy wymiaru) **99,91 zł**

• Fundusz pracy (2,45 proc. podstawy wymiaru) **146,57 zł**

Szykują się spore zmiany w prawie

Rząd chce zrównać płace kobiet i mężczyzn

Idą spore zmiany na rynku pracy. Rząd chce większej jawności wynagrodzeń, by walczyć z nierównymi pensjami mężczyzn i kobiet. Efekt? Każdy będzie mógł porównać pensję w swojej firmie. A potem pójść do szefa i powiedzieć: to nie jest uczciwe traktowanie, poproszę o podwyżkę.

Sebastian Ogórek

Luka płacowa w Polsce w ostatnich latach rośnie zamiast maleć. Oznacza to, że coraz więcej kobiet zarabia mniej niż mężczyźni. Według danych Eurostatu w 2023 roku (to najświeższe dane) wynosiła ona 7,8 proc., choć jeszcze w 2020 roku było to tylko 4,5 proc. Co ważne, Polska ma i tak dużo mniejsze dysproporcje w zarobkach kobiet i mężczyzn niż inne kraje UE – średnia unijna to aż 12 proc.

Co ciekawe, jest tylko jedno państwo, gdzie to kobiety zarabiają lepiej niż mężczyźni. Minimalna różnica wynosząca ok. 1 proc. jest w Luksemburgu. To efekt głównie tego, że kraj stoi na branży finansowej i pracuje tam więcej kobiet niż mężczyzn. Trzeba jednak też podkreślić, że kobiety piastują bardzo wysokie i lepiej płatne stanowiska.

W Polsce rząd zamierza więc walczyć z luką płacową. Właśnie opublikowano najnowszy projekt ustawy w tej sprawie, który ma nakładać nowe obowiązki na firmy, ale przede wszystkim zwiększyć transparentność wynagrodzeń.

„Projekt ustawy określa także środki w zakresie przejrzystości wynagrodzeń, przez które rozumie się w szczególności dostęp do czynników służących ustalaniu wynagrodzeń, poziomów wynagrodzeń i wzrostu wynagrodzeń” – czytamy w opisie przepisów opracowanych przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.

• **Jest tylko jedno państwo, gdzie to kobiety zarabiają lepiej niż mężczyźni. Minimalna różnica wynosząca ok. 1 proc. jest w Luksemburgu**

FOT. SHUTTERSTOCK

grodzeń w sposób przyjęty u danego pracodawcy” – stwierdza resort.

Jak precyzuje, pracownik w mniejszej firmie, czyli poniżej 50 osób, będzie mógł wystąpić do swojego pracodawcy o zasady wynagradzania, będzie można też prosić o wskaźniki, których spełnienie prowadzić ma do podwyżki.

Poza zasadami, kto i dlaczego tyle dostaje, będzie można poznać też samą wysokość wynagrodzeń, choć oczywiście nie odnośnie do konkretnego Jana Kowalskiego czy Anny Krawczyk, ale co do poszczególnych stanowisk w firmie.

Kluczowa zmiana to możliwość poznania średniej płacy (a w więk-

Pracownik ma wiedzieć, co musi zrobić, by dostać wyższą pensję albo awans. Ma to pomóc na równi rywalizować o wyższe stanowiska kobietom i mężczyznom

szych firmach także mediany) na tym samym stanowisku, na którym jest się zatrudnionym albo na dającym tę samą wartość (co to za wartość, o tym za chwilę). Oczywiście będzie też rozróżnienie na płace kobiet i mężczyzn.

Wspomniane zasady podwyżek także sporo zmienią – pracownik ma wiedzieć, co musi zrobić, by dostać wyższą pensję albo awans. Ma to pomóc na równi rywalizować o wyższe stanowiska kobietom i mężczyznom.

Firmy mają zacząć prowadzić wewnętrzne badania związane z luką płacową. Ich brak będzie wiązał się z karami finansowymi, które nie będą niskie – mogą wynieść od 2 do 60 tys. zł. Kary będą mogły być nakładane także za brak udostępniania dokumentacji pracownikom, brak jasnego podziału stanowisk, brak regulaminu wynagrodzeń czy oceny wartości pracy. Firmy będą też odpowiadać finansowo, jeśli zobaczą, że jest problem z luką płacową, ale nic nie zmieniają.

Co ważne, przepisy eliminujące lukę płacową mają obowiązywać

wszystkich bez wyjątku – w tym także pracowników tymczasowych i z agencji pracy. Oni też będą musieli dostawać analogiczne wynagrodzenie jak ich koledzy i koleżanki na etacie.

OCENA WARTOŚCI PRACY

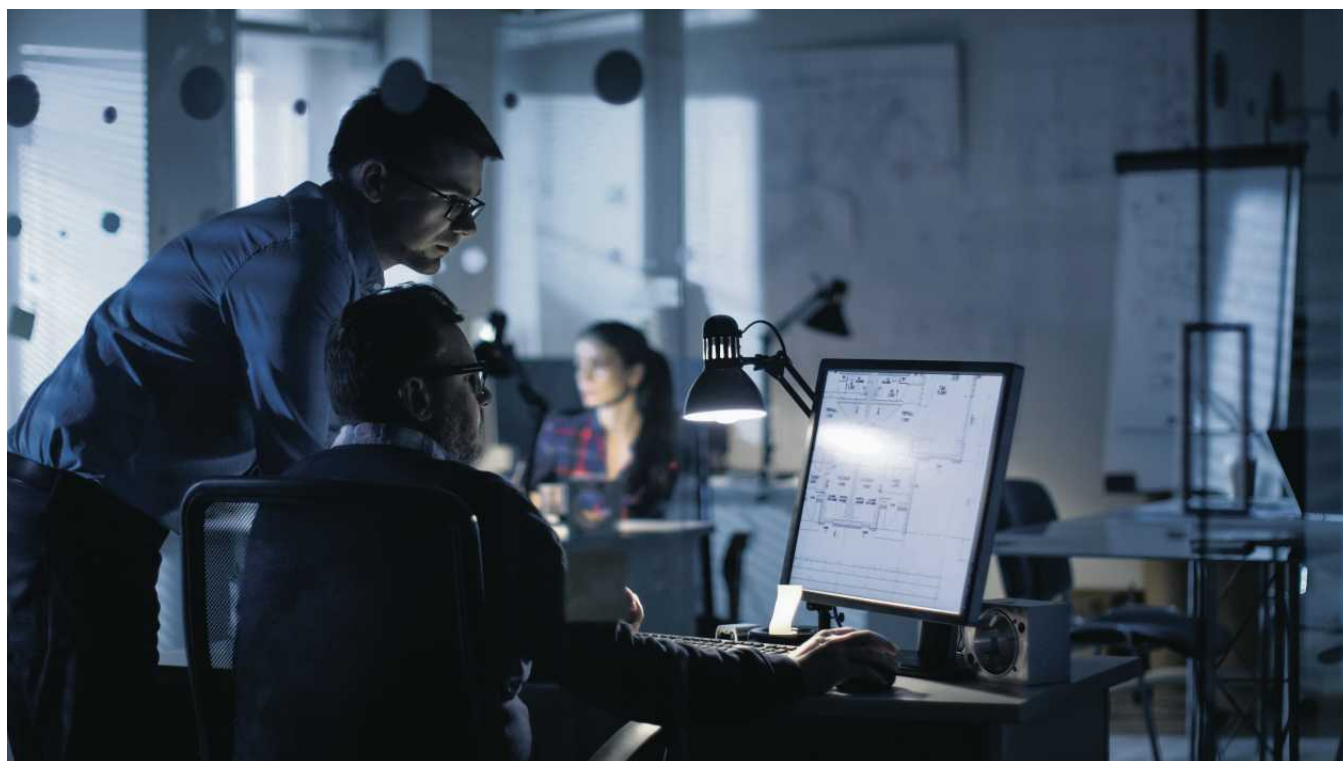
Kluczem do zrozumienia sensu ustawy jest ocena wartości pracy. Dziś często udawano, że ktoś ma inne stanowisko, bo inaczej się nazywało. Kobieta dostawała więc przez to mniej pieniędzy. Teraz Ministerstwo Pracy chce, by określać wartość pracy – słowem sprawdzać, ile dane stanowisko pracy daje wartości. W ustawie zapisano zasady obliczania tej oceny. Wyjątkiem mają tu być umiejętności miękkie (umiejętności interpersonalne, społeczne i osobiste cechy charakteru), bo te są trudne do mierzenia.

Co ważne, MRPiPS chce tu pomóc firmom i obiecuje w ustawie stworze-

nie darmowego narzędzia do wartościowania pracy.

„Celem narzędzia lub metody jest ułatwienie ustanowienia i stosowania neutralnych pod względem płci systemów oceny wartości pracy na określonym stanowisku albo oceny wartości rodzaju pracy, które wykluczają wszelką dyskryminację płacową ze względu na płeć. Skorzystanie przez pracodawców z udostępnionego narzędzia lub metody będzie dobrowolne, a nie obowiązkowe” – pisze resort w opisie do ustawy.

Przepisy nie są w pełni polskim pomysłem. Ustawa ma wdrożyć do naszego prawa unijną dyrektywę, która mówi o równej płacy dla kobiet i mężczyzn. Dokument obowiązuje od 6 czerwca 2023 roku, a Polska ma czas na wdrożenie do 7 czerwca tego roku. Patrząc na kalendarz legislacyjny, czyli przyjęcie ustawy przez rząd, potem przeprowadzenie w Sejmie, Senacie, podpis prezydenta i vacatio legis, mało prawdopodobne, by udało się dotrzymać terminu. ●

NOWE PRZEPISY WS. WYNAGRODZEŃ W FIRMACH

Z punktu widzenia pracowników kluczowe będą nowe przepisy obligujące firmy do informacji o wynagrodzeniach. „Pracodawca zapewnia pracownikom dostęp do informacji o czynnikach służących ustaleniu wynagrodzeń pracowników, poziomów wynagrodzeń i wzrostu wynagrodzeń” – czytamy w opisie przepisów opracowanych przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.

Słówko • Literówka Quizy • Sudoku Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod i pobierz aplikację

Syndyk masy upadłości KLIVATEC Sp. z o.o. w upadłości ogłasza przetarg na sprzedaż:

- **ruchomości obejmujących: urządzenia, klimatyzatory oraz pozostałe urządzenia – po cenie nie niższej niż 35 % wartości oszacowania netto, zgodnie z załącznikiem nr 1,**
- **wyposażenia biura – po cenie nie niższej niż 35% wartości oszacowania netto, zgodnie z załącznikiem nr 2,**
- **ruchomości obejmujących: klimatyzatory i urządzenia marki LG oraz Mitsubishi, po cenie nie niższej niż 80 % wartości oszacowania netto, zgodnie z załącznikiem nr 3.**

Oferty należy składać pisemnie w Biurze Syndyka przy ul. Wyzwolenia 27 w Mikołowie w zaklejonych kopertach z dopiskiem „PRZETARG – KLIVATEC” w terminie od 12.05.2026 r. do dnia 19.05.2026 r. do godz. 12:00. Regulamin przetargu, operat szacunkowy oraz załączniki nr. 1,2 oraz 3 znajdują się w Biurze Syndyka przy ul. Wyzwolenia 27 w Mikołowie. Kontakt: pod nr tel. 601 403 987.

Kraj/34433779

Warszawa

Zarząd Mienia m.st. Warszawy

Jednostka budżetowa m.st. Warszawy
ul. Jana Kazimierza 62, 01-248 Warszawa

Ogłasza nabór kandydatek i kandydatów na wolne stanowiska urzędnicze:

Referent ds. kancelaryjno-biurowych
1,000 etat

Inspektor nadzoru inwestorskiego ogólnobudowlanego ds. dokumentacji
w Dziale Budowlano-Inwestycyjnym
1,000 etat

Inspektor nadzoru inwestorskiego elektrycznego ds. dokumentacji
w Dziale Budowlano-Inwestycyjnym
0,500 etatu

Inspektor nadzoru inwestorskiego ogólnobudowlanego
w Dziale Budowlano-Inwestycyjnym
1,000 etat

Starszy inspektor
w Dziale Budowlano-Inwestycyjnym
1,000 etat

Inspektor nadzoru inwestorskiego ogólnobudowlanego ds. dokumentacji
w Dziale Infrastruktury Technicznej i Remontów
od 0,500 etatu do 1,000 etat

do tego stanowiska oferty można składać **do 09 czerwca 2026 r.**

Szczegółowy opis stanowisk znajduje się na stronie internetowej Zarządu Mienia m.st. Warszawy www.zmw.waw.pl w zakładce Rekrutacja.

Informacje można uzyskać pod numerem tel.: 22 277 03 00 Oferty należy składać osobiście lub listownie w terminie 2 tygodni od daty opublikowania ogłoszenia (oferty powinny wpłynąć do Zarządu Mienia m.st. Warszawy do dnia **01 czerwca 2026 r.**) Stanowisko Inspektor nadzoru inwestorskiego ogólnobudowlanego ds. dokumentacji w Dziale Infrastruktury Technicznej i Remontów (oferty można składać do dnia **09 czerwca 2026 r.**) pod adresem:

Zarząd Mienia m.st. Warszawy
ul. Jana Kazimierza 62,
01-248 Warszawa

Kraj/34433935

**SPRZEDAŻ PONIŻEJ
WARTOŚCI OSZACOWANIA****- 50%**

Syndyk masy upadłości spółki z o.o. SANGER METAL z siedzibą w Szczecinie sprzedaje z wolnej ręki, za najwyższą zaoferowaną cenę nie niższą niż 50% wartości oszacowania, ruchomości między innymi takie jak:

- śruby (rzymskie, obrotowe, łożyskowe)
- ściągacze okrętowe,
- haki (karabinkowe, kontenerowe, łańcuchowe, skracające, przelotowe, z trzpieniem, z uchem, obrotowe),
- szaki (podłużne, omega), kausze (w tym wzmocnione, pełne),
- ogniwa, zaciski, zaciski kabłąkowe,
- łączniki łańcuchowe, łańcuchy, wciągarki łańcuchowe,
- liny (stalowe, polipropylenowe, sizalowe, nylonowe, jutowe)
- stopery stalowe, manometry,
- podnośniki (hydrauliczne, śrubowe), siłowniki, pompy,
- uchwyty do transportu, trawersy,
- złączki (aluminiowe, stalowe),
- zawieszki (linowe, kłamrowe, stalowe, pasowe, węzłowe),
- drabiny sznurowe.

Warunki sprzedaży określone w Regulaminie Sprzedaży oraz szczegółowy wykaz ruchomości wraz z ilością i wartością oszacowania dostępne są na stronie internetowej: www.kancelaria-adversus.pl (zakładka: „Syndyk”).

Kraj/34434070

ODESZLI.pl

**Dziel się
wspomnieniami
o bliskich**

Wejdź na serwis
odeszli.pl

Wyciąg z ogłoszenia o przetargu**Burmistrz Miasta Ustka
ogłasza:****II przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowych
stanowiących własność Gminy Miasto Ustka:**

Lp.	Nr działki / powierzchnia / Nr Księgi wieczystej	Położenie nieruchomości	Opis nieruchomości	Cena wywoławcza netto	Wysokość wadium
1.	2628/16 pow. 0,1014 ha SL1S/00133436/5	Ustka, obręb 0001	Niezabudowana nieruchomość w kształcie prostokąta. Działka jest niezagospodarowana, porośnięta trawą, krzewami i drzewami, uporządkowanie terenu na koszt i staraniem nabywcy. Nieruchomość objęta jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego pn Darłowska Południe”, symbol 4.MN,U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i/lub zabudowy usługowej. Szczegółowe zagospodarowanie nieruchomości określają zapisy przywołanego wyżej m.p.z.p.	280 000,00 zł (słownie: dwieście osiemdziesiąt tysięcy złotych 00/100) + 23 % podatku VAT liczonego od ceny wylicytowanej w przetargu	20 000,00 zł
2.	2628/17 pow. 0,0915 ha SL1S/00133436/5	Ustka, obręb 0001	Niezabudowana nieruchomość w kształcie prostokąta. Działka jest niezagospodarowana, porośnięta trawą, krzewami i drzewami, uporządkowanie terenu na koszt i staraniem nabywcy. Nieruchomość objęta jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego pn Darłowska Południe”, symbol 4.MN,U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i/lub zabudowy usługowej. Szczegółowe zagospodarowanie nieruchomości określają zapisy przywołanego wyżej m.p.z.p.	252 000,00 zł (słownie: dwieście pięćdziesiąt dwa tysiące złotych 00/100) + 23 % podatku VAT liczonego od ceny wylicytowanej w przetargu	20 000,00 zł
3.	2628/18 pow. 0,1000 ha SL1S/00133436/5	Ustka, obręb 0001	Niezabudowana nieruchomość w kształcie prostokąta. Działka jest niezagospodarowana, porośnięta trawą, krzewami i drzewami, uporządkowanie terenu na koszt i staraniem nabywcy. Nieruchomość objęta jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego pn Darłowska Południe”, symbol 4.MN,U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i/lub zabudowy usługowej. Szczegółowe zagospodarowanie nieruchomości określają zapisy przywołanego wyżej m.p.z.p.	276 000,00 zł (słownie: dwieście siedemdziesiąt sześć tysięcy złotych 00/100) + 23 % podatku VAT liczonego od ceny wylicytowanej w przetargu	20 000,00 zł
4.	2628/19 pow. 0,1025 ha SL1S/00133436/5	Ustka, obręb 0001	Niezabudowana nieruchomość w kształcie prostokąta. Działka jest niezagospodarowana, porośnięta trawą, krzewami i drzewami, uporządkowanie terenu na koszt i staraniem nabywcy. Nieruchomość objęta jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego pn Darłowska Południe”, symbol 4.MN,U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i/lub zabudowy usługowej. Szczegółowe zagospodarowanie nieruchomości określają zapisy przywołanego wyżej m.p.z.p.	283 000,00 zł (słownie: dwieście osiemdziesiąt trzy tysiące złotych 00/100) + 23 % podatku VAT liczonego od ceny wylicytowanej w przetargu	20 000,00 zł
5.	2628/20 pow. 0,1005 ha SL1S/00133436/5	Ustka, obręb 0001	Niezabudowana nieruchomość w kształcie wielokąta. Działka jest niezagospodarowana, porośnięta trawą, krzewami i drzewami, uporządkowanie terenu na koszt i staraniem nabywcy. Nieruchomość objęta jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego pn Darłowska Południe”, symbol 4.MN,U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i/lub zabudowy usługowej. Szczegółowe zagospodarowanie nieruchomości określają zapisy przywołanego wyżej m.p.z.p.	277 000,00 zł (słownie: dwieście siedemdziesiąt siedem tysięcy złotych 00/100) + 23 % podatku VAT liczonego od ceny wylicytowanej w przetargu	20 000,00 zł
Termin przetargu:		1. Działka nr 2628/16 – 12 czerwca 2026 r. godz. 10³⁰ 2. Działka nr 2628/17 – 12 czerwca 2026 r. godz. 11⁰⁰ 3. Działka nr 2628/18 – 12 czerwca 2026 r. godz. 11³⁰ 4. Działka nr 2628/19 – 12 czerwca 2026 r. godz. 12⁰⁰ 5. Działka nr 2628/20 – 12 czerwca 2026 r. godz. 12³⁰			
Miejsce przetargu:		Urząd Miasta Ustka ul. Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 3, sala konferencyjna nr 101			

1. Wadium w podanej wysokości należy wpłacić na konto Urzędu Miasta Ustka nr **10 1020 2791 0000 7802 0300 9255**, prowadzone przez PKO Bank Polski S. A., najpóźniej do dnia **9 czerwca 2026 r.** (liczy się data wpływu na konto).
2. Przed przystąpieniem do przetargu uczestnik przetargu winien zapoznać się ze stanem prawnym i technicznym nieruchomości będącej przedmiotem przetargu oraz zapisami w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w pokoju nr 301 Wydziału Gospodarki Przestrzennej Urzędu Miasta Ustka lub na stronie internetowej www.ustka.pl w zakładce - dla inwestorów, mpzp.
3. Wylicytowana cena sprzedaży nieruchomości, podlega zapłacie przed zawarciem umowy notarialnej, której termin podpisania zostanie ustalony najpóźniej w ciągu 21 dni od daty rozstrzygnięcia przetargu. Koszty sporządzenia umowy notarialnej i opłaty sądowej ponosi nabywca.
4. Ogłoszenie o przetargu zostało podane do publicznej wiadomości na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Ustka oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej <http://bip.ustka.pl> w zakładce „ogłoszenie-nieruchomości”.
5. Szczegółowe informacje dotyczące przetargów udziela się w siedzibie Wydziału Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Ustka przy ul. Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 3, pokój nr 305, telefonicznie pod nr 59 8154 335, lub pocztą e-mail: pbartnik@um.ustka.pl.
6. Zastrzega się prawo odwołania przetargu z podaniem uzasadnionych przyczyn.

Kraj/34433674

WAB 1

Przed Sądem Rejonowym w Rzeszowie I Wydziałem Cywilnym

pod sygn. akt I Ns 1054/24 toczy się postępowanie z wniosku Skarbu Państwa – Starosty Rzeszowskiego

o stwierdzenie, że Skarb Państwa nabył z mocy prawa przez przedawnienie z dniem 1 grudnia 1955 roku w trybie art. 34 ust. 1 dekretu z dnia 8 marca 1946 roku o majątkach opuszczonych poniemieckich

prawo własności niezabudowanej nieruchomości

położonej w miejscowości Łąka, gm. Trzebownisko oznaczonej jako działka nr 2110/1 o pow. 0,47 ha powstałej z pgr 1741/2, pgr 1742 oraz pgr 1743 gm. kat. Łąka stanowiącej własności Rózi z Ungerów Grauer.

Wzywa się wszystkich zainteresowanych, a w szczególności następców prawnych zmarłej, aby w terminie trzech miesięcy od dnia ukazania się ogłoszenia zgłosili się do tut. Sądu i wykazali interes prawny we wzięciu udziału w sprawie, gdyż w przeciwnym razie może ona zakończyć się bez ich udziału w sprawie.

Kraj/34433796

W Sądzie Rejonowym w Wąbrzeźnie toczy się postępowanie - sygn.. akt I Ns 108/25 - z wniosku BEST NFIZW w Gdyni o stwierdzenie nabycia spadku po **Cecylii Agnieszce Markuszewskiej** córce Albina i Teresy zmarłej 19 lutego 2023 roku w Książkach, ostatnio zamieszkałej w Książkach. Sąd wzywa do udziału w sprawie w charakterze uczestników postępowania spadkobierców, aby w ciągu trzech miesięcy od ogłoszenia zgłosili się w Sądzie Rejonowym w Wąbrzeźnie i udowodnili nabycie spadku, gdyż w przeciwnym razie mogą być pominięci w postanowieniu o stwierdzenie nabycia spadku.

Kraj/34433947

OBWIESZCZENIE SYNDYKA MASY UPADŁOŚCI O PRZETARGACH

Syndyk masy upadłości wyznaczony w postępowaniu upadłościowym Krzysztofa Wacława - osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej w upadłości, sygn. akt KA1K/GUp/8/2023, niniejszym **ogłasza odrębne pisemne przetargi ofertowe na sprzedaż prawa własności** nieruchomości objętych księgami wieczystymi nr:

- Przetarg 1: KR1W/00074064/5 wraz z majątkiem rzeczowym w postaci suszarni TORNUM wraz z wyposażeniem, stanowiącej część składową tej nieruchomości, które podlegają sprzedaży łącznie jako jeden przedmiot przetargu, za łączną cenę wywoławczą nie niższą niż 1.750.000,00 zł netto,
- Przetarg 2: udziału wynoszącego 2/10 części w prawie własności KR1W/00102541/9 za cenę wywoławczą nie niższą niż 2.820,00 zł netto,
- Przetarg 3: KR1W/00075485/9, KR1W/00088498/7 oraz KR1W/00027802/7, które podlegają sprzedaży łącznie jako jeden przedmiot przetargu, za łączną cenę wywoławczą nie niższą niż 300.000,00 zł netto,
- Przetarg 4: KR1W/00099017/2 oraz KR1W/00036663/6, które podlegają sprzedaży łącznie jako jeden przedmiot przetargu, za łączną cenę wywoławczą nie niższą niż 600.000,00 zł netto,
- Przetarg 5: KR1W/00097928/7 oraz KR1W/00028877/0, które podlegają sprzedaży łącznie jako jeden przedmiot przetargu, za łączną cenę wywoławczą nie niższą niż 140.000,00 zł netto.

Oferty należy składać wyłącznie na piśmie w Katowicach przy ul. Jesionowej 22 (40-158 Katowice) w terminie do dnia **10 czerwca 2026 roku do godz. 15.00**. Oferty mogą być składane listownie lub osobiście, przy czym w każdym przypadku za datę złożenia oferty przyjmuje się datę jej wpływu pod wyżej wskazany adres.

Szczegółowe informacje, w tym regulaminy przetargów oraz operaty szacunkowe, dostępne są pod nr tel.: (32) 506 58 74 lub (32) 506 58 75 lub pod adresem e-mail: kancelaria@zymek.pl.

Kraj/34433874

Syndyk Masy Upadłości Souvre Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k. z siedzibą w Inowrocławiu – w upadłości oferuje w bieżącej sprzedaży towary w postaci perfumów i perfumetek o określonych numerach zapachów, odżywek, kremów, żeli i opakowań jakie w obrocie miała upadła spółka.

Syndyk Masy Upadłości Souvre Sp. z o.o. Sp.k. sprzedaje z wolnej ręki Prawo własności zabudowanej nieruchomości gruntowej położonej w Inowrocławiu przy ul. Towarowej 5 dz. nr. 20 o pow. 0,9688 ha (na jakiej posadowiony jest budynek – **hala produkcyjno – magazynowa w nowoczesnym budownictwie, o powierzchni 3.028,07 m²**), dla której Sąd Rejonowy w Inowrocławiu V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr BY11/00081883/8 za cenę wywoławczą wyn. 9.050.000,00 zł. netto (dziewięć milionów pięćdziesiąt tysięcy złotych netto) plus podatek VAT. Zainteresowani oferenci na zakup nieruchomości zobowiązani są do złożenia pisemnych ofert na zakup nieruchomości w zamkniętych kopertach z dopiskami „**Oferta Souvre**” u r.p. J. Nadarzewskiego w Bydgoszczy przy ul. Gdańskiej 51/6 w terminie **14 dni** od dnia ukazania się ogłoszenia oraz wpłacenia wadium, w wysokości po **10%** cen wywołania w terminie **14 dni** od dnia ukazania się ogłoszenia na rachunek bankowy Souvre Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k. – w upadłości o nr **94 1090 1069 0000 0001 3155 2730**. Ze stanem technicznym i prawnym oraz regulaminem sprzedaży nieruchomości można zapoznać się przy ul. Fordońskiej 199 w Bydgoszczy. Tel: **606 886 796, 508 100 297** lub Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy XV W. Gospodarczym przy ul. Toruńska 64a (Sygn. Akt BY1B/GUp/8/2024), bądź po uzgodnieniu terminu w miejscu położenia nieruchomości. Syndyk zastrzega sobie prawo do odmowy dokonania wyboru oferty jak również prawo do odwołania lub unieważnienia postępowania bez podania przyczyny. **Syndyk oferuje część hali do wynajęcia.**

Kraj/34434025

Syndyk Masy Upadłości Wiesław Polzin

nieprowadzącej działalności gospodarczej zamieszkałej w Janowcu Wielkopolskim oferuje w sprzedaży z wolnej ręki łącznie

udział wynoszący 1/3 w prawie własności zabudowanej nieruchomości gruntowej stanowiącej działkę nr 37/1 o pow. 0,1889ha i w prawie własności niezabudowanej nieruchomości gruntowej stanowiącej działkę nr 37/3 o pow. 0,3029 ha, położonych w obrębie Wierzyce, gmina Lubowo (powiat gnieźnieński, województwo wielkopolskie), dla których prowadzone są przez Sąd Rejonowy w Gnieźnie księgi wieczyste o nr P01G/00015200/5 i P01G/00046630/4 za cenę wywołania wynoszącą odpowiednio kwotę w wys. 6.820 zł. (sześć tysięcy osiemset dwadzieścia złotych 00/100 i kwotę w wys. 13.600,00 zł. (trzynaście tysięcy sześćset złotych 00/100).

Szczegółowe informacje w zakresie sprzedawanych łącznie udziałów w prawie własności nieruchomości, zawarte są w spisie i oszacowaniu przygotowanym przez rzeczoznawcę majątkowego Hannę Antczak, znajdującego się w aktach sprawy upadłościowej (XV GUp 475/20) w Sądzie Rejonowym XV Wydziale Gospodarczym przy ul. Toruńskiej 64a w Bydgoszczy jak również w siedzibie syndyka przy ul. Fordońskiej 199 w Bydgoszczy. Oferenci zainteresowani zakupem prawa do udziałów zobowiązani są w terminie 14 dni od dnia publikacji ogłoszenia, złożyć pisemną ofertę na adres: ul. Fordońska 199, (85-739) Bydgoszcz.

Szczegółowych informacji dot. sprzedaży można uzyskać pod: nr tel. **(606 886 796 | 508 100 297)**.

Syndyk zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferty, prawo do odwołania lub unieważnienia postępowania bez podania przyczyny oraz prawo do odstąpienia od oferty.

Kraj/34434028

Syndyk Masy Upadłości „ENERGOPOL-SZCZECIN” S.A. w upadłości

ogłasza Konkurs na wybór najkorzystniejszej oferty na zakup

prawa użytkownika wieczystego nieruchomości zabudowanej budynkami biurowo-socjalnymi, magazynowymi i warsztatowymi, oznaczonej jako działka gruntu nr ew. 186/2 o pow. 2,0588 ha, położonej w Świnoujściu przy ul. Fińskiej 7, obręb ewidencyjny Warszów 14 wraz z prawem własności położonej na niej budynków

Cena wywoławcza określona została na łączną kwotę 11.500.000,00 zł netto

Oferty na zakup należy składać wyłącznie na piśmie - osobiście, za pośrednictwem listu poleconego lub przesyłki kurierskiej - adresowanej na dane: „ENERGOPOL-SZCZECIN” S.A. w upadłości, aleja Wojska Polskiego 11 (II piętro), 70-470 Szczecin, w terminie do **30 czerwca 2026 r., do godz. 12:00**. Wymogi jakie musi spełniać oferta określa Regulamin, z którym oferenci zobowiązani są zapoznać się.

Otwarcie ofert, a w przypadku wpłynięcia więcej niż jednej oferty, również przeprowadzenie licytacji, nastąpi **2 lipca 2026 r.** przy alei Wojska Polskiego 11 (II piętro), 70-470 Szczecin.

Szczegółowe informacje dotyczące sprzedaży, w tym Regulamin Konkursu oraz operat szacunkowy z wyceny nieruchomości dostępne są na stronie **www.maciejkasprzyk.com.pl**. Informacje można uzyskać również drogą mailową – **mp@energopol.pl** oraz telefonicznie **601 353 616**.

Kraj/34433536

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie XVIII Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych w sprawie o sygn. akt XVIII GUp 20/19 postanowieniem z dnia 24 kwietnia 2026 r. stwierdził

zakończenie postępowania upadłościowego

Hotele i Restauracje VILLA PARK Sp. z o.o.

w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w Warszawie (KRS: 0000205060)

Na niniejsze postanowienie przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie, XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy i Zamówień Publicznych za pośrednictwem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie, XVIII Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych. Zażalenie należy wnieść w ciągu tygodnia od dnia niniejszego obwieszczenia. Zażalenie należy skierować do Sądu Okręgowego w Warszawie, XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy i Zamówień Publicznych za pośrednictwem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie, XVIII Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych. Zażalenie podlega opłacie w wysokości 200,00 zł.

Warszawa/34432956

**NEWSLETTERY
WYBORCZEJ**

wyborcza.pl

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newsletters

Wolność
pełnoetatowej pisarki

Wydawnictwo
to hazard

DWUMIESIĘCZNIK
KWIECIEŃ 2026

wyborcza

KSIĄZKI

MAGAZYN DO CZYTANIA

William Shakespeare

WYBITNY FACET ZE STRATFORDU

Basquiat
- typ nie do wytrzymania

Ferdynand Kiepski
ma się dobrze w każdym z nas

Ali Smith:
Perswazja służy władzy

Sponsorka numeru:
Chimamanda Ngozi Adichie

PRZEWODNIK
PO NOWOŚCIACH
NA WIOSNĘ

W SPRZEDAŻY,
RÓWNIEŻ Z DOSTAWĄ
DO PACZKOMATU

- + Czy to Shakespeare napisał te wszystkie arcydzieła? Rozmowa z najsłynniejszym szekspirologiem świata Stephenem Greenblattem
- + To miała być optymistyczna rozmowa o sukcesie. Agata Romaniuk opowiada Tomaszowi Kwaśniewskiemu o tym, jak to się stało, że utrzymuje się z pisania książek
- + Tragiczna i bezwzględna. Zapowiedziała w książce własną śmierć i słowa dotrzymała. Pół roku po publikacji przedawkowała tabletki nasenne. Portret Tove Ditlevsen

Zamów magazyn z darmową dostawą na: [Prenumerata24.pl](https://prenumerata24.pl)

Więcej na: [Wyborcza.pl/ksiazki](https://wyborcza.pl/ksiazki)